

zbirka ●
ANMATOR

BLAGOR ZVESTIM. Oratorijski priročnik 2024

Oratorijski portal: www.oratorij.net

Elektronska gradiva, ki spremljajo priročnik: www.oratorij.net/e-gradiva2024

Izdal in založil: **Salve d.o.o., Ljubljana**

Pripravili: **salezijanci, sestre hčere Marije Pomočnice, Združenje animatorjev Oratorija**

Uredil: **Tilen Mlakar**

Ilustracije: **Pija Marija Mivšek**

Oblikovanje naslovnice: **Blaž Verhnjak**

Urednik zbirke: **Jure Babnik**

Direktor založbe: **Gašper Berčič**

Vodja programskega sveta: **mag. Andrej Baligač**

Prelom: **Salve d.o.o. Ljubljana**

Tiskano v **Sloveniji**

Naklada: **1000 izvodov**

Leto: **2024**

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
27-472-053.6(035)

BLAGOR zvestim : oratorijski priročnik 2024 / pripravili salezijanci, sestre hčere Marije Pomočnice, Združenje animatorjev Oratorija ; [uredil Tilen Mlakar ; ilustracije Pija Marija Mivšek]. - Ljubljana : Salve, 2024. - (Zbirka Animator ; 43)

ISBN 978-961-289-204-3
COBISS.SI-ID 185425155

ORATORIJSKI PRIROČNIK 2024

BLAGOR ZVESTIM

Pripravili:
salezijanci,
sestre hčere Marije Pomočnice,
Združenje animatorjev Oratorija

salve

Ljubljana 2024

AVTORJI PRIROČNIKA

- Idejna zasnova (pripravljalna komisija za Oratorij 2024): **Jure Babnik SDB, s. Majda Merzel FMA, Aljaž Bratina, Kati Komel, Marcel Kepic, Marija Krnc, Nika Rupnik, Petra Omejc, Rok Kastelic, Sara Bračko, Tilen Mlakar**
- Zgodba: **Sara Bračko**
- Ilustracije: **Pija Marija Mivšek**
- Molitve za otroke: **Sara Šiftar, Taja Hafner**
- Skupni uvodi v kateheze: **Jure Babnik SDB**
- Razlage vrednot, simbolov in svetopisemskih odlomkov: **Tilen Mlakar**
- Kateheze za predšolske otroke: **s. Ivica Oblak FMA, Nataša Horvat**
- Kateheze za 1. trileetje: **Marija Krnc, Ana Špeh, Andraž Krnc, Meta Drobnič**
- Kateheze za 2. trileetje: **Petra Omejc, Eva Gričar, s. Marija Zabret FMA**
- Kateheze za 3. trileetje: **s. Majda Merzel FMA, Katja Peternelj, Lucija Kovač**
- Molitve za animatorje: **Rok Kastelic**
- Velike igre: **Nika Rupnik, Timi Čížek (1), Martin Sešlar (2), Marcel Kepic (3), Timotej Šuman (4), Tine Koritnik (4)**
- Oratorijska himna: **Marta Bevc, Žana Mikec, Nejc Mikec**

Vsem tem in mnogim drugim, ki so sodelovali in svetovali pri nastajanju priročnika BLAGOR ZVESTIM (Oratorij 2024), iskrena hvala. Naj vam Bog podeli notranjo moč za to, da boste z vedrino, veseljem in ljubeznijo tudi v prihodnosti naredili veliko dobrega za otroke in mlade.

VSEBINSKI PREREZ ORATORIJA 2024	6
NE PREZRITE	8
1. Zgradba priročnika	9
2. Tema oratorija 2024	10
3. Predstavitev Danielove knjige	11
4. Danielove delavnice in druge oratorijske ideje	13
5. Duhovnost na oratoriju	16
ABC ORATORIJA	20
1. Oratorij in njegov namen	21
2. Sestavni deli oratorijskega programa	21
3. Sv. Janez Bosko, ustanovitelj Oratorija	22
4. Don Boskov preventivni vzgojni sistem	22
ZGODBA	25
Vloge in kostumi	26
Uvod	28
1. dan: Moč molitve	31
2. dan: Zvestoba Bogu	36
3 dan: Čistost	42
4 dan: Spoštovanje svetega	47
5. dan: Božje varstvo	53
MOLITVE ZA OTROKE	60
1. dan: Moč molitve	61
2. dan: Zvestoba Bogu	62
3. dan: Čistost	64
4. dan: Spoštovanje svetega	66
5. dan: Božje varstvo	67
KATEHEZE	69
Kaj je kateheza?	70
1. dan: Moč molitve	71
2. dan: Zvestoba Bogu	87
3. dan: Čistost	101
4. dan: Spoštovanje svetega	126
5. dan: Božje varstvo	140
VELIKE IGRE	153
1. Danielovi angeli	154
2. Za Boga tudi v ogenj	158
3. Urjenje za razlagalce sanj	164
4. Od kraljeve šole do levje jame	167
ANIMATORJEM	175
1. dan: Moč molitve	176
2. dan: Zvestoba Bogu	177
3. dan: Čistost	179
4. dan: Spoštovanje svetega	181
5. dan: Božje varstvo	182
ORATORIJSKE PESMI	185
Oratorijska himna 2024: Ostanem zvest!	186
2. Daniel, daj nam modrosti	189
3. Vate zaupam!	190
4. Blagor zvestim	191
5. Blagor zvestim	192
6. Blagor zvestim (Kot je Daniel)	193

VSEBINSKI PREREZ ORATORIJA 2024

	Uvod	1. dan	2. dan
VREDNOTA DNEVA		MOČ MOLITVE	ZVESTOBA BOGU
SIMBOL		rožni venec 	vozel (dveh vrvi)
ZGODBA	Trgovec s sužnji razglasi, da je v Babilon prišla nova skupina sužnjev iz Jeruzalema. Vojak pripelje štiri mladeniče (Hananjaja, Mišaéla, Azarjaja in Daniela) ter jih izroči v kraljevo šolo. Nastopi tudi pripovedovalka Suzana.	Daniel in ostali trije mladeniči začnejo šolanje. Prestanejo kraljevi preizkus modrosti in postanejo njegovi svetovalci. Kralj Nebukadnézar ima nenavadne sanje in zanje zahteva razlago. Daniel s pomočjo molitve najprej ugotovi vsebino sanj in nato kralju podrobno razloži njihov pomen. Za nagrado ga kralj imenuje za prvega kraljevega svetovalca.	Štirje mladeniči zaradi zvestobe izraelski postavi ne jedo svinjskega mesa in ne pijejo vina, za prehrano imajo na razpolago le sadje in zelenjavo. Kljub temu ostanejo telesno krepki. Kralj od vseh zahteva čaščenje zlate podobe boga Marduka, česar Danielovi tovariši zaradi zvestobe Bogu nočejo storiti. Za kazen jih vržejo v razbeljeno peč. Toda na pomoč jim pride Božji angel in ogenj jim ne škoduje. Kralj Nebukadnézar prizna, da je njihov Bog najmočnejši in ukaže, da nihče ne sme žaliti Izraelovega Boga.
SVETOPISEMSKI ODLOMEK		Skupna molitev: Mt 18,19-20	Hudič skuša Jezusa: Mt 4,8-11
CILJI KATEHEZ	SPOZNAVNI	Udeleženci spoznajo, da Bog vedno odgovarja na molitev, čeprav ne vedno točno po naših zamislih.	Udeleženci spoznajo različne izraze in načine zvestobe Bogu v lastnem življenju.
	DOŽIVLJAJSKI	Udeleženci doživijo kvalitetno skupno molitev.	Zgled navduši udeležence za zvestobo Bogu.
	DEJAVNOSTNI	Vsak udeleženec napiše svojo molitev, ki jo bo molil tudi doma.	Udeleženci uprizorijo situacijo zvestobe Bogu.

BLAGOR ZVESTIM

3. dan	4. dan	5. dan
ČISTOST	SPOŠTOVANJE SVETEGA	BOŽJE VARSTVO
bela lilija 	kelih 	krila
Pripovedovalka Suzana pove, kako jo je Daniel rešil pred dvema pokvarjenima sodnikoma, ki sta jo poželetela. Ker se jima ni hotela predati, sta jo obtožila prešuštva z nekom drugim. Ko jo ljudstvo že hoče kamnati, nastopi Daniel in z zasliševanjem dokaže laž sodnikov ter jo tako reši smrtne kazni.	V Babilonu nastopi nov kralj Belšacar, ki se v svoji domišljavosti odloči, da bodo na gostiji pili iz posvečenih kelihov iz jeruzalemskega templja. Zato se pokaže Božje znamenje: roka, ki piše na steno. Daniel razloži skrivnostno pisanje, ki napoveduje Belšacarjev konec. V Babilon vdre perzijski kralj Darej, ki odstrani Belšacarja in prevzame oblast.	Kraljeva svetovalca Jakomar in Timuhar sta nevoščljiva, ker je Daniel uspešnejši, zato napišeta ukaz, ki ga kralj potrdi. Kdorkoli bo kogarkoli razen kralja kaj prosil, bo vržen v levjo jamo. Ko zasačita Daniela pri molitvi, ga zatožita kralju in temu ne preostane drugega, kot da izvrši kazen, čeprav Daniela zelo ceni. Toda Bog v levjo jamo pošlje angela, ki levom zapre žrela. Daniel tako noč srečno preživi in je zjutraj osvobojen. Namesto njega kralj levom vrže spletkarska svetovalca in začne verovati v Danielovega Boga.
Slavite Boga v svojem telesu: 1 Kor 6,18-20	Postavitev Gospodove večerje: Lk 22,14-20	Bog nas varuje: Ps 91,1-4.11-13
Udeleženci svoji starosti primerno spoznajo vsebino izraza čistost.	Udeleženci spoznajo, da obstajajo sveti prostori, sveti obredi, svete geste, sveti predmeti, ki nas povezujejo z Bogom, ter spoznajo spoštljiva vedenja do naštetega.	Udeleženci spoznajo, da nas Bog varuje, spoznajo tudi poslanstvo angelov varuhov ter treh nadangelov.
Udeleženci doživijo, da je njihovo telo in telo vsakega človeka dar in nekaj čudovitega ter dragocenega.	Udeleženci obišejo cerkev, kapelico ali sveto znamenje in počastijo Najsvetejše oz. sveto podobo.	Udeleženci si podelijo, kako so doživeli Božje varstvo.
Udeleženci se v opisanih situacijah znajo odločiti za spoštovanje in čistost.	Udeleženci okrasijo sveto podobo ali izdelajo križ ali rožni venec, kar jim pomaga pri domači molitvi.	Udeleženci izdelajo angela iz papirja ali iz drugega materiala in nanj dodajo citat o Božjem varstvu ali molitev Sveti angel.

NE PREZRITE

1. ZGRADBA PRIROČNIKA

Za učinkovito uporabo oratorijskega priročnika se je dobro seznaniti z njegovo zgradbo in vsebino. V njem boste našli naslednja poglavja:

- **VSEBINSKI PREREZ ORATORIJA:** Tabela s poglavitnimi vsebinskimi poudarki za vsak oratorijski dan: vrednota, simbol in svetopisemski odlomek dneva, povzetek dramske zgodbe, cilji katehez ... Da bi si jih udeleženci zapomnili, je pomembno, da jih večkrat ponovimo in predstavimo povezanost in obnavljanje VREDNOTE, ZGODBE, SIMBOLA in SVETOPISEMSKEGA ODLOMKA. Prav tako pa je nujno, **da vsi animatorji poznajo vrednoto, simbol in cilje katehez posameznega dne, saj bo le tako oratorij imel jasno vsebinsko rdečo nit in ne bo le skupek delavnic in iger.**
- **NE PREZRITE:** Nekaj uvodnih, vendar pomembnih vsebin o letošnji temi in izhodiščih. Obvezno branje za voditelje in zelo priporočljivo za vse animatorje, še posebno tiste, ki izvajate dramsko igro in kateheze.
- **ABC ORATORIJA:** Oratorij ni le program dejavnosti, ampak način vzgoje, ki ga je začel sv. Janez Bosko in se imenuje preventivni vzgojni sistem. Več o njem najdete v tem poglavju.
- **ZGODBA:** Uvod ter pet delov dramske zgodbe o zgodbi preroka Daniela izpod peresa mlade pisateljice Sare Bračko.
- **MOLITVE:** Skupne jutranje molitve za otroke, za vsak dan posebej. Seveda se navezujejo na zgodbo in vrednoto dneva. Predvideno je, da molitve izvedemo na začetku dneva, pred ali po zgodbi, jih pa marsikateri oratorij izvaja tudi kasneje.
- **KATEHEZE:** Tudi letos so se ekipe prostovoljcev potrudile in pripravile štiri različne sklope katehez: za predšolske otroke ter za vsa tri osnovnošolska triletja. Razvrščene so po dnevih. Tako za vsak dan najdete najprej vsebinska izhodišča (vrednota, simbol, svetopisemski odlomek, cilji kateheze), skupni uvod v kateheze (zamišljen kot skupno uvajanje v katehezo, ki ga s pomočjo dinamike vsem otrokom navadno poda duhovni asistent oratorija) in nato vse štiri starostno ločene kateheze za tisti dan.
- Ker so lanske razlage vrednot, simbolov in odlomkov naletele na pozitivne odzive, smo jih dodali tudi v letošnje kateheze. Našli jih boste na začetku katehez za vsak dan posebej. Toplo priporočamo, da si jih preberete oratorijski voditelji in voditelji katehez.
- **VELIKE IGRE:** Letos boste v priročniku našli štiri velike igre. Seveda ste vabljeni, da jih prilagodite potrebam in posebnostim vašega oratorija.
- **ANIMATORJEM:** V tem poglavju boste našli predlog jutranjih molitev za animatorsko skupino pred začetkom vsakega oratorijskega dne. Jutranje molitve so pomembne za duhovno pripravo animatorjev na vsak oratorijski dan. Voditelje in duhovne asistente spodbujamo, da molitve pripravite kvalitetno in si zanje vzamete čas.
- **PESMI:** V zaključnem poglavju kot vedno najdete note in besedilo oratorijske himne »Ostanem zvest!«, poleg tega pa še petih drugih pesmi, ki so prispele na natečaj za oratorijsko himno in jih je izbrala strokovna komisija.

2. TEMA ORATORIJA 2024

Oratorijsko temo izbiramo ciklično s treh različnih področij: svetnik – svetopisemska oseba – literarni junak. Letos je bilo ponovno na vrsti Sveto pismo in za temo Oratorija 2024 smo izbrali preroka Daniela.

ZAKAJ DANIEL?

Danielova zgodba je polna intenzivnega dogajanja, čudežnih rešitev in fantastičnih sanj. Tako kot Esterina knjiga, ki smo jo spoznavali na oratorijih leta 2020, je postavljena v vznemirljivo okolje babilonskega dvora v 5. st. pr. Kr., kamor del Izraelcev prispe v izgnanstvo po porazu proti Babiloncem. Med njimi so tudi Daniel in njegovi tovariši, ki so bili izmed judovskih mladeničev zaradi svoje nadarjenosti in modrosti izbrani za kraljevo šolo, da bi postali kraljevi svetovalci.

Daniel se odlikuje s svojo modrostjo, razumom in intuicijo, a vse to je posledica njegove zvestobe in zaupanja Bogu. Tudi v najtežjih preizkušnjah, ko mu strežejo po življenju, mu ostane zvest, Bog pa po njem pokaže, da varuje svoje zveste. Njegova zgodba tako podaja iztočnice za pogovor o mnogih pomembnih vrednotah.

Želimo si, da bi otroci in mladi na letošnjih oratorijih čim bolj spoznali to fascinantno svetopisemsko osebo. Verjamemo, da jim bo prerok Daniel zbudil zanimanje in jih nagovoril.

LETOŠNJE VREDNOTE IN VSEBINA ZGODBE

Za letošnji oratorij smo izbrali in izpostavili naslednjih pet vrednot:

1. **MOČ MOLITVE:** Kralj Nebukadnézar ima nenavadne sanje in zahteva razlago. Daniel preko molitve najprej ugotovi vsebino sanj in nato kralju podrobno razloži njihov pomen. Za nagrado ga ta imenuje za prvega kraljevega svetovalca.
2. **ZVESTOBA BOGU:** Kralj od vseh zahteva čaščenje zlate podobe poganškega boga, česar Danielovi tovariši zaradi zvestobe Bogu nočejo storiti. Za kazen jih vržejo v razbeljeno peč. Toda na pomoč jim pride Božji angel in ogenj jim ne škoduje. Kralj prizna, da je njihov Bog najmočnejši, in ukaže, da nihče ne sme žaliti izraelskega Boga.
3. **ČISTOST:** Pokvarjena judovska sodnika poželita lepo Suzano. Na samem jo želita prisiliti, da se jima preda. Kljub grožnjam ju zavrne, saj nikakor noče prevarati moža in prekršiti postave. V maščevanju jo sodnika obtožita prešuštva z nekom drugim. Ko jo ljudstvo že hoče kamnati, nastopi Daniel in z zasliševanjem dokaže laž sodnikov. Suzano tako reši pred smrtjo.
4. **SPOŠTOVANJE SVETEGA:** V Babilonu nastopi novi kralj Belšacar, ki se v svoji domišljavosti odloči, da bodo na gostiji pili iz posvečenih kelihov iz jeruzalemskega templja. Zato se pokaže božje znamenje: roka, ki piše na steno. Daniel razloži skrivnostno pisanje, ki napoveduje Belšacarjev konec. V Babilon vdre perzijski kralj Darej, ki odstrani Belšacarja in prevzame oblast.
5. **BOŽJE VARSTVO:** Kraljeva svetovalca sta nevoščljiva, ker je Daniel uspešnejši, zato napišeta ukaz, ki ga kralj potrdi. Kdor bo častil kogarkoli namesto kralja, bo vržen v levjo jamo. Ko zasačita Daniela pri molitvi, ga zatožita kralju in temu ne preostane drugega, kot da

izvrši kazen, čeprav Daniela zelo ceni. Toda v levjo jamo Bog pošlje angela, ki levom zapre žrela. Daniel noč srečno preživi in je zjutraj osvobojen. Namesto njega kralj levom vrže spletkarska svetovalca in začne verovati v Danielovega Boga.

ORATORIJSKA ZGODBA IN DANIELOVA KNJIGA

Danielova knjiga spada med apokaliptično literaturo (več o tem v naslednjem podpoglavju) in zato vsebuje vrsto fantastičnih videnj, ki napovedujejo prihodnost. Čeprav imajo videnja svojo vrednost, jih z izjemo Nebukadnézarjevih sanj nismo vključili v oratorijsko zgodbo. Presodili smo, da bi jih na oratorijih otrokom le stežka predstavili in razložili. Tako smo se osredotočili na življenje in delo preroka Daniela ter njegovih treh tovarišev, iz katerega prav tako lahko razberemo glavno sporočilo knjige: da Bog vodi zgodovino in varuje sebi zveste.

Glavne razlike med svetopisemskim besedilom in oratorijsko zgodbo so torej v izpustitvi večine apokaliptičnih delov knjige in nekaterih nebistvenih podrobnosti, kot so npr. babilonska imena Daniela in tovarišev. Zaradi dramske upodobitve in ker so ciljno občinstvo otroci, pa so določeni elementi tudi dodani (npr. Suzana kot pripovedovalka zgodbe, kraljeva svetovalca Jakomar in Timuhar, določeni komični elementi itd.).

NASLOV ORATORIJA 2024: »BLAGOR ZVESTIM«

Naslov letošnjega oratorija je izluščen iz glavnega sporočila Danielove knjige: Bog vodi zgodovino in bo rešil Izraelce, kot jih je že v preteklosti – če mu bodo le ostali zvesti. Tudi v oratorijski zgodbi reši mladeniče iz ognjene peči, ker niso hoteli častiti drugih bogov; Suzano pred krivo obsodbo, ker je ostala zvesta možu in Božji postavi; Daniela iz levje jame, kamor ga vržejo zaradi njegovega zatekanja k Bogu. Daniel nas uči, da je zvestoba, čeprav danes razvrednotena, večna vrednota, in da »se splača« biti zvest.

3. PREDSTAVITEV DANIELOVE KNJIGE

APOKALIPTIČNA VIDENJA, PREPLETENA Z ZGODBO KONKRETNEGA ČLOVEKA

Z Danielom se v Stari zavezi začne nova literarna zvrst – apokaliptika, ki se je najbolje ohranila prav v tej knjigi, v Novi zavezi pa ji je sorodna zadnja knjiga, Razodetje. Novost te literarne zvrsti je njena mogočna ustvarjalnost, ki je še posebej prišla do veljave v trenutku, ko je preroško navdihnjenje polagoma prehajalo v zaton. Prisotne so nekatere poteze preroške misli, kot so npr. vera v Božje gospostvo, napovedi prihodnjih dogodkov in predvsem pozornost na tek zgodovine. Od preroških knjig pa apokaliptične razlikujejo opisi mogočnih videnj. Medtem ko preroki v svojih napovedih napovedo določen prihodnji dogodek in ga vnaprej označijo, apokaliptična videnja s simboli le nakažejo ali izrazijo osnutek prihodnjega stanja, zaradi česar jih lahko interpretiramo na več različnih načinov.

Kljub temu Danielova knjiga še zdaleč ni le zbirka apokaliptičnih napovedi prihodnosti. Te se prepletajo z zgodbo konkretnega človeka v točno določenem zgodovinskem kontekstu. Govori o delih preroka Daniela in njegovih tovarišev, ki so živeli na babilonskem dvoru v času judovskega izgnanstva, okrog 5. st. pr. Kr. Dogaja se torej v enakih zgodovinskih okoliščinah kot zgodba o kraljici Esteri.

NASTANEK KNJIGE

V obliki oz. prevodu, v kakršnem se je ohranila, je bila Danielova knjiga verjetno napisana/sestavljena v 2. stoletju pr. Kr. Ima več avtorjev in je napisana v treh jezikih: apokaliptična videnja v hebrejščini, Danielova zgodba v aramejščini in nekaj dodatkov v grščini. Grških delov knjige Judje in protestanti niso uvrstili v svojo Biblijo, so pa uvrščeni v katoliško Sveto pismo. V Standardnem prevodu Svetega pisma bomo zato našli Danielovo knjigo na dveh mestih: glavnino med kanoničnimi knjigami in nekaj dodatkov med devterokanoničnimi knjigami. V dodatkih najdemo molitev in hvalnico mladeničev v ognjeni peči, nekaj dodatnih Danielovih videnj, zgodbo o Danielu in Belovih duhovnikih, zgodbo o tem, kako je ubil zmaja, še eno poročilo o Danielu v levji jami ter zgodbo o Suzani, ki jo Daniel še kot deček reši pred krivo obtožbo prešuštvojanja.

GLAVNO SPOROČILO KNJIGE

Glavno sporočilo knjige, ki je za pisce pomembnejše kot kronološko zgodovinsko poročanje o Danielovem življenju, je sporočilo tolažbe in upanja. Kljub vsem turbulencam, izgnanstvom, menjavi kraljestev in padcu kraljev je Bog tisti, ki vodi zgodovino in bo rešil Izraelce, kot jih je že v preteklosti – če mu bodo le ostali zvesti. (Iz tega sporočila smo izluščili tudi geslo letošnjega oratorija: “Blagor zvestim”.) Božja moč je tolikšna, da lahko popolnoma spremeni kakršno koli stanje in svoje zveste reši iz katere koli situacije – tudi iz goreče peči in levje jame. Bog na junaško vero svojih služabnikov odgovarja konkretno, saj jim ne ogenj ne levi ne morejo škodovati.

S temi sporočili knjiga odgovarja na vprašanja, s katerima so se soočali Judje tistega časa in sta aktualni še danes: Kako naj se obnaša verni človek, kadar mu grozijo zanke odpadništva, krivoverstva ali preganjanja? In kakšen bo Božji odgovor na ravnanje hudodelcev in trpljenje Njemu zvestih? Odgovoriti na ti vprašanja za pisce knjige pomeni posredovati bralcu ključ, da more spoznati Božji načrt, ki se kaže v prijetnih, pa tudi manj prijetnih trenutkih človeške zgodovine.

POVEZAVA Z JEZUSOM KRISTUSOM

Danielova knjiga je pomembno prispevala tudi k judovski veri v prihod mesija, odrešenika, ki bo ljudstvo osvobodil tujih kraljestev in ustanovil novo, večno kraljestvo. Skozi prizmo Nove zaveze in krščanske vere vidimo, da se je to zgodilo v osebi Jezusa Kristusa. Na to namiguje tudi Jezus sam, ko zase večkrat uporabi izraz “Sin človekov”, ki je v pomenu nadnaravnega odrešenika uporabljen tudi v Danielovi knjigi. V njem se v polni meri uresniči Božji načrt za človeško zgodovino. Ta vidik in povezava z Jezusom je lepo opisana v posnetku “Daniel: The Bible Explained”, ki ga najdete na oratorijskem YouTube kanalu oz. na tej QR kodi.

Vir

- Študijska izdaja Svetega pisma

Raziskuj naprej

- “Book of Daniel Summary: A Complete Animated Overview”:
Dober pregled Danielove knjige

- “Daniel: The Bible Explained”:
Razlaga Danielove knjige ob gledaliških igranih prizorih

- “Explaining Daniel’s Prophecies”: Razlaga simbolov v sanjah iz Danielove knjige

1. del:

2. del:

3. del:

- Film Danielova knjiga

4. DANIELOVE DELAVNICE IN DRUGE ORATORIJSKE IDEJE

Vsako leto si želimo in prizadevamo, da bi otroci oratorijskega junaka in njegove vrednote spoznavali ne le med zgodbo in katehezami, temveč v čim več trenutkih oratorija. Na ta način si oratorij bolj zapomnijo in jim ga še dodatno popestrimo, hkrati pa nam da to več priložnosti, da jim na različnih ravneh spregovorimo o izbranih vrednotah.

V tem poglavju smo zbrali nekaj idej, kako oratorij še dodatno navezati na preroka Daniela, vrednote dneva in dogajanje v oratorijski zgodbi. Verjamemo pa, da se jih bo med animatorji porodilo še veliko več.

SPLOŠNE IDEJE IN SPODBUDE

Romanje/izlet v cerkev sv. Daniela

Cerkve, posvečene sv. Danielu, v Sloveniji niso zelo pogoste, zato lahko katero izmed njih vključimo v oratorijski ali animatorski izlet. Največja in najbolj znana je gotovo celjska stolnica. Poleg nje boste cerkve sv. Daniela našli še na primer v Štanjelu, v Zalogu pri Postojni, v Šentanelu, nad Trbonjami in še kje.

■ Blagoslov nabožnih predmetov

Ena izmed letošnjih vrednot je spoštovanje svetega, velik poudarek v zgodbi o preroku Danielu pa je njegov pogum izražati vero v Boga. Ta dva vsebinska poudarka se lahko združita v blagoslovu nabožnih predmetov (npr. obeska za okrog vratu, zapestnice, prstana ...). Udeležence spodbudimo, da predmete nosijo vsak dan in tako pokažejo svojo zvestobo Jezusu. Predmete lahko kot spominek kupimo za vse udeležence svojega oratorija, lahko na izletu obiščemo trgovino z nabožnimi predmeti in imajo udeleženci sami priložnost kupiti nabožni predmet po izbiri, lahko pa jih spodbudimo, da predmete prinesejo od doma.

■ Skupna molitev

Letošnja vrednota moč molitve nam je v spodbudo, da skupni molitvi v določen namen namenimo še posebno pozornost. Možnosti je seveda veliko. Naj jih naštejemo nekaj, ki so izvedljive na vsakem oratoriju:

- molitveni večer ali adoracija za animatorje, dan pred pričetkom oratorija;
- animatorska skupina skupaj opravi bralni načrt letošnjih svetopisemskih odlomkov dneva, ki bo pripravljen v okviru aplikacije YouVersion;
- »molitveni skriti prijatelj« za animatorje ali vse udeležence (vsak dobi listek z imenom osebe, za katero moli tekom oratorija; listke lahko na koncu vidno povežemo v verigo);
- skupna adoracija in/ali sveta maša celotnega oratorija;
- molitev rožnega venca animatorske skupine po namenih, ki jih napišejo animatorji;
- udeležba animatorske skupine na slavnem večeru ...

■ Spoštovanje svetega

Vrednota spoštovanje svetega nam je v spodbudo, da animatorjem in otrokom spregovorimo o primernem vedenju in oblačenju v cerkvi, o pomenu in simboliki svetih predmetov pri sveti maši ipd. To lahko storimo ob obisku cerkve pri molitvi ali sveti maši, med katehezami ali pa v obliki delavnice.

■ Čistost

Sodobna družba in kultura je čistost kot vrednoto skorajda zavrgla, zato imajo mladi malo priložnosti, da jim jo kdo pozitivno predstavi. Letošnji izbor vrednot nam je v spodbudo, da predvsem animatorjem omogočimo takšno izkušnjo, ki jim bo hkrati tudi pomagala, da se bodo bolje vsebinsko pripravili na oratorij. To lahko storimo z obiskom pričevanja ali predavanja na to temo, s povabilom pričevalca v naš kraj, s pogovorom o čistosti in odnosu do spolnosti na animatorskem srečanju, z ogledom dobrega filma ali pričevanja ... Več virov za to najdete v Animatorskem spodbujevalniku, ki prinaša vsebino o tej vrednoti.

IDEJE ZA DELAVNICE

Naštejmo nekaj idej za delavnice, ki jih lahko tako ali drugače vsebinsko navežemo na dogajanje v Danielovi knjigi:

- **Izdelava glinenih kipcev:** V navezavi na Nebukadnézarjeve sanje o mogočnem kipu.
- **Vozli:** V navezavi na simbol zvestobe Bogu lahko skavti udeležence naučijo delati različne vozle in jih skupaj preizkusijo v praksi. V povezavi z ognjeno pečjo se lahko učimo pripraviti tudi različne taborne ognje.
- **Izdelovanje »peči«:** V navezavi na zgodbo o mladeničih v ognjeni peči lahko izdelamo čim bolj vroč ogenj oz. peč. Nato preizkušamo, kako v ognju gorijo različni materiali in predmeti.
- **Izdelava origami rož ali rož iz krep papirja:** V navezavi na lilijo, simbol vrednote čistosti.
- **»Ministrantska« delavnica:** V njej imajo lahko tudi udeleženci, ki niso ministrantje, priložnost spoznati zakristijo, liturgična oblačila, posodje, se preizkusiti v zvonjenju, nošnji sveč, obiskati zvonik ...
- **Okraševalska delavnica:** V duhu vrednote spoštovanja svetega lahko z udeleženci počistimo in okrasimo cerkev, nabereemo rože, naredimo aranžmaje, zlikamo oltarni prt itd.
- **Izdelava rožnih vencev:** V navezavi na svete predmete in molitev. Lahko iz vozlov, perlic, das mase ali česa drugega. Tudi križ lahko udeleženci naredijo sami iz das mase, izrežejo iz lesa itd.
- **Izdelava kelihov iz gline:** Lahko jih tudi poslikamo.
- **Nevidna pisava:** V navezavi na skrivnostno pisavo v zgodbi 4. dne lahko udeleženci napišejo sporočilo z nevidno pisavo. To lahko storimo na različne načine, na primer z limoninim sokom, sodo bikarbono, mlekom, detergentom za perilo, belo voščenko ... Navodila za nekaj načinov najdete na QR kodi.
- **»Angel za en dan«:** Tudi udeleženci lahko postanejo angeli, tako da npr. obiščejo dom starejših, obiščejo in pomagajo komu, ki potrebuje pomoč pri hišnih opravilih itd.
- **Izdelava angelčkov:** V navezavi na simbol vrednote Božjega varstva lahko izdelujemo angelčke iz najrazličnejših materialov: papirja, gline, das mase, blaga ...
- **Izdelava »kraljevih« pečatov oz. štampljk:** V navezavi na kraljevi ukaz v zgodbi 5. dne.
- **Kuharska delavnica:** V duhu zgodbe lahko pripravimo kraljevo »pojedino«, izdelujemo piškote v obliki leva in angela.
- **Svetopisemski jezik:** Danielova knjiga je napisana v treh jezikih: grščini, hebrejščini in aramejščini. V tem duhu se lahko učimo enega od teh jezikov ali pa pisave.
- **Izdelovanje kostumov:** Z udeleženci lahko izdelujemo kostume iz oratorijske igre. Najbolj priljubljene bodo kostumi, maske ali poslikave obraza za leva in angela, lahko pa izdelamo tudi kostume babilonskih dvorjanov ipd.

Verjamemo, da se boste spomnili veliko drugih, še zanimivejših stvari. V imenu vseh voditeljev bomo hvaležni, če jih boste delili v FB-skupini ali na listi oratorijskih voditeljev oratorijski-voditelji@googlegroups.com.

5. DUHOVNOST NA ORATORIJU

Za sv. Janeza Boska oratorija ni brez duhovnosti in povezanosti z Bogom. Ta element je nujno potreben tako na oratoriju kot v animatorski skupini. Ob tem naj velja nekaj spodbud:

- **Duhovni asistent oratorija:** Duhovni asistent je pomembna vloga v animatorski skupini in na oratoriju. To naj bi bil domači župnik, kaplan, redovnik/redovnica ali, če ste drugače dogovorjeni, katehet ali kdo od starejših animatorjev. Duhovni asistent naj bi bil del vodstva oratorija, kar pomeni, da se udeležuje načrtovanja, vodstva in preverjanja oratorija. Njegova naloga pri načrtovanju je, da prispeva svoj delež pri duhovnih vsebinah oratorija. Njegove naloge pri vodstvu oratorija so večinoma naslednje:
 - vodenje oz. organizacija molitev za otroke in molitev za animatorje,
 - skupni uvod v kateheze,
 - popotnica, zaključna molitev in – če je duhovnik – podelitev sklepnega blagoslova,
 - priprava in – če je duhovnik – vodenje svete maše,
 - skrb za druge duhovne elemente oratorija,
 - če je mogoče, stalna navzočnost na oratoriju.Seveda to ne pomeni, da mora vse našteje naloge opraviti sam. Priporočeno je, da ima sodelavce. Skrb za duhovno vzgojo animatorjev in otrok ni samo njegova, temveč je skupna skrb celotnega oratorijskega vodstvenega tima. Prav pa je, da je prav on posebej pozoren na duhovni vidik vzgoje animatorjev.
- **Zakramenti:** Prejemanje zakramentov je eden bistvenih elementov don Boskovega preventivnega vzgojnega sistema. Pri tem je velik poudarek na prejemu svete evharistije in na sveti spovedi. Omogočimo jo tako animatorjem pred oratorijem kot otrokom med oratorijem.
- **Priprava na sveto mašo:** Poseben in zelo pomemben del oratorija je skupna sveta maša. Ponekod jo imajo na skupnem izletu, marsikje pa oratorij zaključijo z nedeljsko sveto mašo. Pomembno je, da se nanjo lepo pripravimo.
- **Branje Svetega pisma:** Predlagamo, da vedno, ko berete predvidene odlomke iz Svetega pisma, to naredite na slovesnejši način. Pri katehezah in molitvah imejte poseben, lepo urejen in primerno zaščiten prostor, kjer je postavljeno Sveto pismo. Ko glede na program sledi branje svetopisemskega odlomka, ga spoštljivo preberite iz Svetega pisma, ne z lista ali iz priročnika.

PRIPRAVA ANIMATORJEV

Animatorji naj se na oratorij res dobro pripravijo, k temu naj pripomorejo tudi skupna srečanja:

- **Animatorski spodbujevalnik:** Tudi letos vsak mesec izhaja elektronsko gradivo s predlogi za pripravo animatorskih srečanj, ki ga imenujemo Animatorski spodbujevalnik. Brezplačno je dostopen na spletnem naslovu: oratorij.net/animatorski-spodbujevalnik.
- **Animastarti:** Srečanja s predstavitvijo oratorijskega priročnika pripravljamo v vseh šestih škofijah. Poleg predstavitve teme, priročnika in učenja himne vključujejo tudi raznovrstne delavnice, ki so animatorjem lahko v pomoč pri njihovem delu na oratoriju, zato vabimo, da se jih udeležujete v čim večjem številu.

- **Duhovni večeri za animatorje:** Spodbujamo vas, da se z animatorji resno pripravljate na poletni oratorij in tudi z molitvenimi srečanji bogatite svojo versko izkušnjo. Možnosti za udeležbo na duhovnih vajah ali večerih je veliko, vendar se večina animatorjev težko odpravi nekam ven iz župnije. Zato so dobra priložnost in tudi izkušnja mnogih animatorskih skupin duhovni večeri (ali duhovne vaje), ki si jih pripravijo sami. V pomoč pri tem vam je lahko zgibanka »10 korakov do dobre molitve za animatorsko skupino« (glej e-gradiva). Ta opisuje nekaj poudarkov, na katere je pomembno biti pozoren, ko pripravljamo molitveni večer, in vam je prav tako lahko v pomoč pri pripravi takega dogodka. Lepo je, če vključite molitev pred Najsvetejšim, sicer pa ima lahko molitev mnogo oblik in načinov, ki naj bodo prilagojeni skupini in priložnosti.
- **Spovedovanje:** Priporočamo, da v okviru priprave na oratorij organizirate spoved animatorjev (nekaj dni pred oratorijem, lahko v povezavi z molitvenim večerom). O izvedbi se pogovorite z duhovnim asistentom.
- **Vikend priprava:** Kot primer dobre prakse se je uveljavila vikend priprava animatorjev. Po navadi se animatorji odpravijo v kakšen drug kraj (dom duhovnih vaj itd.), kjer poleg načrtovanja in priprave oratorija del časa posvetijo duhovnosti in druženju.
- **Oratorijska usposabljanja:** Kot del priprave je dobrodošlo tudi usposabljanje. Priročna možnost so oratorijska usposabljanja (vse informacije najdete na oratorij.net/usposabljanja), katerih posebnost je, da oratorijski trenerji pridejo v vaš kraj in izvedejo nekajurno usposabljanje za vso animatorsko skupino. Voditelji pa lepo vabljeni na vikend usposabljanje, ki ga izvajamo vsako leto.

oratorij.net/e-gradiva2024

LITURGIČNA PRIPOROČILA GLEDE SVETE MAŠE

Na nas se pogosto obračate z vprašanji, kako čim lepše pa hkrati tudi pravilno sooblikovati oratorijsko sveto mašo, da bo po eni strani blizu otrokom in animatorjem, po drugi pa ne bo izgubila na vsebini in simboliki. Pri tem lahko pomaga nekaj spodnjih nasvetov in priporočil.

- **Sodelovanje vseh:** Pomembno je spodbujanje sodelovanja vseh navzočih, saj sveta maša ni gledališče, temveč aktivna participacija pri slavljenju našega Gospoda Jezusa Kristusa.
- **Telesne drže:** Ista telesna drža vseh udeležencev je »znamenje ednosti članov krščanske skupnosti, zbranih k svetemu bogoslužju« (CD 94, 42), hkrati pa nam pomaga globlje doživljati skrivnosti bogoslužja. Poleg stoje, pokleka, priklona, sedenja ... je ena temeljnih drž klečanje. Tako smo npr. povabljeni, če le moremo, da pri spremenjenju klečimo.
- **Branje božje besede:** Bralec naj Božjo besedo prej na glas prebere ter se nauči pravilno izgovoriti težje dele. Božja beseda se ne dramatizira, temveč naj se prebere lepo in ne prehitro.
- **Tihota:** Med bogoslužjem je v določenih delih svete maše dobro ohranяти trenutke svete tihote. To je lahko npr. pred začetkom maše, pri skupnem kesanju, po branju Božje besede (premišljevanje), po obhajilu (zahvala) ... Tudi namesto pesmi je tišina dobrodošla, saj je to močan trenutek srečanja z Bogom.

- **Obhajilo:** Tudi za pevce in inštrumentaliste je potrebno poskrbeti, da v miru prejmejo obhajilo. Pod obema podobama je dovoljeno tistim, ki »opravljajo duhovne vaje ali se udeležujejo duhovnega srečanja« oz. ob posebnih priložnostih.

UVODI IN RAZLAGE

Liturgična navodila ne dovoljujejo cele vrste »pridig« med mašo, ampak le kratka opozorila, razlage in uvode v posamezne obrede svete maše. Pomembno je, da so razlage in uvodi »jasni, skrbno pripravljeni, redno napisani in jih je mašnik prej odobril«.

- **Uvod v mašo:** Naj izraža veselje, da smo se zbrali, zavest, da je Kristus navzoč, saj nas je On zbral, da nas poveže v občestvo, in prazničnost (praznik, liturgični čas, spomin svetnika ali drug namen).
- **Uvod v obred kesanja:** V liturgičnih navodilih je rečeno, da je uvod v obred kesanja izključno duhovnikova naloga. S tem želi Cerkev preprečiti razvado, ko se uvod v mašo enači z uvodom v kesanje in se tako govori le o grehu.
- **Prošnje vernikov:** Pri sestavljanju prošenj vernikov moramo paziti, da je naslovljenec vedno isti (Gospod, Bog Oče ...). Povabilo in sklep pripadata voditelju, ki predstavlja Kristusa. Prošnje naj bodo preproste, kratke in jedrnate, predvsem pa brez moraliziranja in izpraševanja vesti. Vedno naj vsebujejo: prošnjo za potrebe Cerkve, za vladajoče in za blagor vsega sveta, za trpeče, za krajevno občestvo, za rajne.
- **Prinašanje darov:** Na oltar prinesemo darove, ki bodo postali Kristusovo telo in njegova kri, pa tudi simbolične darove. Med prinašanjem darov je lahko darovanjska pesem, lahko pa je tudi kratka razlaga. Vsekakor velja, da se na oltar postavijo le tisti darovi, ki so namenjeni za evharistijo, medtem ko so vsi ostali simbolični darovi postavljeni pred ali ob oltar ali na to pripravljeno mesto (oltar ni odlagališče).
- **Uvod v očenaš:** Uvod v molitev očenaš ni trenutek, ko izrekamo Bogu naše prošnje, temveč ko se obračamo na našega Nebeškega Očeta in se neposredno pripravljamo na obhajilo. Zato v tem trenutku ni prav, da uvajamo novo temo ali kakšne druge prošnje (»molimo v ta in ta namen«), temveč naj bo to povabilo k molitvi.
- **Uvod v pozdrav miru:** Pozdrav miru izraža željo, živeti in širiti Kristusov mir in sprejemati bližnjega v vsej njegovi različnosti. Gre za obred, ki nas pripravlja na vreden sprejem Kristusa v obhajilu. Zato ni dovoljeno, da govorimo o vsem mogočem, ampak le o tem, kar nas bo še tesneje povežalo in pripravilo na srečanje z Gospodom. Vir pravega miru je Bog in ker gre za izrazito duhovno sporočilo, ni potrebno, da vsakemu sežemo v roko, ampak le najbližjim (izogniti se direndaju).
- **Zahvala po obhajilu** (pred ,prošnjo po obhajilu'): Ker je celotno mašno bogoslužje predvsem hvalna in zahvalna molitev, ni narobe, če je po obhajilu kratka tihota, med katero nekdo izreče besede zahvale za duhovno zedinjenje s Kristusom in s soobhajanci.

PESMI

Sveta maša je v osnovi sestavljena iz dveh delov. 1. del je **besedno bogoslužje** (miza Božje besede – ambon), 2. del pa **evharistično bogoslužje** (miza Kristusovega telesa in krvi – oltar). Zato je potrebno za določen trenutek svete maše izbrati primerno pesem.

- **Mašni deli** (Gospod, usmili se, Slava, Svet, Jagnje Božje) naj imajo liturgično besedilo. Za Slavo naj se na primer ne uporablja pesmi, ki so le slavlne, nimajo pa celotnega liturgičnega besedila Slave.
- Za **vstop** lahko uporabimo pesem, ki je tematsko usklajena na Božjo besedo ali pa nas nekako uvede v bogoslužno obhajanje. Lahko uporabimo tudi kakšno splošno pesem.
- **Psalm** naj se poje, lahko pa se poje le odpev in psalm bere. Psalma naj ne bi nadomeščali z drugimi pesmimi.
- **Darovanjska** pesem naj govori o prinašanju darov ter našega življenja Gospodu, saj bo vse to Gospod posvetil in bo postala duhovna hrana.
- **Obhajilna** pesem naj govori o združenju z Bogom, po-obhajilna pa naj nam pomaga pri zahvaljevanju in slavljenju Gospoda. Primerno je, da sta umirjeni.
- Za **zaključek** je primerna pesem, ki nas povabi h krščanskemu življenju, služenju, veselju, primerne pa so tudi Marijine, svetniške itd.

ABC ORATORIJA

1. ORATORIJ IN NJEGOV NAMEN

Oratorij – to so dnevi veselja, razgibanosti dejavnosti, pesmi, igre in tudi krščanskega življenja. To so dnevi, ki jih navadno otroci skupaj s svojimi animatorji in voditelji preživijo kar v domačem okolju (nekaj dni, ves teden ali tudi več). Mnogim staršem je program oratorija dobrodošla ponudba, da v času službe niso v skrbeh za svoje otroke. Za otroke je to dobrodošla sprememba včasih že kar dolgočasenih počitniških dni. Za mlade animatorje pa je oratorij velik izziv, da zaslutijo vrednoto zastonskega darovanja, da vzljubijo mlajše sokrajane, da se navadijo skupinskega dela, da koristno preživijo del počitnic, da se veliko naučijo za življenje. Poleg tega je namen oratorija tudi:

- mladim pomagati, da bi izkusili življenje s pozitivne, sproščene plati, da bi se zavedali, kako bogato je lahko njihovo življenje;
- obrniti pozornost mladih na to, da se resno vprašajo o tem, kako živijo nekatere človeške in duhovne vrednote;
- spodbuditi mlade, da bi se odgovorno vključili v življenje in dejavnosti okolja, v katerem so (družina, prijatelji, oratorij, skupina, vas, mestna četrt itd.);
- mlade vzgajati, da bi odkrivali Boga, ki je navzoč v dogodivščinah vsakdanjosti, v vsem lepem, ki se nam razodeva, in v bližnjem;
- mladim pomagati, da bi na zdrav način zaživel s seboj, z drugimi in Bogom.

2. SESTAVNI DELI ORATORIJSKEGA PROGRAMA

Tipičen dan na oratoriju za otroke poteka od 9. do 16. ure, za animatorje pa še nekoliko dlje. Obsega naslednje sestavne dele, ki so med seboj marsikdaj lahko zamenljivi:

- animatorji: molitev, priprava na dan, pričakovanje in sprejemanje otrok, igre z otroki,
- prihod otrok, dvig zastave oratorija in petje himne,
- jutranja molitev,
- oratorijska zgodba,
- skupni uvod v katehezo, kateheze po skupinah,
- delavnice,
- kosilo in odmor,
- velika igra, obisk kakšnega gosta ali kakšna druga dejavnost,
- sklep oratorijskega dne s spuščanjem zastave,
- animatorji: pospravljanje prostorov in vrednotenje dneva.

Omeniti velja, da se animatorji na marsikaterem oratoriju družijo še zvečer ob različnih družabnih dejavnostih. Vedno pogostejša je tudi praksa, da enega ali več večerov tudi starejši otroci prespijo na oratoriju. Večina oratorijev pa si en dan rezervira za izlet po lastni izbiri.

3. SV. JANEZ BOSKO, USTANOVITELJ ORATORIJA

Oseba, mimo katere ne moremo, če govorimo o oratoriju, je sv. Janez Bosko. Sredi 19. stoletja je v italijanskem Torinu začel gibanje, ki so ga njegovi salezijanci in hčere Marije Pomočnice (redova, ki ju je ustanovil) do danes ponesli na vse celine sveta. Njegov preventivni vzgojni sistem, brez katerega ne moremo govoriti o oratoriju, v središče vzgoje revolucionarno postavlja prijateljski odnos med vzgojiteljem (animatorjem) in otrokom. Še danes nam predstavlja ideal, ki se mu trudimo približati.

Janez Bosko se je rodil v revni vasi Becchi 16. avgusta 1815. Pri samo dveh letih je izgubil očeta, tako da je celotno skrb za družino prevzela mati Marjeta. Vzgajala ga je v veri in življenju po evangeliju. Že pri devetih letih je po videnju v sanjah zaslugil, da se bo posvetil vzgoji mladine. Kot otrok je pridobival vrstnike z igrami, molitvijo in poukom v veri.

Kot najstnik je v bližnjem mestu Chieri zaključil današnjo srednjo šolo in se vpisal v semenišče. Po šestih letih študija filozofije in teologije je leta 1841 postal duhovnik. Pod budnim očesom in vodstvom don Caffassa je začel odkrivati revščino mladih na ulicah Torina. Tako je počasi začel svoje poslanstvo med ubogimi fanti. Zanje je ustanovil Oratorij in ga postavil pod varstvo svetega Frančiška Saleškega. Mladim je nudil ne le prostor druženja, temveč jim omogočil tudi šolanje, pripravo na življenje in celostno vzgojo. Njegov vzgojni slog in pastoralna praksa sta temeljila na razumu, veri in ljubeznivosti.

Neizčrpna vira njegove neutrudne dejavnosti in uspešnosti sta bila nenehno združevanje z Bogom in neomajno zaupanje v Marijo Pomočnico, ki jo je imel za navdihovalko in vodnico vsega svojega dela. Svojim duhovnim sinovom salezijancem je v dediščino izročil obliko preprostega redovniškega življenja, ki pa je trdno utemeljeno na krščanskih krepostih in strnjeno v dveh besedah: »delo in zmernost«. Skupaj s sveto Marijo Dominiko Mazzarello je ustanovil Družbo hčera Marije Pomočnice. Z dobrimi in delavnimi laiki, moškimi in ženskami, je utemeljil Združenje sotrudnikov salezijancev, katerega člani so mu bili v veliko pomoč pri vzgojnem delu. S tem je nakazal nove oblike apostolata v Cerkvi.

Janez Bosko je svoje življenje daroval za mlade. Umrli je 31. januarja 1888. Za svetnika je bil razglašen 1. aprila 1934. Ob stoletnici njegove smrti ga je papež Janez Pavel II. razglasil za »očeta in učitelja mladine«.

4. DON BOSKOV PREVENTIVNI VZGOJNI SISTEM

»ASISTENCA«

Kot rečeno, oratorij temelji na don Boskovem preventivnem vzgojnem sistemu. Zakaj preventivni? Ker skuša otroke in mlade obvarovati pred izkušnjami, ki bi jih utegnile prizadeti. A ne kot kakšna pretirano skrbna mamica, ki svojega otroka oblači v vato, da se ne bi potolkel. Sploh ne!

Na oratoriju ne prehitavamo z življenjskimi izkušnjami, brez pritiska spodbujamo k razvoju dobrega in s tem preprečujemo nevarnosti. Zastrăševanje in prisila tu ne veljata! Prevladati morajo veselje nad življenjem, praznovanje, pogum.

Pri tem je zelo pomembno to, kar je Janez Bosko imenoval »**asistenca**«: **animatorjeva dobrohotna navzočnost** med otroki. Z njimi enostavno deliti svoje življenje. Animator je vedno med otroki, še posebej med odmori! Najpomembnejše je pristno ozračje, ki vlada med animatorji in otroki. V tem prijateljskem vzdušju animatorjeva navzočnost med otroki brez prisile deluje preventivno – otroke odvrača od slabega in jih usmerja k dobremu, saj sledijo animatorjevemu zgledu. Ko med otroki pride do konfliktov, pa jih lahko animator pomaga reševati, še preden eskalirajo in povzročijo velike rane v odnosih.

■ ŠTIRJE STEBRI ORATORIJA

Janez Bosko je za mlade želel poskrbeti celostno. Upošteval je njihovo telesno, čustveno, intelektualno, socialno, moralno in duhovno razsežnost. V ta namen se je trudil, da je bil oratorij za mlade prostor, ki je združeval štiri ustanove: dom, šolo, dvorišče in župnijo. Da bo oratorij izpolnjeval svoj namen, je pomembno, da za otroke predstavlja vse te štiri stebre in da so stebri uravnoteženo zastopani:

■ 1. DOM, ki sprejema

Otroci se morajo počutiti sprejete in dobrodošle – kot doma. Družinski duh je ena ključnih značilnosti don Boskove pedagogike. Oratorijski animator se zato trudi, da bi bil otrokom na oratoriju dober **oče/mama**. Zaveda se, da vsakega otroka pošilja Bog, in ga tudi on skuša sprejemati, kot ga sprejema in ljubi Bog.

■ 2. ŽUPNIJA, ki evangelizira

Don Bosko je na oratoriju dajal velik pomen duhovnosti, zlasti močno je poudarjal pogosto sveto obhajilo, obiske Najsvejšega, spoved ter pobožnost do Marije. Brez urejenega odnosa do Boga, brez čiste in mirne vesti oratorij ne more biti dvorišče za življenje v veselju. Nemogoče je namreč biti pristno vesel z grehom, ki teži duha. Na oratoriju se evangelizacija in vzgoja prepletata: evangelizira se z vzgojo in vzgaja se z evangelizacijo. Animator v ta namen prevzema nekatere vloge **duhovnika**, ko z otroki moli in jim spregovori o Bogu.

■ 3. ŠOLA, ki uvaja v življenje

Oratoriji 19. in v veliki meri 20. stoletja so vključevali šolo v pravem pomenu besede, saj so socialno ogroženim mladim ponudili pouk raznih šolskih predmetov, kar jim je koristilo v njihovem poklicnem življenju. Na našem oratoriju to ni potrebno, toda to ne pomeni, da je steber šole zanemarljiv. Otroci se na njem naučijo veliko kompetenc – na eni strani preko delavnic in iger, na drugi pa v medvrstniških in medgeneracijskih odnosih. Učenje za življenje zajema tudi pogovor o vrednotah. V tem kontekstu je animator **učitelj**. Ne takšen, kakršnega si tipično predstavljamo iz šole, a vseeno nekdo, ki otroke poučuje preko izkušnje, zgleda pa tudi razlage.

■ 4. DVORIŠČE za prijateljske stike in za življenje v veselju

Don Bosko je pogosto ponavljal misel svojega velikega vzornika Filipa Nerija: »Tekajte, skačite, zabavajte se, kolikor hočete, samo za božjo voljo nikar ne grešite.« Z istim namenom je pripravljaj izlete, dramske igre, praznovanja, uporabljal glasbo in petje. Za otroka je igra naravno okolje, v katerem se ves čas giblje in v katerem se tudi uči za življenje. Med igro

hkrati naveže odnose in najde **prijatelje**. Zato je dvorišče (igrišče) eden od bistvenih prostorov oratorija, animator pa na njem zavzema vlogo prijatelja, ki se z otroki igra, a jih z zgledom hkrati odvrča od slabega in usmerja k dobremu.

LJUBEZNIVOST, VERA, RAZUM

Če smo govorili o štirih stebrih, ki govorijo, kaj naj bi oratorij zagotavljal otrokom, je prav, da se dotaknemo še trinoma vera – razum – ljubeznivost. Tu gre za način, kako oratorijski animator (po zgledu Janeza Boska) pristopa k vzgoji otrok:

- **Vera:** Animatorjeva vera ima dve dimenziji. Verjame, da ima Bog načrt in poslanstvo tako za njegovo življenje kot za življenje otrok, ki so mu zaupani. Ni se po naključju znašel na oratoriju skupaj z ravno temi otroki, temveč je tam z namenom in po Božjem načrtu. Po drugi strani pa ima tudi vero v otroke, v to, da se v vsakem skriva dobro. To je seveda preprosto v odnosu do otrok, ki mu ne delajo problemov, težje pa postane v odnosu do otrok, s katerimi se ne razume najbolje ali mu ne vračajo spoštovanja. A don Bosko se ni nikoli naveličal iskati dobrega v mladih, četudi je bilo še tako neznatno. Tam, na tisti točki, je začel graditi vzgojni odnos.
- **Razum:** Vzgoja na oratoriju ne sme biti le nekaj, prepuščenega čustvom in dobremu počutju, »samo da se bomo imeli »fajn««. Naš cilj je celostna vzgoja otrok in iz njih narediti »dobre kristjane in poštene državljane«. To pa terja razumski pristop. Izobraziti se, kaj potrebujejo otroci na določeni stopnji razvoja ter kako voditi skupino, da bo dosegla svoje cilje in potrebe. Načrtovati in preverjati svoje delo. Postaviti razumna pravila in se jih držati ... Brez razuma bi oratorij kaj kmalu postal samo varstvo in »igratorij« brez vzgojnega vpliva na otroke.
- **Ljubeznivost:** Animator do otrok ne nastopa avtoritativno, še manj nasilno ali zadržto, temveč z ljubeznivostjo. S srcem. Ta odnos otrokom pomaga, da se na oratoriju počutijo domače, hkrati pa gradi prijateljski odnos med animatorjem in otrokom, zaradi katerega se otrok bolj pozitivno odziva na zgled in pobude animatorja.

ZGODBA

ORATORIJSKA ZGODBA 2024: PREROK DANIEL

VLOGE

Vloga	Uvod	1. dan	2. dan	3. dan	4. dan	5. dan
Suzana	●	●	●	●	●	●
Daniel	●	●	●	●	●	●
Jakomar		●	●		●	●
Timuhar		●	●		●	●
Hananjá	●	●	●			
Mišaél	●	●	●			
Azarjá	●	●	●			
Vojak	●●	●	●	●	●	
Trgovec s sužnji	●					
Kralj Nebukadnézar		●	●			
Kralj Belšacar					●	
Kralj Darej					●	●
Angel			●			●
Jojakim				●		
Sodnika				●●		
Ljudstvo/Dvorjani				●●●●	●●●●	●●●●
Perzijski vojaki					●●●	●
Leva						●●
SKUPAJ	8	9	10	10	13	12

PREDLOGI KOSTUMOV IN SCENE

DANIEL IN OSTALI MLADENIČI:

Dolga enobarvna tunika (vseeno kakšne barve), okoli pasu imajo lahko zavezano kakšno ruto, trak ali širok pas iz blaga, širši šal ali ruto pa imajo nameščeno preko ene rame – kot Jezus. Na čelu imajo lahko navezan trak.

SUZANA:

V dolgi tuniki, torej preprosti obleki (rjuhi) do tal, s pasom; lase ima pokrite z ruto.

KRALJI:

Vsi trije kralji so lahko oblečeni na podoben način: dolga tunika in širok trak čez rame, zlat pas okoli bokov, krona, lahko še kakšen nakit.

JOJAKIM, SODNIKA, MNOŽICA:

Oblečeni v tuniko, pas, šal čez glavo ali čez ramo. Priporočljivo je, da sta sodnika oblečena v drugo barvo kot ostali, da jih bo občinstvo lažje ločilo od ostalih Judov.

ANGEL:

Oblečen v belo, s perutmi na hrbtu.

LEVA:

Levji kostum (za ideje glej povezave na QR kodah).

Uvod

Oder predstavlja babilonsko mesto. V ozadju odra je lahko na karton narisano obzidje, na sredini tega obzidja pa so modra vrata, ki predstavljajo slavna lštarina vrata v Babilon (glej QR kodo). Na odru je scena tržnice s stojnico, ob kateri so žaklji s hrano, začimbami, nakitom, blagom ... Poleg so viseče rastline in ostalo zelenje, tudi lahko iz kartona.

- TRGOVEC S SUŽNJI: (*Pride na oder, si ogleduje občinstvo.*) Ohohoo, sužnji, dobrodošli v močnem kraljestvu Babilon! (*Pokaže z rokami po občinstvu.*) Kako veliko izbiro smo dobili z zadnjo zmago v vojni! (*Se približa otrokom, nato pokaže na animatorja, ki sedi med otroki.*) Ti, vstani, pridi do mene! (*Animator vstane in gre na oder do trgovca.*) Pokaži mi zobe! (*Animator odpre usta.*) No, poglej, čisto lepi, beli, zdravi zobje! S teboj bom veliko zaslužil. (*Hodi naprej in si ogleduje občinstvo.*) Pa vsi tako lepo naučeni, da pri miru sedijo in so tiho! Tele sužnje bodo z veseljem vsi kupili! (*Se obrne nazaj k animatorju na odru, kroži okoli njega in ga ocenjuje s pogledom.*) Povej mi, iz katere dežele prihajaš? Si iz Jeruzalema? Hm ...
- SUZANA: (*Medtem ko TRGOVEC S SUŽNJI še vedno kroži okoli animatorja, pride na oder.*) No, koga vidim. Trgovec s sužnji, kaj počneš tu?!
- TRGOVEC S SUŽNJI: (*Neha ocenjevati animatorja in se globoko prikloni SUZANI.*) O, spoštovana gospa. Kaj počnem? Ja, opravljam svoje delo, seveda. Ocenjujem, koliko so vredni tile sužnji, ki so prišli z zadnjo zmago našega babilonskega kralja!
- SUZANA: (*Upre roke v boke.*) Tole pa niso sužnji!
- TRGOVEC S SUŽNJI: Seveda so! Poglejte, gospa, ali potrebujete novega delavca, ki bo lahko kaj postoril okoli vaše hiše? (*Dvigne animatorjevo roko in ji jo kaže.*) Poglejte, kakšne mišice! Kako postaven suženj je tole, pogledajte vendar zobe. (*Animatorju odpre usta in kaže njegove zobe SUZANI.*) Čisto vse še ima in nič niso črni! Jaz garantiram: zdravi zobje, zdrav suženj! Z njim boste živeli svobodno kot kakšna kraljica, vse bo delal namesto vas!
- SUZANA: (*Jezno, odločno.*) Dovolj, trgovec. Ne bom kupila sužnja, četudi bi kakšnega imel za prodajo.
- TRGOVEC S SUŽNJI: Zakaj ne?
- SUZANA: Ker to ni prav! Sicer pa, tile otroci tu (*Z roko pokaže nanje.*) niso sužnji in zato jih ne moreš prodati. So moji gostje. Sem so prišli, ker so želeli izvedeti zgodbo o prav posebnem človeku.
- TRGOVEC S SUŽNJI: (*Posmehljivo.*) Aja? In o kom naj bi poslušali zgodbo, me prav zanima.
- SUZANA: (*Ponosno.*) Sem so prišli, da bodo izvedeli več o Danielu.
- TRGOVEC S SUŽNJI: (*Se zdrzne ob imenu Daniel, jeclja.*) A-aa, a o njem? Je to ta Daniel, ki je našemu kralju razlagal sanje?
- SUZANA: Točno ta Daniel, da.
- TRGOVEC S SUŽNJI: (*Govori z višjim glasom.*) Je to ta Daniel, ki je bil vržen v levjo jamo in je ... in je ...?
- SUZANA: (*Ga prekine, da ne pove preveč.*) Točno ta Daniel, da.
- TRGOVEC S SUŽNJI: (*Se hitro prikloni, naredi en korak nazaj.*) No, potem pa vas ne bom več zadrževal, kar v miru se pogovorite, sploh se ne menite zame ... Sem se

ravno spomnil, da imam eno obveznost, pa moram iti ... *(Se ponovno hitro prikloni, se obrne in zbeži z odra).*

SUZANA: *(Ostane sama na odru. Od olajšanja počasi izpusti sapo.)* No, končno nas je pustil pri miru. Hvala našemu Bogu! Ste vsi v redu? Ja, dragi moji gostje, prišli ste v nevaren svet. Nahajamo se v Babilonu, leta 586 pred vašim štetjem, v času vladavine kralja Nebukadnézarja II. Torej, prišli ste, da bi izvedeli več o Danielu, imam prav? Dovolite, da se predstavim. Ime mi je Suzana in bom vaša vodička po Babilonu. Po rodu sem Judinja, ampak že od mladih let živim tu, saj je babilonski kralj napadel in zavzel Jeruzalem, nas pa odpeljal v svojo deželo. Na enak način je v Babilon prišel tudi Daniel. Kot ujetnik.

SUZANA zapusti oder. Skozi moder obok na oder vkoraka VOJAK 1, sledi mu kolona štirih MLADENIČEV (DANIEL, HANANJÁ, MIŠAÉL in AZARJÁ), ki imajo spredaj zvezane roke. Za njimi gre VOJAK 2. *(Vojakov je lahko več, lahko pa je tudi en sam.)*

VOJAK 1: *(Se ustavi, zakriči.)* Vsi v vrsto!

MLADENIČI: *(Razporedijo se v vrsto, tako da gledajo proti občinstvu, na vsaki strani vrste stoji VOJAK.)*

VOJAK 1: *(Začne hoditi gor in dol pred njimi; jim govori glasno in odločno.)* Sedaj ste v Babilonu. Bodite hvaležni nadvse dobremu kralju Nebukadnézarju, da vas je ohranil pri življenju! Pozabite na Jeruzalem, tu je sedaj vaš dom. Za vas bo lepo poskrbljeno, če boste delali, kakor vam bo naročeno. Jasno?

MLADENIČI: *(Soglasno, a tiho, plašno.)* J-ja-jasno.

VOJAK 1: *(Se ustavi; vojaško resno.)* Nisem vas razumel! Ali vam je jasno?!

MLADENIČI: *(Soglasno, glasno in pogumno.)* Jasno!

VOJAK 1: *(Spet se začne sprehajati okoli mladeničev.)* Dobro potem. Povejte mi, kako vam je ime?

HANANJÁ: Moje ime je Hananjá.

MIŠAÉL: Moje ime je Mišaél.

AZARJÁ: Moje ime je Azarjá.

DANIEL: Moje ime je Daniel.

VOJAK 2: *(Stopi prednje.)* Vi ste bili izbrani, da boste tu v Babilonu obiskovali kraljevo šolo, ker ste se izkazali za zelo nadarjene. Naučili se boste vse o Babilonu in njegovi politiki, jeziku in pisavi, da boste lahko služili našemu kraljestvu. Če vas bo kralj spoznal za vredne zaupanja, boste morda postali celo dvorni svetovalci. Zato se le dobro učite! Ste razumeli?

MLADENIČI: Smo!

VOJAK 2: *(Odstrani vrv, ki so jo imeli okoli zapestij.)* Dobro, sedaj pa kar stopite za menoj, pokazal vam bom prostore, kjer boste bivali in kjer se boste učili.

Vsi skupaj odidejo z odra. Na oder pride SUZANA. (Če boste združili uvod in prvi dan, lahko to izpustite.)

SUZANA: Tako, dragi moji gostje, sedaj ste na hitro spoznali Daniela. Jutri pa se začne resno delo! Mislite, da mu bo uspelo v kraljevi šoli? Bomo videli! Sedaj pa, dragi moji, šalôm alêhem, tako se v našem jeziku, hebrejščini, pozdravljamo med seboj. Pomeni pa: mir s teboj! *(Pomaha občinstvu in zapusti oder.)*

1. dan:
MOČ MOLITVE

Scena je postavljena podobno kot pri uvodnem dnevu, le da tokrat predstavlja kraljevo sobano. V ozadju so še vedno modra lštarina vrata, ni pa več stojnice in vreč. Namesto njih je na sredini nizka mizica, ob njej pa kraljevi divan, ki predstavlja prestol in kraljevo posteljo obenem. Ob mizici so lahko tudi okrasne rastline.

SUZANA: *(Pride na oder, v rokah nosi skledo tropskega sadja, ki jo položi na sredino mizice. Nato se obrne k občinstvu.)* Šalôm, dragi moji gostje. Povejte mi, ali vas je trgovec s sužnji še kaj gnjavil? *(Počaka na odgovor otrok, nato nadaljuje.)* No, še dobro da ne. Včeraj smo videli, kako so bili Daniel in še trije drugi mladeniči iz Jeruzalema pripeljani v ujetništvo v Babilon. Več let so se izobraževali v kraljevi šoli, dokler niso bili pripravljeni, da pred kraljem dokažejo, ali so vredni, da mu služijo. *(Odide z odra.)*

JAKOMAR: *(Pride na oder. Dvigne roke nad glavo in dvakrat ploskne z dlanmi.)* Dajmo, fantje, dajmo že, pridite. Če boste zamujali, nas bo kralj vse dal levom za večerjo! Pridite! *(Še dvakrat ploskne.)*

Na oder v koloni pridejo štirje MLADENIČI, zadnji je DANIEL.

JAKOMAR: *(Sarkastično.)* No, pa ste se le odločili, da nas počastite s svojo prisotnostjo!

DANIEL: Oprostite, gospod. Prišli smo, kolikor hitro smo mogli. Še zadnje trenutke smo se pripravljali na kraljevo izpraševanje.

VOJAK: *(Prikoraka na oder; glasno, odločno vzdikne.)* Pozdravite našega kralja Nebukadnézarja!

JAKOMAR, DANIEL, ostali MLADENIČI in VOJAK pokleknejo na eno koleno in ostanejo v pokleku, dokler ne pride na oder KRALJ NEBUKADNÉZAR, ki se usede na divan.

NEBUKADNÉZAR: *(Pogleda MLADENIČE.)* Vstanite. Jakomar, ti, ki si bil zadolžen za njih, poročaj mi o napredku.

JAKOMAR: *(Se rahlo prikloni.)* Seveda, moj kralj! Torej, naredil sem, kar sem lahko. Bili so ubogljivi in hitro so se učili.

NEBUKADNÉZAR: Dobro. Sedaj jih bom ocenil jaz. In če me kdo od njih razočara, boš tudi ti deležen njihove usode.

JAKOMAR: *(Skloni glavo in zamomlja.)* Kakor reče moj kralj ...

NEBUKADNÉZAR: *(Pokaže na HANANJÁJA.)* Ti. Povej mi, kdo si in kako lahko svoje kraljestvo okrepim na vzhodu?

HANANJÁ: *(Stopi korak naprej, rahlo skloni glavo.)* Moj kralj ... Hananjá sem. Na vzhodu kraljestvu manjka stražni stolp in redna straža, ki bi v primeru napada lahko hitreje izvedla protinapad.

NEBUKADNÉZAR: *(Vstane, z mize vzame grozdje in se usede nazaj na divan in zoba grozdje. Pokaže na MIŠAÉLA.)* Ti, povej mi, kako ti je ime in kako naj omogočim večji vnos dobrin v kraljestvo?

MIŠAÉL: *(Stopi korak naprej, rahlo skloni glavo.)* Moje ime je Mišaél. Moj kralj, na severu bi lahko uredili cesto, po kateri bi lahko vozovi hitreje potovali. Na jugu pa bi lahko omogočili več patrulj, ki bi varovale pred razbojniki, ki sicer oropajo veliko popotnikov in trgovcev.

NEBUKADNÉZAR: *(Mu pokima in pomigne AZARJÁJU.)* Povej mi, kdo si in kako naj vzdržujem svojo vojsko meni pokorno, močno in okretno?

AZARJÁ: *(Stopi korak naprej, rahlo skloni glavo.)* Sem Azarjá. Moj kralj mora skrbeti za potrebe vojakov, da bodo preskrbljeni s hrano, zadostnim počitkom in dobro opremo, vedeti morajo, da so vam pomembni ter kako bodo za neposlušnost kaznovani.

NEBUKADNÉZAR: *(Pokima in se premakne k DANIELU.)* Ti, povej mi, kako ti je ime in kaj naj storim, da bo moje kraljestvo največje na svetu in se ne bo nikoli končalo.

DANIEL: *(Stopi korak naprej.)* Moje ime je Daniel. Če želite imeti močno kraljestvo, ne smete sprejemati prenaknih odločitev, dobro morate premisliti, katere svetovalce boste imeli ob sebi in jim zaupati. Prav tako menim, da Vam je bila oblast dana od Boga. Zato bo kraljestvo cvetelo, če boste sledil Božji volji, sicer bo uničeno.

NEBUKADNÉZAR: *(Zamišljeno.)* Dobro si povedal. Le zadnji del si raje izbij iz glave. Ti, ki si Izraelec, veruješ v drugega boga kot jaz. Sicer pa ste vsi dobro odgovarjali. Dobro si opravil, Jakomar.

JAKOMAR: *(Si vidno oddahne in se prikloni.)* Ufff, misim, hvala, moj kralj.

NEBUKADNÉZAR: Vse sprejemam za svoje osebne svetovalce! Od danes naprej bodo služili dvoru.

JAKOMAR: *(Se ponovno prikloni.)* Kakor reče moj kralj. Od danes naprej so del Vašega kroga svetovalcev. Gremo sedaj, mladeniči. Naš kralj si mora odpočiti.

JAKOMAR in MLADENIČI se priklonijo in odidejo z odra.

KRALJ NEBUKADNÉZAR se udobno namesti na divan in zaspi. Luči na odru (če jih imamo) se zmanjšajo – efekt noči. KRALJ NEBUKADNÉZAR se obrača na postelji in momlja v sanjah. Na oder pripeljejo kip – lahko iz stiropora ali kartona, pobarvanega z različnimi barvami, lahko ga upodobi tudi igralec. Glava/čelada je pobarvana zlato, prsi in roke srebrno, pas in trebuh bakreno rdeče, noge pa rjavo. Nato izza odra v kip prileti velika skala (iz stiropora ali podobnega materiala), da se kip razleti na kose. KRALJ NEBUKADNÉZAR zakriči, se dvigne v sedeči položaj in glasno sope. V tem času se kip in skalo odstrani z odra.

NEBUKADNÉZAR: Straža!

VOJAK: *(Takoj priteče na oder.)* Moj kralj, ste klicali?

NEBUKADNÉZAR: Takoj mi pripelji vse moje svetovalce! Takoj morajo priti sem!

VOJAK: *(Se prikloni.)* Kakor ukažete.

VOJAK zapusti oder. KRALJ NEBUKADNÉZAR vstane in zamišljeno hodi po odru. Izza odra se sliši močan glas vojaka, ki kliče svetovalce.

VOJAK: Jakomar pa Timuhar! Daniel, Hananjá, Mišaél, Azarjá! Pridite sem, kralj vas želi videti!

Na oder pridejo vsi z VOJAKOM na čelu.

JAKOMAR: *(Se prikloni pred KRALJEM NEBUKADNÉZARJEM.)* Moj kralj Nebukadnézar je poklical svoje modrece. Kako mu lahko svetujemo?

- NEBUKADNÉZAR: *(Se usede nazaj na divan.)* Imel sem čudne sanje, a se jih ne spominjam več dobro. Občutek imam, da imajo neko sporočilo, a ne vem, kakšno naj bi bilo. Eden od vas mi bo gotovo znal razložiti sanje. In tistega bom v zlatu nagradil!
- TIMUHAR: *(Bahavo.)* Seveda, o mogočni kralj Nebukadnézar! Samo povejte mi, o čem ste sanjali, in jaz, veliki poznavalec zvezd, Vam bom povedal skriti pomen!
- NEBUKADNÉZAR: Ne spominjam se več dobro! Vem pa, da so bile to preroške sanje, zato jih bo eden izmed vas gotovo znal razložiti, sicer ste vsi sleparji!
- JAKOMAR: Ampak moj kralj, prosite vendar za nemogočo stvar! Ne moremo razložiti nečesa, česar ne vemo!
- NEBUKADNÉZAR: Če mi znate povedati, kaj sem sanjal, bom tudi verjel vaši razlagi sanj! Če pa ne premorete toliko preroštva, kako naj verjamem, da bo potem vaša razlaga resnična in ne samo izmišljotina, s katero me boste preslepili, da boste dobili nagrado? O ne! To vam povem, modreci: če mi ne razložite mojih sanj, vas bom dal razkosati in vas ponudil levom za večerjo! Časa imate eno uro! *(Kralj vihravo zapusti oder.)*
- JAKOMAR: *(Pade na kolena in dramatično toži.)* Uuuu, pogubljeni smo! Mrtvi! Razkosani! Prav čutim, kako se bom zataknil levu med zobmi ...
- TIMUHAR: Ne cmeri se, Jakomar! Sicer te še soliti ne bo treba, boš ravno prav začinjen! Takole, predlagam, da vsi odnesemo celo kožo. Poslušajte vi, izraelski prišleki!
- HANANJÁ: *(Stopi korak bližje.)* Imaš idejo?
- TIMUHAR: *(Jih povabi v polkrog, obrnjen proti občinstvu. Rahlo se sklonijo skupaj in staknejo glave.)* Seveda imam, fantič. Kako pa misliš, da sem tukaj preživel že toliko let? Takole bomo naredili. Skupaj si bomo izmislili neke sanje, potem pa si bom jaz izmislil neko razlago in jo dal kralju. Sanj se tako ali tako ne spominja, tako da ne bo vedel, ali je ali ni sanjal tega.
- DANIEL: *(Stopi korak ven iz polkroga, zgroženo pogleda TIMUHARJA.)* Torej hočeš zavajati našega kralja?
- TIMUHAR: Vidi se, da si še mlad. Poglej, če hočeš preživeti, se moraš pač znajti.
- DANIEL: Hočeš reči, lagati?
- JAKOMAR: *(Ga strese za ramena.)* Pa kaj je s teboj, ali hočeš umreti?
- DANIEL: *(Prekriža roke na prsih, k njemu pristopijo ostali trije mladeniči.)* Mi ne bomo del vaših spletk in igrice.
- TIMUHAR: Kaj pa boš naredil? Nikakor ne moreš vedeti, kaj je vendar kralj sanjal!
- DANIEL: Jaz res ne morem vedeti. Naš Bog Stvarnik, ki je v kralja položil te sanje, On pa ve tudi njihov pomen. Dajte nam to uro časa, ki nam jo je kralj dal, da skupaj molimo in v molitvi prosimo za odgovor.
- JAKOMAR: Ha, molitev? V molitvi ne boš dobil odgovora, pametnjakovič, ampak daj, poskusi no, ničesar ne moremo izgubiti razen naših življenj. *(Se usede na tla in iz skledе vzame sadež, si ga ogleduje. Obupano.)* Vedno sem želel poskusiti kraljevo jabolko. Saj bom čez eno uro tako ali tako kaznovan z smrtjo, tale kraja jabolka sploh ne bo obsojena. *(Ugrizne v jabolko.)*

DANIEL poklekne, vzame svoj šal in si z njim pokrije glavo, sklene roke ter gleda kvišku. Ostali trije MLADENIČI se postavijo okoli njega, sklenejo roke k molitvi in pogled obrnejo proti tlom.

MLADENIČI: (Razen DANIELA, ki zapre oči.) Hvaljeno bodi Božje ime od vekov na veke. Kajti On daje modrost modrim in razumnost razumnim. Odkriva globoke in skrite reči, ve, kaj je v temi, pri Njem domuje svetloba.

DANIEL: (Odpre oči, dvigne roke kvišku.) Hvaljen si, Bog naših očetov. Tebi, Gospod dajem čast, ker si mi razodel, za kar smo Te prosili.

Na oder se vrnete KRALJ NEBUKADNÉZAR in VOJAK. JAKOMAR hitro v loku vrže jabolko za svoj hrbet, vsi SVETOVALCI se priklonijo.

NEBUKADNÉZAR: Torej, mi imate kaj za povedati?

DANIEL: Moj kralj, Bog naših očetov mi je dal videti sanje in tudi njihovo razlago.

NEBUKADNÉZAR: (Se usede na divan.) Dobro, Daniel. Povej mi, kar misliš, da veš.

DANIEL: Kralj, v Vaših sanjah ste videli mogočen kip, ki je imel glavo iz zlata, prsi in roke iz srebra, pas in trebuh iz brona ter noge iz železa in gline.

NEBUKADNÉZAR: (Zamišljeno.) Nadaljuj ...

DANIEL: Kip je bil mogočen, a prišla je skala in priletela v ta kip, ki se je popolnoma razletel.

NEBUKADNÉZAR: (Tleskne s prsti.) Da, tako je bilo! Res sem to sanjal, sedaj se spomnim! Povej, kaj to pomeni?

DANIEL: Bog ti je dal oblast, moč in slavo. Tvoje kraljestvo je glava, narejena iz zlata. Za teboj pa bo vstalo drugo kraljestvo iz srebra, ki bo manj mogočno. In potem tretje iz bakra, nato iz gline in železa. Vsako bo šibkejše od prejšnjega, saj je zemeljska kraljestva naredil človek. Bog bo poslal skalo, ki bo razdrobila vsa človeška kraljestva, saj večno ostane samo Božje kraljestvo. Veliki Bog ti je tako dal spoznati svojo veličino, o kralj.

NEBUKADNÉZAR: (Skoči pokonci in položi Danielu roko na ramo.) Resnično, tvoj Bog, ki ti je razodel vse to, je tako mogočen, kakor ga opevaš! Tebe, Daniel, postavim za nadzornika nad vsemi mojimi svetovalci! Izvoli nagrado, ki ti pripada.

NEBUKADNÉZAR DANIELU izroči zlati pas, s katerim je bil opasan. Ostali ploskajo. Odidejo z odra in pred občinstvo stopi SUZANA.

SUZANA: Tako je Daniel postal tesen kraljevi zaupnik, kralj Nebukadnézar pa je vselej rad slišal Danielovo mnenje, čeprav so, kot vemo, dvori vedno poln spletk ... Toda več o tem bomo videli jutri. Šalôm, dragi moji! (Pomaha občinstvu in odide z odra.)

2. dan:
ZVESTOBA BOGU

Scena je enaka prvemu dnevu – kraljeva sobana, le da v njej še ni kraljevega divana. Na mizici so vrči in kozarci.

SUZANA: *(Pride na oder s skledo sadja in zelenjave in ga položi na mizo.) Šalôm alêhem. Kako dobra hrana, kajne, dragi moji gostje? Veste, Judje smo zelo strogi glede tega, kaj lahko jemo in česa ne smemo. (Odide z odra.)*

Na oder pride JAKOMAR, se usede na tla za mizo in si natoči pijačo. Za njim pridejo DANIEL, HANANJÁ, MIŠAÉL in AZARJÁ ter se prav tako usedejo na tla okoli mize. Nato pride še TIMUHAR, ki na pladnju nosi meso. Odloži ga na mizo in se usede. JAKOMAR in TIMUHAR radostno primeta vsak kos mesa in se začneta mastiti. MLADENIČI pogledajo meso in se spogledajo. Vsak od njih iz sklede vzame sadje ali zelenjavo in začnejo jesti.

JAKOMAR: *(Se masti z mesom, nato vstane, prime vrč.)* Komu lahko natočim najboljše babilonsko vino? *(Natoči kozarec in ga ponudi DANIELU, posmehljivo.)* Morda tebi, o glavni svetovalec?

DANIEL: Oprosti, ampak ne smem. To vino je bilo posvečeno vašemu bogu, ki ga mi ne častimo. Judje ne jemo in ne pijemo ničesar, kar je bilo posvečeno malikom ali drugim bogovom.

TIMUHAR: Kaj ste resni?

AZARJÁ: Tako je, kot je povedal Daniel.

TIMUHAR: Če že ne boste pili vina, potem jejte vsaj veliko mesa, da vam bo dalo moč in energijo.

HANANJÁ: Tudi tega mesa ne smemo jesti. Po naši postavi je svinjina prepovedano meso.

TIMUHAR: No, sedaj ste pa že malo razvajeni! Nič ni dovolj dobro za vas? Kaj, a mislite, da bomo posebej za vas pripravljali izraelsko hrano, kakšnega kozlička ali jagenjčka? Saj niste kralji, da bi si izmišljevali, kaj boste jedli!

MIŠAÉL: Saj nič ne zahtevamo. Dovolj nam bo voda ter sadje in zelenjava. Ne potrebujemo ničesar drugega.

JAKOMAR: *(Vstane, udari po mizi.)* Kaj, a samo ob vodi in sadju boste potem? To ne bo šlo! Ne ne ne! Res je, da si ti, Daniel, postal glavni svetovalec in nadzornik, a še vedno sem jaz vaš skrbnik! To pomeni, da bom jaz nosil posledice, če boste začeli hujšati in boste ob svojo moč! Kralj me bo dal ubiti!

TIMUHAR: *(Mirno srka vino, škodoželjno.)* Pusti jih, naj delajo, kar hočejo. Nisi ti kriv, če oni želijo stradati.

JAKOMAR: *(Dramatično.)* Nisem jaz kriv, ampak ali misliš, da bo kralja to zanimalo?! Ne! Dal me bo levom, ker nisem izpolnil njegovih ukazov!

DANIEL: Žal mi je, nočemo te spravljati v nevarnost. Kaj pa, če se takole dogovorimo: deset dni nam dovoli, da jemo hrano, ki jo po postavi smemo jesti. In če bomo po desetih dneh blede, brez moči in slabotnejši kot sedaj, potem bomo jedli vašo hrano.

JAKOMAR: Hm, to bi verjetno šlo, ja. Ampak ali res mislite, da boste ostali zdravi?

AZARJÁ: Bogu bomo ostali zvesti v njegovih zapovedih in On bo ostal zvest nam. Vem, da bo poskrbel za nas.

Nadaljujejo z jedjo, MLADENIČI jedo sadje in pijejo vodo, JAKOMAR in TIMUHAR jesta meso in pijeta vino. Po nekaj trenutkih na oder pride VOJAK.

VOJAK: *(Se odkašlja, odvije zvitek in glasno bere z njega kraljevi ukaz.)* Na ukaz kralja Nebukadnézarja se od danes naprej v Babilonu časti kip Marduka, našega boga! Vsak mora zlati kip počastiti in poklekniti do tal. Kdor tega ne bo storil, bo vržen v ognjeno peč! Tako je odločil kralj Nebukadnézar! *(Slovesno odide z odra.)*

SVETOVALCI se spogledajo med seboj.

JAKOMAR: Temu pa se ne boste smeli upreti, sicer vas čaka ogenj.

TIMUHAR: Pojdimo sedaj na svoje delo, dovolj časa smo že napravili. Vi, izraelski modreci, pa ne pozabite: čez deset dni bomo preverili, kakšnega zdravja ste.

DANIEL: Ne bomo pozabili.
Zapustijo oder.

Scena se spremeni. Na sredino odra se postavi kraljevi divan, na tleh ob njem so položeni zvitki. Na eni strani divana je postavljen zlat kip, na drugi pa "peč". (Predlagamo, da iz kartona naredite veliko škatlo, v kateri bodo lahko stale štiri osebe. Na strehi škatle so luknjice, skozi katere obesimo v peč rdeče, rumene in oranžne trakove iz krep papirja, ki predstavljajo ogenj. Notri v peči je lahko v enem kotu tudi ventilator, na katerega so prav tako navezani trakovi iz krep papirja. Prižgan ventilator daje videz miganja plamenov/trakov.)

Med menjavo scene se čez oder počasi sprehodi animator, ki v rokah drži napis: "10 DNI POZNEJE".

VOJAK: *(Pride na oder, pogleda občinstvo in slovesno naznani kraljev prihod.)* Pripravite se na prihod našega kralja Nebukadnézarja!

NEBUKADNÉZAR: *(Pride na oder, pogleda občinstvo in se usede na prestol.)* Vojak, pokliči mi svetovalce. Da vidim, kako napredujejo.

VOJAK: *(Z normalno jakostjo glasu.)* Kakor ukažete, moj kralj. *(Nato zelo glasno, mogočno.)* Babilonski svetovalci! Jakomar! Timuhar! Daniel! Hananjá! Mišaél! Azarjá! Kralj vas kliče k sebi!

SVETOVALCI drug za drugim pridejo na oder mimo peči, ki si jo s strahom ogledujejo s strahom ogledujejo.

JAKOMAR: *(Se osladno prikloni pred kraljem.)* Ste nas klicali, o moj kralj?

NEBUKADNÉZAR: Da. Zanima me, kako napredujejo moji novi svetovalci. Da vidim, kako skrbiš zanje.

JAKOMAR: Aha, ja ... seveda, moj kralj ... No, mladeniči, stopite bližje, da vas bo kralj ocenil ...

DANIEL, HANANJÁ, MIŠAÉL in AZARJÁ stopijo bližje prestolu in sklonijo glave.

NEBUKADNÉZAR: Jih najprej tiho opazuje, nato vstane, prime DANIELA za brado, mu jo dvigne in opazuje polt.) Jakomar, kaj si jim dajal za jesti?

JAKOMAR: *(Nervozno.)* Ah ...? Z-za jesti? Nič neobičajnega, moj kralj ... To, kar je bilo na m-mizi, to so jedli ... res, p-prisežem!

NEBUKADNÉZAR: No, karkoli so že jedli, tudi ti pojej malo več tega, da boš videti tako čil in zdrav kot oni. Obrazi jim kar žarijo! Iskreno, ti si videti slabše. *(Ga premeri s pogledom.)*

JAKOMAR: *(Si oddahne.)* Ja, seveda. Oprostite, moj kralj. Potrudil se bom in jedel bolj zdravo. Veseli me, da ste zadovoljni z svetovalci, ki so mi zaupani v varstvo.

NEBUKADNÉZAR: Tako, dobro napredujete. Sedaj pa pojdite nazaj k svojim zadolžitvam.

SVETOVALCI se mu priklonijo in se obrnejo proti zlatemu kipu, mimo kate-rega morajo iti dol z odra, nato jih KRALJ NEBUKADNÉZAR ustavi.

NEBUKADNÉZAR: Stojte! Daniel, pridi malo sem, zate imam še eno nalogo.

DANIEL: *(Zapusti kolono, se vrne h kralju in se mu prikloni.)* Da, kralj? Kako Vam lahko pomagam?

NEBUKADNÉZAR: Pojdi v kraljevo zakladnico in preveri, ali so pošteno popisali zadnji bojni plen, ki smo ga pridobili z zmago nad Medijci. *(Nato vzame zvitek s tal in začne z branjem.)*

DANIEL: Kakor želite, moj kralj. *(Se prikloni in odide z odra mimo peči – po isti poti, po kateri je prišel na oder.)*

Ostali SVETOVALCI nadaljujejo pot in gredo dol z odra mimo zatega kipa. JAKOMAR in TIMUHAR stopita bližje do kipa, stegneta roke, jih dvigneta nad glavo in se nekajkrat priklonita zlati podobi, med priklanjanjem govorita.

JAKOMAR: O, zlata podoba, naš bog!

TIMUHAR: Častim te po ukazu našega kralja Nebukadnézarja!
Poklekneti na tla pred kip in se z glavo obrneta proti trem MLADENIČEM.

JAKOMAR: Tudi vi morate počastiti kip!

MIŠAÉL: *(Prekriža roke na prsih.)* Nikakor ne bomo častili malikov!

HANANJÁ: Ostali bomo zvesti našemu Bogu.

AZARJÁ: On je poskrbel tudi za naša telesa, da nismo shirali. Tudi sedaj bo poskrbel za nas.

Odidejo z odra.

JAKOMAR: *(Prime TIMUHARJA za ramo.)* Ej, Timuhar! Sedaj imava priložnost, da zopet postaneva kraljeva glavna svetovalca!

TIMUHAR: Tako je, najina dolžnost je, da poveva kralju, da je nekdo prelomil njegov ukaz!

JAKOMAR: *(Porogljivo.)* Ja! Tako sva častna, da bova naredila pravo stvar, čeprav bova izdala "prijatelje". *(Narejeno posmrka.)*

TIMUHAR: *(Vstane iz klečečega položaja.)* Boš videl, kako naju bo kralj potem cenil in nama zaupal! Pridi, pojdiva do njega! *(Z JAKOMARJEM se vrneta nazaj h kralju.)*

JAKOMAR: O, moj mogočni kralj! Ali Vas sme Vaš ponižni svetovalec zmotiti?

NEBUKADNÉZAR: *(Zapre zvitek, ki ga je bral.)* Jakomar? Povej hitro, kaj želiš, delo imam.

TIMUHAR: Z vsem dolžnim spoštovanjem, o kralj, imava težko novico ...

JAKOMAR: Ja, tako je. Res, srce se nama para ...

Ko to reče, se TIMUHAR prime za levo stran, kjer je srce, JAKOMAR pa za desno stran. TIMUHAR to vidi in hitro prime JAKOMARJEVO roko in jo prestavi na levo stran.

JAKOMAR: Aha, ja, srce *(Se potrepnja po levi strani, nad srcem.)* se nama para ob tako strašni novici ...

TIMUHAR: Ampak Vam morava sporočiti, da se trije svetovalci, trije izraelski mladeniči, Hananjá, Mišaél in Azarjá, niso poklonili in počastili zlate podobe boga Marduka!

JAKOMAR: Niso upoštevali Vašega ukaza! In čeprav so najini *dobri* prijatelji ... sva se odločila, da bova raje poštena pred Vami!

NEBUKADNÉZAR: Prav sta storila! Straža!

VOJAK: *(Ves ta čas stoji pri prestolu.)* Da, kralj?

NEBUKADNÉZAR: Pri tej priči mi pripelji modrece Hananjája, Mišaéla in Azarjája!

VOJAK: Kakor ukažete, kralj.

VOJAK odide z odra in pripelje HANANJÁJA, MIŠAÉLA in AZARJÁJA pred kralja.

HANANJÁ: Ste poslali po nas, o kralj?

NEBUKADNÉZAR: Sem. Samo enkrat vas bom vprašal. Ali je res, da niste počastili zlate podobe, kot bi jo po mojem ukazu morali?

MLADENIČI: Res je.

NEBUKADNÉZAR: In ali veste, da je kazen za nepokorščino smrt v ognjeni peči?

MLADENIČI: Vemo.

NEBUKADNÉZAR: Ker ste moji svetovalci, vam dam še zadnjo priložnost, da greste in počastite kip Marduka. Če tega ne storite, ne bom imel druge izbire, kakor da vas vržem v peč.

HANANJÁ: Ostali bomo zvesti našemu Bogu.

MIŠAÉL: Naredi z nami, kar moraš.

NEBUKADNÉZAR: No, potem ste si sami zapečatili usodo. Dejal sem vam, da boste morali biti pokorni meni. Sedaj pa poglejmo, ali je vaš Bog močnejši od našega Marduka. Straža! Vrzite jih v ognjeno peč!

VOJAK izvleče meč, ga uperi v MLADENIČE in jih potiska proti peči. V peči se prižge ventilator.

JAKOMAR in TIMUHAR gresta nekaj korakov naprej in si za vojakovim hrbtom maneta roke ter si data petko. MLADENIČI pridejo do peči, nato jih VOJAK z roko potisne notri, v peči padejo na tla. JAKOMAR, TIMUHAR in VOJAK od vročine zakričijo in naredijo korak nazaj. Medtem ko se ti trije pogovarjajo naprej, v peč stopi ANGEL (oblečen v belo, s krili) in pomaga MLADENIČEM, da vstanejo. Nato skupaj sklenejo roke v molitvi. Ostali igralci angela še ne opazijo.

JAKOMAR: *(Se opoteče stran od peči in se prime za obraz.)* Aaaa! Presneto! Mislim, da mi je ogenj požgal obrvi! Timuhar, poglej me, ali še imam kaj obrvi?

- TIMUHAR: *(Glasno povoha Jakomarja.)* Ne vem, nekaj gotovo smrdi po zažganem! Verjetno so to mladeniči, oni so v ognju, ne pa ti. *(Gleda proti peči.)*
- VOJAK: *(Odvrže svoj meč, se začne otepati in pihati svoje dlani.)* Aaaa! Tako vroče je v peči, da se je moj meč začel topiti! Niti kosti ne bodo ostale od njih, tako vroče je notri!
- NEBUKADNÉZAR: Hahaha! Tako, sedaj vidite, kateri bog je mogočnejši! *(Se usede nazaj na svoj prestol.)* Naj bo to v poduk vsem, ki se bodo upirali mojim ukazom! *(Naenkrat opazi v peči angela. Skoči z divana in stopi pred peč, z roko si ščiti obraz pred vročino.)* Vojak! Mar nismo treh ljudi vrgli v ogenj?! Kako je mogoče, da sedaj vidim v ognju štiri osebe?! Ta v belem ... videti je kot ... kot angel iz nebes!
- VOJAK: *(Na vse grlo zakriči.)* Aaaaaaah! Prikazen! Kralj ima prav! *(Poklekne pred pečjo.)*
- TIMUHAR: *(Pade na zadnjico, histerično.)* Aaaaah! Kakšna čarovnija je to?! Bežimo pred prikaznijo, ki nadzoruje ogenj! *(Po štirih steče z odra.)*
- JAKOMAR: Timuhar! Počakaj me! *(Začne teči, nato se spotakne ob svoje noge in prav tako po štirih steče z odra.)*
- NEBUKADNÉZAR: *(Pade na kolena pred pečjo.)* Pridite, stopite ven, vi, ki vas ščiti živi Bog! Sedaj res vidim in priznam, da je vaš Bog mogočnejši od mojega!
MLADENIČI stopijo ven iz peči živi, brez opeklin. ANGEL odide.
- NEBUKADNÉZAR: *(Se dotakne njihovih oblačil.)* Plamen se ni dotaknil niti vaših las niti vaših oblačil! Blagor vam, ki ste ostali zvesti do smrti! Vaš Bog vas je resnično obvaroval!
- HANANJÁ: Hvaljen bodi Bog! Zvesti smo mu bili v malih stvareh in on nam je ostal zvest v velikih!
- NEBUKADNÉZAR: Res, hvaljen bodi vaš Bog, ki je poslal svojega angela in osvobodil svoje služabnike, ki so zaupali vanj, prestopili kraljev ukaz in bili pripravljeni žrtvovati svoja telesa, da ne bi častili nobenega drugega boga razen svojega Boga. Zato dajem nov ukaz: kdorkoli, ki bi žalil Boga Izraelcev, bo preganjan, saj trdno verujem, da ni drugega boga, ki bi bil tako močan, kot je Bog Izraelcev!

Vsi odidejo z odra, nanj pride SUZANA.

- SUZANA: Še dobro, da je v tej zgodbi Bog na naši strani in da smo mi na strani Boga. Vseeno pa bodite previdni, če boste na ognju pekli hrenovke, saj Bog ne rešuje pred čisto vsemi opeklinami. Tudi sami moramo poskrbeti za našo varnost in ne smemo preizkušati Boga. No, pa se vidimo jutri, šalôm, dragi moji!

3 dan:
ČISTOST

VSEBINSKA OPOMBA: Tema današnjega dne (*čistost in v dramskem odlomku tudi spolna nedotakljivost*) je zelo delikatna! Naprošamo igralce, da se ne norčujejo iz besedila med sodnikoma in Suzano ter ne dodajajo dodatnih besed in gibov, ki bi lahko preveč nazorno prikazovali spolno nadlegovanje. Ker imamo na oratorijih tudi zelo majhne otroke, smo v zgodbi zavestno omilili stopnjo spolnega nadlegovanja, vendar se nam je vseeno zdelo pomembno, da je jasno vidno, da sta sodnika proti volji Suzane prekoračila meje in želela vdreti v njeno intimo. Prizor bo potrebno udeležencem razložiti na njihovi starosti primeren način pri katehezah. Zaradi poplave nečistosti v sodobnem svetu se nam zdi pomembno, da z otroki spregovorimo tudi o tej temi, jim pomagamo graditi čisto ljubezen in se obraniti pred ranami nečistosti.

Na zadnjem delu odra so postavljena modra lštarina vrata. Scena predstavlja preprosto judovsko hišo. Na sredini odra je nizka mizica, na kateri je skleda sadja in nekaj zvirkov. Ob straneh odra so okrasne, tropske rastline ter dve drevesi – lahko iz kartona. Zelenje predstavlja vrt. Na odru naj bo tudi večje število "kamnov" iz papirja ali stiropora.

SUZANA: (*Pride na oder.*) Šalôm alêhem, dragi moji gostje. Upam, da uživate, ko odkrivате, kdo je bil Daniel ... Da, res je bil nekaj posebnega, kajne? Jaz ga poznam že iz mladih let, saj sva bila oba pripeljana v Babilon. Ojoj, ali sem vam sploh povedala, kako sva se srečala? No, spoznala sva se nedolgo po tem, ko sem se poročila s svojim ljubečim možem Jojakimom. Živela sva v judovski četrti in babilonski kralj nam je dovolil ohranjati naše običaje. To pomeni, da smo lahko Judje iz svojih vrst vsako leto izbrali svoje sodnike, ki so presojali naše zadeve. Vendar pa niso bili vedno vsi sodniki čistega srca in kakšnega je ta funkcija tudi pokvarila ... Naj vam povem, kaj se je zgodilo.

SUZANA odide z odra in si čez glavo nadene druge barve ruto/šal. Nato pride na oder skupaj z možem JOJAKIMOM, med prihodom na oder se držita za roke in se pogovarjata.

JOJAKIM: Kako si, draga žena?

SUZANA: (*Se mu nasmehne.*) Dobro, hvala. Pa ti?

JOJAKIM: (*Se ustavita na sredini odra.*) Tudi dobro. Kmalu pričakujem obisk.

SUZANA: Aha, naj uganem, prideta zopet tista dva sodnika?

JOJAKIM: Tako je. Spet sta rekla, da se morata nekaj posvetovati z menoj.

SUZANA: Zdi se mi, da kar velikokrat prideta in te prosita za nasvet. Dobro potem, vam bom nekaj postregla na vrtu, kjer je hladno. (*Začne urejati sadje v skledi na mizi.*)

JOJAKIM: Hvala! Jaz pa samo še skočim po nekaj dodatnih zvirkov od prerokov, da bomo znali prav presojati.

JOJAKIM odide z odra. Na oder prideta SODNIKA. Stopita do mize in do SUZANE.

SODNIK 1: Dober dan, Suzana. Kje imaš svojega moža?

SUZANA: Ravno je šel po zvitke Prerokov, ki vam bodo v pomoč. Kaj vama lahko prinesem? Malo kruha in vode, da se okrepčate?

SODNIK 2: Ne, ni treba, hvala.

SUZANA: Dobro, potem pa se lahko tu namestita, Jojakim bo kmalu prišel. *(Se obrne, da bo odšla z odra.)*

SODNIK 1: *(Jo prime za zapestje.)* Počakaj, Suzana. Kam tako hitiš? Saj lahko ostaneš še nekaj časa tu z nama ...

SODNIK 2: *(Razpre svoje roke, da bi jo sprejel v objem.)* Daj, sedi k meni v naročje in se malo stisni k meni ...

SUZANA: *(Ju zgroženo pogleda.)* Saj veste, da to ni primerno! Sedaj pa prosim, da izpustite mojo roko.

SODNIK 1: *(Izpusti njeno zapestje.)* Ojoj, oprost. Veš, Suzana ... zelo si lepa.

SODNIK 2: *(Pokima.)* Res si lepa. Te lahko objamem?

SUZANA: Objameš? Seveda ne! Kaj pa mislite, da lahko počnete, ko mojega moža ni blizu!

SODNIK 1: *(Stopi en korak bližje k njej, vendar se je ne dotika.)* Pa daj no, tako si želim! Daj mi en objem in poljub! Nihče ne bo vedel, da se je to zgodilo! Obljubim!

SUZANA: *(Naredi korak nazaj, roke da pred sebe za obrambo.)* Nikakor! Ne želim vaju objeti in nočem vaju poljubiti! Ne bom!

SODNIK 2: *(Požuga z iztegnjenim kazalcem.)* Saj veš, kakšen vpliv imava! Ker sva sodnika, naju ljudstvo posluša! Če se boš upirala, bova vsem povedala, da sva videla mladeniča tu s teboj v vrtu in da si bila z njim nezvesta svojemu možu!

SODNIK 1: Dobro veš, kaj naredijo po Mojzesovi postavi z ženami, ki so obtožene prešuštvo-vanja! Kamenjane so! Umrla boš! Zato bodi raje pametna in se nama predaj!

SUZANA: Raje umrem po krivici in čista, kot pa da bi bila nezvesta možu in storila ta greh!

SODNIK 1: Tudi prav. Kakor želiš. *(Se obrne proti občinstvu in glasno zakliče.)* Ljudstvo! Ljudstvo!

SODNIK 2: *(Nadaljuje z vpitjem.)* Pridite hitro vsi!

Na oder pritečejo JOJAKIM ter LJUDSTVO (vsaj dve Judinji in dva Juda).

JOJAKIM: Kaj se je zgodilo? Zakaj kričite in kličete vse ljudstvo?

SODNIK 1: Jojakim, moj prijatelj, tako mi je hudo zate, ampak tvoja žena Suzana *(Pokaže s prstom nanjo.)* ti je bila nezvesta!

SODNIK 2: Res je. Videla sva mladeniča, s katerim se je na vrtu poljubljala! Potem pa, ko sva zakričala, je hitro pobegnil v tisto smer! *(Pokaže s prstom, v katero smer naj bi zbežal namišljen mladenič.)*

JOJAKIM: Tega pa ne verjamem! Moja žena ne bi tega storila!

SODNIK 1: *(Za hrbtom stisne figo.)* Pri Bogu obljubiva, da je najino pričevanje resnično!

JUDINJA 1: *(Žuga s prstom.)* Suzana, tega od tebe pa res ne bi pričakovala! Kaj takega!

JUD 1: In ne samo eden, ampak kar dva sodnika pričata proti tebi! Dva!

JUD 2: Po Mojzesovi postavi jo moramo kamenjati! Za tak greh si zasluži smrt!

JUDINJA 2: *(Jo prime in potisne pred sebe.)* Pridi, grešnica! Gremo!

Hodijo po odru. LJUDSTVO potiska SUZANO pred seboj, ona se rahlo upira. Med prerivanjem LJUDSTVO s tal pobira kamenje. Za LJUDSTVOM hodi JOJAKIM in joka, za njima pa SODNIKA, ki se privoščljivo smejeta.

- SUZANA: *(Med hojo po odru.)* Ni res, kar pravita. Nisem tega storila, pred Bogom in pred možem sem ohranila čistost!
- JUD 1: Kako naj ti sedaj verjamemo? Po tem, kar si storila? Sodnikoma lahko verjamemo, vem, da se ne bi lagala, saj smo ju mi izvolili!
- SODNIK 1: *(Zakliče.)* Stop! *(LJUDSTVO se ustavi in utihne. SODNIK 1 se prerine do SUZANE.)* Tukaj bo primeren prostor. Suzana, obtožena si prešuštvovanja in spoznana si bila za krivo. Po judovski postavi se tak greh kaznuje s kamenjanjem do smrti. Imaš še kakšno zadnjo besedo?
- SUZANA: *(Poklekne na tla in obraz dvigne v nebo.)* O Bog, Ti, ki poznaš vse, tudi kar je drugim skrito, Ti poznaš resnico. Veš, da nisem storila tega, kar me ta dva sodnika obtožujeta.
- JUDINJA 1: Tako, sedaj lahko izvršimo Mojzesovo postavo. *(Prime kamen in ga nameri ampak NE VRŽE!)*
- DANIEL: *(Zakliče izza odra.)* Stojte!!! Prenehajte, takoj prenehajte! *(Priteče na oder in se postavi med SUZANO in LJUDSTVO kot živi zid.)* Čist sem pri krvi te žene.
- SODNIK 1: *(Se prerine mimo množice in stopi do DANIELA.)* Kdo pa si ti, fantič? Kaj nas motiš, mar ne vidiš, da izpolnjujemo Mojzesovo postavo?
- DANIEL: Ne drzni si govoriti o postavi, ko jo vendar zlorabljaš tako, da ustreza tebi in tvojim sebičnim željam!
- SODNIK 2: Utihni, deček mali, mar ne veš, da govoriš z judovskim sodnikom?!
- DANIEL: *(Ignorira SODNIKA in se obrne k LJUDSTVU.)* Izraelovi sinovi, ali ste res tako nespametni? Kar brez preiskave in zanesljivih virov ste obsodili to ženo na smrt?
- LJUDSTVO: *(Povesijo kamne in se spogledujejo med seboj.)*
- JOJAKIM: Vem, da je moja žena nedolžna, zaupam ji! A kaj naj storimo? Jaz namreč nisem sodnik in ne morem soditi.
- DANIEL: Samo vprašajmo ju za nekaj podrobnosti o tem mladeniču, ki naj bi ga videla v vrtu. *(Pogleda SODNIKA.)* Pojdita vsak na svoj konec, da vama zastavim eno vprašanje.
- SODNIK 1: Zakaj bi se moral zagovarjati pred teboj? *(Nagovori LJUDSTVO.)* Mar ni dovolj moja beseda?
- JOJAKIM: Zakaj bi se branila enega vprašanja? Če govorita resnico, vama ne bo težko odgovoriti na eno vprašanje.

SODNIKA se spogledata in nejevoljno odideta vsak na svojo stran odra in si obrneta hrbte. JOJAKIM ostane s SUZANO na sredini odra, DANIEL pristopi k SODNIKU 1 in LJUDSTVO mu sledi.

- DANIEL: Povej mi, sodnik, pod katerim drevesom si videl Suzano in mladeniča? V vrtu je vendar veliko dreves ...
- SODNIK 1: *(Odločno.)* Pod akacijo!
- DANIEL: Pravilno si se zlagal proti svoji glavi! Poslušajmo sedaj še drugega.

DANIEL se napoti k SODNIKU 2 na drugo stran odra in LJUDSTVO mu spet sledi.

DANIEL: Povej mi, sodnik, pod katerim drevesom si videl Suzano in mladeniča? V vrtu je vendar veliko dreves ...

SODNIK 2: *(Odločno.)* Pod hrastom!

DANIEL: Tudi ti si se pravilno zlagal proti svoji glavi! Vidite, Judje! Lažeta! V resnici sta se zaljubila v Suzano in jo nadlegovala! Ker pa je ona želela ostati zvesta svojemu možu in Bogu, sta se je želela znebiti!

JOJAKIM: Pa vaju imamo! Kako si drzneta na smrt obsoditi nedolžno! *(Objame SUZANO.)*

JUDINJA 1: Bog je res uslišal Suzanino molitev! Hvaljen bodi Bog!

JUD 1: Dajmo, sedaj pa lahko pravično sodimo ... in to njima!

Vsa množica z JOJAKIMOM na čelu obkroži oba SODNIKA in ju v gneči odpelje ali porine z odra. Iz zaodrja se sliši vpitje, ki počasi zamre. Na odru ostaneta sama SUZANA in DANIEL. Poda ji roko.

SUZANA: *(Vstane s tal.)* Kdo si? Kako ti je ime?

DANIEL: Daniel sem.

SUZANA: Hvala ti! Rešil si mi življenje! *(Se mu rahlo prikloni.)*

DANIEL: Ne jaz, naš Bog ti je rešil življenje. Blagor tebi, ki si ostala zvesta Bogu in možu tudi ob grožnji s smrtjo.

SUZANA: *(Se prime za glavo.)* Kar ne morem verjeti ... Bila sem že prepričana, da bo to moj konec. Skoraj sem se že sprijaznila s smrtjo in potem si prišel ti ... Večna dolžnica sem ti.

DANIEL: Mene je le Sveti Duh uporabil za orodje v svojih rokah, da me je postavil na pravo mesto ob pravem času. Sedaj pa se moram vrniti nazaj v kraljevo palačo. Čaka me učenje za kraljevega svetovalca! *(Pomaha SUZANI in gre proti izhodu odra.)*

SUZANA: *(Mu pomaha.)* Daniel, hvala! Verjamem, da se bova še srečala!

DANIEL: *(Se na robu odra obrne nazaj k SUZANI.)* Seveda, Bog ima gotovo še načrte z nama! Do takrat pa, šalôm alêhem, Suzana! *(Odide z odra.)*

SUZANA: Šalôm alêhem, Daniel!

Na oder pride JOJAKIM z belo ruto/šalom, ki ga je SUZANA nosila od uvodnega dela zgodbe naprej. SUZANA si spet zamenja ruti.

SUZANA: *(Se obrne proti občinstvu.)* Tako, sedaj ste videli, kako sva se z Danielom spoznala. Od tega srečanja je minilo že kar nekaj časa in z leti sva postala dobra prijateljca.

Na oder pride VOJAK in prekine SUZANO.

VOJAK: *(Glasno in slovesno nagovori občinstvo.)* Vsem prebivalcem Babilona sporočam žalostno vest, da je umrl naš kralj Nebukadnézar! Nasledil ga bo njegov sin, kralj Belšacar! Naj dolgo živi kralj Belšacar! *(Odide z odra.)*

SUZANA: Le kaj bo za Daniela pomenil nov kralj? Bomo videli jutri ... *(Skupaj z JOJAKIMOM zapustita oder.)*

mene, mene,
tekel, uparsin

4 dan:
SPOŠTOVANJE SVETEGA

Scena ponovno predstavlja kraljevo sobano (kot v 1. dnevu): v ozadju modra lštarina vrata, na sredini je nizka mizica, na kateri so skleda, v njej pa orehi in sadje ter vrči (BREZ KOZARCEV), okoli mizice so po tleh razvrščene blazine za sedenje, ob mizici je tudi kraljevi divan. Da bomo lahko uprizorili pisanje skrivnostne roke po steni, lahko za mizico postavimo pregradno steno, ki je pokrita z rjuho ali kopreno, na sredini katere je zareza, skozi katero bo lahko šla animatorjeva roka in "pisala po steni".

Na oder pridejo DVORJANI – lahko isti igralci, ki so igrali ljudstvo v 3. dnevu (vsaj 2 ženski in 2 moška, še bolje več) ter SUZANA. DVORJANI se usedejo po tleh okoli mize, SUZANA pa nagovori občinstvo.

SUZANA: Šalôm alêhem, dragi moji gostje. Upam, da ste dobro in pripravljeni slišati nove stvari o Danielu. Torej, včeraj smo izvedeli, da je kralj Nebukadnézar umrl in da ga je nadomestil njegov sin, kralj Belšacar. Novi kralj je bil mlad, neuk in se je raje zabaval, kot da bi odgovorno vodil državo. Minila so leta in novi kralj je pozabil na svetovalce, saj je menil, da je sam dovolj pameten in da jih ne potrebuje več. Postajal je čedalje bolj nespoštljiv in ošaben ... (Odide z odra.)

VOJAK: (Slovesno pride na oder in se postavi ob divan.) Vstanite in počastite prihod kralja Belšacarja!

DVORJANI vstanejo. V ozadju se lahko predvaja kakšna smešna/zanimiva glasba (npr. I Like To Move It iz risanke Madagascar). V ritmu te glasbe KRALJ BELŠACAR prikoraka na oder in pripleše do divana.

KRALJ BELŠACAR: (Lahko oponaša kralja Julijana iz risanke Madagaskar.) Dragiiii mojii dvorjani! Jejte, pijte in se veselite! Ideee muzikaaa!!! Pojači to!!! Dajmo, roke gor, roke gor!

DVORJANI se spogledujejo, okorno dvigajo roke in skušajo v ritmu plesati, da izpolnijo kraljev ukaz. Glasba nato potihne. DVORJANKA 1 vstane, vzame skledo s sadjem in se postavi ob divan, da bo imel kralj sadje na doseg roke.

KRALJ BELŠACAR: (Še pleše v ritmu glasbe, čeprav je že tišina.) Uf, kako fino! (Pomigne DVORJANU 1.) Daj, prinesi mi čašo in mi natoči. Ne vidiš, kako sem žejen?

DVORJAN 1: Uuu, gospod kralj ... no ... nekako je tako, da nam je zmanjkalo čaš ...

KRALJ BELŠACAR: Kaj? Kako nam je vendar zmanjkalo čaš?!

DVORJAN 1: Hja, stvar je sila hecna, ampak, saj veste, kako je na vašem dvoru vedno kakšna zabava in potem ... hja, potem ...

KRALJ BELŠACAR: Kaj, ali nam kdo krade čaše?! Vrgel ga bom levom!

DVORJAN 1: Ne ne ne, moj kralj, nihče ne krade ... Veste, ko ste sredi zabave in se imate res dobro, navadno razbijete kakšno čašo, ko jo izpraznite, saj veste ... iz čiste evforije.

KRALJ BELŠACAR: Kako?

DVORJAN 1: Ja, saj veste ... (Oponaša kralja, igra, kakor da je opit in drži navidezno čašo v rokah, jo izpije.) Ahhh! Še eno! (In navidezno po tleh vrže čašo, ki jo je ravno izpraznil.)

KRALJ BELŠACAR: *(Jezno.)* Jaz tega pa že ne delam! *(Iz sklede s sadjem, ki mu jo drži DVORJANKA 1, jezno vzame dva oreha, ki ju skuša zdrobiti v dlani.)* Dal te bom vreči levom, če boš še tako govoril o meni! *(Ker mu ne uspe zdrobiti orehov, ju vrže po tleh, dvorjani vsi tiho gledajo oreha, kako se kotalita po tleh, nastane tišina. KRALJ BELŠACAR se zave, da res pogosto meče stvari po tleh.)* No ... pustimo sedaj to. Raje najdimo čaše, da bomo lahko pili! Aha! Že vem! *(Skoči z divana.)* Dvorjan, prinesi zlate čaše, ki smo jih vzeli iz Jeruzalemskega templja kot vojni plen! Iz njih bomo pili kot bogovi!

DVORJAN 2: Ampak, moj kralj ... Tiste čaše so posvečene! Ne smemo piti iz njih, tega se je zavedal tudi vaš oče, kralj Nebukadnézar! Sicer si bomo gotovo nakopali jezo judovskega Boga ...

KRALJ BELŠACAR: Ah, daj, ne verjamem v ta stara vraževerja! Pri tej priči mi prinesite zlate judovske čaše!

DVORJAN 1: *(Se prikloni.)* Kakor ukažete. *(Odide z odra in se vrne s pladnjem, na katerem so pozlačene čaše na pecljih; lahko tudi z zlatim sprejem pobarvamo jogurtove lončke.)* Izvolite, moj kralj.

DVORJAN 1 ponudi KRALJU BELŠACARJU pladenj s čašami, da si eno vzame, nato pladenj odloži na mizo, da si čaše vzamejo še drugi DVORJANI. DVORJANKA 2 vzame vrč z mize in KRALJU BELŠACARJU natoči rdeč sok. Vse delajo v tišini in strahu. Nato natoči "vino" ostalim dvorjanom.

KRALJ BELŠACAR: Kaj pa vam je, ali vas je strah? Ah, dajte, dajte že, pustite te izmišljene zgodbe o Bogu raje otrokom! *(Na dušek izprazni čašo, glasno rigne.)* Tako, vidite, da mi ni nič! Ha! Natoči še enkrat! *(Medtem ko mu DVORJANKA 2 toči v čašo, nadaljuje.)* Nazdravimo! Nazdravimo bogovom zlata in srebra, bogovom brona in železa!

Vsi vstanejo, dvignejo čaše in nazdravijo.

DVORJANI: Živel kralj Belšacar! *(Izpijejo iz čaš.)*

Na pregradni steni z zarezo se pojavi animatorjeva roka, ki začne z rdečim flomastrom pisati po kopreni. Svetujemo, da ima čez svojo roko rokavico iz lateksa za enkratno uporabo; na mestu, kjer je kazalec, je izrezana luknja, da lahko skozi pride konica rdečega flomastra, kar da videz, kakor da po zidu piše konica prsta. Roka napiše: "mānê, mānê, taqêl, parsîn" ali še bolje v hebrejščini: "מִנָּה מִנָּה תִּקַּל וּפִרְסִין". *(Ker je to težko izvedljivo, lahko roka tudi samo nakrca neke simbole ali pa je napis na kopreni napisan že predhodno in je samo zakrit z belim papirjem ali s kosom koprene, ki ga roka elegantno odstrani. Naredimo po svojih zmožnostih.)*

KRALJ BELŠACAR: *(S čašo vstane in malo pleše okoli divana in mize, se obrača, tako da na lepem vidi pregradno steno, ki ji ostali dvorjani kažejo hrbet. Glasno zakriči in izpusti kozarec na tla, s prstom pokaže na zid.)* Aaaaaa!!!

DVORJANI se obrnejo nazaj, da vidijo, zakaj KRALJ BELŠACAR kriči. Ko vidijo napis (roka jim lahko še pomaha, preden izgine za zarezo, da jih še dodatno prestraši), tudi oni zakričijo in izpustijo svoje čaše po tleh. Zavlada vsesplošna panika.

DVORJANKA 1: Kakšno znamenje je to?!

DVORJAN 2: Kaj pomenijo te besede?!

KRALJ BELŠACAR: Straža! Pripeljite mi svetovalce, ki bodo razvozlati ta skrivnostni zapis!
(*Se usede nazaj na divan in gleda napis.*)

VOJAK: (*Se prikloni in odide z odra. Vrne se z JAKOMARJEM in TIMUHARJEM.*)
Tule so modreci, ki ste jih zahtevali, moj kralj. (*Se prikloni in se vrne k divanu.*)

KRALJ BELŠACAR: Kdo sta vidva?

JAKOMAR: (*Se prikloni.*) Jaz sem Jakomar.

TIMUHAR: (*Se prikloni.*) Jaz pa Timuhar.

JAKOMAR: Vašemu očetu sva služila vsa leta. Kako lahko pomagava našemu kralju?

KRALJ BELŠACAR: Sredi gostije se je pojavila dlan in s skrivnostno pisavo nekaj napisala na zid. Sedaj pa me zanima, kaj nam bogovi preko tega sporočila želijo sporočiti. Če mi bosta znala razložiti, bom vsakemu za nagrado dal trideset srebrnikov!

JAKOMAR in TIMUHAR se približata pisavi na steni in jo preučujeta. (Pri tem naj občinstvu ne kažeta hrbta.)

JAKOMAR: Timuhar, kaj misliš, kateri jezik je to?

TIMUHAR: (*Zamišljeno.*) Hm ... ne vem. Še nikoli nisem videl takih črk.

KRALJ BELŠACAR: Če mi bosta znala razložiti napis, vaju bom bogato nagradil. Če pa me želita prelisičiti, samo da bi dobila nagrado, vaju bom vrgel levom!

JAKOMAR: (*Glasno pogoltno slino in tiho reče.*) A spet levi?! Človek bi upal, da bodo te živali kdaj umrle ...

TIMUHAR: (*Se obrne h kralju.*) Gotovo bova znala razvozlati ... Kralj, dajte nama nekaj časa za posvet. S skupnimi močmi nama bo uspelo!

JAKOMAR in TIMUHAR stopita do roba odra k občinstvu, stakneta glave in glasno šepetata.

TIMUHAR: Sedaj si morava nekaj pametnega izmisliti!

JAKOMAR: A si nor? Bi res rad postal predjed za leve?

TIMUHAR: Saj si videl tega kralja Belšacarja! Pojma nima o ničemer! Kar mu bova dobro prodala, to bo verjel!

JAKOMAR: Hm ... no, upam da imaš prav ... Kaj potem rečeva?

TIMUHAR: Ne vem, te stvari si si pa ti vedno bolje izmišljeval kot jaz!

JAKOMAR: Hm ... Povejva mu, da mu bogovi sporočajo, naj kraljestvo razširi na vzhod, kjer ga čaka veliko rodovitne zemlje, polno novih začimb, dišav in vinogradov.

TIMUHAR: Tako, tako! Ideja o tem, kako bo dobil še več vina, ga bo razveselila!

JAKOMAR in TIMUHAR si prikimata, se obrneta od gledalcev proti KRALJU BELŠACARJU, se odkašljata in gresta proti kraljevemu divanu.

JAKOMAR: *(Se prikloni in se zopet živčno odkašlja.)* O kralj, uspelo nama je razvozlati skrivni pomen besed. Sporočilo na zidu tebi in kraljestvu prinaša dobre novice.

KRALJ BELŠACAR: *(Nagne se naprej na divanu.)* No, da slišimo te dobre novice.

TIMUHAR: Sporočilo se glasi *(Se odkašlja in nadaljuje z nižjim glasom)*: Vzhod te čaka, čaka s svežimi dišavami, začimbami in vinogradi ...

KRALJ BELŠACAR: *(Rahlo nejeverno.)* Hm, ali je to res? Kako naj vem, da mi ne lažeta?

DVORJANKA 2: *(Vstane.)* Moj kralj, slišala sem za še enega svetovalca, ki je vašemu očetu znal razložiti sanje, ki jih ni znal nihče drug.

KRALJ BELŠACAR: Ja? In kako je ime temu svetovalcu?

DVORJANKA 2: Daniel, moj kralj. *(Se usede.)*

KRALJ BELŠACAR: Straža! Pripeljite mi tega modreca Daniela! Takoj!

VOJAK se prikloni in steče dol z odra. Takoj se vrne z DANIELOM. VOJAK se postavi nazaj pred divan.

DANIEL: *(Se rahlo prikloni pred kraljem.)*: Ste me klicali, moj kralj?

KRALJ BELŠACAR: Ja, seveda sem te klical, zakaj pa misliš, da te je šel moj stražar iskat! Daj daj, povej mi, kaj piše na steni? Ali sporočilo bogov res prinaša dobre novice?

DANIEL: *(Se obrne proti napisu in ga glasno prebere.)* Mené, mené, tekél, uparsín ... *(Se za trenutek zamisli.)* Moj kralj, to sporočilo je res napisal Bog. Ampak ni dobra novica, temveč opozorilo, saj si hudo razjezil Boga, ko si onečastil svete posode iz jeruzalemskega templja. Besede pomenijo: Bog te je ocenil, Belšacar. Odkril je, da nisi vreden biti kralj. Bog bo danes tvojo vladavino končal, Babilon pa bo razdelil Medijcem in Perzijcem.

Med DVORJANI zavlada smrtna tišina. Nihče si ne upa nič reči.

KRALJ BELŠACAR: *(Počasi vstane z divana.)* Daniel je prav razložil sporočilo. Čutim, da se res bliža konec ... In vendar sem obljubil, da bom bogato nagradil tistega, ki mi bo razodel sporočilo na steni. Zato, nagradite Daniela, ta dva *(pokaže na TIMUHARJA in JAKOMARJA)* pa vrzite levom, saj sta lagala iz koristoljubja! Nato bomo naredili načrt, ki bo morda obvaroval mesto pred obleganjem ...

VOJAK se prikloni in prime JAKOMARJA za levo ramo in TIMUHARJA za desno ramo ter ju začne potiskati proti robu odra. Nato iz tiste smeri na oder z vzkliki planejo PERZIJSKI VOJAKI z meči. VOJAK izpusti JAKOMARJA in TIMUHARJA, ki kriče zbežita stran po odru, VOJAK pa se sam začne spopadati s tremi PERZIJSKIMI VOJAKI.

JAKOMAR: *(Teče, dviguje roke v zrak v paniki, med tekom histerično vpije kot deklica.)* Medijci! Perzijci! Napadeni smo! Napadeni smo!

DVORJANI se pridružijo vsesplošni paniki in začnejo bežati po odru, se zabijajo drug v drugega, padajo po tleh, se plazijo po vseh štirih po odru. Tudi KRALJ BELŠACAR pade na tla in s strahom gleda boj vojakov. DANIEL tiho in pri miru stoji ob strani odra, roke ima sklenjene v molitvi in čaka. Medtem PERZIJSKI VOJAKI premagajo VOJAKA in ga zabodejo. Nato na oder

z mečem v roki pride KRALJ DAREJ in PERZIJSKI VOJAKI se postavijo za njim ali okrog njega. Skupaj počasi stopajo do KRALJA BELŠACARJA in ga obkolijo. Ko KRALJ DAREJ hodi po odru, se panika DVORJANOV umirja. Vsi utihnejo in pokleknejo v upanju, da bodo preživel.

KRALJ DAREJ: Ti si torej slavni kralj Babilona, ki si zaradi zabav opustil obrambo kraljestva! Res, moram se ti zahvaliti, brez tvoje malomarnosti mi napad ne bi uspel. Povej mi, se predaš mirno in postaneš moj služabnik ali raje izbereš ječo in smrt?

KRALJ BELŠACAR: Raje umrem, kot pa da postanem tvoj pes! *(Mu pljune pod nogo.)*

KRALJ DAREJ: *(Mu vzame krono z glave.)* Tudi prav, sam si izbral svojo usodo. Vojaki, vrzite ga v ječo, kjer bo počakal na svojo smrt.

Dva PERZIJSKA VOJAKA primeta KRALJA BELŠACARJA za roke in ga po tleh drsečega od- vlečeta z odra.

KRALJ DAREJ: *(Se usede na divan, krona, ki jo ima v rokah, si da na glavo.)* Jaz sem kralj Medijcev in Perzijcev ter vaš novi kralj, kralj Darej!

DVORJANI, JAKOMAR in TIMUHAR: *(Vstanejo in v en glas vzdiknejo.)*
Živel kralj Darej! Živel kralj Darej!

KRALJ DAREJ: Lahko greste po mestu in razširite vest o novem kralju Babilona! Več novih pravil pa bom postavil v prihodnjih dneh.

DVORJANI se priklonijo in hitro odhitijo z odra, sledi jim DANIEL. Na oder pride SUZANA.

SUZANA: Babilon je dobil novega kralja. Mislite, da je to dobro ali slabo? Bomo videli jutri. Do takrat pa, šalôm!

5. dan:
BOŽJE VARSTVO

Opomba: Scena se na današnji dan dvakrat zamenja: najprej ponazarja sobano za svetovalce, nato dvorišče palače in na koncu kraljevo sobano, ob kateri je levja jama oz. kletka. (Predlagamo, da se kletko naredi iz palet ali pa iz okoli obrnjenih miz. Na sredini kletke naj stoji velika "skala" – lahko iz stolov, pokritih z vrteksom ali iz stiropora. Na tleh kletke so lahko raztresene kosti levjih žrtev.) Ves čas so kot vedno v ozadju morda lštarina vrata. Za menjavo prostorov predlagamo, da je na eni strani odra že na začetku pripravljen kraljevi divan, pod njim levja kletka, na sredino pa postavimo nizko mizico za sobano za svetovalce. Ob prvi menjavi se mizico le potisne na stran odra, kjer ni divana, in tako dobimo dvorišče. Nato divan potisnemo na sredino odra in nastane kraljeva sobana. Seveda je dobrodošlo, da sceno dopolnimo še s kakšnimi dodatnimi rekviziti.

Scena najprej predstavlja sobano za svetovalce, ki je podobna kraljevi sobani, le brez divana. Na sredini odra je nizka mizica, na kateri so kupi papirjev in zvitkov. Po tleh okoli mizice so razvrščene blazine za sedenje.

SUZANA: Šalôm alêhem, mir z vami, moji dragi prijatelji! Kako veliko vas je danes! Povejte: ali veste, kje smo včeraj ostali? Mi zna kdo povedati? (Če občinstvo sodeluje, SUZANA povzame njegove odgovore in jih pohvali, sicer sama nadaljuje.)

Tako je, včeraj smo videli, kako je kraljestvo vodil kralj Belšacar in ker ni bil odgovoren in ni spoštoval svetega, mu je bil Babilon tudi odvzet. Vi gotovo veste, kakšen mora biti dober kralj, kajne? (Spet poskuša dobiti odgovore od občinstva.) Pošten, pravičen, moder, tudi ponižen pred Bogom in mora se zavedati svojih pomanjkljivosti. No, novi kralj, ki je prevzel Babilon, kralj Darej, je bil res moder in pošten kralj. Trudil se je biti enak do vseh, a kljub temu se je kdaj ujel v kakšno past, ki so jo nastavili zlobni dvorjani. Poglejmo, kaj se je zgodilo.

SUZANA odide z odra. Na oder pridejo DANIEL, JAKOMAR in TIMUHAR, se usedejo na blazine, na mizico položijo vsak svoj pergament ter nanje pišejo s peresi. Vstanejo, ko na oder pride KRALJ DAREJ.

KRALJ DAREJ: (Hodi gor in dol po odru, mimo mizice.) Svetovalci, potrebujem vaše mnenje. Kako naj ohranim močno državo? Bojim se, da mi babilonsko ljudstvo še ne zaupa in ne vem, kaj naj storim. Ti, Daniel, ki si znal napovedati tudi moje obleganje Babilona, imaš ti kakšno modrost?

DANIEL: (Stopi korak bližje kralju.) Kralj Darej, če boste ostali pošteni do ljudi in ponižni pred Bogom, ki Vam je dal oblast, se bo počasi med ljudmi utrdilo zaupanje v Vaše vladanje. Nobena hitra sprememba ali ukaz Vam ne more pridobiti ljudi. Bodite potrpežljivi. (Se prikloni in se vrne za mizico.)

KRALJ DAREJ: (Se neha sprehajati in pokima proti Danielu.) Daniel, tvoje besede so polne razuma. Vidva, Jakomar in Timuhar, dajta, učita se od Daniela, hočem imeti čim boljše svetovalce. (Odide z odra.)

JAKOMAR in TIMUHAR pobereta svoje pergamente in naredita nekaj korakov proti robu odra. Nato JAKOMAR pocuka TIMUHARJA za rokav in se skrijeta za rob zavese/odra, tako da sta skrita pred DANIELOM, a ju občinstvo še vedno vidi.

TIMUHAR: (Glasno šepeta.) Zakaj se skrivava?

- JAKOMAR: Da bova videla, kaj počne Daniel! Le kako mu uspe, da se vedno prikaže, kakor da je boljši od naju?! (*Zadnje besede iztisne skozi od jeze zaprte ustnice.*) In. To. Pri. Čisto. Vsakem. Kralju. Ki. Ga. Imamo.
- DANIEL: (*Poklekne, vzame ruto/šal z ramena in si ga položi čez glavo ter sklene roke v molitvi.*) O Bog, ki si vir modrosti in razumnosti, hvalim Te! Ti daješ svojemu zvestemu služabniku potrebnih darov, da se zgodi Tvoja volja! (*Ruto/šal si položi nazaj čez ramo in pas, vstane, zvije pergament in odide z odra mimo JAKOMARJA in TIMUHARJA, ki se še bolj potuhne-ta.*)
- JAKOMAR: (*Stopi na oder.*) Varno je, sedaj sva sama. Pridi že ven!
- TIMUHAR: (*Se skobaca na oder.*) Mislim, da bova mogla pač sprejeti, da je Daniel boljši od naju in da se bova pač morala učiti od njega, če bo kralj tako zahteval.
- JAKOMAR: Da bi se učil od Juda? Ha! Nikoli! Kaj pa se bom naučil od njega? Moli-tvice? Da moram Bogu dajati zasluge za vse, kar sam delam?
- TIMUHAR: Daniel tako zaupa v Boga, da mislim, da bi bil za vero pripravljen dati tudi življenje.
- JAKOMAR: (*Navdušeno, ker je dobil idejo.*) Da! Tako je! (*Da TIMUHARJU roko na ramo.*) To je najina rešitev, kako se bova enkrat za vselej znebila Daniela!
- TIMUHAR: Kako? Ne sledim ti ...
- JAKOMAR: Rekel si, da je Daniel pripravljen dati svoje življenje za vero in za Boga! Tako se ga bova znebila! (*Se usede za mizico, vzame pero v roke.*) Daj mi en pergament. Poglej. (*Začne pisati.*)
- TIMUHAR: (*Počasi bere, kar piše JAKOMAR.*) "Jaz, kralj Darej, ukazujem, da je pri-hodnjih 30 dni v Babilonu namenjenih čaščenju vašega novega kralja, ki vam je prinesel mir in blaginjo. Vsak, ki bo v tridesetih dneh kogar koli kaj prosil, boga ali človeka, razen kralja Dareja, bo vržen v levjo jamo!"
- JAKOMAR: (*Pospravi pero, vzame pergament v roke in si ga od daleč ogleduje.*) Tako! Vidiš? Vse je urejeno. Sedaj morava samo iti do kralja, mu predlagati nov zakon in takoj, ko ga s svojim pečatnim prstanom potrdi, lahko Daniela prijaviva!
- TIMUHAR: No, najprej ga morava videti, da krši kraljevi odlok, šele nato ga lahko prijaviva.
- JAKOMAR: Ja ja, to je postranskega pomena. Daj, nesiva to kralju!
- JAKOMAR in TIMUHAR odideta z odra. Scena se zamenja: dvorišče. Mizica in blazine torej umaknemo. Na oder pridejo DVORJANI in se sprehajajo po odru – dvorišču. Prav tako na oder pridejo JAKOMAR in TIMUHAR ter DANIEL s pergamenti v rokah. Sprehajajo po odru ali se v skupinicah pogovarjajo med sabo. Nato na oder pride PERZIJSKI VOJAK z zvikom v roki.
- PERZIJSKI VOJAK: (*Razvije zvitek in se odkašlja.*) Posluh, prebivalci Babilona! Poslušajte novi ukaz vašega kralja!

Vsi na odru se nehajo sprehajati in se v odprtem polkrogu zberejo okoli PERZIJSKEGA VO-JAKA.

PERZIJSKI VOJAK: *(Glasno in odločno.)* "Jaz, kralj Darej, ukazujem, da je prihodnjih 30 dni v Babilonu namenjenih čaščenju vašega novega kralja, ki vam je prinesel mir in blaginjo. Vsak, ki bo v tridesetih dneh kogar koli kaj prosil, boga ali človeka, razen kralja Dareja, bo vržen v levjo jamo!"

PERZIJSKI VOJAK odide z odra. DVORJANI začnejo med seboj šepetati in se razidejo. Na odru ostane DANIEL, JAKOMAR in TIMUHAR pa se ponovno skrijeta, da ju DANIEL ne vidi.

DANIEL: *(Žalostno.)* O Bog, poglej, Babilon spet želi od mene, da bi Te zatajil! *(Poklekne, ruto/šal si z rame položi čez glavo in sklene roke v molitvi.)* A kako naj zatajim Tebe, ki si moj edini varuh in vodnik. Lahko ubijejo moje telo, moje duše pa ne morejo uničiti!

JAKOMAR: *(Zmagoslavno skoči izza zavese in pokaže s prstom na DANIELA.)* Aha! Pa te imamo! Kraljevi pečat se še ni dobro posušil, ti pa si že prekršil novi zakon!

TIMUHAR: Straža! Straža! Hitro sem!

DANIEL: *(Mirno, še vedno kleči, zavzdihne.)* Jakomar in Timuhar. Lahko bi si mislil. Na oder pride PERZIJSKI VOJAK.

PERZIJSKI VOJAK: Kaj se dogaja?

TIMUHAR: *(Pokaže na DANIELA, ki še vedno kleči na tleh.)* Poglej, našli smo prvega človeka, ki je prekršil kraljevi ukaz!

PERZIJSKI VOJAK: *(Nejeverno.)* Daniel? Ampak on je vendar najtesnejši kraljevi zaupnik!

JAKOMAR: Ni pomembno, kdo je! Prekršil je zakon! Takoj ga moramo odvesti pred kralja!

PERZIJSKI VOJAK: No, prav, verjetno je res najbolje, da kralj izve za to. Pridi, Daniel, greva do kralja.

PERZIJSKI VOJAK prime DANIELA pod roko in ga odvede proti robu odra ali dol z odra, tako da se umakneta ob menjavi scene. Scena se nato spremeni v kraljevo sobano: kraljevi divan se potisne na sredino odra, pod odrom pa je kletka z levi. V kletki sta dva LEVA (animatorja v kostumih). Za skalo na sredini kletke se pred občinstvom skriva ANGEL. KRALJ DAREJ se usede na divan in opazuje LEVA, kako mirno ležita v kletki. Za divanom straži PERZIJSKI VOJAK. Na oder ponosno prikorakata JAKOMAR in TIMUHAR, za njima pa DANIEL in PERZIJSKI VOJAK.

PERZIJSKI VOJAK: Moj kralj, imamo prvega prestopnika, ki je prekršil tvoj ukaz, pa tudi priči, ki sta videli prekršek!

KRALJ DAREJ: Aja? Kdo pa je to? Drugače pa, Jakomar in Timuhar, še enkrat čestitke za idejo o tem zakonu! Res mislim, da me bodo ljudje tako boljše spoznali in me sprejeli.

JAKOMAR in TIMUHAR: *(Sramežljivo.)* Hvala, o kralj.

KRALJ DAREJ: *(Gleda po odru.)* No, kje imate tega prestopnika? Ga skrivate v ječi?

PERZIJSKI VOJAK: Ne, moj kralj, tu pred vami stoji.

KRALJ DAREJ: *(Stegne glavo in se ozira po odru.)* Kje? Ne vidim ga.

PERZIJSKI VOJAK: Daniel je ta prestopnik, moj kralj.

KRALJ DAREJ: *(Se nasmehne, misli, da se šali.)* Kdo? Daniel?!

JAKOMAR: Ja, moj kralj. Videla sva, kako je Daniel molil in prosil svojega Boga, kljub temu da je vedel za vaš ukaz!

KRALJ DAREJ: *(Vstane z divana, stopi do DANIELA in ga prime za ramo.)* Ampak Daniel je moj najboljši svetovalec! S tem ukazom nisem ciljal nanj in na njegovo vero, saj vem, koliko mu njegov Bog pomeni. S tem ukazom sem samo želel, da bi me prebivalci bolje sprejeli in me videli kot novega kralja. Ta ukaz ne velja za moje tesne sodelavce!

TIMUHAR: Ampak, moj kralj, to v zakonu nikjer ne piše. In zato se moramo do črke natančno držati kraljevega ukaza takšnega, kot je. Saj veste, kakor se je napisalo ...

JAKOMAR: *(Dopolni TIMUHARJA.)* ... Tako naj se zgodi! *(Oba se škodoželjno nasmehmeta in maneta z rokami.)*

KRALJ DAREJ: *(Nemočno pogleda DANIELA.)* Ampak, ampak ... nočem izgubiti Daniela!

DANIEL: *(Mirno.)* Ne vznemirjajte se, o kralj. Moj Bog, ki me je varoval do sedaj, bo z menoj tudi pri levih.

KRALJ DAREJ: *(Mu pokima.)* Velika je tvoja vera v Boga, Daniel. Naj te reši, saj mu ne-nehno služiš.

PERZIJSKI VOJAK: *(Začudeno.)* Torej izvršim kazen, moj kralj?

KRALJ DAREJ: *(Pogleda DANIELA, ta mu prikima.)* Da.

PERZIJSKI VOJAK odpre vrata k LEVOMA in pomigne DANIELU, naj stopi notri. LEVA vstaneta in začneta rjoveti. DANIEL pogumno stopi med LEVA in PERZIJSKI VOJAK zapre kletko. DANIEL se obrne in ritensko hodi proti skali, LEVA pa zarjoveta in se mu približujeta. DANIEL spleza na skalo v upanju, da ga LEVA ne bosta dosegla.

DANIEL: *(Stoji na skali in gleda LEVA.)* Če umrem, grem k Njemu. Če pa je Njegova volja, da še kaj storim tu, potem me bo branil pred levi, saj je On moj varuh.

KRALJ DAREJ: Zdrži, Daniel! Ob svitu te pridem pogledat.

KRALJ DAREJ se vrne k divanu in se usede nanj, ves žalosten. PERZIJSKI VOJAK ostane pred vrati levje jame in straži vhod, JAKOMAR in TIMUHAR odideta z odra in si veselo žvižgata.

KRALJ DAREJ: *(Vzame krono z glave in jo vrže po tleh, vstane z divana, poklekne, gleda v strop.)* Ne želim izgubiti tako dobrega svetovalca in prijatelja. Prosim, Bog, če me slišiš, reši ga, jaz ga ne morem. *(Ostane v klečečem položaju.)*

ANGEL, ki se je skrival za skalo, vstane in se postavi med DANIELA in LEVA, ki ga skušata zgrabiti, ter z rokama prime en in drugi levji gobec in ne izpusti prijema. DANIEL zapre oči in s sklenjenimi rokami moli naprej. LEVA se kmalu nehata zaganjati v ANGELA in zaspita. ANGEL nato odide mimo PERZIJSKEGA VOJAKA, ta ga ne vidi.

KRALJ DAREJ: *(Vstane in steče do PERZIJSKEGA VOJAKA pred levjo kletko.)* Jutro je! Sedaj lahko odpremo kletko!

Na oder prideta JAKOMAR in TIMUHAR. Vsi skupaj gledajo po jami.

- KRALJ DAREJ: *(Vpije proti kletki):* Daniel, služabnik živega Boga, ali te je tvoj Bog rešil pred levi?
- DANIEL: *(Stopi dol s skale in gre mimo spečih LEVOV do vrat, ki jih straži PERZIJSKI VOJAK.)* Živel kralj na veke! Moj Bog je poslal angela, ki je levom zaprl žrela.
- KRALJ DAREJ: *(Si ogleduje LEVA in DANIELA.)* Vidim, Daniel! Odprite vrata, Daniel je pomiloščen! Blagor tistim, ki ostanejo zvesti Bogu, kajti te obvaruje tudi pred levjim žrelom!
- PERZIJSKI VOJAK odpre vrata kletke in DANIEL stopi ven, KRALJ DAREJ ga potrepnja po ramenih.*
- JAKOMAR: *(Nejeverno, s prstom kaže na DANIELA.)* Kako je to mogoče?! Daniel bi moral umreti! Zakaj pa sva se trudila in pisala tisti ukaz?! Gotovo je omamila leva z nečim, da nista lačna! Ukanil Vas je!
- TIMUHAR: *(Stopi JAKOMARJU na stopalo, da bi ga utišal.)*
- JAKOMAR: *(Sredi stavka zavjeka in grdo pogleda TIMUHARJA.)* Auuu! Pa kaj je s tabo?
- KRALJ DAREJ: *(Umakne pogled z DANIELA in grozeče pogleda JAKOMARJA.)* Tako ja, takoj bomo videli, kdo je koga ukanil!
- TIMUHAR: *(Prestrašeno.)* Moj kralj, Jakomar ne ve, kaj govori. Veste, nekam bolehen je zadnje dni, drisko ima, pa je zato malo bolj siten ... Gotovo je kaj takega pojedel, ga bom raje odvedel k počitku, da si opomore. *(JAKOMARJA prime za obe rami in ga skuša pred seboj potisniti z odra.)*
- KRALJ DAREJ: Hej! *(S prstom pokaže na JAKOMARJA in TIMUHARJA.)* Ustavita se! Vidva sta vedela za to! Hotela sta se znebiti Daniela, ker je bil boljši svetovalec od vaju! Zato sta želela, da potrdim ta zakon! Ker sta vedela, da ga Daniel ne bo mogel izpolnjevati!

JAKOMAR in TIMUHAR panično odkimavata z glavama.

- JAKOMAR: Nikakor, moj kralj, to pa že ne!
- KRALJ DAREJ: *(Stopi do divana in se usede.)* Nisem se rodil včeraj in nisem naiven kot vaš prejšnji kralj. Poznam dvorne spletke! To bosta še plačala!
- TIMUHAR: Moj kralj, midva Vam želiva le služiti!
- KRALJ DAREJ: Vidim, da želita služiti le, ko imata od tega korist! Danes se končajo vse vaju spletke! Straža! Vrzite ta dva človeka levom! Takoj!
- TIMUHAR: *(Pade na kolena in roti.)* Ne, prosim ne!
- JAKOMAR: *(Jokajoč pade na kolena.)* Usmiljenje, moj kralj! Prosim, usmiljenje!

Medtem ko PERZIJSKI VOJAK odpira vrata kletke, JAKOMAR in TIMUHAR izkoristita prilžnost in mu pobegneta. Začneta teči z odra, med občinstvo, in se počasi ali hitro, odvisno od gneče, prebijata mimo gledalcev. PERZIJSKI VOJAK zakliče, naj se ustavita, in ker gleda JAKOMARJA in TIMUHARJA, pozabi, da so vrata kletke odprta. LEVA takoj stečeta iz kletke ter se skozi občinstvo zapodita za JAKOMARJEM IN TIMUHARJEM. Gledalcev ne napadeta, lahko tu in tam kakšnega povohata, sicer pa zasledujeta JAKOMARJA in TIMUHARJA.

PERZIJSKI VOJAK: *(Gleda za njimi, panično.)* Moj kralj, kaj naj storim?

KRALJ DAREJ: Nič, saj ne bosta daleč prišla, leva ju bosta kmalu dohitela. Ko bosta sita, pa ju bomo lažje spravili nazaj v jamo.

JAKOMAR in TIMUHAR lahko vpijeta, ker se jima leva približujeta, nato izginejo s prizorišča.

PERZIJSKI VOJAK: Kakor ukažete, o kralj. *(Se prikloni kralju, nato gre tudi sam med občinstvo in kliče leva.)* Kje sta, mucici? No, pridita že, muc muc muc ... Muci, kje si, pridi sem ... Muc muc ... *(Izgine s prizorišča.)*

KRALJ DAREJ: *(Se mirno obrne k DANIELU.)* Daniel, sedaj verujem v tvojega Boga! Tvoj Bog je edini pravi in živi Bog, ki varuje svoje služabnike. Zato ga bom od danes naprej častil tudi jaz!

DANIEL: Pri mojem Bogu vse pripomore k dobremu, tudi levi, če mu le zaupamo in se mu prepustimo.

DANIEL in KRALJ DAREJ odideta z odra, na oder pride SUZANA.

SUZANA: Tako, zvesti poslušalci. Upam, da vam je bila zgodba in njen konec všeč. Želim, da vam Daniel postane zgled v življenju, kako ostati zvest Bogu, tudi ko je težko. Sicer je Daniel storil še veliko drugih del in kralju še veliko let dobro svetoval. A kakšna stvar naj ostane nepovedana, da jo boste sami odkrili, ko boste s starši (ali pa že sami) brali Sveto pismo, kjer je podrobno opisana Danielova zgodba. Sedaj pa vas še zadnjič pozdravim z judovskim pozdravom: šalôm alêhem, moji dragi prijatelji! *(Pomaha občinstvu in zapusti oder.)*

MOLITVE ZA OTROKE

1. DAN: MOČ MOLITVE

Ambientacija: Na vidno mesto postavimo velik rožni venec in, če je možno, Marijin kip.

Pesem: Suša / Čakaj in moli Boga

Znamenje križa

Voditelj prebere uvodni pozdrav. Če je možno, ga projiciramo na platno in ga preberemo vsi skupaj ali izmenjaje kot pogovor "voditelj – vsi".

Hvaljeno bodi Božje ime od vekov na veke,
kajti njegovi sta modrost in moč.

Odkriva globoke in skrite reči, ve, kaj je v temi,
pri njem domuje svetloba. (Dan 2,20.22)

Animator ali eden izmed udeležencev: Današnja vrednota je moč molitve, zato bomo prebrali odlomek iz Svetega pisma, kjer Jezus govori o skupni molitvi.

Iz svetega evangelija po Mateju (beremo iz Svetega pisma):

Resnično, povem vam tudi: Če sta dva izmed vas na zemlji soglasna v kateri koli prošnji, ju bo uslišal moj Oče, ki je v nebesih. Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi. (Mt 18,19–20)

Voditelj: Tudi mi smo zbrani skupaj in v molitvi obrnjeni k Jezusu. To pomeni, da je On med nami in nas posluša. Zato bomo zdaj prosili Jezusa.

Prošnje udeležencev:

1. Dobri Bog, hvala ti, ker si nas zbral na tem oratoriju. Prosimo te za blagoslov in varstvo vseh otrok, animatorjev ter drugih sodelujočih.
2. Gospod, prosimo te tudi za blagoslov našega župnika _____ in škofa _____. Podpiraj ju pri njunem delu.
3. Gospod, prosimo te, pomagaj nam, da se bomo k Tebi vedno znova vračali v molitvi, tudi ko se nam ne bo dalo ali ko bomo utrujeni.
4. Jezus, prosimo te, blagoslovi vse naše družine. Naj v njih vlada medsebojno razumevanje, veselje in mir.

Voditelj: V molitvi rožnega venca bomo vse naše prošnje postavili pred Boga.

Zmolimo eno desetko rožnega venca; vsako zdravamarijo moli naprej drug udeleženec.

O Gospa moja; Tebe ljubim, Stvarnik moj; slava Očetu; znamenje križa

Pesem: Mali cvet / Pridi, Sveti Duh

2. DAN: ZVESTOBA BOGU

Ambientacija: Na vidno mesto postavimo dve vrvi, zavezani z vozlom oz. navezani druga na drugo.

Pesem: Cesta zvabila me je; Don Bosko

Znamenje križa

Voditelj ali vsi skupaj preberejo uvodni pozdrav:

Hvaljeno bodi Božje ime od vekov na veke,
kajti njegovi sta modrost in moč.

Odkriva globoke in skrite reči, ve, kaj je v temi,
pri njem domuje svetloba. (Dan 2,20.22)

Voditelj: Danes bomo premišljevali o zvestobi Bogu. Jezus je s svojim življenjem in darovanjem na križu pokazal popolno zvestobo Bogu. Njegova življenjska pot je imela mnogo preizkušenj in skušnjav, toda bil je zvest Bogu in jih je premagal. V svetopisemskem odlomku bomo prebrali o času, ko je Jezusa skušal hudič.

Iz svetega evangelija po Mateju (beremo iz Svetega pisma):

Spet je hudič vzel Jezusa s seboj na zelo visoko goro. Pokazal mu je vsa kraljestva sveta in njihovo slavo ter mu rekel: »Vse to ti bom dal, če padeš predme in me moliš.« Jezus mu je tedaj dejal: »Poberi se, satan, kajti pisano je: »Gospoda, svojega Boga, môli in njemu samemu služi!« Tedaj ga je hudič pustil, in glej, angeli so pristopili in mu stregli. (Mt 4,8-11)

Voditelj: Jezus je bil v puščavi skušan in je z močno vero in opiranjem na Božjo besedo lahko ostal zvest Bogu in premagal hudičeve skušnjave. Tudi mi se velikokrat najdemo v skušnjavah in odtavamo od Boga, zato ga zdaj skupaj prosimo za zvestobo v veri. Prosimo, da bomo zvesti kot mladeniči, ki se niso bali, ko so jih vrgli v ognjeno peč. Ali vas zanima, kaj so mladeniči molili, ko so bili v ognjeni peči? V Svetem pismu je napisana celotna hvalnica, ki so jo govorili v ognjeni peči Bogu takrat, ko je kralj mislil, da gorijo. Tudi mi bomo sedaj zmolili to molitev.

Udeležencem razdelimo listke s spodnjo molitvijo (najdete jo tudi med e-gradivi) ali jo projiciramo na platno. Povemo, da ena stran cerkve vedno moli prvo vrstico do zvezdice, malenkost počaka, nato pa naslednjo vrstico moli druga stran cerkve – in tako skozi celo hvalnico. Lahko molimo tudi izmenjaje: voditelj (do zvezdice) – vsi (od zvezdice naprej oz. drugi del vrstice).

01a011.net/e-gradiva2024

Hvalnica treh mladeničev (Dan 3,57-88.56)

Slavite Gospoda, vsa Gospodova dela, *
hvalite in poveljučujte ga na veke.

Slavite Gospoda, Gospodovi angeli, *
nebesa, slavite Gospoda.

Slavite Gospoda, vse vode nad nebom, *
vse Gospodove moči, slavite Gospoda.

Slavita Gospoda, sonce in luna, *
zvezde na nebu, slavite Gospoda.

Slavita Gospoda, dež in rosa, *
vsi vetrovi, slavite Gospoda.

Slavita Gospoda, ogenj in vročina, *
mráz in pripeka, slavita Gospoda.

Slavita Gospoda, rosa in slana, *
mráz in zima, slavita Gospoda.

Slavita Gospoda, sneg in ledóvje, *
noči in dnevi, slavite Gospoda.

Slavita Gospoda, tema in svetloba, *
bliski in oblaki, slavite Gospoda.

Naj slavi zemlja Gospoda, *
hvali in povelečuj ga na veke.

Slavite Gospoda, gore in hribi, *
vse rastline na zemlji, slavite Gospoda.

Slavite Gospoda, studenci, *
morja in reke, slavite Gospoda.

Slavite Gospoda, morske in vodne živali, *
vse ptice pod nebom, slavite Gospoda.

Slavite Gospoda, vse zveri in živina, *
vsi ljudje, slavite Gospoda.

Naj slavi Božje ljudstvo Gospoda, *
hvali in povelečuj ga na veke.

Slavite Gospoda, Gospodovi duhovniki, *
Gospodovi služabniki, slavite Gospoda.

Slavite Gospoda, duhovi in duše pravičnih, *
sveti in v srcu ponižni, slavite Gospoda.

Slavite Gospoda, mladeniči v ognjeni peči, *
hvalíte in povelečujte ga na veke.

Slavimo Očeta in Sina s Svetim Duhom, *
hvalimo in povelečujmo ga na veke.

Gospod, slavljen si na nebesni višavi, *
hvale vreden in slaven in povelečevan na veke.

Oče naš, slava Očetu, znamenje križa

Pesem: Ti naša mati ljubljena; Aleluja (Jezus Kristus je naš rešenik)

3. DAN: ČISTOST

Ambientacija: Na vidnem mestu imamo Marijin kip z lilijo ali kip sv. Jožefa z lilijo.

Pesem: Preišči me, o, Bog (Psalm 139); Mati vsem

Znamenje križa

Voditelj ali vsi skupaj preberejo uvodni pozdrav:

Hvaljeno bodi Božje ime od vekov na veke,
kajti njegovi sta modrost in moč.

Odkriva globoke in skrite reči, ve, kaj je v temi,
pri njem domuje svetloba. (Dan 2,20.22)

Voditelj: Boga slavimo tudi v svojem lastnem telesu, lahko pa proti svojemu telesu tudi grešimo. Apostol Pavel nam o tem govori v odlomku iz Svetega pisma, ki ga bomo zdaj prebrali.

Iz Prvega pisma apostola Pavla Korinčanom (beremo iz Svetega pisma):

Bežite pred nečistovanjem. Vsak greh, ki ga stori človek, je zunaj telesa; kdor pa nečistiuje, greši proti lastnemu telesu. Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas in ki ga imate od Boga? Ne pripadate sebi, saj ste bili odkupljeni za visoko ceno. Zato povečujate Boga v svojem telesu. (1 Kor 6,18-20)

Voditelj: Tudi mi lahko naredimo kaj, kar umaže naše srce in misli ter s tem ranimo Boga, svojega bližnjega pa tudi sami sebe. Prosimo Boga in se v molitvi priporočimo sveti Mariji in svetemu Jožefu za njuno pomoč. Vsa dekleta in animatorke bodo zmolile molitev k Mariji, nato pa bodo vsi fantje in animatorji zmolili molitev k sv. Jožefu.

(Molitvi najdemo med e-gradivi in ju lahko projiciramo ali natisnemo ter razdelimo med udeležence in animatorje.)

Dekleta in animatorke: Marija, naša mati in priprošnjica. Pomagaj nam, dekletom, da bomo kakor ti imele moč in pogum sprejeti Božjo voljo. Prav tako te prosimo za moč, da bomo lahko pogumno rekle »ne« vsemu, kar nas vodi v nečistost in stran od Boga. Prosi za nas Boga, da bi vztrajale v čistosti telesa in srca. Naj nam Gospod podari pravo ljubezen do nas samih in do bližnjega, da bomo lahko izpolnile načrt, ki ga ima za nas. Amen.

Fantje in animatorji: Jožef, tebe je Bog izbral za Marijinega varuha. Pomagaj nam, da bomo kakor ti skrbeli za čistost svojih misli, besed in dejanj. Pri Bogu nam izprosi moči in odločnosti, da bomo vsak dan postajali dobri fantje in odgovorni možje, da bomo lahko varuhi in zaščitniki deklet in žena. Izprosi nam razumevanje daru čistosti, da jo bomo živeli in ohranili. Naj se naša srca, prežeta z ljubeznijo do Tebe in bližnjega, ne ohladijo sredi naporov vsakdanjega življenja. Amen.

Voditelj: Skupaj se bomo tudi priporočili sv. Jožefu z njegovimi litanijami.

Udeleženci izmenjaje molijo litanije sv. Jožefa; vsi odgovarjajo: »Prosi za nas.«

1. Sveti Jožef – *prosi za nas.*
2. Slavni sin Davidov – *prosi za nas.*
3. Luč očakov – *prosi za nas.*
4. Ženin Božje Porodnice – *prosi za nas.*
5. Čisti varuh Device – *prosi za nas.*
6. Rednik Sina Božjega – *prosi za nas.*
7. Skrbni branitelj Kristusov – *prosi za nas.*
8. Glavar Svete družine – *prosi za nas.*
9. Jožef najpravičnejši – *prosi za nas.*
10. Jožef najčistejši – *prosi za nas.*
11. Jožef najmodrejši – *prosi za nas.*
12. Jožef najsrčnejši – *prosi za nas.*
13. Jožef najpokornejši – *prosi za nas.*
14. Jožef najzvestejši – *prosi za nas.*
15. Ogledalo potrpežljivosti – *prosi za nas.*
16. Ljubitelj uboštva – *prosi za nas.*
17. Zgled delavcev – *prosi za nas.*
18. Kras domačega življenja – *prosi za nas.*
19. Varuh devic – *prosi za nas.*
20. Steber družin – *prosi za nas.*
21. Tolažnik nesrečnih – *prosi za nas.*
22. Upanje bolnikov – *prosi za nas.*
23. Zavetnik umirajočih – *prosi za nas.*
24. Strah hudobnih duhov – *prosi za nas.*
25. Zaščitnik svete Cerkve – *prosi za nas.*

O Gospa moja, slava Očetu, znamenje križa

Pesem: Mati vsem / Svetel plamen / Blagor čistim v srcu

4. DAN: SPOŠTOVANJE SVETEGA

Ambientacija: *Če je mogoče, se danes za molitev odpravimo v cerkev. V nasprotnem primeru na kraju molitve na vidno mesto postavimo sveto znamenje (križ, Marijin ali Jezusov kip).*

Pesem: Psalm 29 – Dajte Gospodu čast / Jezus je pot

Znamenje križa

Voditelj ali vsi skupaj preberejo uvodni pozdrav:

Hvaljeno bodi Božje ime od vekov na veke,
kajti njegovi sta modrost in moč.

Odkriva globoke in skrite reči, ve, kaj je v temi,
pri njem domuje svetloba. (*Dan 2,20.22*)

Voditelj: V velikonočnem času se na veliki četrtek spominjamo Jezusove zadnje večerje z učenci, kjer smo dobili dva zakramenta – evharistijo in mašniško posvečenje. Prebrali bomo odlomek iz Svetega pisma, ki govori o zadnji večerji.

Iz svetega evangelija po Luku (beremo iz Svetega pisma):

Ko je prišla ura, je Jezus sédel k mizi in apostoli z njim. In rekel jim je: »Srčno sem želel jesti z vami to pashalno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjena v Božjem kraljestvu.« In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: »Vzemite to in si razdelite med seboj, kajti povem vam, odslej ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.« In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: »To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.« Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas. (Lk 22, 14-20)

Voditelj: Zdaj smo zbrani tu, v svetem prostoru, v cerkvi, kjer je Jezus pred nami v tabernaklju. Ali smo ob vstopu v cerkev pomislili na to, kam smo prišli? Ali smo pokleknili z zavedanjem, da je pred nami Jezus, naš Bog? V tišini razmislimo, na kakšen način vstopimo v cerkev in ali damo Bogu in vsemu, kar je sveto, pravo spoštovanje.

Nekaj trenutkov tišine.

Molitev

(Dva udeleženca molita izmenjaje. Po vsaki povedi voditelj zapoje ali reče »Gospod, usmili se,« oz. »Kristus, usmili se,« ostali pa ponovijo za njim.)

- Dobri Bog, mnogokrat pozabimo, da si Ti prisoten tukaj v cerkvi in Ti ne izkažemo primernega spoštovanja.

Gospod, usmili se. – Gospod, usmili se.

- Včasih med sveto mašo naše misli odplavajo drugam in prenehamo poslušati tvojo Besedo.

Kristus, usmili se. – Kristus, usmili se.

- Včasih smo raje tiho, ko te prijatelji žalijo, ker nas je sram ali pa nočemo biti zasmehovani, kot si bil ti, ko si nosil križ.

Gospod, usmili se. – Gospod, usmili se.

Voditelj: Prosimo Jezusa, da nam odpusti in nam da moči, da se bomo poboljšali in ga bolj spoštovali.

Moj Bog, žal mi je; pod Tvoje varstvo pribežimo; slava Očetu; znamenje križa

Pesem: Jezus, kralj vsega stvarstva / Peter skala (Jezus ljubil je apostole)

5. DAN: BOŽJE VARSTVO

Ambientacija: Na vidno mesto postavimo sliko ali kip angela varuha s krili; lahko tudi samo krila oz. sliko Božjih kril, pod katere se zatekamo.

Pesem: Vsi, ki ste žejni; Kdo je ustvaril; Vsi, ki upajo Vanj.

Znamenje križa

Voditelj ali vsi skupaj preberejo uvodni pozdrav:

Hvaljeno bodi Božje ime od vekov na veke,
kajti njegovi sta modrost in moč.

Odkriva globoke in skrite reči, ve, kaj je v temi,
pri njem domuje svetloba. (Dan 2,20.22)

Voditelj: Bog je vedno z nami in nas varuje. Tudi ko se nam zdi, da smo sami. Prisluhnimo, kaj nam o tem govori Psalm 91.

(Lahko izmenjaje molita dva bralca.)

Tisti, ki stanuje v zavetju Najvišjega,
ki prenočuje v senci Mogočnega,
pravi Gospodu: »Moje zatočišče in moja trdnjava,
moj Bog, ki vanj zaupam.«

Zares, on te bo rešil iz ptičarjeve zanke,
pred pogubno kugo.

S svojimi krili te pokrije, pod njegove peruti se zatečeš;
ščit in oklep sta njegova zvestoba.

Zakaj svojim angelom bo zate zapovedal,
naj te varujejo na vseh tvojih potih.

Na rokah te bodo nosili,
da z nogo ne zadeneš ob kamen.

Čez leva in gada boš stopal,
poteptal boš mladega leva in morsko pošast.

Voditelj: V hvaležnosti za teden, ki je za nami, in za Božje varstvo bomo izrekli skupne zahvale.

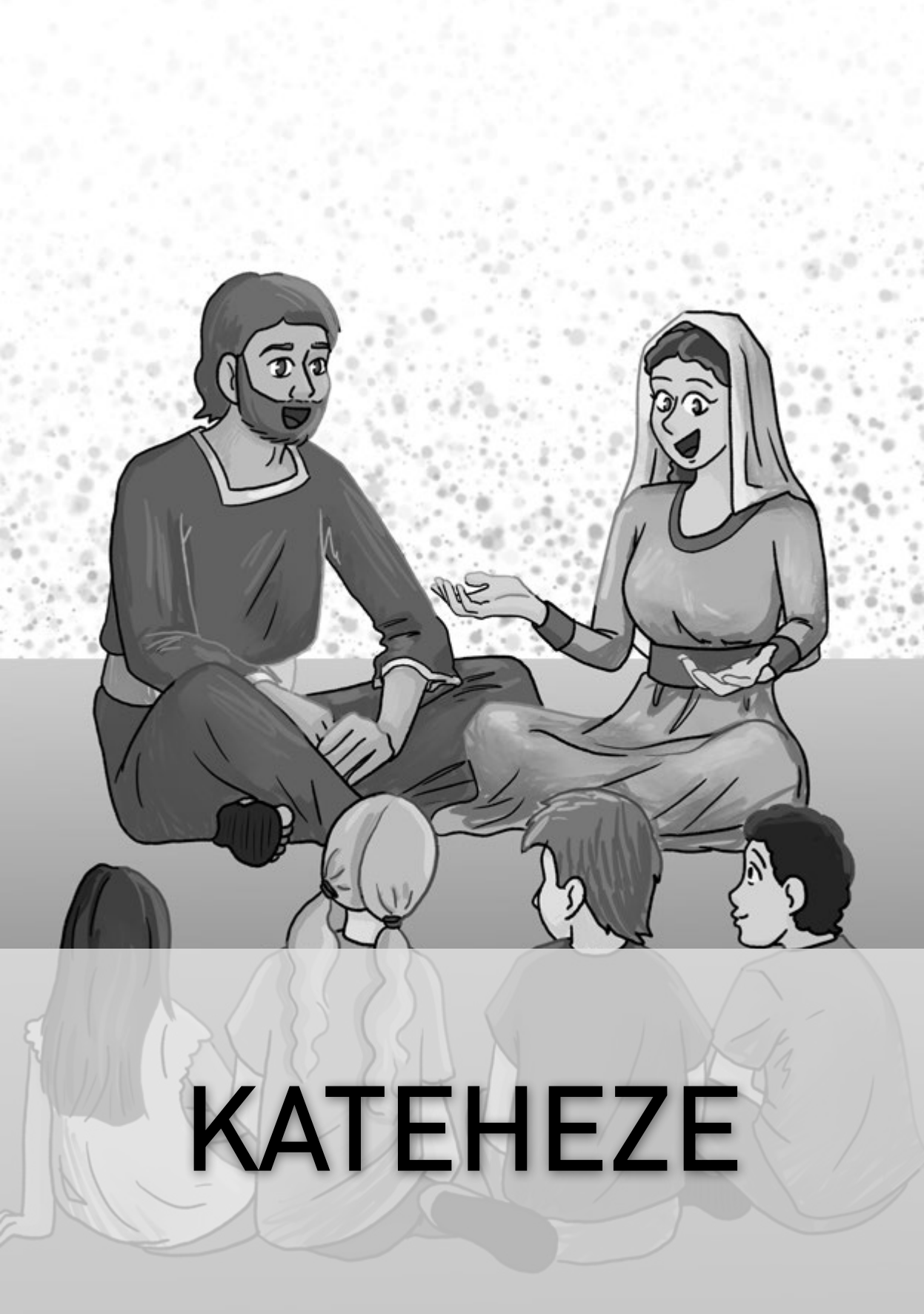
Zahvale udeležencev

(Odgovarjamo: »Hvala ti, Gospod.«)

1. Dobri Bog, hvala ti, ker si nas varoval, vodil in povezoval skozi ves teden oratorija.
2. Dragi Gospod Bog, hvala ti za vse otroke in animatorje na našem oratoriju.
3. Jezus, hvala ti za našega župnika.
4. Jezus, hvala ti, ker si vedno z nami in nas varuješ.
5. Hvala ti za naše družine, za naše starše, brate in sestre ter za vse sorodnike.
6. Jezus, hvala ti za življenje, ki si ga ustvaril in nam ga podarjaš.
7. V tišini ali naglas lahko dodamo še svoje prošnje.

Oče naš, sveti angel, slava Očetu, znamenje križa

Pesem: Mnogo sem prehodil poti (Ni več tavanja) / Angelček, varuh moj

KATEHEZE

KAJ JE KATEHEZA?

Beseda KATEHEZA izhaja iz grškega glagola **katehó**, ki pomeni »odmevam« – govoriti tako, da bo moja beseda odmevala v človeku.

DVE NUJNI STVARI ZA DOBRO KATEHEZO

1. Osebno pričevanje

- biti sami povezani z Bogom v molitvi,
- ne se bati povedati svoje izkušnje.

2. Kvalitetna in primerna metoda, prilagojena starosti in predhodni verski izkušnji ter znanju udeležencev

ČLOVEK JE CELOSTNO BITJE

Pri katehezi nagovarjamo njegov:

- razum (glava),
- čustva (srce),
- praktično življenje (roke).

Zato so cilji pri katehezi:

- spoznavni (razum – npr. *Udeleženci spoznajo, da je Bog dober.*),
- doživljajski (čustva – npr. *Udeleženci v molitvi začutijo, da je dober.*),
- dejavnostni (praksa – npr. *Preko konkretnega dejanja tudi udeleženci sami izkažejo dobroto do drugih.*).

SESTAVA KATEHEZE

1. Vstopno mesto (izkušnja):

- z njim otroka pritegnemo, da nas začne poslušati,
- navežemo se na otrokovo izkušnjo; izkušnjo lahko tudi ustvarimo,
- izkušnja je tudi oratorijska zgodba ali dogajanje oratorija,
- o izkušnji se pogovorimo.

2. Oznaniilo:

- sporočilo vere navežemo na otrokovo izkušnjo,
- bodimo pozorni, da nagovarjamo tako glavo kot srce in roke,
- vsebina naj bo podana s privlačno metodo,
- uporabljajmo simbole,
- pomen dobrega vzdušja v skupini – drugače gre veliko več stvari mimo otrok,
- upoštevanje vseh članov v skupine.

3. Dejavnost:

- lahko je že med vstopnim mestom ali med samim oznanilom (se prepleta),
- lahko je na koncu za utrjevanje (poglabljanje) oznanila,
- z njo otroci slišano prenesejo v življenje,
- lahko kakšno dobro delo na oratoriju.

4. Molitev:

- priložnost za osebne prošnje, zahvale ... odnos z Bogom, ki se navezujejo na vsebino kateheze,
- lahko samostojen del na koncu, lahko pa tudi del oznanila,
- ni potrebno, da je dolga, sploh če smo imeli pred katehezo ali bomo imeli po njej že skupno molitev.

1. dan: **MOČ MOLITVE**

Simbol: rožni venec

Svetopisemski odlomek: Skupna molitev - Mt 18,19-20

Cilji kateheze:

Spoznavni Udeleženci spoznajo, da Bog vedno odgovarja na molitev, čeprav ne vedno točno po naših zamislih.

Doživljajski Udeleženci doživijo kvalitetno skupno molitev.

Dejavnostni Vsak udeleženec napiše svojo molitev, ki jo bo molil tudi doma.

RAZLAGA ZA ANIMATORJE

Povzetek zgodbe

Spoznamo štiri judovske mladeniče, ki so jih privedli v Babilon kot vojni plen po babilonski osvojitvi Izraela: Hananjaja, Mišaéla, Azarjaja in Daniela. Ker so izkazali posebno nadarjenost, so jih določili za šolanje v kraljevi šoli, da bi nekoč morda postali kraljevi svetovalci. Po šolanju prestanejo kraljevi preizkus modrosti in postanejo njegovi svetovalci. Kralj Nebukadnezar ima nenavadne sanje in zanje zahteva razlago. Daniel s pomočjo molitve najprej ugotovi vsebino sanj in nato kralju podrobno razloži njihov pomen. Za nagrado ga kralj imenuje za prvega kraljevega svetovalca.

Aktualizacija vrednote

Z vrednoto tega dne nismo želeli poudariti le vrednosti molitve kot odnosa z Bogom, temveč tudi njeno učinkovitost in dobrodejnost, ki je sad tega odnosa.

Molitev je v prvi vrsti pogovor z Bogom in pot našega odnosa z Njim. Molitve ne more biti, če z Bogom nimamo odnosa, in odnosa z Bogom ne moremo gojiti, ne da bi molili. Pogovor pa je dvosmerna komunikacija, zato je vedno odvisna tako od Boga kot od nas.

Ker je molitev pogovor, se je potrebno zavedati in udeležencem predstaviti, da molitev ne deluje kot kovanec za avtomat. Če zmolimo en očenaš, še ne pomeni, da se nam bo zaradi tega izpolnila naša želja. Zaradi takšnega dožemanja bo otrok/mladostnik lahko nad molitvijo in Bogom hitro razočaran, v njem pa sta prisotni dve napaki:

1. Od Boga pričakujemo, da nas bo uslišal v vseh naših željah.

Ker je molitev stvar odnosa dveh oseb (nas in Boga), ima Bog vso svobodo, da se na našo prošnjo odzove drugače, kot bi si želeli mi. Modra misel pravi, da Bog na naše prošnje odgovarja na tri načine: "Da, tvoja prošnja se bo uresničila", "Malo počakaj" ali: "Zate imam nekaj boljšega". Zato ne izgubimo poguma, če se naša prošnja ne uresniči, temveč poskusimo ugotoviti, kaj nam Bog po tem sporoča.

2. V molitev vključujemo samo prošnje.

Ko se z nekom pogovarjamo, mu ne povemo le svojih prošenj. Zahvalimo se mu, mu zaupamo svoje težave, povemo mu zanimive in šaljive stvari, ki so se nam zgodile, ga poslušamo ... Enako naj bo v pogovoru z Bogom. Ko molimo, Bogu povejmo še kaj drugega kot le naše prošnje. ...

Vsekakor pa to ne pomeni, da Bog naših prošenj ne uslišuje in da v naših življenjih ne deluje tudi s čudeži. Udeležencem bomo to najlažje predstavili s konkretnimi primeri čudežev, ki so se zgodili zaradi molitve. Teh je brez števila. Veliko jih najdemo v Svetem pismu (na primer mladeniči v ognjeni peči), še bolj oprijemljivi pa so čudeži, ki jih so bili stveno potrjeni v postopkih za razglasitev svetnikov. Da Cerkev nekoga razglasi za svetnika, je namreč potreben natančno dokumentiran čudež na svetnikovo priprošnjo, ki ga znanost nikakor ne more razložiti (na primer čudež ozdravitve brazilskega dečka na priprošnjo bl. Carla Acutisa – glej povezavo na QR kodi). Prav tako je dobrodošlo pričevanje iz lastnega življenja bodisi gosta bodisi animatorjev samih.

Vrednota moči molitve torej ne pomeni, da bomo z molitvijo nadvladali Boga ali spreminjali Njegovo voljo za naše življenje. Moč molitve je v tem, da nas povezuje z Bogom in odpira pot, da On deluje v našem življenju – tako na čudežne kot na bolj običajne načine.

■ Razlaga simbola

Rožni venec je ena najbolj znanih in priljubljenih molitev. Tudi Marija nas v svojih prikazovanjih, še zlasti v Fatimi, pogosto spodbuja k tej molitvi. Sv. Janez Pavel II. pa je o njej zapisal: »Rožni venec je moja najljubša molitev. Je čudovita molitev, čudovita v svoji preprostosti in globini ... Hkrati lahko naše srce vključi v zaporedje skrivnosti rožnega venca vse dogodke, ki sestavljajo življenje posameznika, družine, naroda, Cerkve in človeštva; osebne izkušnje in doživetja bližnjega, posebej tistih ljudi, ki so nam najbližji, ki so nam pri srcu. Tako v preprosti molitvi rožnega venca utripa ritem človeškega življenja.«

Rožni venec kot pripomoček za to dragoceno molitveno izročilo Cerkve je zato tudi zelo primeren simbol vrednote moč molitve.

■ Razlaga svetopisemskega odlomka dneva

Skupna molitev: Mt 18,19–20

»Resnično, povem vam: Če sta dva izmed vas na zemlji soglasna v katerikoli prošnji, ju bo uslišal moj Oče, ki je v nebesih. Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi.«

V besedilu, ki smo ga izbrali za svetopisemski odlomek dneva, nam Jezus še dodatno odstira tančico molitve. Vsekakor Jezus ni nasprotnik molitve enega samega človeka, saj nas navsezadnje spodbuja: »Kadar pa ti moliš, pojdi v svojo sobo, zapri vrata in môli k svojemu Očetu, ki je na skrivnem.« (Mt 6,6) Toda v Božjih očeh ima posebno vrednost očitno tudi molitev skupnosti, občestva. Krščanstvo namreč ni individualna religija. Jezus je ustanovil Cerkev in nas vabi, da smo skupnost. Na poseben način pri sveti maši, ki je najodličnejša in najmočnejša molitev, ki jo molimo skupaj z Jezusom. Zbirajmo se skupaj, molimo skupaj in se ne bojmo prositi drugih, naj molijo za nas. Jezus nam obljublja, da je v takšni skupni molitvi še posebej navzoč.

SKUPNI UVOD V KATEHEZO

Ambientacija: Na vidnem mestu je postavljen velik rožni venec.

Voditelj: Obnovimo najprej današnjo oratorijsko zgodbo. Zastavil vam bom nekaj nagradnih vprašanj. (Za nagrado so lahko bonboni ali podobno.)

- Komu je Daniel rekel: »Kraljestvo bo cvetelo, če boste sledil Božji volji, sicer bo uničeno?« (Kralju Nebukadnézarju.)
- Kdo je v kralja položil sanje in kdo ve za njihov pomen? (Bog Stvarnik.)
- Za koliko časa je Daniel prosil kralja, da jim da za molitev, da bi izvedeli pomen sanj? (Eno uro.)
- Ali je Bog Danielu razodel pomen kraljevih sanj? (Da.)
- Kakšno nagrado je dal kralj Danielu, ko mu je povedal razlago sanj? (Postavil ga je za nadzornika nad vsemi svetovalci.)

Naj vam povem zgodbo, ki ste jo morda že slišali:

Oče je opazoval svojega otroka, ki je skušal premakniti zelo težak cvetlični lonec z rožami. Mali se je napenjal, sopihal, godrnjal, a kljub vsemu posode ni premaknil niti za milimeter. »Si uporabil prav vse moči?« ga je povprašal oče. »Da,« je odvrnil otrok. »Ne bo držalo,« mu je odgovoril oče, »mene namreč še nisi prosil za pomoč.«

Zgodba govori tudi o nas in o Bogu. Oče je Bog in mi smo kot ta otrok. Če v molitvi prosimo Boga za pomoč, imamo še veliko večjo moč, kakor če bi poskušali vse narediti sami in brez Božje pomoči.

Ali ste že kdaj doživeli moč molitve? (Predvidoma bo odgovor »DA«. Bolj obširno si boste svoje izkušnje podelili v skupinah za kateheze.)

Udeležencem pokažemo rožni venec in se pogovorimo o tem, koliko ga poznajo, kako je sestavljen, kolikokrat in kje so ga molili oz. ga molijo.

Velikokrat v zgodovini so ljudje v velikih nevarnostih molili rožni venec, da bi si izprosili Božjo pomoč in Marijino varstvo. Molimo ga tudi mi, vsaj kakšno desetko.

Naj vam za spodbudo povem še sanje, ki jih je v zvezi z molitvijo rožnega venca imel svetnik oratorija, sv. Janez Bosko. Takole pravi:

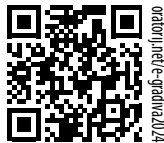
Sanjal je, da se nahaja na travniku. Videl je kačo velikanko in hotel je pobegniti. Vodič v sanjah ga je povabil, naj ostane in naj se ne boji. Vzel je vrv, se vrnil k don Bosku in mu rekel: »Primi to vrv na tem koncu, jaz jo bom držal na drugem. Kačo bova z vrvjo udarila po hrbtu.«

Storila sta, kakor je predlagal vodič, in kača se je zapletla v vrh in se ni mogla več rešiti. Ko je kača poginila, je vodič vrv spravil v zaboj. Čez nekaj časa je zaboj odprl. Na veliko presenečenje se je vrv zložila tako, da je oblikovala napis: »Ave Maria – Zdrava Marija!« Vodič je pojasnil: Kača predstavlja hudega duha, vrv pa Ave Marijo ali rožni venec, s katerim zmagujemo hude duhove.

Za konec vsak udeleženec dobi štampljko s simbolom rožnega venca.

KATEHEZA ZA PREDŠOLSKE OTROKE

Pripomočki A5 listi ali kartončki, barvice, prstne barve, risbe telesnih drž molitve in očenaša (e-gradiva), rožni venec, Sveto pismo, prt, sveča

Spremenjen spoznavni cilj! Udeleženci spoznajo, kaj je molitev in kako smo po molitvi povezani z Bogom.

Opomba za izvajalce: Na začetku kateheze (in tudi še kdaj vmes) lahko zapojete 1. kitico pesmi *Blagor Zvestim (Kot je Daniel)*, ki jo najdete v poglavju *Pesmi*. Pesem je primerna za predšolske otroke in jim bo pomagala, da si bodo lažje zapomnili vrednoto dneva.

Vstopno mesto

Po pozdravu se ob pogovoru z udeleženci spomnimo oratorijske zgodbe:

- Kateri mladeniči so nastopali v zgodbi? (*Hananjá, Mišaél, Azarjá in Daniel.*)
- Koliko jih je bilo? (4.) Zakaj so prišli v Babilon? (*Ker so Babilonci premagali Izraelce in so jih pripeljali v izgnanstvo; da bi obiskovali kraljevo šolo in postali njegovi svetovalci.*)
- Kam ste pa vi danes prišli? (*Na Oratorij!*) Zdaj bomo tudi mi povedali svoja imena.

SOCIALNA IGRA

Obrnemo se k prvemu udeležencu in rečemo: »Ali si ti Daniel?« Udeleženec mora odgovoriti: »Ne, jaz nisem Daniel, jaz sem _____ (pove svoje ime).« Ta se obrne k naslednjemu v krogu in ponovi oz. vpraša: »Ali si ti Daniel?«

Oznanilo

POGOVOR

- Mladeniči v zgodbi so bili sodelavci kralja. Kaj se je kralju zgodilo? (*Imel je sanje.*) Ali tudi vi kdaj sanjate? Včasih ne vemo, kaj sploh sanjamo, včasih je kaj groznega, včasih kaj lepega in velikokrat ne vemo, kaj to sploh pomeni. Daniel je to vedel in je celo kralju razložil njegove sanje. Kaj mislite, kako je to znal? (*Ker je prosil Boga v molitvi.*)
- S kom se vi ponavadi pogovarjate? (*S starši, prijatelji, učitelji, vzgojitelji ...*) Kako se pogovarjamo? (*Z besedami, po telefonu, s prijazno gesto ...*)
- Kako se lahko pogovarjamo za Bogom? Z molitvijo. Z Bogom govorimo, kadar molimo. Molitev je pogovor z Bogom. Ko molimo, smo povezani z Bogom in Bog je v nas in z nami.
- Kdo pa je Bog? Bog je povsod, vendar ga ne vidimo, ker je duh – dobri duh in nima telesa. Vidimo pa vse, kar je ustvaril, in ga lahko čutimo v svojem srcu, v duši.

Nadaljujemo s pogovorom in predstavitev nekaterih vidikov molitve. Ni potrebno, da predstavimo vse poudarke – izberemo tiste, ki nagovarjajo nas in so najbolj primerni za udeležence, ki jih imamo pred seboj. Pazimo tudi na to, da bomo imeli čas za preostanek kateheze.

Znamenje križa

Na začetku in koncu vsake molitve navadno Boga pozdravimo s posebnim znamenjem, ki ga naredimo na sebi. (Udeležencem pokažemo mali in veliki križ in jih povabimo, da se pokrižajo tudi sami.) To je znamenje križa, ki nas spominja na Boga Očeta, ki je ustvaril nas, cel svet in vesolje; na Boga Sina, ki je prišel k nam iz nebes na Zemljo, nam govoril o Bogu in nam pokazal, da nas ima neskončno rad; in na Boga Svetega Duha, ki nas tudi danes uči in vodi.

Spontana molitev – kot pogovor s prijateljem

Bog je naš prijatelj in zelo mu je všeč, če se z njim pogovarjamo, kakor bi se pogovarjali s prijateljem ali s staršem, ki ga vidimo poleg sebe. O čem vse mu lahko govorimo? Na primer: o dogodkih, ki so se nam zgodili čez dan; kaj nas je razžalostilo ali razveselilo; ga prosimo za kaj, kar nas teži; se mu zahvaljujemo za ljudi, ki skrbijo za nas, in za lepe stvari, ki so se nam zgodile; ga kaj vprašamo ali v tišini prisluhnemo, kaj hoče povedati; lahko mu pojemo in ga slavimo ali smo pred Njim preprosto tihi.

Molitveni obrazci oz. sestavljene molitve

Ker marsikdaj ne vemo, kaj bi Bogu povedali s svojimi besedami, nam lahko priskočijo na pomoč tudi že sestavljene molitve, npr. očenaš, zdravamarija, sveti angel ... (*Udeležence lahko vprašamo, katero molitev poznajo ali jo radi molijo in jo na tem mestu skupaj zmolimo.*)

Skupna molitev

Jezus ima zelo rad, ko se pogovarjamo z Njim – kjerkoli in kadarkoli. Še bolj pa mu je všeč, ko nas moli več skupaj. Takole je nekoč obljubil svojim učencem:

Svetopisemski odlomek dneva: Mt 18,19-20 – Skupna molitev

(*Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.*)

Jezus je rekel svojim učencem: »Resnično, povem vam tudi: Če sta dva izmed vas na zemlji soglasna v kateri koli prošnji, ju bo uslišal moj Oče, ki je v nebesih. Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi.«

Jezus torej želi, da smo v molitvi povezani in da molimo skupaj. Če dva ali trije molijo in prosijo za en poseben namen (npr. za bolno babico, za ozdravitev, za mir, za razumevanje, za dojenčka ...), je ta molitev še močnejša in jo Bog še raje usliši.

Telesne drže pri molitvi

Pri molitvi nam lahko pomaga tudi drža našega telesa. Poznamo različne telesne drže (za vsako drži udeležencem pokažemo sliko, ki jo najdemo med e-gradivi, držo prav tako preizkusijo tudi celotna skupina): STOJA – npr. kadar pojemo; KLEČANJE – kadar Boga še posebej častimo ali ga kaj prosimo in se mu zahvaljujemo; SEDENJE – npr. kadar poslušamo, beremo Sveto pismo, pred/po jedi.

Pri molitvi nam lahko pomaga tudi drža rok (vsako držo rok preizkusimo z udeleženci). Lahko imamo sklenjeni roki, lahko imamo odprte dlani ali dvignjene roke, ko slavimo Boga.

Razlaga očenaša

Jezus nas je naučil tudi posebno molitev – očenaš, s katero se obračamo na njegovega in našega skupnega Boga Očeta. Ta molitev ima sedem prošenj (razložimo ob slikah, ki jih najdemo med e-gradivi):

Oče naš, ki si v nebesih!

1. Posvečeno bodi tvoje ime;
2. pridi k nam tvoje kraljestvo;
3. zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji.
4. Daj nam danes naš vsakdanji kruh;
5. in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom;
6. in ne vpelji nas v skušnjava;
7. temveč reši nas hudega. Amen.

Rožni venec

Pobožni ljudje so v zgodovini sestavili posebno molitev, ki ji pravimo rožni venec. To je tudi današnji simbol. (Pokažemo cel rožni venec in desetko rožnega venca.) Vsaka kroglica/jagoda pomeni svojo molitev. Začnemo z molitvijo vere, v kateri povemo, da zares verujemo v Boga; na večje jagode molimo očenaš, na manjše pa zdravamarijo, s katero se obračamo na Marijo, Jezusovo mamo. Pozna kdo to molitev? Če kdo ne, se jo bo naučil sedaj, saj bomo zmolili eno desetko rožnega venca.

Molitev

(Za molitev pripravimo prostor: prt, Sveto pismo, svečka ... Poskrbimo, da se udeleženci pred pričetkom umirijo.)

Znamenje križa

Pesem: Veruj v Boga (upaj, ljubi, moli, prosi)

Dobri nebeški Oče! Zelo nas veseli, da lahko s teboj govorimo. Ne znamo še moliti mnogo. Imamo pa te zelo, zelo radi. Pomagaj nam, da bomo očenaš vedno lepo molili. Varuj nas povsod. Varuj tudi naše starše, duhovnike ... in vse ljudi. Amen.

Zmolili bomo desetko rožnega venca in skupaj prosili Marijo za en namen, ki ga bomo zdaj skupaj določili.

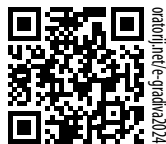
(Pogovorimo se, kaj udeleženci predlagajo ali če je kakšna posebna situacija, za katero bi skupaj molili. Zmolimo eno desetko rožnega venca: očenaš, 10x zdravamarija, slava Očetu. Če otroci ne zmorejo, lahko zmolimo le 3 ali 5 zdravamarij.)

Znamenje križa

Dejavnost

Udeležencem razdelimo A5 kartončke, barvice in prstne barve. Na sredino kartončka z barvicami narišejo, za koga bodo doma sami molili, potem pa (z našo pomočjo) okrog s prsti odtisnejo desetko rožnega venca s križem.

Pripomočki klobčič volne, listi, barvice, pisala, razrezane molitve (e-gradiva)

otatij.net/e-gradiva2024

Vstopno mesto

SPOZNAVNA IGRA

Skupina stoji v krogu, voditelj ima v rokah klobčič volne. Pove svoje ime, svojo najljubšo molitev in najljubšo hrano*, zadrži konec vrvice in klobčič poda naprej enemu udeležencu. Ta stori enako, tako da vsak pove svoje ime, svojo najljubšo molitev (ali eno izmed tistih, ki jih pozna) in najljubšo hrano*, medtem pa skupaj spletamo mrežo. Ko pride klobčič nazaj do voditelja, si vrvico začnemo podajati v obratnem vrstnem redu, tako da vsak ponovi ime, najljubšo molitev in najljubšo hrano* osebe, ki ji bo podal vrvico. (Dobro je, da že na začetku damo navodilo, naj si zapomnijo podatke o osebi, ki jim je podala vrvico.)

* Namesto najljubše hrane lahko povemo tudi katero drugo lastnost (kaj kdo rad sanja, najljubša barva, kje kdo živi, najljubša pijača, najljubši šport ...), vendar vsi govorimo o isti lastnosti.

Oznanilo

POGOVOR O ZGODBI

- Kdo nastopa v zgodbi? (Suzana, mladeniči/svetovalci, Daniel, kraljeva svetovalca Jakomar in Timuhar, kralj Nebukadnézar.) Kaj se je zgodilo z mladeniči? Kaj pa s kraljem? (Mladeniči so bili povišani v kraljeve svetovalce, kralj pa je sanjal sanje, ki jih ni razumel.)
- Kaj je kralj sanjal in kaj je to pomenilo? (Kralj je sanjal kip, ki ga je razbila skala in je predstavljal usodo kraljestva.)
- Kako je Daniel spoznal kraljeve sanje in njihovo razlago? (Molil je k Bogu, On pa mu je razodel vsebino in razlago sanj.)

Svetopisemski odlomek dneva: Mt 18,19-20 – Skupna molitev

(Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.)

Jezus je rekel svojim učencem: »Resnično, povem vam tudi: Če sta dva izmed vas na zemlji soglasna v kateri koli prošnji, ju bo uslišal moj Oče, ki je v nebesih. Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi.«

POGOVOR O ODLOMKU

- Kaj nam Jezus pove v odlomku?
- Omenja prošnjo – molitev. Kaj je molitev? (Molitev je način pogovora z Bogom, tako vzpostavimo odnos z njim.)
- Jezus omenja prošnjo. Prošnja je oblika molitve. Kako pa še lahko molimo? (Zahvala, petje, izročanje, molitev z obrazci, branje psalmov.)
- Katere molitve poznate? (Očenaš, zdravamarija, sveti angel, rožni venec ...)
- Današnji simbol je rožni venec. Poznate to molitev? K tej molitvi nas spodbuja Marija v svojih prikazovanjih. Na koncu vsake zdravamarije dodamo še skrivnost. Rožni venec je tudi najbolj priljubljen pripomoček pri molitvi.

- Kako molite? Kje molite? (*Sami, z družino, v cerkvi, doma, pri verouku.*)
- Kdaj molite? (*Zjutraj, opoldne, zvečer, pred ali po kosilu, pri sveti maši ...*)

Povzamemo: Molitev je pomembna, saj se preko nje pogovarjamo z Bogom. Tako kot se pogovarjamo s prijatelji, se v molitvi pogovarjamo z Bogom. Če hočemo gojiti odnos z Bogom, potem molimo. Včasih se z Njim pogovarjamo sami, Jezus pa v odlomku še posebej poudari skupno molitev, ko se več ljudi združi, da prosi in moli za isti namen, saj je On v taki molitvi še posebej navzoč.

Bog ni avtomat, torej ne deluje tako, da bi mi zmolili eno zdravamarijo, pa bi se prošnja kar uresničila. Zakaj? Ker Bog običajno ne odgovarja na naše molitve takoj. Na naše molitve se lahko odzove tudi čisto drugače, kot smo pričakovali. Kot v pogovoru s starši ali prijatelji ni nujno, da se vsi vedno odzovejo tako, kot bi si mi želeli, da se. Tako kot prijateljem tudi Bogu ne povemo samo ene stvari, torej v molitvi ne samo prosimo, ampak se tudi zahvalimo, Bogu pripovedujemo, se mu izročamo, ga slavimo, mu prepevamo, vse to pa je del pogovora, ki je pomemben za ta odnos. Bog vedno odgovori na naše molitve. Tudi veliko čudežev se je že zgodilo na priprošnje molitev. (Če ima kdo izmed animatorjev ali udeležencev kakšen primer, povabljen, da ga deli z ostalimi.) Božje delovanje vidimo v vsakdanjem življenju.

■ Dejavnost

Možnost A: Udeležencem razdelimo liste, na katere napišejo ali narišejo eno stvar/dogodek/osebo, za kar prosijo ali pa so hvaležni. To bomo uporabili pri molitvi.

Možnost B: Udeležencem razdelimo listke, na katerih so napisane besede štirih molitev (očenaš, zdravamarija, O Gospa moja in Pridi, Sveti Duh – glej e-gradiva). Če besede postavijo v pravilni vrstni red, dobijo molitve. Če imamo mlajše udeležence, jim damo le besede ene molitve naenkrat, pri starejših pa lahko pomešamo besede vseh molitev skupaj. O vsaki molitvi se še pogovorimo, kdaj jo molimo, h komu jo molimo in kaj je vsebina molitve. Stavljene molitve lahko nalepimo tudi na list in jih zmolimo pri skupni molitvi (lahko tudi kakšen drug dan, po želji).

■ Molitev

Vsak položi svoj list pred sebe in pove, kaj je njegov namen. Potem se vsi kot skupnost, primemo za roke, ter zmolimo očenaš, desetko rožnega venca in slava Očetu za naše namene.

Znamenje križa

Dobri Oče, prosimo in zahvaljujemo se ti za različne namene, tebi jih vse izročamo.

Očenaš ..., desetka rožnega venca (10x zdravamarija), slava Očetu

Sveti Daniel – prosi za nas!

Znamenje križa

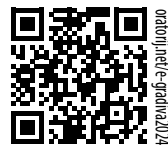
Pesem: Jezus moj, ljubim te

SPODBUDA

Udeleženci zvečer povabijo svoje družine, da se primejo za roke in se povežejo v molitvi rožnega venca/desetke za skupen namen.

KATEHEZA ZA DRUGO TRILETJE

Pripomočki malo trši listi velikosti A5 ali A6, Sveto pismo, pisala, navadni listi, kitara, psalmi, natisnjeni na liste (e-gradiva), rožni venec

oratorijne-gradiva2024

Predlogi pesmi: Jezus moj ljubim te / Veruj v Boga / Svetel plamen / O Gospod, studenec vse dobrote / Najlepšo pesem

Vstopno mesto

Na začetku kateheze, ker gre za prvi dan, ko smo skupaj na oratoriju, se najprej predstavimo drug drugemu: ime, priimek, od kod prihajamo, kaj radi delamo ipd.

Nato vsak udeleženec vzame list papirja in pisalo. Z njima pristopi do vsakega sodelavca v skupini ter ga prosi, da se mu na list podpiše in poleg imena napiše nekaj o sebi (svojo dobro lastnost, lahko najljubši hobi ipd.). Časa imajo od 5 do 10 minut.

Po koncu na kratko reflektiramo:

- Kako ste se počutili, ko ste pristopili k drugemu in ga prosili za podpis?
- Kako ste se počutili, ko ste drugim na list pisali o sebi?
- Ali mislite, da ima kaj skupnega molitev in to, kar smo ravno prej pisali?

(Odgovori bodo po vsej verjetnosti na začetku precej negotovi, zato spodbudimo k razmišljanju.)

Oznanilo

Pravzaprav sta pogovor s prijateljem in molitev zelo podobna. V molitvi mi Bog govori o sebi, sočasno pa spregovori tudi o meni samem. Prav je, da se ga naučim poslušati z istim zanimanjem, s kakršnim sem prebiral liste o sebi in drugih. Tudi Bog me z zanimanjem posluša, ko mu govorim o sebi. Ne posluša samo dobrih in lepih stvari, ampak posluša tudi težke stvari in vse moje napake. Pred njim sem lahko tudi brez besed v tišini, on me prav tako vidi – še več, vidi v moje srce, v mojo dušo.

- Kako so štirje mladeniči v dramski igri prosili Boga?
- Ali so se bali priznati, da molijo k Bogu, ki je vse ustvaril?
- Kakšne so bile značilnosti njihove molitve? (Bila je iskrena, zaupna, predana, klečali so samo pred Bogom, postili so se ...)

Molitev je pogovor z Bogom, pri katerem:

- Bog govori, jaz pa poslušam in odgovarjam.
- Drugič jaz govorim, Bog pa posluša in odgovarja.

Poznamo **osebno molitev**, ko moli vsak sam zase, poznamo pa tudi **skupno molitev**, ko nas več istočasno enako moli. Jezus nam je tudi povedal, kako močna in dragocena je takšna skupna molitev. Preverimo, kaj pravi ...

Svetopisemski odlomek dneva: Mt 18,19-20 – Skupna molitev

(Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma. Ko nekdo glasno prebere izbrane vrstice iz Svetega pisma, vsi vstanemo in v spoštljivi tišini poslušamo. Po odlomku ostanemo v kratki tišini.)

Jezus je rekel svojim učencem: »Resnično, povem vam tudi: Če sta dva izmed vas na zemlji soglasna v kateri koli prošnji, ju bo uslišal moj Oče, ki je v nebesih. Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi.«

POGOVOR

Nadaljujemo s pogovorom in predstavitevijo nekaterih vidikov molitve. Ni potrebno, da predstavimo vse poudarke – izberemo tiste, ki nagovarjajo nas in so najprimernejši za udeležence, ki jih imamo pred sabo. Pazimo tudi na to, da bomo imeli čas za preostanek kateheze.

Bog ni avtomat

- Kaj je Jezus rekel v odlomku? (*Karkoli ga bomo skupaj prosili, nas bo uslišal. Izpolnil bo naše prošnje in želje, če smo zbrani v Jezusovem imenu.*)

Povzamemo: Vendar pozor, Bog ni kakor avtomat za čips ali piškote, če mu dam en kovanec (npr. zmolim eno zdravamarijo), dobim ven tisto, kar hočem. Bog nas sliši in usliši, vendar na njegov način in ob njegovem času. Torej ne pomeni nujno, da bo našo prošnjo izpolnil tako hitro ali na tak način, kot smo si to zamislili mi.

Kaj delamo pri molitvi?

Prej smo rekli, da pri molitvi mi poslušamo Boga in Bog posluša nas. Kaj vse še pri molitvi delamo? Na to vprašanje lahko odgovorimo tudi s pesmijo Jezus moj, ljubim te.

Skupaj zapojemo pesem Jezus moj, ljubim te, pri čemer kažemo tudi koreografijo. Če je pesem predolga, zapojemo eno ali dve kitici in drugi del pesmi samo preberemo.

Jezus moj, ljubim te!	Jezus moj, hvalim te, ...
Bolj kot vse drugo ljubim te!	Jezus moj, molim te, ...
Vse, kar je v meni, naj prepeva ti:	Jezus moj, kličem te, ...
Jezus moj, ljubim te!	Jezus moj, iščem te, ...
	Jezus moj, čakam te
	Jezus moj, vabim te, ...
	Jezus moj, prosim te, ...

Nato se na podlagi pesmi pogovorimo, katere dejavnosti oz. razpoloženja imamo v molitvi.

Dodamo še: petje, molitev z gestami in gibi, molitev s celim telesom idr.

- Zapeli smo pesem, ki govori o nas in o Bogu. Ali je to tudi molitev? (*Da, tudi to je molitev. Pogovor celo pravi, da »kdor poje, dvakrat moli«.*)

Povzamemo: Molimo lahko tudi z branjem in premišljevanjem Božje besede, z opravljanjem dobrih del iz ljubezni do Boga in sočloveka. Z osebnimi molitvami, ki si jih sestavimo sami, ali pa s ponavljajočimi molitvami, ki smo se jih naučili, npr. rožni venec (ga pokažemo).

Rožni venec

Pobožni ljudje so v zgodovini sestavili posebno molitev, ki ji pravimo rožni venec (to je tudi današnji simbol). (*Pokažemo cel rožni venec in desetko rožnega venca.*) Vsaka kroglica/jagoda pomeni svojo molitev. Začnemo z molitvijo, ki ji rečemo vera (Verujem v enega Boga ...), v kateri povemo, da zares verujemo v Boga; na večje jagode molimo očenaš, ki je naša prosilna molitev, in slava Očetu; na manjše pa zdravamarija, s katero se obračamo na Marijo, Jezusovo mamo, da prosi za nas pri Bogu.

Molitvene drže

Naredili bomo »molitveni poskus«. Izbrali bomo tri prostovoljce, ki predstavljajo osebo, ki moli. Prikazali nam bodo različne molitvene drže.

- *Prvi med molitvijo sedi, drugi stoji, tretji kleči. Vsi trije pa imajo enako situacijo:*
»Predstavljajte, da je vaša babica zbolela in ne veste, ali bo preživela. Močno si želite, da bi jo Bog ozdravil. Vsak od vas bo v položaju, ki vam je bil na začetku določen, izrekel enako prošnjo Bogu in sicer bo rekel: "Bog, prosim, pomagaj moji babici, da bo ozdravela."

Drug za drugim zmolijo vsak v svoji molitveni drži. Nato se pogovorimo ob spodnjih vprašanjih.

- Katera molitvena drža se vam je pri tej molitvi zdel najboljša: sedenje, stoja ali klečanje?
- Pri katerem položaju se vam zdi, da je bila molitev najmočnejša? (*Moč molitve ni odvisna od molitvene drže, ampak od namena srca in od vztrajnosti. Drži pa tudi, da nam molitvena drža lahko pomaga k močnejši molitvi.*)
- Katera molitvena drža vam je najbližje? S katero molitveno držo največkrat molite: sede, kleče, stoje?
- Kaj pomenijo posamezne molitvene drže? (*Najprej skušajo ugotoviti sami, nato razložimo.*)

Klečanje je drža češčenja in ponižnosti pred Bogom. (*Animator poklekne na desno koleno, nato na obe kolena, za njim ponovijo poklek tudi vsi udeleženci.*) Ko vstopimo v cerkev, je prav, da poklekamo na desno koleno, ker smo prišli v dom Boga. Če pa pridemo v cerkev, ko je izpostavljeno Najsvetejše, je prav, da poklekamo na obe kolena, ker s tem izrazimo še večje spoštovanje do Boga, ki je »izpostavljen« pred nami.

Sedenje je pri molitvi drža umirjenosti, premišljevanja, zbranosti, tako doma za mizo kot v cerkvi v klopi. (*Animator demonstrira lepo in »nepravilno« sedenje pri molitvi. Udeleženci ponovijo »pravilno« držo sedenja.*) Sedimo sproščeno in vzravnano, roke sklenjene položimo na mizo ali v naročje, če sedimo na stolih klopi, otroci ne sedijo »po turško«, ampak spustijo noge proti tlom. Ko doma (ali v cerkvi) beremo Sveto pismo ali molimo, večinoma sedimo (razen, ko med mašo beremo evangelij, takrat stojimo).

Stoja je drža pazljivega in spoštljivega poslušanja ter drža slovesne obljube, zato pri poslušanju evangelija in izpovedi vere oz. krstnih obljub stojimo (ko med molitvijo stojimo, se ne naslanjamo, ampak lepo dostojanstveno stojimo pred Bogom).

Tako smo videli, da vsaka izmed teh drž (klečanje, stanje, sedenje) podpira en način molitve ter pomaga, da tudi bolje doživimo molitev, da smo bolj zbrani. Drža molitve je lahko naša POMOČ pri molitvi. Če molimo s celim telesom in ne samo z usti, molimo bolj celostno, saj ne moremo ločiti telesa in duše, dokler smo živi.

Ponovimo, katero molitveno držo uporabljamo pri določeni vrsti molitve (*udeleženci odgovarjajo*):

- molitev veroizpovedi (*stoja*)
- zbranost in umirjenost doma za mizo ali v cerkvi v klopi (*sedenje*)
- pozdrav Jezusu, ko vstopimo v cerkev (*poklek*)
- povzdigovanje (*klečanje ali stoja*)
- poslušanje berila pri sveti maši (*sedenje*)
- poslušanje evangelija pri sveti maši (*stoja*)

Moč molitve

Moč molitve pa ni samo v lepi molitveni drži in iskreni prošnji v srcu, temveč je moč molitve tudi v skupnosti. Na začetku kateheze smo prebrali, da če sta kje dva ali so trije zbrani in prosijo, bodo uslišani. Ker so mladeniči skupaj vztrajali v molitvi tudi takrat, ko jim je grozila nevarnost, jih je Bog uslišal in Danielu dal rešitev/odgovor na kraljevo zahtevo.

- Po vsem tem vas lahko spet vprašam: zakaj je prav, da molimo?
- Ponovno se vrnimo k današnji zgodbi: Zakaj so molili mladeniči v zgodbi?
- Zakaj je Jezus molil v vrtu Getsemani, ko mu je tekel krvavi znoj (ko je krvavi pot potil)? *(Udeleženci odgovarjajo, nato povzamemo.)*

Vsi so molili, ker so v Boga verovali in mu zaupali, da jih ima rad, čeprav so imeli kdaj tudi občutek, da je Bog nanje pozabil.

V prvi vrsti ne molimo za to, da bomo dobili nekaj, kar si želimo, čeprav je prav, da tudi Bogu povemo tudi svoje želje. Moliti moramo za to, da bomo lahko sprejeli to, kar nam pripravlja Bog v svoji dobroti. Tudi Jezusa je Bog okrepil, da je, kljub temu da ga je bilo strah, zmogel sprejeti hudo trpljenje na križu in vseeno zaupati Bogu.

■ Dejavnost

Na sredino mize ali kroga damo Sveto pismo, odprto pri knjigi psalmov, in nekaj psalmov, natisnjenih na liste (glej e-gradiva). Udeleženci dobijo vsak en list ali kartonček in nanj napišejo molitev, ki jo sestavijo sami, ali prepišejo en del psalma, ki jim je všeč. Udeležence spodbudimo, da to svojo molitev doma večkrat zmolijo.

■ Molitev

Pred koncem kateheze se z udeleženci (na kratko!) dogovorimo za najustreznejšo molitveno držo med molitvijo, med branjem svetopisemskega odlomka (stojimo ali sedimo). Priporočljivo je, da gremo za molitev v cerkev ali kapelo, pri čemer bodimo pozorni na ustrezno pripravo umiritev pred vstopom: poklek na desno nogo, pravilno znamenje križa ...) ali v oratorijski molitveni kotichek. Tam lahko med molitvijo stojimo/klečimo, odvisno od velikosti prostora.

Vstanemo ali pokleknemo, znamenje križa

Svetopisemski odlomek

V spoštljivi tišini še enkrat prisluhnemo svetopisemskemu odlomku dneva: Mt 18,19–20. Bralec, ki je eden od animatorjev, odlomek prebere iz Svetega pisma.

»Resnično, povem vam tudi: Če sta dva izmed vas na zemlji soglasna v katerikoli prošnji, ju bo uslišal moj Oče, ki je v nebesih. Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi.«

(Kratka tišina.)

Bog, hvala ti, da nas učiš, kako naj negujemo odnos s teboj. Kot skupina XX (s številko povemo, koliko oseb nas je zbranih) oseb, ki smo zbrani v Tvojem imenu, te prosimo, da nas uslišiš v naših molitvah.

Nekaj udeležencev – prostovoljcev jasno in razumljivo prebere molitev, ki so jo napisali pri dejavnosti. Za vsako molitvijo, ki jo preberejo, vsi skupaj rečemo »amen«.

Slava Očetu, znamenje križa

Pesem

KATEHEZA ZA TRETJE TRILETJE

Pripomočki molitveni kotichek: Sveto pismo, križ ali Marijina podoba, prtiček ali blago, (sveča), molitve svetnikov (e-gradiva), kartončki, pisala

oratorijnele-grahiva2024

Vstopno mesto

Animatorji in udeleženci se predstavijo. Vsak pove svoje ime in eno svojo močno točko (dobro lastnost ali nekaj, v čemer je dober, kar zna delati, talent ...).

Imena lahko utrdimo z igro CIP – CAP (vendar naj ne traja predolgo). Vsi igralci razen enega se usedejo v krog, tako da so vsi stoli zasedeni. V sredino kroga gre eden od udeležencev, najbolje voditelj. Kadar igralec v sredini reče CIP in pokaže na nekoga, mora ta takoj povedati ime svojega levega soseda. Kadar reče CAP, pa ime desnega soseda. Če zamudi ali se zmoti, z igralcem na sredini zamenjata mesti. Igralec v sredini lahko do mesta pride tudi tako, da reče CIP – CAP. V tem primeru se morajo vsi udeleženci zamenjati. Sam pa poskuša zasesti prazen stol. Kdor je ostal brez stola, nadaljuje igro.

POGOVOR O ZGODBI

- Kje in kdaj se je dogajala današnja oratorijska zgodba? (*Babilon, okrog leta 500 pr. Kr.*)
- Kako je bilo ime mladeničem, ki so bili izbrani za kraljevo šolo? (*Daniel, Hananjá, Mišaél in Azarjá.*)
- Kako so postali kraljevi svetovalci?
- Kakšno težavo je imel kralj ponoči in kakšno nalogo je dal svojim svetovalcem? (*Kralj je imel težke sanje, za katere je predvideval, da imajo neko sporočilo, a ga ni razumel. Svojim svetovalcem je zato naročil, naj mu povedo sanje in jih razložijo.*)
- Kako so se naloge, naj kralju povedo njegove sanje in jih razložijo, lotili njegovi babilonski svetovalci in kako Daniel ter njegovi judovski vrstniki? (*Babilonski svetovalci si hočejo odgovor izmisliti in kralju lagati, Daniel in njegovi prijatelji pa se obrnejo na Boga v molitvi.*)
- V čem se je izkazala moč skupne molitve mladeničev in njihovega zaupanja v Boga? (*Bog je Danielu razodel kraljeve sanje in razlago; celo kralj je priznal, da je Bog to storil.*)
- Se spomnite kakšnega dogodka iz evangelija, v katerem Jezus moli ali govori o molitvi? (*Naštevajo.*)

Preberimo enega od teh ...

Oznanilo

Svetopisemski odlomek dneva: Mt 18,19-20 – Skupna molitev

(*Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.*)

Jezus je rekel svojim učencem: »Resnično, povem vam tudi: Če sta dva izmed vas na zemlji soglasna v kateri koli prošnji, ju bo uslišal moj Oče, ki je v nebesih. Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi.«

POGOVOR

- Kaj vam pomeni molitev? Vam je težko moliti? Ali lažje molite skupaj z drugimi (v družini, cerkvi, pri verouku ...) ali sami?
- Kaj pričakujete od molitve?
- Poznate kakšen resničen primer, ko je kdo močno zaupal, molil in izkusil moč molitve?

Tu lahko animator pove kakšno svojo izkušnjo ali izkušnjo iz svoje družine, lahko pa pove sledečo resnično zgodbo ali zgodbo svete Monike:

Z rožnim vencem si je odklenil nebesa

Starejši zdravnik, zagrizen nevernik, ki je v mladosti zapustil vero svojih staršev, je prišel k enemu svojih mlajših kolegov zdravnikov, da bi ga ta preiskal in ugotovil, kakšno bolezen ima. Obraz kolega, ki ga je preiskal, se je zresnil, ker je moral ugotoviti in povedati najhujše: »Dragi prijatelj, oprosti ... samo še dve leti ... največ dve leti življenja imaš pred seboj!« Ta strašna ugotovitev in beseda ni več zapustila bolnega zdravnika. Njegova bolezen je neozdravljiva. Samo še dve leti ... in potem je vsega konec ... Vsega? Ali je res vsega konec s smrtjo? Ob tem strašnem spoznanju je šel zdravnik vase, se spomnil vere svoje pokojne matere, v svoji sobi poiskal njen rožni venec in začel moliti. Molil je žalostni del rožnega venca, ker je v njem našel največ tolažbe v hudih bolečinah. Vsak dan je prebiral njegove jagode in to, kar je premišljeval, mu je vlivalo vedno več vere in upanja. »Ki je za nas krvavi pot potil ...« Tudi njegovo čelo je bilo potno od vročične bolezni. »Ki je za nas bičan bil ...« Kaj so moje muke v primerjavi z Odrešenikovimi. »Ki je za nas težki križ nesel ...« O, da! Zato je moj križ lažji. »Ki je za nas križan bil ...« Za nas je umrl, da bi nam smrt bila lažja. Z molitvijo rožnega venca je prej brezverni, a sedaj verni zdravnik čakal zadnjo uro. »Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo. Moje življenje je dopolnjeno!« Še en zdihljaj in zdravnik je umrl. Z rožnim vencem njegove matere so ga položili v krsto in z rožnim vencem si je odklenil nebesa.

- V čem je ta zdravnik izkusil moč molitve? V tem, da so njegove težave izginile in je ozdravel? *(Ne, ampak je dobil moč, da je sprejel svojo bolezen, našel smisel in povezan s trpečim Jezusom šel skozi bolečine in trpljenje bolezni.)*

Sv. Monika je izkusila moč vztrajne in zaupne molitve. Rodila se je leta 332 v severni Afriki v kraju Tagaste v današnji Alžiriji v krščanski družini. Mlada se je poročila s poganom Patricijem, možem dobrega srca, a nagle jeze, s katerim je imela tri otroke. Sv. Monika je lahko le s svojo modrostjo ohranjala družino v harmoniji. Za svoje domače je veliko molila, še zlasti, da bi postali kristjani.

Na njeno spodbudo je najprej, malo pred svojo smrtjo, sprejel sveti krst njen mož, nato pa še vsi trije otroci. Ko je ovdovela, se je osredotočila predvsem na svojega nadarjenega najstarejšega sina Avgušтина. Sledila mu je najprej v Rim, nato v Milano. V solzah ga je prosila, naj se spreobrne in da krstiti. On pa se je vdajal pijančevanju in zabavam, življenju »na koruzi« in krivi veri manihejstvu. Dolga leta je molila zanj v trdni veri, da bo uslišana. In bila je! Pri dvaintridesetih letih je Avguštin doživel močan Božji dotik, se poglobil v Božjo besedo in se dal krstiti. Krstil ga je škof sv. Ambrož Milanski. Pri krstu je bila navzoča tudi sv. Monika, ki je umrla takoj po vrnitvi domov.

Sv. Avguštin je postal duhovnik, škof in eden največjih cerkvenih učiteljev in goduje le en dan za svojo mamo, to je 28. avgusta. Sv. Monika je zavetnica in vzor krščanskih žena in mater, priprošnjica za vzgojo »težavnih« otrok, ker je na svoji lastni koži občutila, kaj pomenijo težave pri vzgoji. *(Vir: portal.pridi.com)*

■ Dejavnost 1

Udeležence povabimo, da se postavijo na sredino prostora. Določimo sredinsko črto. Razložimo jim, da se ob trditvah postavijo na eno ali drugo stran od črte, na takšni razdalji, kolikor se ne/strinjajo z njimi. Pri tem naj izrazijo svojo misel in se ne ozirajo na druge. Po vsaki trditvi se kratko pogovorimo, nato se udeleženci vrnejo na sredino. Pogovor lahko teče tako, da vsakokrat en udeleženec utemelji svoj odgovor, nato animator razloži s pomočjo napisane razlage.

- **»Bog je kot avtomat – moliš en očenaš in dobiš dobro oceno.«**
(Bog ni avtomat, ki bi za določeno število molitev storil tisto, kar bi mi hoteli. Molitev je najprej odnos, srečanje, prijateljstvo z Bogom. Dobro je, da je naša molitev kaj več od tega, da prosimo, naj se nekaj zgodi po naše. Če se odgovorno učimo in molimo, lahko računamo, da nam bo Bog dal svojo pomoč pri ocenjevanju. Toda Bog ne podpira lenobe.)
- **»Moč molitve pomeni, da lahko nadvladamo Boga in spreminjamo Božjo voljo.«**
(Božje volje z molitvijo ne moremo spreminjati, ampak nam molitev pomaga, da jo sprejmemo. Vsekakor molitev ni sredstvo za obvladovanje Boga, ki ga nihče ne more nadvladati. Molitev nam pomaga, da sodelujemo z Božjim načrtom. Vse dobro prihaja od Boga in tudi mi moremo delati dobro le v Njegovi moči.)
- **»Bog vedno usliši naše molitve, vendar ne vedno tako, kot si mi predstavljamo.«**
*(To drži – Bog je veliko večji od nas in pozna celoto našega življenja in vsega sveta. On ve, kaj je za nas dobro, tudi če mi tega (še) ne razumemo. Njegov odgovor na naše prošnje je lahko: a) **Da**, izvoli, tako bo, kot si želiš. b) **Malo počakaj**, zaupaj, zgodilo se bo, ampak ni še čas. c) **Imam nekaj boljšega zate**. Jaz vem, kaj je zate dobro, in ti ne morem dati tega, kar prosiš, ampak te bom uslišal tako, da bom v tvojem življenju storil kaj drugega.)*
- **»Bog je boljši od najboljšega očeta in mame, bolj me ima rad kot starša, z njim se lahko pogovarjam v molitvi.«**
(Bog je mnogo boljši od vsakega človeka, tudi najboljšega, saj je Bog Ljubezen. Z njim lahko vzpostavim prijateljski odnos, mu v molitvi vse iskreno povem in mu vse zaupam. Bog želi biti v osebni odnosu z menoj, od mene je odvisno, ali to sprejem in z Njim sodelujem.)

■ Molitev

Že pred katehezo v prostoru, kjer bo kateheza, pripravimo molitveni kotichek: mizico pognemo s prtičem ali blagom, nanj postavimo Marijino podobo, križ ali drugo sveto podobo, Sveto pismo, lahko tudi šopek rož in svečo.

Voditelj: Danes si želimo vzeti nekaj res umirjenih trenutkov za molitev. Vabim vas, da vsak umiri svoje telo, svoje misli in besede ter se zave, da je Bog tukaj z nami, da mu je mar za nas, prav zate. Rad te ima, želi te srečati, ti spregovoriti in te poslušati. Bodi pred njim pristen, v vsej iskrenosti mu pripoveduj, kaj je v tvojem srcu v tem trenutku.

Znamenje križa

Prosimo Svetega Duha, naj nam da milost zaupati v moč molitve in graditi pristen odnos z Bogom. *(Lahko moli eden ali posamezni udeleženci po eno vrstico ali pa dobijo molitev na listku in jo molijo vsi skupaj.)*

Pridi Sveti Duh, podari mi novo srce, da nikdar ne bom nehal rasti.

Pridi Sveti Duh, podari mi poslušno srce, da bom vedno izbral to, kar je dobro.
Pridi Sveti Duh, podari mi hvaležno srce, da bom vsak dan videl, kako bogat sem.
Pridi Sveti Duh, podari mi ljubeče srce, da bom v vsakem človeku videl tebe.
Pridi Sveti Duh, prebivaj v meni in mi pomagaj, da bom vedno bolj podoben Jezusu. Amen.
(M. Rijavec)

MOLITVE SVETNIKOV

Kako moliti in kakšna je moč molitve, se lahko še posebej učimo od svetnikov. Svetniki niso nebeškega Očeta in Jezusa le prosili za vsakdanje stvari, ampak so ga častili, slavili za Njegova dela, se mu zahvaljevali itd. Sedaj bomo tudi molili z njihovimi besedami.

Vsak udeleženec izvleče eno molitev oz. del molitve svetnika (glej e-gradiva) in jo moli zbrano, razločno in glasno.

Slava Očetu, znamenje križa

Pesem: Hvalnica – Vsa moja duša / Hvalnico pojem Bogu

■ Dejavnost 2

Po tem ko smo se pogovarjali o moči molitve in molili z besedami svetnikov, bo vsak od vas napisal svojo molitev. Naj bo ta molitev res napisana iz srca. Kaj bi želel vsak dan znova povedati Jezusu? Ga slaviti, se mu zahvaljevati, ga prositi za kaj res pomembnega v življenju? Iskreno in skrbno zapiši to na kartonček. Ta molitev bo samo tvoja, vzel jo boš domov in jo poskušal moliti vsak dan.

2. dan: ZVESTOBA BOGU

Simbol: voz

Svetopisemski odlomek: Hudič skuša Jezusa - Mt 4,8-11

Cilji kateheze:

Spoznavni Udeleženci spoznajo različne izraze in načine zvestobe Bogu v lastnem življenju.

Doživljajski Zgled navduši udeležence za zvestobo Bogu.

Dejavnostni Udeleženci uprizorijo situacijo zvestobe Bogu.

RAZLAGA ZA ANIMATORJE

Povzetek zgodbe

Štirje mladeniči zaradi zvestobe izraelski postavi ne jedo svinjskega mesa in ne pijejo vina, za prehrano imajo na razpolago le sadje in zelenjavo. Kljub temu ostanejo telesno krepki. Kralj od vseh zahteva čaščenje zlate podobe boga Marduka, česar Danielovi tovariši zaradi zvestobe Bogu nočejo storiti. Za kazen jih vržejo v razbeljeno peč. Toda na pomoč jim pride Božji angel in ogenj jim ne škoduje. Kralj Nebukadnézar prizna, da je njihov Bog najmočnejši in ukaže, da nihče ne sme žaliti Izraelovega Boga.

Aktualizacija vrednote

Ko pomislimo na preganjanje kristjanov zaradi vere, navadno pomislimo na prve kristjane v starem Rimu. A to na žalost še ni stvar zgodovine. Letošnje poročilo organizacije Aid to the Church in Need (Pomoč Cerkvi v stiski) ugotavlja, da več kot 387 milijonov ali vsak 7. kristjan živi v državi, kjer je njegova pravica do veroizpovedi ogrožena. Soočajo se z aretacijami, nasiljem in celo umori. Vsak dan po svetu zaradi svoje vere umre 13 kristjanov (lansko leto skupno 5600), 12 jih je zaprtih v zapore in 5 jih je ugrabljenih.

V naši državi se fizičnega preganjanja hvala Bogu ni treba bati, vendar vseeno poznamo veliko šikaniranja kristjanov in odrivanja vere iz javnega življenja. V marsikaterem krogu smo kristjani zasmehovani, če izrazimo svojo vero. V javnem življenju je omenjanje Boga skorajda tabu tema. Vsak od nas se je gotovo že soočil tudi z odkritim sovraštvom in predsodki do Cerkve in vsega z njo povezanega ...

Priložnosti, da izražamo svojo zvestobo Jezusu in ga ne zatajimo, imamo torej tudi v svojem življenju dovolj. Jezus je naš prijatelj in odnos z njim dela naše življenje bogatejše. Zakaj ne bi tega delili z drugimi, ko se pokaže priložnost za to? Tudi če obstaja možnost, da se bodo zaradi tega iz nas norčevali. Navsezadnje je Jezus sam napovedal, da se bo to dogajalo, a nam hkrati položil na srce, naj nam sramotenje ne vzame poguma: »Blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali, preganjali in vse húdo o vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, kajti vaše plačilo v nebesih je veliko.« (Mt 5,11-12)

So pa tudi drugi načini zvestobe Bogu, ki so še pomembnejši: da smo mu zvesti v svojih dejanjih. Da vztrajamo v dobrih sklepih in obljubah Bogu. Da gremo k sveti maši, tudi ko nam je to težko. Da se spomnimo na večerno in jutranjo molitev. Da se odpovemo stvarim, ki so greh in nas oddaljujejo od Boga. Da se ne oddaljimo od župnijskega občestva ... Skratka, da vzamemo svoj odnos z Bogom zares in ga tako tudi živimo.

Razlaga simbola

Besedi, ki imata podoben pomen kot zvestoba, sta »ZAVEZA« in »ZVEZA«, ki obe izhajata iz glagola zavezati. Ko dva med seboj skleneta zavezo, si obljubita, da si bosta zvesta. Poznamo zavezo med Bogom in ljudmi, Staro zavezo in Novo zavezo. Ko se fant in dekle poročita, rečemo temu zakonska zveza ... Zvestoba je torej tista vez, ki z(a)vezo ohranja in združuje tiste, ki so jo sklenili. Brez zvestobe ni z(a)veze.

Iz vsakdanjega življenja poznamo podoben primer. Dve vrvi, ki ležita druga poleg druge, nimata ničesar, kar bi ju povezovalo. Prvi vetrič ju lahko odnese vsako v svojo smer. Da se vrvi povežeta in ostaneta skupaj, je potreben vozel. Tako kot je zvestoba potrebna, da povezuje odnose – tako med ljudmi kot med človekom in Bogom. Zato smo za simbol zvestobe izbrali prav vozel.

Razlaga svetopisemskega odlomka dneva

Hudič skuša Jezusa: Mt 4,8–11

Hudič je vzel Jezusa s seboj na zelo visoko goro. Pokazal mu je vsa kraljestva sveta in njihovo slavo ter mu rekel: »Vse to ti bom dal, če padeš predme in me moliš.« Jezus mu je tedaj dejal: »Poberi se, satan, kajti pisano je:

Gospoda, svojega Boga, môli

in njemu samemu služil!»

Tedaj ga je hudič pustil, in glej, angeli so pristopili in mu stregli.

Svetopisemski odlomek tega dne je ena izmed treh skušnjav, s katerimi hudič skuša Jezusa, ki se s 40-dnevnim postom v puščavi pripravlja na svoje javno delovanje in poslanstvo. Tokrat mu ponuja vso zemeljsko moč, denar in slavo. Kaj na tem svetu bi bilo več kot to? Edina stvar, ki bi jo moral Jezus za to narediti, je odreči se zvestobi Očetu in obljubiti zvestobo hudiču.

Jezusa seveda takšne skušnjave ne premamijo. Ve, kdo in kaj je hudič. In še pomembneje: ve, kdo je On sam in kdo je njegov Oče. Njunega odnosa, njune zvestobe ne more omajati nobena skušnjava in obljuba moči.

Ko bi tudi mi verjeli Bogu, da smo Njegovi ljubljeni otroci in da se v vsaki skušnjavi skriva laž! Laž, da je zemeljska moč, slava in denar nekaj, kar nas bo osrečilo. Laž, da bo občutek trenutnega ugodja trajal večno. Laž, da naše slabe odločitve ne bodo imele posledic ... Naj nam bo Jezus zgled in ohranjajmo svojo zvestobo Bogu!

SKUPNI UVOD V KATEHEZO

Ambientacija: Na vidnem mestu je postavljen vozel iz dveh vrvi.

Obnovimo najprej današnjo oratorijsko zgodbo. Zastavil vam bom nekaj nagradnih vprašanj. (Za nagrado so lahko bonboni ali podobno.)

- Česa Judje niso jedli in pili? (Kar je bilo posvečeno malikom in drugim bogovom. Prav tako niso jedli svinjskega mesa.)
- Kaj so potem jedli Hananjá, Azarjá, Mišaél in Daniel v kraljevi šoli? (Sadje in zelenjavo.)
- Ali so na ta način pokazali svojo zvestobo Bogu? (Da, ker je bila to Božja zapoved in so se je držali.)

- Ali so potem, ko so jedli samo sadje in zelenjavo, shujšali? *(Ne, še celo krepkejši so bili od drugih.)*
- Zakaj niso shujšali? *(Ker jim je pomagal Bog in jih nagradil za njihovo zvestobo.)*
- Česa Hananjá, Azarjá, Mišaél in Daniel niso hoteli počastiti? *(Zlatega kipa oz. podobe Marduka, ki je predstavljala tujega boga oz. malika.)*
- Kaj se je potem zgodilo? *(Kralj jih je za kazen vrgel v ognjeno peč.)*
- Kaj se je z njimi zgodilo v ognjeni peči? *(Pridružil se jim je Božji angel, ogenj jih ni opekel.)*

Katera slovenska beseda je zelo podobna besedi »zvestoba«? Lahko ugibamo kot vislice, lahko dajemo namige. Beseda je »zaveza«. Ko dva med seboj skleneta zavezo, si obljubita, da bosta zvesta. Poznamo vojaške zaveze, poznamo zavezo med Bogom in ljudmi, poznamo staro zavezo in poznamo novo zavezo. Ko se fant in dekle poročita, rečemo temu zakonska zveza. Zato je simbol zvestobe tudi voz, s katerim pokažemo, da nekaj zavežemo oz. zvežemo med seboj. Pokažemo voz, ki ima dve vrvi.

Če smo zvesti Bogu, naredimo tako kakor ladja, ki jo privežejo v пристanišču, da je veter ne more odnesti.

Če smo zvesti Bogu, naredimo tako kakor alpinist v gorah, ki se ob plezanju priveže, da je zavarovan pred padcem.

Potrebujem 9 prostovoljcev, s katerimi bomo pokazali, na kakšne načine kažemo svojo zvestobo Bogu. Vsak od prostovoljcev dobi tanjšo vrv, s katero se bo privezal na vrv v pristanišču. Vsak od prostovoljcev drži svojo vrv ali pa si jo po želji priveže na zapestje ali za pas.

Na drugi strani pripravimo 9 drugih vrvi, na katere se bodo udeleženci – prostovoljci privezali. Vrvi predstavljajo privez v pristanišču. Lahko jih npr. navežemo na 9 stolov (vsak stol za en privez). Na vsakem stolu je nalepljen plakat, na katerem je napisan en način zvestobe Bogu. Pomembno je, da vsak privez (stol) posebej predstavimo kot način zvestobe Bogu, na katerega se bo udeleženec/prostovoljec privezal. Po potrebi načine zvestobe Bogu kratko razložimo.

Privezi oz. načini zvestobe Bogu, ki jih naštevamo in na katere se potem privežejo, so:

- vsakdanja molitev
- nedeljska sveta maša
- dobra dela
- versko znamenje na sebi
- poglobljanje v veri (verouk, oratorij, duhovne vaje)
- sodelovanje v verski skupini (ministranti, pevski zbor, skavti ...)
- sv. spoved
- branjenje vere z besedami, če kdo ne razume, da mu razložim
- lepo govorjenje
- če se spomnimo še kakšnega drugega načina zvestobe Bogu, ga lahko še dodamo oz. zamenjamo katerega od zgornjih.

Za konec vsak udeleženec dobi štampiljko s simbolom vozla dveh vrvi.

KATEHEZA ZA PREDŠOLSKE OTROKE

Pripomočki večja vrv, manjše vrvi – kolikor je otrok, slika blažene Lavre Vikunja in sv. Dominika Savia (e-gradiva), drže telesa (iste kot 1. dan), slike iz narave, veselja, rastlin, živali (iz koledarjev, iz revij ...), Sveto pismo

otrofi.net/e-gradiva2024

Opomba za izvajalce: Na začetku kateheze (in tudi še kdaj vmes) lahko zapojete 2. kitico pesmi *Blagor Zvestim (Kot je Daniel)*, ki jo najdete v poglavju *Pesmi*.

Vstopno mesto

Danes udeležence naučimo pesem *Kdo je ustvaril*, nato pesem tudi uprizorimo s posameznimi gibi. Lahko gremo tudi na kratek sprehod in občudujemo naravo (drevesa, rožice, sonce, človeka). Če te možnosti nimamo, natisnemo slike gora, rek, morja, travnikov in jih postavimo pred otroke.

Kako je Bog velik in vsemogočen, kako je dober in ljubezniv, da je vse to ustvaril!

Oznanilo

Tako kot smo zdaj mi odkrivali, kaj vse je Bog ustvaril, tako so ga tudi štirje mladeniči obču- dovali, ga slavili in mu ostali zvesti v njegovih zapovedih, ostali so mu zvesti v tem, kar jim je rekel oz. zapovedal, da lahko jejo ali delajo. Rekli so: »Bogu bomo ostali zvesti v njegovih zapovedih in On bo ostal zvest nam. Vemo, da bo poskrbel za nas.«

Udeležencem razdelimo vrvico. Animator ima večjo vrvico, ki predstavlja Boga. Udeležencem pomagamo, da vsi privežejo svojo vrvico na večjo vrvico. Povemo, da smo Bogu lahko zvesti, če ostanemo povezani z njim, se nikoli ne odvežemo in oddaljimo od Njega.

Poznamo različne izraze in načine zvestobe Bogu:

- + Če povemo Božje ime in sveta imena, se ne norčujemo, jih lepo in spoštljivo izgovarjamo;
- + Ko obljubimo, da bomo za koga molili, moramo to res zvesto, vztrajno izpolniti;
- + Kadar je nedelja, gremo k sveti maši;
- + Oče in mama si obljubita pri poroki, da bosta ostala zvesta v skupnem življenju (v sreči in nesreči, v bolezni in zdravju, v skrbi za otroke ...), zato ne hodita z drugimi;
- + Lahko smo zvesti tudi v hrani: kristjani se držimo tega, da ob petkih sploh ne uživamo mesnih jedi (mladeniči so se npr. držali tega, da niso jedli svinjskega mesa);
- + Pri hrani lahko obljubimo, da bomo pojedli tudi, kar nam ni všeč (če ni kakšnih prepovedi, diet). Do hrane, do kruha moramo imeti spoštljiv in hvaležen odnos, sploh kadar nam jo pripravljajo drugi!

DODATEK: Zgled bl. Lavre Vikunje in sv. Dominika Savia (če imamo čas)

Povem vam zgled blažene Lavre Vikunje (glej e-gradiva), ki se je trudila, da ni bila izbirčna pri jedi:

Sestre redovnice so bile revne. Niso imele dobre hrane. V tistih krajih je rasla pesa. Mercedes in Lavra pese nista marali. Zelo težko sta jo pojedli. Sestra Angela je mislila, da ju bo lažje navadila na peso, če bosta tri dni jedli samo to. Sedeli sta pri mizi in jedli peso. Sestra je odšla. Prišle so prijateljice. Na skrivaj so hotele peso vreči skozi okno.

Tako jima je ne bi bilo treba pojesti. Mercedes je pogledala Lavro. Lavra je odkimala: »Ne, Mercedes. Če bi peso vrgla stran, najina pokorščina ne bi bila popolna kakor Jezusova!« Lavra je pojedla peso iz pokorščine, ker je hotela ubogati in je mislila na Jezusa, ne zato, ker bi ji bila pesa všeč.

(Zgodba povzeta po: s. Jožica Merlak, Lavra.)

In še en zgled svetega Dominika Savia (glej e-gradiva). Neki mož je prišel k Savievim in je pomagal očetu pri delu. Ko je bil čas za kosilo, jih je mama poklicala skupaj. Ko je mali Dominik videl moža, ki se je usedel za mizo, nekaj grdega rekel in takoj začel metati hrano vase, je vstal od mize in odšel ven. Oče se je začudil in ga šel vprašat, kaj se je zgodilo? Dominik je rekel: »S takim možem, ki začne jesti, ne da bi se sploh pokrižal, jaz ne morem sedeti!«

* Mladenci so hoteli ostati zvesti svojemu Bogu tudi tako, da niso častili ali molili nobenega drugega boga razen svojega Boga. Niso častili narejenih malikov in zlatega kipa, ki ga je postavil kralj. Vendar kralj jih je zaradi tega vrغل v peč. Ko pa je videl, da jih je njihov Bog rešil, je veroval, da ni drugega boga. Tako nam pravi tudi današnji **svetopisemski odlomek dneva (Mt 4,1.8-11)**: »Gospoda, svojega Boga, moli in njemu samemu služil!« To pomeni, da se moramo na Boga vedno obračati in vztrajati v molitvi, tudi ko nam je hudo. Biti mu moramo zvesti in vedno navezani Nanj.

■ Dejavnost

Zvestobo Bogu pokažemo tudi tako, da smo mu hvaležni. Da cenimo, kar nam je bilo podarjeno: družino, naravo, prijatelje ... Udeleženci naj na papir narišejo stvar, osebo ali dogodek iz svojega življenja, za katerega so hvaležni. Medtem ko rišejo, v ozadju predvajamo tiho glasbo (recimo Ščit in meč). Po risanju naj vsak udeleženec na kratko predstavi, kaj je narisal. Slike naj obdržijo pri sebi do konca molitve, ko jih bodo dali v sredino kroga.

■ Molitev

Znamenje križa

Pesem: Odpev pesmi Slava Bogu, aleluja (*kažemo s kretnjami: pri "slava" dvignemo roke, pri "aleluja" 3x ploskemo*)

Dobri, vsemogočni Bog, danes tudi mi želimo biti zvesti v molitvi, želimo izraziti svojo zvestobo tebi, ki za nas skrbiš, nas varuješ in nam pomagaš. Predte polagamo svoje vrvice in ti obljubljam, da ti ostanemo zvesti. (*Udeleženci položijo vrvice v pripravljen molitveni prostor.*)

Mladenci so že od malega molili in slavili Vsemogočnega Boga, ki je ustvaril vse stvarstvo, zato so ga imeli zelo radi in so mu ostali zvesti. Tako je nastala Hvalnica treh mladeničev, ki so jo napisali tudi v Sveto pismo. Zdaj jo bomo prebrali (*če se da, iz Svetega pisma*), vi pa pozorno poslušajte:

Ps 148 1-4.7-13

Aleluja!

Hvalite GOSPODA z nebes,
hvalite ga na višavah!

Hvalite ga, vsi njegovi angeli,
hvalite ga, vse njegove vojske!

Hvalita ga, sonce in luna,
hvalite ga, vse svetle zvezde!

Hvalite ga, nebes nebesa,
ve vode, ki ste nad nebom!
Hvalite GOSPODA z zemlje,
morske pošasti in vse globine;
ogelj in toča, sneg in megla,
viharni veter,
gore in vsi griči,
sadno drevje in vse cedre;
zveri in vsa živina,
laznina in krilate ptice;
kralji zemlje
in vsa ljudstva,
mladeniči in mladenke,
starčki in dečki
Naj hvalijo ime GOSPODOVO,
zakaj le njegovo ime je vzvišeno,
njegovo veličastvo je nad zemljo in nebom.
Aleluja!

Se spomnite, za kaj so se zahvaljevali trije mladeniči? Kaj smo prebrali? (*Otroci naštevajo, nato ponovno zapojejo pesem Slavi ga ali Slava Bogu, aleluja.*)

Sedaj lahko v sredino kroga prinesete svoje slike, na katere ste narisali, za kaj ste hvaležni. Sedaj se bomo skupaj zahvalili.

Znamenje križa

KATEHEZA ZA PRVO TRILETJE

Pripomočki čokoladice ali bonboni, na katere je na vsakega navezana vrstica (kolikor je udeležencev), vrstica za vsakega udeleženca, škatla s perlicami

Vstopno mesto

Udeležencem damo vsakemu eno vrstico in jih postavimo enega poleg drugega na en konec prostora, na drug konec pa na tla položimo čokoladice ali bonbone (za vsakega udeleženca enega), na katere smo prej navezali vrstice. Naloga udeležencev je, da vsak potegne k sebi svojo čokoladico/bonbon, ne da bi se ga dotaknil. Rešitev je seveda preprosta: svojo vrstico navežejo na vrstico, ki je navezana na čokoladico, in jo potegnejo na svoj konec prostora. Nato se posedemo v krog. Medtem ko se udeleženci mastijo s svojimi priboljški, se pogovorimo o simboliki.

Naša vrstica je predstavljala nas, čokoladica Božje blagoslove in darove, ki nam jih želi dati, vrstica na čokoladi pa Boga. Da smo prišli do Božjih darov, smo morali svojo vrstico z vozlom zavezati z Božjo vrstico.

Kaj bi se zgodilo, če vozal med vrvicama ne bi bil dovolj trden in bi se odvezali? Ali bi še lahko prišli do čokoladice? (Ne.) Kaj bi morali narediti, če bi se to zgodilo? (*Spet povezati vrvici.*)

Vozel med vrvicama je predstavljal našo zvestobo Bogu. Brez zvestobe se odnos med nami in Bogom izgubi in ne moremo več do darov, ki jih ima Bog pripravljene za nas.

Kaj pa pravzaprav je zvestoba? (*Stalno odločanje za prave stvari, držanje obljub, ki smo jih nekemu dali, tudi ko je to težko.*) Kdo je zvest? (*Tisti, na katerega lahko vedno računamo, ki drži svoje obljube ...*)

■ Oznanilo

Svetopisemski odlomek dneva: Mt 4,8-11 – Hudič skuša Jezusa

(Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.)

Hudič je vzel Jezusa s seboj na zelo visoko goro. Pokazal mu je vsa kraljestva sveta in njihovo slavo ter mu rekel: »Vse to ti bom dal, če padeš predme in me moliš.« Jezus mu je tedaj dejal: »Poberi se, satan, kajti pisano je:

*Gospoda, svojega Boga, moli
in njemu samemu služiti!*

Tedaj ga je hudič pustil, in glej, angeli so pristopili in mu stregli.

POGOVOR

Z udeleženci se o svetopisemskem odlomku pogovarjamo s pomočjo naslednjih vprašanj (odlomek lahko preberemo večkrat ali pa ponovno preberemo le del, o katerem govorimo):

- Kdo nastopa v odlomku? Kaj se v odlomku zgodi? (*Hudič, Jezus. Hudič je preizkušal Jezusa, ga izzival.*)
- Kaj hudič ponudi Jezusu? Kaj želi v zameno? Se vam zdi to dobra kupčija? (*Ponudi mu kraljestvo, slavo. V zameno želi, da ga Jezus časti, da ga moli. Ne, saj je zvest Bogu in časti le njega.*)
- Kaj Jezus odgovori? Kako odgovori hudiču (se obotavlja/premišljuje/tehta ...)? Je s svojim ravnanjem pokazal svojo zvestobo Bogu? (*Jezus mu takoj odgovori, da lahko moli le svojega Boga. Da, bil mu je zvest, saj ga je še vedno molil.*)
- Kaj se zgodi na koncu odlomka? Kako je Jezusu poplačana njegova zvestoba? (*Angeli so prišli in mu stregli.*)

Z udeleženci povlečemo vzporednico med odlomkom in zgodbo. Pomagamo si z naslednjimi vprašanji:

- Spomnimo se zgodbe o Danielu, kako so mladeniči Bogu izkazali svojo zvestobo? (*Da so ga še vedno molili, mu ostali zvesti.*)
- So mu zvestobo izkazovali ves čas ali so vmes omahovali? (*Ves čas.*)
- Kaj so bili pripravljani dati za zvestobo Bogu? (*Svoje življenje.*)
- Jim je bila zvestoba poplačana? Kako? (*Da, preživeli so v ognju.*)
- Kako je zgodba o mladeničih vplivala na kralja? Je spremenil svoje začetno mnenje? Kako? (*Da, spoznal je, da je njihov Bog najmočnejši in drugim prepovedal, da ga žalijo.*)

Z udeleženci povlečemo vzporednico med primeroma zvestobe Bogu in njihovim življenjem. Pri pogovoru si pomagamo z naslednjimi vprašanji:

- Smo mi zvesti Bogu? Kako lahko pokažemo svojo zvestobo Bogu? (*Da redno molimo, ga obiskujemo pri svetih mašah ...*)
- Vsak naj pomisli, kako kaže zvestobo Bogu, kaj je naredil, da lahko rečemo, da je Bogu zvest? Animatorji udeležencem povemo primere zvestobe Bogu iz lastnega življenja in izkušenj tako, da bo odločitev za zvestobo Bogu jasno razumljena kot prava odločitev.
- Je vedno lahko biti zvest Bogu? Je to vedno lažja pot? Je to vedno prava pot?

Povzamemo: Včasih je težko, saj nas mogoče kdo ne razume ali pa se celo ne strinja z našo vero. Ni vedno lažja pot, velikokrat je težja, npr. da moramo iti v nedeljo k maši, namesto da bi gledali risanke. Vendar je zvestoba Bogu vedno prava pot, saj smo lahko le z njim resnično dobri.

■ Dejavnost

Udeleženci v manjših skupinah odigrajo nekatere izmed naslednjih prizorov – toliko, da za igranje pridejo vsi na vrsto. Besedila vnaprej ne vidijo, med animatorjevim branjem (beremo počasi in se pri tem prilagajamo uprizarjanju udeležencev) igrajo tako, kot se jim zdi zgodbo najprimernejše prikazati. Ko prenehamo z branjem prizora, je čas za njihovo odločitev: udeleženci zgodbo zaključijo po svoje, upoštevajoč, da ravnajo v zvestobi Bogu.

- Za tabo je zelo dolg dan in zelo si utrujen. V resnici se ti pred spanjem ne da zmoliti niti sveti angel in bi rajši zaspal. Odigraj zaključek zgodbe tako, da boš pokazal zvestobo Bogu.
- Boga si prosil, da bi ti pomagal pri domači nalogi, ki ti nikakor ni šla. Nalogo si nato uspel dobro narediti in komaj čakaš, da se začneš igrati. V vsem olajšanju in ker te bolj mikajo lego kocke skoraj malo pozabiš, da bi se bilo treba Bogu zahvaliti.
- Doma pred jedjo vedno zmolite ali pa se vsaj pokrižate. Pri malici ti je nerodno narediti križ, ker te skrbi, da se ti bodo sošolci smejali in te čudno gledali.
- Mama skuha odlično kosilo in četudi si pred jedjo vaje zmoliti, te tokrat mika, da bi začel jesti brez molitve.
- Sošolci se norčujejo iz nove sošolke. Veš, da to ni prav, vendar te skrbi, da bi se jezili nate, če se jim pri norčevanju ne pridružiš ali jim kaj rečeš proti temu.
- Ko se igraš z mlajšim bratcem, po nesreči razbiješ vazo. Resnično te mika, da bi obtožil bratca, ker bi se tako izognil neprijetnim posledicam zase.
- V nedeljo zjutraj ti starši dovolijo gledati risanke, po nekaj risankah pa se moraš pripraviti za k sveti maši. Tokrat so risanke tako zanimive, da te k maši sploh ne mika, najraje sploh ne bi oblekel oblek, ki jih je za k maši pripravila mama, tako bi mogoče zamudili k sveti maši in naprej bi lahko gledal risanke.

■ Molitev

Znamenje križa

Dobri Bog, danes smo spoznali, kako pomembno je, da svoja življenja živimo povezani s teboj. Prosimo te, pomagaj nam, da bodo naša življenja ostala prepletena s teboj. Ne pusti, da bi se ločili od tebe. Hvaležni smo za vse, kar nam podarjaš in s tem delaš naša življenja vrednejša.

Očenaš, zdravamarija, slava Očetu

Pesem: Ko Jezus je začel učiti

KATEHEZA ZA DRUGO TRILETJE

Pripomočki zvočnik, material za izdelovanje verskih znamenj (vrvice, svetinjice, križki, barvice, papir, škarje, perlice, žica, zobotrebcji, lepilo ...), Sveto pismo, po želji slike v katehezi omenjenih svetnikov

Vstopno mesto

Za začetek poslušamo ali zapojemo pesem Ščit in meč (skupina Svetnik). Ob njej lahko tudi zaplešemo. Pesem ima naslednje besedilo:

Življenje moj je boj, dober, če si Ti z menoj.

Daješ mi moči – le kje drugje zajemal bi?

Ko v skušnjavi sem, ko je preizkušnje čas,
spet pokličem Te, da pravo mi orožje daš:

Oklep pravičnosti, v roke meč Duha,

vere ščit, ki me ubrani puščic hudega;

ob meni angeli, z nebes bojovníki.

Ti si zvest, za vedno boš ostal moj ščit in meč, moj ponos.

Ne bojim se zlega, stal bom trdno – s Tabo vsemu sem kos.

Ker Ti si zvesti Bog!

Ti si Gospodar, nebes in zemlje si vladar,

najmočnejši si, brez tebe že obupal bi.

V Duhu molim, da ko pride preizkušnje čas,

odločim zate se in pravo mi orožje daš ...

POGOVOR

- Katera Božja lastnost je najbolj izpostavljena v tej pesmi? (*Zvestoba.*)
- Kaj pomeni, da je Bog zvest? (*Da se lahko vedno obrnemo nanj, da nas vedno posluša, ljubi, varuje, nas nikoli ne zapusti ...*)
- Bog nam vedno želi dati zgled, zato je on prvi zvest do nas. Želi pa, da smo tudi mi zvesti njemu. Kdo je bil zvest v današnji zgodbi? (*Daniel in drugi trije mladeniči so bili zvesti Bogu, Bog je bil zvest trem mladeničem, ki so jih vrgli v peč.*)

Povzamemo: Bog je vedno zvest, četudi ne naredi vedno, kar ga prosimo. Vedno naredi tako, da je za nas najbolje, saj nas on najbolj pozna – bolj kot mi sami sebe.

Oznanilo

Zgled zvestobe Bogu lahko najdemo v Svetem pismu:

Svetopisemski odlomek dneva: Mt 4,8-11 – Hudič skuša Jezusa

(*Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.*)

Hudič je vzel Jezusa s seboj na zelo visoko goro. Pokazal mu je vsa kraljestva sveta in njihovo slavo ter mu rekel: »Vse to ti bom dal, če padeš predme in me moliš.« Jezus mu je tedaj dejal: »Poberi se, satan, kajti pisano je:

Gospoda, svojega Boga, môli

in njemu samemu služiti!

Tedaj ga je hudič pustil, in glej, angeli so pristopili in mu stregli.

POGOVOR

- Komu je Jezus zvest? (*Bogu/Očetu.*)
- Kdo je hotel, da Jezus ne bi bil zvest Očetu, ampak njemu? (*Hudič.*)
- Kaj vse mu je hudič obljubil, če bi Jezus pokleknil pred njim? (*Vsa kraljestva sveta in njihovo slavo.*)
- Kaj pa mu je Jezus odgovoril? (*Jezus je hudiču rekel, naj se pobere in mu povedal besede iz postave: Gospoda, svojega Boga, moli in njemu samemu služi.*)
- Kaj se je zgodilo po tem? (*Hudič je šel stran, k Jezusu pa so prišli angeli in mu stregli.*)
- Ali hudič tudi nam želi, da Bogu ne bi bili zvesti? (*Da, hudič želi, da bi bili nesrečni, zato nas hoče speljati stran od našega Stvarnika, ki nas najbolj ljubi. Pomembno je, da mu ne pustimo in da ostanemo pri Bogu. Bog nas bo za zvestobo nagradil z nebesi, prijatelji, z mirom v srcu ter še na mnoge druge načine.*)
- V zgodbi o Danielu je kralj ukazal, naj vsi pokleknejo pred njegovim kipom in ga častijo. Ali se spomnite, čemu iz svetopisemskega odlomka je to podobno? (*Tudi hudič je rekel Jezusu, naj poklekne predenj in ga moli.*)
- Kako so se mladeniči odzvali na kraljev ukaz? (*Niso poklekli pred njim, ampak so ostali zvesti Bogu in rajši izbrali smrt kot to, da bi se oddaljili od Boga.*)
- Kako jih je Bog nagradil? (*Bog jih je obvaroval pred ognjem, celo poslal jim je angela, kot jih je tudi Jezusu.*)
- Si želite tudi vi biti zvesti Bogu?

PANTOMIMA

Udeležence razdelimo v dvojice. Prvi dvojici prišepnemo, kateri način zvestobe Bogu naj prikaže s pantomimo. Ko ostali ugotovijo, jim damo še širšo razlago, ki jo prebere tisti par, ki je ugotovil pantomimo. Ta par je naslednji tudi za prikazovanje pantomime. (Če imamo premalo časa, lahko kakšen prizor izpustimo.)

- **Bogu smo lahko zvesti tako, da redno hodimo k nedeljski sveti maši in prejemamo zakramente.**
Bog nam skozi zakramente daje veliko dobrega. Zakrament (obhajilo, spoved ...) je kot Božji objem, ki nam daje moč, da vztrajamo v dobrem. Skoznje nam Bog kaže svojo zvestobo, sporoča, da se lahko vedno obrnemo in zanesemo nanj. Celó živi med nami – v hostiji – in nas pride pri obhajilu obiskat. Pod podobo kruha nas Jezus čaka vsak dan. Ali smo tudi mi zvesti in gremo večkrat k obhajilu? Blaženi Carlo Acutis je šel k maši vsak dan od svojega prvega obhajila naprej. Rekel je: »Evharistija je moja avtocesta v nebesa.«
- **Bogu smo lahko zvesti tako, da vztrajno molimo.**
Tudi če Bog ne odgovori v trenutku na naše molitve. Zvestoba Bogu ne pomeni, da rečemo: »Gospod, tale očenaš bom zmolil, ti pa mi zato zrihtaj dobro oceno,« ali: »Gospod, če dobim kolo, potem bom šel jutri k maši.« Ne, zvestoba Bogu pomeni vztrajno se pogovarjati z njim, čeprav večkrat ne gre po naše.
- **Bogu smo lahko zvesti tako, da delamo dobro.**
Bog je ljubezen. Če smo mi ljubeznivi do drugih, pričujemo za Boga. Če nas kdo užali, je lep primer zvestobe Bogu, da molimo zanj in se poskusimo z njim lepo pogovoriti, ne pa, da ga žalimo nazaj. Bog ga ima namreč še vedno rad, tako kot nas. Zvestoba Bogu lahko pokažemo skozi vsakdanja, preprosta dobra dela, s tem da se držimo obljube in razvijamo svoje talente.

- **Bogu smo lahko zvesti tako, da se izogibamo grehu.**

Vsi smo grešniki in naredimo veliko napak. Vendar zvestoba Bogu pomeni tudi, da se trudimo, da naredimo čim manj slabega in da priznamo, če smo naredili kaj narobe. Čisto preprosto – tako, da gremo k spovedi in da se opravičimo tistemu, ki smo ga prizadeli.

- **Bogu smo lahko zvesti tako, da ne zatajimo, da smo kristjani.**

Včasih nam je pred prijatelji in znanci nerodno povedati, da smo verni. Vendar predstavljajte si, da bi vaš najboljši prijatelj naenkrat nekomu rekel, da vas sploh ne pozna ali pa, da ni vaš prijatelj. Kako bi se počutili? Tudi Bog je žalosten, če ga zatajimo, vendar nam to odpusti in nam daje novo priložnost, da pogumno pokažemo in povemo, da ga poznamo in verujemo vanj. To lahko pokažemo tako, da imamo druge radi, kot jih ima tudi Bog, in tudi tako, da nosimo križ ali svetinjico. (Kdor nosi kakšno versko znamenje, ga lahko pokaže.)

- **Bogu smo lahko zvesti tako, da smo zvesti prijateljem, družini.**

Prijateljem in družini stojimo ob strani in jih tolažimo, če so žalostni. Ko so veseli, se z njimi veselimo. Ko potrebujejo našo pomoč, se ne pretvarjamo, da nimamo časa. O njih govorimo lepe stvari in jih ne opravljamo.

DODATEK: Zvestoba mučencev (če imamo čas)

Mučenci so bili Bogu zvesti do konca – svoje življenje so dali za Boga.

- Poznate kakšnega mučenca? (*Na primer sv. Peter, sv. Andrej, sv. Pavel, sv. Cecilija, sv. Florijan, sv. Štefan, sv. Maksimilijan Kolbe, od Slovencev: bl. Alojzij Grozde, Danijel Halas ...*)
- Ali menite, da Bog njim ni bil zvest, ker jih ni rešil pred smrtjo? (*Bil je zvest – dal jim je posebno moč, da so ohranili vero kljub trpljenju in postali svetniki.*)
- Bi si vi upali dati življenje za Boga?
- Želi kdo podeliti svojo izkušnjo, ko je bil zvest Bogu? (*Začne animator.*)

■ Dejavnost

Vsak si izdela versko znamenje, ki ga bo lahko nosil. Izdelamo jih lahko na kakršenkoli način, dobro je le, da bi bila primerno in lepa, tako da jih bodo udeleženci potem nosili vsaj še na oratoriju, po možnosti tudi pozneje.

Če ima duhovnik v župnišču veliko malih križcev ali kovinskih Marijinih podob, lahko te skupaj s perlicami natikamo na vrvico in naredimo ogrlico. Lahko naredimo tudi križek iz kartona, ga pobarvamo in s pomočjo šivanke damo na vrvico, ki jo nato lahko okrasimo tudi s perlicami. Lahko naredimo križek iz žice ali zobotrebcev, ki jih zlepimo ali zvežemo skupaj, lahko kupimo svetinjice ali križke ter potem samo okrasimo vrvice ... Možnosti je brez števila.

■ Molitev

Zmolili bomo molitev očenaš, saj je ta molitev izraz Jezusove zvestobe Očetu.

Znamenje križa

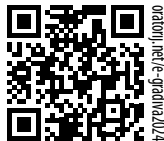
Gospod, prosimo te, pomagaj nam, da nas bodo ta verska znamenja, ki smo jih naredili, spomnila nate in na zvestobo tebi.

Oče naš

Slava Očetu, znamenje križa

KATEHEZA ZA TRETJE TRILETJE

Pripomočki vrstica (za obešanje perila), ščipalke za perilo, barvni papir, škarje, pisala, listki z osebami (e-gradiva), citati o zvestobi Boga (e-gradiva)

otatiji.net/e-gradiva2024

Vstopno mesto

Pred udeležence razporedimo listke z imeni svetopisemskih oseb, svetnikov, literarnih in filmskih junakov itn. ter z njihovimi kratkimi opisi (glej e-gradiva). Vrv naj predstavlja lestvico zvestobe Bogu, pri čemer en konec vrvi pomeni »ni zvest Bogu«, drugi pa »je popolnoma predan Bogu«. Udeleženci naj listke z imeni oseb razporedijo glede na to, kako so (bile) po njihovem mnenju zveste Bogu, in jih s ščipalko pripnejo na vrstico. Osebe:

• Poncij Pilat	• apostol Peter	• Kim Kardashian
• Stephen Hawking	• Billie Eilish	• Carlo Acutis
• Mojzes	• Lionel Messi	• Andrew Tate
• Juda Iškarijot	• Don Bosko	• Martin Luther
• Albert Einstein	• Ledena kraljica iz Narnije	• Marcelino (kruh in vino)
• Daniel	• papež Frančišek	• Peter Prevc
• Zmaj Smaug (Hobit)	• sv. Ignacij Lojolski	
• Božiček	• Adolf Hitler	

NI ZVEST BOGU _____ POPOLNOMA PREDAN BOGU

Ne obstaja zgolj ena pravilna razvrstitev. Animatorji proces spremljamo in ga po potrebi usmerjamo z vprašanji:

- Kakšni so vaši kriteriji za razporejanje oseb?
- Zakaj je oseba X bolj predana Bogu kot oseba Y?

Namen dejavnosti je, da udeleženci ozavešajo, kako se kaže predanost Bogu (npr. preko molitve, dobrih del, nošenja verskih simbolov ...).

POGOVOR

- Vam je bilo težko razvrstiti osebe glede na zvestobo Bogu? Zakaj? *(Npr. oseb/likov ne poznajo zelo dobro; odnos oseb do Boga je zelo enakovreden; vsi ljudje smo vseeno grešni ...)*
- Kdaj in komu oz. čemu smo lahko zvesti? *(Npr. vrednotam, sozakoncu, vladarjem oz. državi, prijateljem ...)*
- Kako so mladeniči iz zgodbe izrazili zvestobo Bogu? *(Mladeniči zaradi zvestobe izraelski postavi niso jedli svinjskega mesa in pili vina; niso hoteli častiti podobe boga Marduka, zato jih je dal kralj vreči v peč – bili so pripravljeni darovati svoje življenje za Boga.)*
- Ali je zvestoba nekaj konstantnega, nespremenljivega ali lahko tudi niha? Je to v naši moči? *(Odgovarjajo.)*

Povzamemo: Zvestoba je odločitev. Na ohranjanje zvestobe lahko zato v veliki meri vplivamo sami. Vseeno pa jo je včasih zaradi različnih okoliščin težko ohranjati. Takrat je pomembno, da se obrnemo na Boga (tudi če gre za ohranjanje zvestobe Njemu samemu). Bog je bil namreč prvi zvest nam in nam daje moč za zvestobo »v dobrem in v slabem«.

- Ali je težko ostati zvest Bogu? Kako si lahko pomagamo takrat, ko je naša zvestoba preizkušana? (Npr. z molitvijo, z osmislitvijo odločitve, s potrpežljivostjo in vztrajnostjo ...)

Oznanilo

Svetopisemski odlomek dneva: Mt 4,8-11 – Hudič skuša Jezusa

(Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.)

Hudič je vzel Jezusa s seboj na zelo visoko goro. Pokazal mu je vsa kraljestva sveta in njihovo slavo ter mu rekel: »Vse to ti bom dal, če padeš predme in me moliš.« Jezus mu je tedaj dejal: »Poberi se, satan, kajti pisano je:

*Gospoda, svojega Boga, moli
in njemu samemu služi!*

Tedaj ga je hudič pustil, in glej, angeli so pristopili in mu stregli.

POGOVOR

- Hudič je na gori skušal tudi Jezusa in želel, da pade pred njega in ga moli. Jezus pa mu je odvrnil: »Poberi se, satan, kajti pisano je: Gospoda, svojega Boga, moli in njemu samemu služi!« (Mt 4,10). Molitev je torej eden od načinov izražanja zvestobe Bogu. Kako še lahko izražamo svojo zvestobo Bogu? (Priznavanje z besedo – ne zatajevanje, ampak pričevanje, z dejanji, kot so nošenje verskih simbolov, izogibanje grehu, dobra dela, dober zgled ... Namige/navodila za ohranjanja zvestobe Bogu in sočloveku nam dajejo tudi Mojzesove zapovedi.)

* Na tem mestu lahko animatorji podelimo, kako živimo zvestobo Bogu.

- Kaj nas v življenju ovira, da bi (p)ostali zvesti Bogu? (Npr. denar, zakoni, družbeni trendi, tempo življenja, vrstniki ...) Zakaj? (Npr. ker je težko plavati proti toku; ker zvestoba v današnjem svetu ni vrednota; ker nimamo osebnega odnosa z Bogom; ker v svojem krogu nimamo ljudi, ki bi nam bili zgled in v oporo pri prizadevanju za to zvestobo ...)
- Zakaj naj bi sploh ostajali zvesti Bogu? (Zvestoba nam daje stabilnost, moč in nas globoko osrečuje. Če ostajamo zvesti Bogu, lažje zaupamo v njegov načrt in sprejmemo Božjo pomoč, blagoslov, varstvo ...)
- Kje na lestvici zvestobe Bogu si ti? (Udeležencem ponudimo čas, da podelijo svoje (pre)izkušnje z ohranjanjem zvestobe Bogu. Nato lahko na (barvni) listek napišejo svoje ime in ga razvrstijo na vrstico na lestvico zvestobe glede na to, kako ocenjujejo svojo zvestobo Bogu. Pri tem sodelujemo tudi animatorji.)

Dodatna vprašanja, če nam ostaja čas (pri vsakem udeležence najprej spodbudimo, da odgovorijo sami, nato povzamemo):

- Kdaj se zavežemo zvestobi Bogu?

Zakramenti predstavljajo simbol in sredstvo zaveze med Bogom in ljudmi. Preko njih se torej zavežemo in obnavljamo zavezo z Bogom (zato jih je priporočeno redno prejemati). (Zanimivost: Beseda zakrament izhaja iz latinske besede »sacramentum«, ki je prvotno pomenila »prisego zvestobe« vojakov rimski vojski.)

Pri svetem krstu so v našem imenu zvestobo Bogu izrekli naši starši in botri, ki so hkrati obljubili, da nas bodo vzgajali v krščanski veri. Sami pa smo zvestobo Bogu prvič javno izrazili pri prvem svetem obhajilu.

- Ima zvestoba meje/omejitve?

Božja zvestoba je neskončna (nima omejitev). Končni smisel zvestobe je namreč Ljubezen. Dokler zvestoba nekim ciljem vodi v smeri Ljubezni, ostaja prav tako neskončna (npr. pomisli na vse svetnike ali na mladeniče, ki so bili pripravljeni celo umreti za Boga). Zvestoba postane končna oz. omejena, če njeni cilji ne vodijo več k Ljubezni (npr. če te prijatelj ne spoštuje in grdo govori o tebi, boš verjetno razmislil, če mu boš še naprej ostal zvest). Zvestobo torej omejuje nasprotje Ljubezni – greh, delovanje hudega duha ...

- Kako biti zvest Bogu, ki dovoljuje trpljenje?

Bog človeka tako ljubi, da mu daje svobodno voljo, kajti ljubiti je mogoče le v svobodi. Toda človek velikokrat svojo svobodo zlorabi, izbere zlo in tako povzroči veliko trpljenja. Bog nikoli ne povzroča trpljenja, ga pa dopušča zaradi naše svobodne volje in ker preko njega tudi zorimo.

Vsak človek do neke mere »trpi« – nosi svoj življenjski križ. Kljub temu da je trpljenje grozno neprijetno, nam lahko odpira prostor za učenje in omogoča duhovno rast (npr. pogum lahko odkrijemo le v nevarnosti), kar je povezano z iskanjem smisla (in vsemi vprašanji »Čemu?«, ki se nam ob tem porajajo).

Pomisli na Jezusa. Bog Oče je dovolil celo trpljenje svojega lastnega sina. Brez njegovega trpljenja namreč ne bi bilo vstajenja. Preko Jezusovega križa in vstajenja je torej trpljenje povezano s smislom odrešenja in ljubezni. Trpljenje v nas prebudi prizadevanje za delo ljubezni in sočutja, sodelovanje v dobrotah in dejavnostih, služenje skupnosti ...

Preko molitve, v kateri vzpostavimo stik z Bogom, lahko najdemo tolažbo v težkih trenutkih. Prav tako nam je lahko v tolažbo celotna Cerkvena skupnost. Življenje v skladu z verskimi načeli in vrednotami pa prav tako prispeva k notranjemu miru in občutku zvestobe do Boga ne glede na okoliščine.

■ Dejavnost

Udeleženci se razdelijo v pare ali manjše skupine in si izberejo eno od oseb iz vstopnega mesta, ki visijo na vrhvi, bližje polu »je popolnoma predan Bogu« (ne izbirajo torej imen udeležencev in animatorjev v skupini). Predstavljajo naj si, da bi te osebe preživele en dan na oratoriju. Domislijo se situacije, ki bi se izbrani osebi lahko zgodila na oratoriju, kjer bo izražena njegova/njena zvestoba Bogu. Prizor nato zaigrajo pred ostalimi.

■ Molitev

Vsak od udeležencev in animatorjev vzame en listek z napisanim citatom o zvestobi Boga (glej e-gradiva).

Znamenje križa

Nekaj udeležencev in animatorjev naj prebere dobljen citat.

Trenutek tišine.

Gospod, ti si nam nepreklicno zvest. Varuješ moja pota, si dobrotljiv in usmiljen. Pomagaj mi, da bom tudi jaz ne glede na to, kako močna nevihta bo divjala v meni, ostajal zvest Tebi in si vedno upal pričevati o Tvoji zvestobi.

Slava Očetu, znamenje križa

Pesem: Ščit in meč

3. dan: ČISTOST

Simbol: (bela) lilija

**Svetopisemski odlomek: Slavite Boga v svojem telesu
- 1 Kor 6,18-20**

Cilji kateheze:

- Spoznavni** Udeleženci svoji starosti primerno spoznajo vsebino izraza čistost.
- Doživljajski** Udeleženci doživijo, da je njihovo telo in telo vsakega človeka dar in nekaj čudovitega ter dragocenega.
- Dejavnostni** Udeleženci se v opisanih situacijah znajo odločiti za spoštovanje in čistost.

RAZLAGA ZA ANIMATORJE

Povzetek zgodbe

Pripovedovalka Suzana pove, kako jo je Daniel rešil pred dvema pokvarjenima sodnikoma, ki sta jo pozelela. Ker se jima ni hotela predati, sta jo obtožila prešuštva z nekom drugim. Ko jo ljudstvo že hoče kamnati, nastopi Daniel in z zasliševanjem dokaže laž sodnikov ter Suzano reši smrtne kazni.

Razlaga zgodbe

Tema današnjega dne (čistost in v dramskem odlomku tudi spolna nedotakljivost) je zelo delikatna. Sveto pismo namero dveh sodnikov, da bi Suzano prisilila v spolni odnos, jasno izrazi z besedami: »Glej, vrtna vrata so zaklenjena, nihče nas ne vidi – in midva te želiva. Zato privoli in spi z nama.« (Dan 13,20) V oratorijski zgodbi smo v želji, da bi bil dogodek razumljiv tudi majhnim otrokom, stopnjo spolnega nadlegovanja nekoliko omilili (»Daj, sedi k meni v naročje in se malo stisni k meni,« »Pa daj no, tako si želim! Daj mi en objem in poljub!«). Kljub temu pa je v zgodbi jasno vidno, da sta sodnika proti Suzanini volji želela prekoračiti njene meje in vdreti v njeno intimo. Pomembno je, da igralci prizor korektno odigrajo, se ne norčujejo iz besedila med sodnikoma in Suzano ter ne dodajajo dodatnih besed in gibov, ki bi lahko preveč nazorno prikazovali spolno nadlegovanje. Prav tako ga je potrebno pri katehezah udeležencem razložiti na način, primeren njihovi starosti.

Aktualizacija vrednote

Čistost je zelo široka vrednota in gotovo vrednota dneva, ki bo na letošnjem oratoriju predstavljala največji izziv. A v današnji družbi je še posebej pomembno, da o njej spregovorimo, saj popularna kultura kot vrednoto predstavlja njeno nasprotje. S tem bomo otrokom in mladim pomagali graditi čisto ljubezen in se obraniti pred ranami nečistosti.

Razlage osnovnih pojmov

Preden podrobneje pogledamo, katera sporočila in poudarki glede čistosti so primerni za določeno starost udeležencev, preglejmo osnovne pojme. Pri tem bomo povzemali Katekizem katoliške Cerkve (KKC), ki lepo in zelo jedrnato opiše področje vrednote čistosti.

V katoliškem okviru se pojem **čistosti** v širšem smislu nanaša na »čisto srce« (npr. »Blagor čistim v srcu ...«), ki po Katekizmu Katoliške cerkve (2518) obsega tri področja: a) ljubezen do bližnjega, b) **čistost ali spolno urejenost** in c) ljubezen do resnice in pravo vero. Na oratoriju želimo v povezavi z zgodbo o Suzani in dveh sodnikih spregovoriti o drugem področju, ki se dotika pozitivnega, urejenega odnosa do telesa in spolnosti.

Čistost v tem pomenu pomeni **uspelo vključitev/integracijo spolnosti v osebo**. (KKC 2337) Z drugimi besedami: o čistosti govorimo, ko je oseba uspela uravnorežiti telo, duha in dušo in dala tudi spolnosti pravo mesto, ki ji pripada.

Čistost je na eni strani **krepost**, pa tudi **božji dar**, milost. To pomeni, da si moramo zanjo prizadevati sami, hkrati pa nam pri tem lahko pomaga Sveti Duh. (KKC 2345)

Krepost čistosti se daje voditi **kreposti zmernosti**. Ta pomeni naš trud, da bilo naše življenje uravnoreženo, da ne bi bilo ničesar preveč. Varuje nas pred tem, da bi nas sicer prijetna in lepa občutja zaslužila (odvisnosti – tudi od pornografije, spolnosti, družabnih omrežij). (KKC 2341)

»Čistost postavlja zahtevo po **sramežljivosti**. Sramežljivost je sestavni del zmernosti. Sramežljivost varuje intimnost osebe in v ta namen zavrača razkrivanje tega, kar mora ostati skrito. Naravnana je na čistost in izpričuje njeno tenkočutnost. Sramežljivost vodi poglede in kretnje tako, da se skladajo z dostojanstvom oseb in njihove povezanosti.« (KKC 2521)

Vzdržnost je zavestna odločitev, da se par vzdrži spolnih odnosov. K vzdržnosti Jezus vabi vse neporočene pare. »Zaročenca [...] bosta v tej preizkušnji [gledala] odkrivanje medsebojnega spoštovanja, vajo v zvestobi in upanje, da bosta drug drugega prejela od Boga. Izraze nežnosti, ki so značilni za zakonsko ljubezen, bosta prihranila za čas zakona. Drug drugemu bosta pomagala rasti v čistosti.« (KKC 2350)

Na **spolno željo** in **spolni užitek** Cerkev ne gleda kot na nekaj slabega. Oba sta dana od Boga in pomagata, da mož in žena hrepenita po telesni bližini drug drugega. V okviru zakona in medsebojne podaritve lahko zakonca v čistosti uresničujeta spolno željo in doživljata spolni užitek.

Če spolno željo usmerimo od njenega namena podaritve v izkoriščanje druge osebe za lastni spolni užitek, prehajamo v nasprotje čistosti, v **nečistost**. Nečistost je neurejena želja po spolnem užitku (tudi **poželenje**) ali njegovo neurejeno, prekomerno uživanje. Spolni užitek je neurejen, če ga človek išče zaradi užitka samega, ne pa tudi zaradi ljubečega odnosa med možem in ženo ter odprtosti za novo življenje. (KKC 2351)

Med mladimi so najbolj razširjene naslednje oblike nečistosti:

- **Masturbacija (samozadovoljevanje)** – prostovoljno draženje spolnih organov z namenom, da bi dosegli spolni užitek zunaj ljubečega partnerskega odnosa. (KKC 2352) Zelo pogosto vodi v odvisnost in občutke krivde.
- O **pornografiji** govorimo, ko so dejanska ali zaigrana spolna dejanja iztrgana iz intimnosti partnerjev in premišljeno razkazovana tretjim osebam. Pornografija je huda kršitev dostojanstva tistih, ki se ji predajajo (igralci, trgovci, občinstvo), kajti tu vsakdo postane predmet naslade ali dobička za drugega. (KKC 2354) Izredno pogosto je sodelovanje v pornografskih posnetkih prisiljeno ali celo posledica trgovine z ljudmi. Zelo škodljiva je tudi za gledalca, saj ga zaradi delovanja naših možganov vodi v odvisnost ter prikazuje lažno podobo spolnih odnosov ter odnosa med moškim in žensko, ki v resničnosti povzroča velike psihološke rane in prizadetost.

- **Nečistovanje** je telesno združenje neporočenega moškega in neporočene ženske zunaj zakona. Pod nečistovanje spadajo tako **spolni odnosi pred poroko** kot varanje sozakonca z drugo osebo (tudi **prešuštvo**). »Nečistovanje hudo nasprotuje dostojanstvu oseb in človeške spolnosti, ki je naravno naravnana na blagor zakoncev kakor tudi na roditev in vzgojo otrok.« (KKC 2353) Cerkev torej vidi predzakonske spolne odnose kot nekaj slabega, ker spolne odnose s tem razvrednotimo in ker negativno vplivajo na pripravo zaročencev na zakonsko življenje.

Katekizem poudarja, da je **k čistosti poklican vsak** krščen človek ne glede na to, ali smo samski ali poročeni, duhovniki ali redovniki. (KKC 2348) Za čistost in boj proti skušnjavam nečistosti pa si moramo prizadevati prek celostnega **očiščevanja srca** in **zmernosti** na vseh področjih. (KKC 2530) To pomeni, da se vadimo v **obvladovanju samega sebe**. Kreposten in čist človek namreč izgrajuje samega sebe s številnimi **svobodnimi odločitvami za dobro** (KKC 2343), s čimer se osvobaja od skušnjav in greha. »Alternativa je jasna: ali človek ukaže svojim strastem in doseže mir ali pa pusti, da ga strasti zaslužijo, in postane nesrečen (Prim. Sir 1,22).« (KKC 2339)

Sporočila in vsebinski poudarki

Na Oratoriju želimo o čistosti, spolnosti in telesu spregovoriti predvsem s pozitivnega vidika, hkrati pa je potrebno opozoriti tudi na pasti na tem področju, s katerimi se otroci in mladostniki žal vsakodnevno srečujejo. Zavedamo se, da v okviru ene oratorijske kateheze ni mogoče spregovoriti o vseh naštetih tematikah. Zato spodnji seznam vsebinskih poudarkov ni seznam vseh sporočil, ki jih je potrebno pri katehezi podati. Je nabor možnih poudarkov, izmed katerih se lahko animator bolj osredotoči na enega ali več izmed njih, odvisno tudi od starosti udeležencev in zrelosti skupine, ki jo ima pred seboj.

Tu je nekaj sporočil, ki so pomembna za otroke in mlade (*Številka v oklepaju pomeni, da je za to sporočilo predvideno, da ga podamo udeležencem tistega triletja OŠ in starejšim*):

- **Lepota in dragocenost človeškega telesa**
 - Človeka je skupaj s telesom ustvaril Bog po svoji podobi, zato je tudi naše telo čudovito in sveto.
 - Fantje in dekleta se med seboj razlikujemo tako po telesnih kot psihičnih lastnostih. Ta različnost nas bogati in prav je, da se med seboj spoštujemo, cenimo in dopolnjujemo.
 - (3.) Čudovito je tudi, kako se telesa fantov in telesa deklet razvijajo iz otroških v odrasla telesa, ki bodo sposobna tudi sama ustvarjati novo življenje, novega človeka.
- **Spoštovanje telesa**
 - Ker so naša telesa čudovita in sveta, je pomembno, da spoštujemo in cenimo tako svoje telo kot telesa drugih.
 - Spoštovanje telesa pomeni tudi, da:
 - a) se vsak lahko o svojem telesu odloča sam in ga nihče ne sili v nekaj, česar ne želi;
 - b) se ne norčujemo iz teles drugih, njihovih oblačil ipd., ampak jih raje pohvalimo ...
 - c) (1.) ima vsak pravico do zasebnosti, ko je na stranišču, se preoblači itd.
 - d) (1.) nikomur ne pošiljamo golih fotografij nas samih (2.) in nikogar ne prosimo za fotografije njihovih ali drugih golih teles;
 - e) (3.) z oblačenjem (razgaljenostjo) ne izzivamo poželenja nasprotnega spola.

- Če se nam zgodi, da kdo našega telesa ne spoštuje, to povemo staršem. Če ne moremo njim, povemo drugi odrasli osebi, ki ji zaupamo. (3.) Če kdorkoli krši našo pravico do zasebnosti, nas ustrahuje in sili v spolna dejanja ali kakorkoli prestopa naše meje na telesnem/spolnem področju, to jasno izrazimo tej osebi in povemo tudi staršem ali drugi zaupanja vredni odrasli osebi.
- (3. – za *dekleta*) Bog je žensko telo ustvaril z izjemno sposobnostjo, da se lahko v njem spočne, razvije in rodi novo življenje. Ustvaril mu je tudi sposobnost, da se dojenček iz njega hrani še mesece po rojstvu. Žensko telo je torej nekaj čudovitega in najdragocenejšega, kar kot človeštvo imamo. Kako pa ravnamo z najdragocenejšimi stvarmi? Še školjke skrivajo bisere za trdnim oklepom. Zato bodimo tudi dekleta »izbirčna« in ne odpirajmo svojega »oklepa« vsakomur. S tem ko dekleta spoštujemo sebe in svoje telo ter cenimo svojo čistost, damo tudi fantom razumeti, da je naše telo zaklad, ki ga je potrebno varovati, in ne trofeja, ki se jo lahko osvoji. Fant, ki te bo imel zares rad, ne bo pritiskal nate, da se mu predaš.
- (3. – za *fante*) Bog je ženskimi telesom podaril izjemno sposobnost porajanja in skrbi za novo življenje. Moški pa imamo večjo fizično moč, ki je namenjena zaščiti naše žene in naše družine. Fantje smo varuhi in zaščitniki deklet, ne izkoriščevalci njihove lepote in privlačnosti. To je naš boj in naše viteštvo, ki pa se začenja najprej v našem srcu, v naših pogledih.
- **Ljubezen in čistost**
 - Čistost je nekaj lepega. V prvi vrsti pomeni, da spoštujemo svoje telo in telesa drugih.
 - (1.) Prava, čista ljubezen med ljudmi je tista, ki dela v dobro osebe, ki jo imamo radi, in ne uporablja telesa drugega za lastni užitek.
 - (2.) Ko se mož in žena ljubita, se podarita drug drugemu. To naredita s poroko, kjer si obljubita, da bosta za vedno »drug od drugega«. S telesi se podarita drug drugemu s poljubi, objemi ... na poseben način, ki je namenjen le možu in ženi ob spolnem odnosu.
 - (3.) Jezus nas uči, da je edini primerni prostor za spolne odnose znotraj ljubeče zakonske zveze. Najpomembnejši razlogi za to so:
 - a) Čistost in vzdržnost pred poroko nas kot osebe in kot par delata notranje bogatejše. Paru omogočata, da se med seboj bolj celostno spozna, in mu pomagata zoreti za pravo ljubezen, saj ni »zaslepljen« od telesnega vidika svoje ljubezni in privlačnosti.
 - b) Spolni odnos je največ, kar si lahko dva podarita na telesnem področju. Odnos pa zajema še druga področja (prijateljstvo, zaupanje, skupne interese, skupen dom, premoženje, skupno vizijo za prihodnost ...). Vse to si mož in žena obljubita in podarita ob poroki. Telesno področje (spolni odnosi) so torej kot češnja na torti te medsebojne podaritve. Če si na telesnem področju podarimo vse, na ostalih pa ne, obstaja velika verjetnost, da bomo ranjeni in prizadeti.
 - c) Namena spolnih odnosov sta dva: tako gradnja medsebojnega odnosa in užitek kot podarjanje novega življenja (spočetje).
 - (3.) Živeti v čistosti ni preprosto, vendar se splača, saj nas osrečuje in obvaruje pred mnogimi ranami.

● Nečistovanje

- (1.) V našem življenju obstajajo stvari, ki so nasprotno čistosti. Prav vse izmed njih so za nas škodljive in nas ranijo, čeprav se morda za katero na prvi pogled zdi, da je neškodljiva (npr. samozadovoljevanje, pornografija ...).
- (2.) Da smo si fantje in dekleta med sabo privlačni, je nekaj lepega in normalnega. Vendar se lahko zgodi, da ta privlačnost preide v poželenje. To je takrat, ko mi ni mar za osebo, ki me privlači, temveč hočem njeno telo uporabiti le za lastni užitek.
- (2.) Takšnemu poželenju sta se predala tudi sodnika v zgodbi. Predaja se mu tudi tisti, ki gleda pornografijo ali gole slike oseb nasprotnega spola (in se ob tem celo samozadovoljuje).
- (2.) Gledanje golih fotografij in pornografije je torej nekaj slabega, ker s tem ne spoštujemo teles drugih oseb, temveč jih uporabljamo za svoj užitek.
- (3.) Poleg tega pornografija nujno vodi v odvisnost, saj naši možgani niso ustvarjeni, da bi lahko »predelali« množico takšnih spolnih stimulacij na zdrav način.

● Navezava na oratorijsko zgodbo

- Sodnika sta storila greh nečistosti in nista spoštovala Suzaninega telesa:
 - a) ker sta Suzano silila v nekaj, česar ona ni želela storiti;
 - b) ker je bila Suzana poročena;
 - c) ker sta bila vsak s svojo ženo poročena tudi sodnika;
 - d) (1.) ker sta hotela Suzanino telo uporabiti za svoj užitek.
- Dodatno sta naredila slabo stvar, ko sta lagala, da je Suzana naredila nekaj, česar v resnici ni, in bi bila za to kaznovana, če ji ne bi na pomoč priskočil Daniel.

Dodatek: Možni odgovori na provokativna vprašanja

Ko se bomo s starejšimi udeleženci ali z animatorji pogovarjali o vprašanih čistosti in spolnosti, se zlahka zgodi, da bodo vprašanja (ali kritike zavzemanja za čistost) nanesla na spolne zlorabe v Cerkvi ali na to, da obstajajo določeni duhovniki, ki imajo skrivoma spolne odnose in celo otroke. Naj nas ta vprašanja ne presenetijo, saj so logičen odgovor na dvoličnost tistih oseb v Cerkvi, ki so na hud način zlorabile zaupanje ljudi.

Prav je, da takšna zla in nemoralna dejanja obsodimo. Lahko pa ob tem poudarimo dve dejstvi. Prvo je, da na vsakega duhovnika, ki je prekršil svoje obljube, obstaja tisoče drugih, ki srečni živijo celibat in celotno svoje življenje darujejo za pomoč ljudem in oznanjevanje evangelija. Pomislimo samo na mater Terezijo, Petra Opeko ali pa dobre duhovnike, ki jih poznamo. Drugo dejstvo pa je, da slabotnost posameznika oz. njegove nemoralne odločitve niso dokaz, da je čistost nemogoče živeti ali da ne gre za dobro življenjsko usmeritev. Ravno nasprotno! Takšni primeri nam kažejo, kako pomembna je čistost in kako uničujoče je lahko, če je ne gojimo v svojem življenju. (Primer za lažjo primerjavo: nekdo, ki divja po avtocesti s hitrostjo 250 km/h in povzroči nesrečo s smrtnim izidom, ni dokaz, da je omejitev 130 km/h nesmiselna in jo je nemogoče upoštevati, temveč da je ta dobra in potrebna.)

Razlaga simbola

S svojimi elegantnimi belimi trobentastimi cvetovi in sladkim vonjem je bela lilija že dolgo veljala za simbol čistosti. V krščanski simboliki in umetnosti je močno povezana z Devico Marijo. Njeni čisti beli cvetovi predstavljajo Marijino brezmadežno spočetje in čistost. Legenda pravi, da so lilije zacvetele, ko se je nadangel Gabriel prikazal Mariji in ji povedal, da bo rodila Jezusa. Zato Gabriel na mnogih upodobitvah Mariji izroča belo lilijo. Lilija je tudi atribut nekaterih svetnikov, ki so se zelo trudili za čistost, kot so sv. Jožef, sv. Anton Padovanski in sv. Marija Goretti.

Razlaga svetopisemskega odlomka dneva

Slavite Boga v svojem telesu: 1 Kor 6,18–20

Bežite pred nečistovanjem. Vsak greh, ki ga stori človek, je zunaj telesa; kdor pa nečisti, greši proti lastnemu telesu. Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas in ki ga imate od Boga? Ne pripadate sebi, saj ste bili odkupljeni za visoko ceno. Zato poveljujte Boga v svojem telesu.

Ta odlomek smo izbrali, ker poudarja a) pomembnost čistosti, b) svetost in pomembnost našega telesa v Božjih očeh ter c) uničevalno moč spolne nemoralnosti.

Sveti Pavel, ki je zapisal vrstice današnjega odlomka v pismo prebivalcem mesta Korint, je živel v družbi, ki je bila v mnogih pogledih podobna naši. Ena izmed podobnosti je odnos do spolnosti. Vse je bilo normalno in sprejemljivo, tudi prostitucija in prešuštvo. Zato so tudi nekateri kristjani v Korintu (podobno kot danes) razmišljali, da grehi na področju spolnosti niso pomembna stvar. Takšnemu razmišljanju se Pavel strogo zoperstavi, ker sta spolnost in naše telo tako sveta in tako pomembna, da ima nečistovanje hujše posledice kot večina drugih grehov.

V odlomku Pavel najprej podaja strategijo, kako se soočiti s skušnjavami na področju čistosti: z begom. Pojdi stran. Ugasni ekran. Odpovej naročnino in zanimanje za kanal, ki prinaša opolzke vsebine. Prekini odnos z osebo, ki te navaja k nečistovanju ... S skušnjo se ni mogoče pogajati in pri grehu ni kompromisov. Gotovo je večina od nas že izkusila kaj podobnega: če se nismo zaustavili pri prvem nečistem pogledu, pri prvi neprimerni besedi, pri prvi neprimerni sliki na ekranu ... je kaj hitro sledila še druga, pa tretja, četrta ...

Nadalje Pavel na kratko razloži, zakaj je čistost tako pomembna: ker nečistost v globino prizadene naše telo, ki je nekaj svetega, od Boga podarjenega in Bogu posvečenega. Imenuje ga celo tempelj. Kaj to pomeni?

Tempelj je kraj, kjer se človek in Bog srečujeta, sobivata. Zato je vedno svet, posvečen prostor, namenjen odnosu med Bogom in človekom. Tako pomembno vlogo daje Pavel tudi našemu telesu. Tudi naše telo je tempelj, saj se preko njega (vsaj dokler smo na zemlji) srečujemo z Bogom.

Nato Pavel pravi, da smo »bili odkupljeni za visoko ceno«. Jezus nas je s svojim trpljenjem in smrtjo odkupil od greha in naredil za svoje. Zato je naš pravilni odgovor na ta izkaz Božje ljubezni, da »poveljujemo Boga v svojem telesu«. To pomeni, da s telesom delamo le tiste stvari, za katere nas je Bog ustvaril in ki nas približujejo Njemu in njegovi ljubezni. In nečistovanje v to kategorijo nikakor ne sodi.

SKUPNI UVOD V KATEHEZO

Ambientacija: Na vidnem mestu imamo postavljen kip ali podobo sv. Jožefa z lilijo v roki, ali pa Marjin kip z lilijo (rožo) pred njim.

Obnovimo najprej današnjo oratorijsko zgodbo. Zastavil vam bom nekaj nagradnih vprašanj. (Za nagrado so lahko bonboni ali podobno.)

- Kako je bilo ime Suzaninemu ljubečemu možu? (*Jojakim.*)
- Ali sta bila sodnika poštena? (*Ne, bila sta celo pokvarjena oz. sprevržena.*)
- Ali je bila Suzana svojemu možu zvesta? (*Da.*)
- Ali je bilo prav in primerno, da sta sodnika hotela Suzano nagovarjati, da ju objame in poljubi? (*Ne.*)
- Kako poimenujemo ravnanje, ki sta ga sodnika imela v odnosu do Suzane: a) prijaznost in spoštovanje; b) nadlegovanje in poželjivost; c) ljubezen in zvestoba? (*Odgovor je seveda b.*)
- Ali je Suzana popustila nadlegovanju sodnikov? (*Ne, ostala je trdna in pogumna.*)
- Ali je Jojakim verjel obtožbi sodnikov? (*Ne.*)
- Kdo je rešil Suzano pred krivim pričevanjem zlobnih sodnikov? (*Daniel.*)

Simbol za današnjo vrednoto je lepa roža – lilija. Kaj vidimo na tej roži, kakšna je? (*Lepa, bela, nežna, dragocena ...*)

Lilija predstavlja čistost. Ko rečemo čistost, s tem ne mislimo na čistočo telesa, ampak na čistost svoje duše, še zlasti na čistost svoje ljubezni. Sodnika v današnji zgodbi npr. nista imela čistih namenov in čistega odnosa do Suzane. Njun namen in odnos do Suzane je bil umazan, nečist, ker sta jo hotela zlorabiti za svoj užitek in je nista spoštovala.

(V nadaljevanju namenoma in neposredno opozarjamo na pornografijo, čeprav je skupna kateheza namenjena celotni starostni skupini otrok. Raziskava strani Safe.si (april 2023) je pokazala, da 11 % deklet in 3 % fantov pride v stik s spletno pornografijo že pred šestim letom; 8 % deklet ter 6 % fantov pa se s spletno pornografijo sreča med šestim in osmim letom. To pomeni, da je ena petina deklet do 8. leta že videla spletno pornografijo. Prepričani smo, da je v takšnem okolju potrebno neposredno in s pravim poimenovanjem opozarjati na nevarnost pornografije, kakor opozarjamo na nevarnost droge, na nevarnost kraje, na nevarnost nesreče na cesti ipd. Pričevanje je zapisano z dovoljenjem Vida Planinca, ki ga omenjamo.)

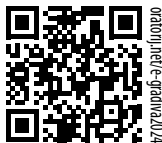
Naj vam povem resnično zgodbo Vida in Anje, ki sta se pred nekaj leti poročila in si ustvarila lepo družino.

Vid je bil odvisen od pornografije in se je bojeval, da bi to odvisnost premagal. Odvisnost od pornografije je namreč škodovala ljubezni med njim in njegovim dekletom Anjo. Vsakokrat, ko mu je uspelo in je premagal nečisto željo po gledanju pornografskih posnetkov z golimi osebami, je na list narisal eno črtico. Na poročnem potovanju je nabral toliko cvetic, kolikor je bilo črtic ob zmagi nad nečistostjo. Šopek je podaril svoji ženi Anji in s tem pokazal svoj trud za čistost in ljubezen do nje. Danes Vid tako kot mnogi drugi opozarja na nevarnost pornografije, ki ponižuje dekleta in ženske ter uničuje ljubezen med fantom in dekletom pri tistih, ki jo gledajo.

Za konec vsak udeleženec dobi šampiljko s simbolom lilije.

KATEHEZA ZA PREDŠOLSKE OTROKE

Pripomočki A4 listi (kolikor je udeležencev), barvice, slike delov telesa (e-gradiva), tabela za lepljenje delov telesa (v obliki plakata)

Opomba za izvajalce: Na začetku kateheze (in tudi še kdaj vmes) lahko zapojete 3. kitico pesmi *Blagor Zvestim (Kot je Daniel)*, ki jo najdete v poglavju *Pesmi*.

Vstopno mesto

Pesem: On nosi ves svet (*poudarek na deklice in dečke; fante in dekleta; mamico in očka*)

Udeležencem razdelimo bele liste, na katere naj narišejo sebe. Ko končajo, jih povabimo, da risbe položijo na tla v sredino kroga. Ogledamo si risbe.

- Vidite, da smo si med seboj različni, vsak se je narisal malo drugače. Kako se razlikujemo? (*Po velikosti, po oblačilih, po dolžini las ...*)
- Ali opazite kakšne razlike med deklicami in dečki? (*Naštevajo zunanje razlike, napeljemo jih tudi, da se razlikujemo po spolovilih – dečki imajo lulčke, ki jim rečemo tudi penis, deklice pa lulike, ki jim rečemo tudi nožnica. Odrasle ženske imajo prsi, ki jim rečemo tudi dojke. V notranjosti telesa pa imajo maternico, kjer lahko zraste dojenček.*)

Povzamemo: Naša telesa so si med seboj različna in to je nekaj lepega, čudovitega. Bog nas je ustvaril različne, saj imamo tudi različne naloge – ko odrastejo, dečki postanejo močnejši in višji, da lahko poskrbijo in varujejo svojo družino, deklice pa lahko rodijo otroka.

Oznanilo

Kaj se je dogajalo danes v zgodbi? (*Suzana je bila na vrtu ...*) Je kdo ravno takrat prišel zraven? (*Dva moža, sodnika.*) Suzana se je sodnikoma zdela zelo lepa, zato sta hotela na vsak način biti z njo, jo objeti, poljubiti. Zakaj to ni bilo v redu? (*Ker z njo nista bila poročena; ker sta jo silila v nekaj, česar ona ni želela storiti.*) Toda kaj je naredila Suzana? (*Branila se je in ju zavrnila.*) Zakaj? (*Ker je želela ohraniti svojo čistost, ostati zvesta svojemu možu in Bogu.*) Da bi se ji maščevala, sta se sodnika zlagala, da sta jo videla, kako se objema z drugim moškim. To je po takratnih pravilih pomenilo zelo strogo kazen: smrt. A k sreči jo je nekdo rešil pred krivično kaznijo. Kdo? (*Daniel.*)

Suzani so bili torej njeno telo, čistost in zvestoba nekaj tako dragocenega, da je bila pripravljena dati tudi svoje življenje, da bi jih zaščitila. O tem, kako so naša telesa dragocena, nam govori tudi današnji svetopisemski odlomek dneva:

Svetopisemski odlomek dneva: 1 Kor 6,18–20 – Slavite Boga v svojem telesu
(*Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.*)

Bežite pred nečistovanjem. Vsak greh, ki ga stori človek, je zunaj telesa; kdor pa nečisti, greši proti lastnemu telesu. Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas in ki ga imate od Boga? Ne pripadate sebi, saj ste bili odkupljeni za visoko ceno. Zato poveljujte Boga v svojem telesu.

POGOVOR

Bog nam je torej podaril telesa, ki so nekaj čudovitega in dragocenega. Kaj naredimo s stvarmi, ki so nam dragocene? (*Jih zaščitimo, zavarujemo, skrijemo, pospravimo v sef ...*) Tega nas učijo še školjke: dragoceni biser, ki ga skrivajo v sebi, zaščitijo s trdno lupino.

Kako lahko zaščitimo svoja telesa? (*Udeleženci lahko podajo nekaj svojih odgovorov.*) Poleg tega, da zanje lepo skrbimo (dovolj hrane in pijače, zdrava hrana, dovolj telovadbe itd.), jih zaščitimo in spoštujemo tudi na naslednje načine:

- Predvsem intimnih delov telesa (lulčka oz. penisa, lulike oz. nožnice, zadnjice, prsi oz. dojk) ne razkazujemo kar vsakemu. Prav tako jih ne fotografiramo in ne kažemo drugim. Izjema so starši, ko nas umivajo ali zdravnica, ko nas pregleduje.
- Ko smo nagi (npr. ko se preoblačimo, smo na stranišču ali se kopamo), ima vsak pravico, da je sam in ga pri tem nihče ne opazuje.
- Nihče nas ne sme siliti, da s svojim telesom delamo nekaj, česar ne želimo.
- Nikoli se ne norčujemo iz teles drugih. Namesto tega jih raje pohvalimo.

Molitev

Znamenje križa

Udeležencem napovemo, da bomo pri naslednji pesmi slavili Boga ne le s svojim glasom, ampak tudi s telesom. Nato pri pesmi z gestami kažemo, kar pojemo.

Pesem: Slavi ga

Dobri Bog, ustvaril si nas kot fante in dekleta. Med seboj smo si različni, vendar smo vsi ustvarjeni po Tvoji podobi in zato neizmerno lepi, dragoceni. Daj, da bomo lepo ravnali z lastnim telesom in spoštovali telo drugega. Amen.

Prosimo še Marijo, naj bo z nami v tem dnevu:

O Gospa moja (*Ko pridemo do delov telesa, se lahko z rokami skupaj dotaknemo dela telesa, ki ga omeni molitev.*)

Znamenje križa

Dejavnost

Vnaprej natisnemo dele telesa, ki jih najdemo med e-gradivi, ter plakat, ki ga s črto razdelimo na dva dela. Na vrhu v prvega zapišemo »Deli telesa, ki jih kažem prijateljem«, v drugega pa: »Deli telesa, ki jih ne razkazujem«. Če so udeleženci že dovolj veliki, lahko dele telesa izrezujejo sami, v nasprotnem primeru jih mi že prej izrežemo.

Naloga udeležencev je, da dele telesa pravilno razporedijo v prazni polji na plakatu.

- Deli telesa, ki jih kažem prijateljem: obraz (lasje – frizura, oči, ušesa, nos, usta ...), oblečene roke in noge, oblečen zgornji del telesa.)
- Deli telesa, ki jih ne razkazujem: zadnjica, gole noge, prsi, spolovila.

Opomba: Če je skupina majhna, lahko skupaj sestavljamo en set tabele in delov telesa. Če je večja oz. ocenimo, da je to boljše, lahko set tabele in delov telesa dobi vsak udeleženec in jih razvršča vsak zase, nato pa skupaj pregledamo, če so jih pravilno razporedili.

KATEHEZA ZA PRVO TRILETJE

Pripomočki umazani predmeti (umazani lončki, popackano blago, masten kozarec), voda, gobica, milo, Sveto pismo, papir za vsakega udeleženca

Vstopno mesto

Pred udeležence postavimo nekaj (kolikor je udeležencev) umazanih predmetov (umazani lončki, popackano blago, masten kozarec ...) ter jim naročimo, naj jih očistijo. Na voljo imajo vodo in gobico. Po nekaj časa dodamo še milo. Nato začnemo pogovor ob pomoči spodnjih vprašanj.

- Kakšni so bili predmeti prej in kakšni so sedaj? (*Prej so bili umazani, sedaj pa so čisti.*)
- So se predmeti kaj spremenili? (*Ne, le čistejši so.*)
- Ste tudi vi kdaj umazani? Kdaj? Kako se takrat umijete? (*Da, ko padem po tleh, sem blaten. Umijem se tako, da se tuširam z vodo in milom.*)
- Ali je bolje biti čist ali umazan? (*Bolje je biti čist, saj je to prijetnejši občutek.*)

Čisto pa imamo lahko tudi srce in misli.

- Kaj pomeni, da ima nekdo čisto srce? (*Da je prijazen, dela dobra dela in ne nagaja drugim.*)
- Kako se umaže srce? (*Z delanjem slabih del, grehov.*)
- Kako je videti umazano srce navzven? (*Do drugih smo nesramni, nespoštljivi, jim nagajamo.*)
- Kako pa bi očistili svoje srce? (*S spovedjo, tako da se pobotamo, da prosimo odpuščanja.*)
- Zakaj je dobro, da smo čisti? (*Da imamo mirno vest, se z vsemi dobro razumemo, smo z vsemi prijatelji, da so drugi prijazni do nas.*)
- Je pomembno, da ohranjamo čisto srce? Kako ga ohranjamo? (*S spovedjo, delamo dobra dela, se vzdržimo delati to, kar škoduje nam ali drugim ...*)

Oznanilo

Čistost srca je pomembna tudi v odnosu do našega telesa in do teles drugih ljudi. Bog nam je podaril telesa, ki so čudovita in niti dve nista enaki. Vsak od nas je izjemen. Ker je telo tako dragocen dar, pa ga je potrebno spoštovati in varovati. O tem je na zelo zanimiv način pisal apostol Pavel v pismu kristjanom v Korintu.

Svetopisemski odlomek dneva: 1 Kor 6,18-20 – Slavite Boga v svojem telesu

(*Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.*)

Bežite pred nečistovanjem. Vsak greh, ki ga stori človek, je zunaj telesa; kdor pa nečisti, greši proti lastnemu telesu. Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas in ki ga imate od Boga? Ne pripadate sebi, saj ste bili odkupljeni za visoko ceno. Zato poveljujte Boga v svojem telesu.

POGOVOR

- Ali katerih besed ne razumete? *(Naštejejo besede in jih razložimo.)*
- Kaj ste si zapomnili iz odlomka? *(Da naj spoštujemo svoje telo, ki je tempelj Svetega Duha ...)*
- Kaj pomeni, da je naše telo tempelj Svetega Duha?

Povzamemo: Včasih so imeli tempelje za čaščenje Boga, tako kot imamo danes za to cerkve. Tempelj je sveti prostor, ker v njem prebiva sam Bog. Bog nam torej govori, da je naše telo tempelj, nekaj lepega, svetega, da moramo biti do spoštljivi, kot smo spoštljivi v cerkvi. Naše telo je sveto, ne le naše srce, ampak celotno telo. Tudi spolovila – lulček/penis, lulika/nožnica, prsi/dojke, ki jih je Bog ustvaril z namenom razmnoževanja. Ni jih ustvaril zato, da se iz njih norčujemo, ampak da spoštujemo, varujemo in, ko bo prišel čas, v odraslosti podarimo ljubljeni osebi. S spoštovanjem lastnega telesa častimo Boga.

POGOVOR O ZGODBI

Danes smo v zgodbi videli, da niso vsi spoštovali telesa drugega.

- Kdo je v zgodbi ravnal nečisto in ni spoštoval telesa drugega? *(Sodnika.)*
- Kako sta se obnašala? Kako nista spoštovala telesa drugega? *(Silila sta Suzano, da ju poljubi, čeprav ni želela in se jim je upirala.)*
- Zakaj bi bil ta poljub nekaj slabega? *(Ker je bila Suzana že poročena z drugim in sta jo silila.)*
- Ali je vsak poljub slab? *(Ne, pomembno je, kdo ga naredi in zakaj, npr. poljub med očetom in mamo je nekaj lepega.)*
- Kako je v zgodbi ravnal Daniel? Je ravnal čisto? *(Suzano je obvaroval. Da, ravnal je čisto.)*
- Kako bi se vi počutili, če bi vas nekdo silil k nečemu, česar nočete narediti? *(Ne-prijetno.)*
- Kaj bi storili, če bi videli, da se nekdo neprimerno obnaša do drugega? *(Poiskal bi pomoč, povedal bi odrasli osebi.)*
- Kaj mislite, da pomeni, da spoštujemo svoje telo in telesa drugih? *(Naštevajo svoja mnenja.)*
- Kako vi spoštujete svoje telo? *(Napeljem jih, da spoštujemo svoje telo z zdravo prehrano, ukvarjanjem s športom, dovolj spanca, s primernim oblačenjem. Navajajo še svoje lastne primere za spoštovanje telesa.)*

Kako lahko zaščitimo svoja telesa? *(Udeleženci lahko podajo nekaj svojih odgovorov.)* Poleg tega, da zanje lepo skrbimo (dovolj hrane in pijače, zdrava hrana, dovolj telovadbe itd.), jih zaščitimo in spoštujemo tudi na naslednje načine:

- Predvsem intimnih delov telesa (lulčka/penisa, lulike, zadnjice, prsi) ne razkazujemo kar vsakemu. Prav tako jih ne fotografiramo in ne kažemo drugim. Izjema so starši, ko nas umivajo ali zdravnica, ko nas pregleduje.
- Ko smo nagi (npr. ko se preoblačimo, smo na stranišču ali se kopamo), ima vsak pravico, da je sam in ga pri tem nihče ne opazuje.
- Nihče nas ne sme siliti, da s svojim telesom delamo nekaj, česar ne želimo.
- Nikoli se ne norčujemo iz teles drugih. Namesto tega jih raje pohvalimo.

■ Dejavnost

Udeleženci izdelajo origami – rožo, ki predstavlja lilijo. (Navodila za izdelavo so v e-gradivih.)

Lilija je simbol čistosti, čistega srca. Te rože, ki smo jih izdelali, naj predstavljajo vašo željo po čistem srcu. Kot je ta lilija bele barve, naj bo tudi vaše srce čisto. Naj vas ta lilija opominja, da spoštujemo svoje telo in tudi telo drugega. Da ne silimo drugih v nekaj, česar nočejo.

■ Molitev

Pred molitvijo pripravimo oltarček: križ, prižgemo svečo.

Znamenje križa

Bralec: Poglej svojo lilijo, ki si jo prej naredil. Naj ti bo v opomin, da spoštuješ svoje telo, in zanj lepo skrbiš. Spoštuj tudi telo drugega in nikogar ne sili v nekaj, česar si ne želi. Ohrani svoje srce čisto.

Zmolimo Psalm 51. Udeleženci ponavljajo odpev, bralec bere vmesno besedilo.

ODPEV: »Čisto srce, o Bog, mi ustvari.«

Čisto srce, o Bog, mi ustvari
in duha stanovitnosti v meni obnovi!
Ne zavrzi me izpred svojega obličja
in svojega svetega duha mi ne odvzemi!

ODPEV: »Čisto srce, o Bog, mi ustvari.«

Vrni mi veselje nad tvojim zveličanjem
in duha velikodušnosti v meni obnovi.
Učil bom hudobne tvojih potov
in grešniki se k tebi spreobrnejo.

ODPEV: »Čisto srce, o Bog, mi ustvari.«

Nad klavno daritvijo nimaš veselja,
če bi ti dal žgalne daritve, bi jih ne maral.
Moja daritev, o Bog, je skesan duh,
skesanega in ponižnega srca ne zametuješ.

ODPEV: »Čisto srce, o Bog, mi ustvari.«

Slava Očetu, znamenje križa

Pesem: On, nosi cel svet v rokah

KATEHEZA ZA DRUGO TRILETJE

Pripomočki krožnik/posoda z blatom, papirnate brisačke, napisi: ČIST, NEČIST, NEVTRALNO, košarica z listki z besedami (e-gradivo), izpis svetopisemskega odlomka z manjkajočimi besedami in črke manjkajočih besed (e-gradivo)

oratorij.net/e-gradivo2024

Vstopno mesto

- Kaj pomeni, da je človek čist?

Udeležencem pokažemo list z napisom ČIST. Napis naj gre okrog iz rok v roke. Ko ga udeleženci primejo v roke, povedo prvo asociacijo ob besedi ČIST. Nič ni narobe, če se kakšna beseda ponovi.

- Kaj pa je nasprotje od tega, da je nekdo čist?

Vodimo jih do odgovora nečist. Udeležencem pokažemo list z napisom NEČIST. Vnaprej pripravimo krožnik z vlažnim blatom (lahko tudi barvo), sedaj pa vsakega drugega udeleženca povabimo, da vanj pomoči svoji roki. Potem naokrog pošljemo list z napisom NEČIST, tako da bo ta postal umazan, ko ga bodo preprijemali. Tudi tisti udeleženci, ki na začetku niso imeli umazanih rok, bodo zaradi umazanega lista, ki ga bodo prijeli, imeli umazane roke. Tako kot prej tudi sedaj, ko dobijo v roke list, povedo prvo asociacijo ob besedi NEČIST.

Razložimo: Ko smo list preprijemali s čistimi rokami, je ostal bel, čist, neokrnjen, ko pa smo ga preprijemali z umazanimi, je postal umazan, nečist. Naše roke so lahko čiste (umite) ali umazane. Posledice tega vidimo na stvareh, s katerimi delamo.

Ko govorimo o čistosti, ne govorimo samo o umazaniji na naših rokah. Čistost zadeva tudi naše srce, našo dušo, naše misli. Naša dejanja so lahko čista ali nečista. O katerih dejanjih govorimo? O tem, kako gledamo in kako razmišljamo o svojem telesu in telesu nekoga drugega, predvsem kar se tiče spolnosti, tudi kaj s svojimi telesi počnemo. Če ravnamo umazano, t. j. slabo, lahko na sebi in drugih pustimo slabe posledice.

Dodaten vidik – vključimo v razlago po lastni presoji:

Moški in ženske smo ustvarjeni tako, da se med seboj privlačimo. To je dobro, naravno in potrebno za vzpostavljanje medsebojnih odnosov in za preživetje. Vprašanje čistosti pa nastopi pri odločitvi, kako bomo to privlačnost uravnavali. Pomembno je, da se zavedamo, da smo ljudje ustvarjeni po Božji podobi, in je vsak posameznik veliko več kot samo telo. Je tudi duša, je to, kar misli, kar čuti, kar je v svoji notranjosti. Je podoba Boga. Čistost je, da s telesom, zaradi njegove velike vrednosti, ravnamo s spoštovanjem, ki mu pripada. Nečistost kot nasprotje pa pomeni, da na svoje telo ali telo nekoga drugega gledamo kot na predmet za uporabo, za potešitev poželenja, pri tem pa v njem prezremo tudi dušo in Boga v njej. Čistost torej pomeni »dajati sebe« (darovati sebe), nečistost pa »jemati zase«.

POGOVOR

Ali so misli in srce nekega človeka čisti, ne moremo videti tako zlahka kot razločiti med umazanimi ali čistimi rokami. Lahko pa to prepoznamo po njegovih besedah, vedenju in dejanjih. To smo lahko opazovali tudi v današnji zgodbi.

- Za koga iz današnje zgodbe bi rekli, da je ravnal čisto? (*Suzana. Daniel ni popolnoma pravilen odgovor, on je bolj poskrbel za pravico.*)
- Po čem ste to prepoznali?
- Kdo pa je razmišljal in se obnašal nečisto? (*Sodnika.*)
- Kaj v njunem vedenju vam to pokaže? (*Da sta prepričevala in silila Suzano, da ju objame/poljubi, čeprav ni želela in je bila poročena.*)
- Bi bili raje podobni Suzani ali sodnikoma?

Natančneje razložimo, katere stvari in dejanja povezujemo s čistostjo ...

■ Dejavnost

V košarici so listki (*glej e-gradivo*), na katerih so zapisane določene besede oz. pojmi, povezani s čistostjo. Poskušali jih bomo razvrstiti med čiste in nečiste. Postavljamo jih k ustreznima napisoma ČIST oz. NEČIST. (*Besedo TELO prihranimo za na konec.*)

Povabimo udeležence, da eden za drugim vzamejo en listek, preberejo besedo in sami povedo, kam bi jo uvrstili in zakaj. Nato si lahko pri določanju pomagajo med seboj, na koncu pa jim pomaga tudi animatorji z razlago. Ko prvič naletimo na besedo, za katero se nam zdi, da ne sodi ne med čisto ne med nečisto, dodamo napis NEVTRALNO. Vse stvari niso že same po sebi čiste/nečiste, ampak je od nas odvisno, kako z njimi ravnamo oziroma kako nanje gledamo.

Če udeleženci med dejavnostjo kakšno besedo uvrstijo »napačno«, jo lahko zaenkrat pustimo tako in se na koncu, ko razložimo svetost telesa, vrnemo k »napačno« razvrščenim besedam in jih ponovno premislimo in razložimo. Posebej to velja za vse besede, povezane s telesom (deli telesa, nosečnost, menstruacija, dojenje), saj bi brez razumevanja, da je naše telo sveto, ker v njem prebiva Sveti Duh, lahko predvidevali, da so to bolj nevtralne stvari – dobro pa je, da takoj zavrnemo misel, da to spada k nečistosti!

Vnaprej pregledamo, ali se nam zdijo nekatere besede pretežke in nam bo pri njihovi razlagi nerodno in neprijetno, ter se odločimo, ali bomo kakšno izpustili. Cilj je, da se o temi čistosti in spolnosti pogovarjamo odprto, spoštljivo in brez nepotrebnega sramu. Če bo nam kot izvajalcem kateheze nerodno govoriti o določeni temi, bomo te zadržke zlahka prenesli na otroke, zato je bolje, da tako besedo izpustimo.

Opomba: *Če bodo udeleženci začeli uporabljati nespoštljive besede za spolne organe (npr. k****), naj jim animator pove, da ta beseda, ker je izrečena kot kletvica, zmanjšuje vrednost, kaže na nespoštljiv odnos do telesa in je potemtakem nečista.*

ČISTO

- telo
Ustvarjeni smo po Božji podobi in telo je tempelj Svetega Duha. V nebesih bomo tudi s telesom, zato je telo čisto – to na koncu še enkrat poudarimo.
- prsi
- nožnica
- penis
- nosečnost
- menstruacija
Naše telo je bilo ustvarjeno od Boga in je samo po sebi zato čisto, vključno z nosečnostjo in menstruacijo, ki sta naravna procesa v ženskem telesu. Prav tako so čisti vsi spolni

organi. Če udeleženci tekom pogovora to uvrstijo med nevtralno, lahko zaenkrat to pustimo tam in se kasneje, ko že uvrstimo telo pod čisto, vrnemo k tem besedam in jih predstavimo pod ČISTO.

- dojenje
- spolni odnos med zakoncema

Po Božji zamisli je to izraz ljubezni med zakoncema z namenom ustvarjanja novega življenja in medsebojnega podarjanja.

- vzdržnost

Izraža spoštovanje in ljubezen, ko par prihrani spolni odnos za čas, ko sta že poročena.

- poroka

Zakrament v Cerkvi, ko si dva človeka pred Bogom obljubita brezpogojno zvestobo.

- Bog
- spoštovanje
- Sveti Duh
- tempelj/Božje svetišče

NEVTRALNO

- zaljubljenost

Močno čustvo navezanosti na nekoga – samo po sebi ni ne dobro ne slabo.

- poljub

Lahko bi bil čisto ali nečisto, odvisno od situacije, namena. Judov poljub Jezusa je bil npr. nečist.

- objem

Lahko bi bil čist ali nečist, odvisno od situacije, namena.

- držanje za roke

Podobno kot pri poljubu ali objemu; držanje za roke sicer težko opredelimo kot nečisto, ampak samo po sebi še ne pomeni nujno čistosti.

- manekenstvo

Poklic – sam po sebi ni ne dober ne slab.

- modrček

Samo predmet, sam po sebi ni ne dober ne slab.

- par

To, da si z nekom v paru, samo po sebi ne izkazuje čistosti ali nečistosti.

- bikini

Samo predmet, sam po sebi ni ne dober ne slab.

- make-up

Samo predmet, sam po sebi ni ne dober ne slab.

NEČISTO

- poželenje

Želja po telesu nekoga drugega zgolj zaradi lastnega užitka, ne iz ljubezni do drugega in želje po podaritvi drugemu.

- preklinjanje

Grdo govorjenje, ki je v povezavi s spolnostjo, je nečisto.

- spolni odnos med neporočenim fantom in dekletom
Je nečist, ker še nista poročena in spolni odnos spada v zakon.
- samozadovoljevanje
Draženje svojih spolnih organov z namenom spolne zadovoljitve je nečisto, ker je spolnost namenjena podaritvi sozakoncu v zakonu.
- pornografija
Poželjivo naravnane fotografije, zgodbe in videoposnetki spolnih odnosov in golih (delov) teles so nečisti, saj zmanjšajo vrednost človeka na sliki na predmet za doseganje užitka, spodbujajo pa poželenje.
- zlo
- greh
- prostitucija
Prodajanje svojega telesa in spolnih odnosov.
- posilstvo
Prisilen spolni odnos. Gre za nasilen odvzem človekovega dostojanstva preko spolnosti.
- razkazovanje svojega telesa
Razgaljenje še posebej intimnih predelov pred drugimi, vključno s pomanjkljivim oblačenjem in pošiljanjem zapeljivih fotografij ... Iz spoštovanja do svojega telesa intimne dele telesa v javnosti pokrivamo z oblačili.

Ko smo porabili vse besede, ponovno poudarimo telo in se pogovorimo o tem:

Kaj mislite, kam spada naše telo? K čistosti, nečistosti ali je nevtrarno? (*Počakamo na njihovo razmišljanje.*) Naše telo je ustvarjeno čisto, lahko bi rekli, da je sveto. Bog nas je ustvaril po svoji podobi, Bog pa je vendarle svet.

To pravi tudi sv. Pavel v enem svojih pisem, ki so zapisana v Svetem pismu. Tukaj imamo del njegovega pisma, ki govori o čistosti in naših telesih, le da je izpuščenih nekaj zelo pomembnih besed. Ali lahko ugotovite, katere besede manjkajo?

■ Oznaniilo

Nagovorimo enega od udeležencev, naj natisnjeno besedilo z manjkajočimi besedami prebere naglas (glej e-gradiva).

Svetopisemski odlomek dneva: 1 Kor 6,18-20 – Slavite Boga v svojem telesu

(Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.)

Bežite pred nečistovanjem. Vsak greh, ki ga stori človek, je zunaj telesa; kdor pa nečisti, greši proti lastnemu telesu. Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas in ki ga imate od Boga? Ne pripadate sebi, saj ste bili odkupljeni za visoko ceno. Zato poveljajte Bogu v svojem telesu.

(Manjkajoče besede: tempelj Svetega Duha, Boga, Boga.)

Udeležence spodbudimo k razmišljanju, katere bi lahko bile manjkajoče besede. Če besedila ne poznajo in ne morejo ugotoviti sami, jim damo listke s črkami manjkajočih besed. Za vsako besedo naj bodo črke razporejene posebej.

Ko najdemo vse manjkajoče besede, svetopisemski odlomek dneva preberemo še enkrat. Če je le mogoče, naj ga eden od udeležencev prebere direktno iz Svetega pisma (prej označimo izbrane vrstice). Poskrbimo, da so udeleženci pripravljeni za spoštljivo branje odlomka.

POGOVOR

- Kaj smo prebrali v odlomku? Kateri del se vam zdi najpomembnejši?
- Kaj pomeni, da je naše telo tempelj Svetega Duha? *(Tempelj ali cerkev je svet prostor, ki je namenjen pogovoru z Bogom in v katerem je Bog še posebej navzoč. To torej pomeni, da ima tudi naše telo veliko vrednost, saj se lahko preko njega pogovarjamo z Bogom, in da v njem na poseben način prebiva Bog.)*
- Kako se obnašamo v cerkvi? *(Spoštljivo.)*
- Kaj nam potem to pove o tem, kako bi se morali obnašati do svojih teles? *(Tudi spoštljivo, saj so tudi naša telesa res sveta in vredna spoštovanja.)*

Če je sveto, čisto in dobro naše telo, to potem velja tudi za različne dele in procese našega telesa. Poglejmo nazaj, kako smo razporedili besede, ki se nanašajo na različne dele telesa (prsi, nožnica, penis) ali procese in funkcije predvsem ženskega telesa (nosečnost, menstruacija, dojenje). *(Tu pogovor poteka različno, odvisno od tega, kako smo prej razporedili te besede.)*

Menstruacija, ko se žensko telo pripravlja na nosečnost, nosečnost, ko otrok raste v telesu matere, in dojenje, ko mati hrani svojega dojenčka v prvih mesecih življenja – vse te stvari spadajo v kategorijo čistosti, ker so same po sebi dobre, ustvarjene od Boga s čudovitim namenom. Poleg tega človeku omogočajo spolne odnose, ki so lahko najčudovitejši izraz ljubezni med dvema zakoncema in način, po katerem nastane tudi novo človeško bitje. Ker so tako dragoceni in pomembni, pa lahko tudi zelo prizadenejo in so velik greh, če so storjeni na nečist način (ko ena oseba uporabi telo druge osebe le za lastni užitek, še posebej če se to zgodi proti njeni volji).

Če Bog prebiva v nas, v naših telesih, potem vsako stvar, ki jo naredimo s svojimi telesi, naredimo tudi Bogu. Pomislimo ponovno na vse te besede, ki smo jih prej razporejali med čistostjo in nečistostjo. Razkazovanje svojega telesa, prostitucija, samozadovaljevanje – včasih mislimo, da če nekaj počnemo samo sami s seboj, s tem ni nič narobe, ker nismo nikomur škodovali. Toda s tem prizadanejo svoje lastno telo in delamo proti Svetemu Duhu, ki prebiva v nas.

Prav tako moramo pomisliti, da ni sveto le naše lastno telo, temveč tudi telesa vseh ostalih. Telo tvojega sošolca/soseda je tempelj Svetega Duha. S poželenjem, pa tudi z norčevanjem iz izgleda nekoga drugega, prizadanejo tudi Boga, ki prebiva v tem telesu.

Ozrimo se drug na drugega. *(Počakamo, da se pogledajo.)* Naša telesa so lepa, čista in sveta in prav je, da taka tudi ohranimo. S spoštovanjem in čistostjo.

- Spomnimo se ponovno na današnjo zgodbo. Kako sta sodnika gledala na Suzano? *(S poželenjem.)*
- Sta nanjo gledala kot na osebo, na nekoga, ki v sebi nosi Svetega Duha? *(Ne, zgolj kot na nekaj, kar si želita dobiti.)*
- Sodnikoma je bila Suzana pač všeč – ali bi lahko kljub temu, da sta jo želela poljubiti, (nečiste misli) ravnala »čisto«? Kako? *(Morala bi prepoznati, da to ni prav, in je ne prepričevati, naj ju poljubi.)*
- Spomnimo se, zakaj bi bilo to siljenje v poljub nekaj slabega? *(Ker bi bil to poljub iz poželenja, ker Suzana tega ni želela in ker so bili vsi – tako Suzana kot sodnika – poročeni ter so torej obljubili zvestobo nekemu drugemu.)*
- Kdaj ali katere vrste poljubi pa so v redu? *(Ko mama poljubi očeta, poljub na lička med prijatelji, ko starši poljubijo svojega otroka za lahko noč, poljub med fantom in dekletom ...)*

- Ali vemo še za kakšno dejanje, ki je v nekaterih primerih v redu, v drugih pa ne? *(Npr. spolni odnos znotraj ali zunaj zakona, lahko pa primerjamo tudi z drugimi področji življenja.)*

■ **Molitev**

Prav je, da se ne svoja telesa spomnimo tudi v molitvi. Tako se učimo nanje gledati skozi Božje oči in lahko vedno bolj vidimo, kako lepa in sveta so. Obstaja molitev, ki jo verjetno vsi poznamo in v kateri svoja telesa posvetimo Mariji.

Ali morda kdo ve, o kateri molitvi govorimo? *(O Gospa moja.)* Ali se spomnite, katere dele telesa omenimo pri tej molitvi? *(Oči, ušesa, usta, srce – ob vsakem odgovoru pokažemo na ta del telesa.)*

Zdaj bomo skupaj zmolili to molitev in ob tem uporabljali tudi svoja telesa, tako da bomo pokazali na omenjene dele telesa, ki jih posvečamo Mariji. *(Lahko tudi pripravimo in se skupaj naučimo geste za celo molitev.)*

Znamenje križa, O Gospa moja, znamenje križa

KATEHEZA ZA TRETJE TRILETJE

Pripomočki zvočnik, umirjena glasba, ponarejeni bonboni v zaprti škatli (v ovitke pravih bonbonov zaviti kamni ali kaj drugega, česar ne moremo pojesti), pravi bonboni različnih vrst ali okusov po enega za vsakega udeleženca; natisnjene molitve za bodočo ženo/bodočega moža za vsakega udeleženca (e-gradiva)

oratorij.net/e-gradiva2024

Opomba za izvajalce: Celotna kateheza je zasnovana tako, da omogoča izbiro različnih možnosti. Lahko se izvaja tudi v dveh po spolu ločenih skupinah.

Namesto kateheze lahko (celotni oratorij ali le skupina za 3. trileetje) uporabite tudi alternativni program, kot je na primer:

- pričevanje zakoncev ali drugih (preverjenih) oseb v živo,
- ogled katerega od posnetkov na temo čistosti, ki ga zaključite z vodenim pogovorom (povezave do posnetkov in ideje najdeš med e-gradivi in v Animatorskem spodbujevalniku na temo čistosti).

Vstopno mesto

Možnost A: UVODNA MEDITACIJA

Udeležence povabimo, da se zberejo in umirijo, da bi lahko začutili in se zavedli samih sebe. Pri tem uporabimo umirjeno glasbo. Dobro je, da to vajo prej naredimo sami ali pa jo naredimo skupaj na srečanju animatorjev pod vodstvom nekoga drugega.

Najbolje je, da udeleženci sedijo na stoli. Povabimo jih k tišini, zbranosti, sodelovanju. Kdor ne more slediti, naj v tišini počaka in ne moti drugih. Za izvajanje te vaje je potrebna popolna tišina in mir. Beremo počasi, s smiselnimi premori, z umirjenim, a jasnim glasom:

V tem trenutku želim ravnati, kakor da sem sam, ne oziram se na vrstnike, ki so ob meni.

Vzravnam hrbtenico in se s hrbtom naslonim na naslonjalo. Stopala so ravno na tleh. Dlani imam odprte v naročju. Umirim se. Zaprem usta. Ne premikam se. Zaprem oči ali gledam le svoje roke pred mano. Tako ostanem do konca te vaje.

Poskušam se zavedati občutkov, ki se jih običajno ne zavedam. Zavem se, kako se stopala dotikajo tal, kako se dotikam stola. Zavem se dotika obleke. Poskušam začutiti glavo, roke, noge, celo telo.

Brez da dihanje kakorkoli pospešujem in povečujem, se zavem, kako se mi z dihanjem premikajo ramena in prsni koš. Poskušam začutiti, kako gre zrak skozi moje nosnice. Ko se tako vse bolj zavedam sebe, poskušam tudi neke v telesu začutiti bitje srca.

Srce mi utripa! Diham! Živim! Vidim, slišim, gibam se, hranim se, srečujem ljudi in z njimi živim.

Bog me je ustvaril z neskončno ljubeznijo. Ustvaril me je po svoji podobi. Dragocen sem v Božjih očeh. Sem edinstven in neponovljiv, nikoli ni bilo in ne bo takšnega človeka, kot sem jaz. Dober sem in lep, moj obraz in moje telo je edinstveno, enkratno. Takšen, kot sem, sem lep in dragocen, Bog me pozna, me sprejema in ljubi. Želi, da bi bil srečen in da bi k sreči pomagal tudi drugim. Zato mi je zaupal posebno nalogo v življenju. Ustvaril me je za ljubezen. Veliko, resnično, darujočo se ljubezen.

(V nadaljevanju preberemo obe spodnji besedili, pri čemer povemo, da je eno besedilo za fante in drugo za dekleta.)

Za fante: Bog me je ustvaril kot fanta in mi podaril telo fanta, da bi uporabljal svojo moč za varovanje šibkejših, da bi prvi vstopal v odnos in izražal spoštovanje, da bi z darovanjem svojega telesa podarjal novo življenje.

Za dekleta: Bog me je ustvaril kot dekle in mi podaril telo dekleta, da bi z zunanjo lepoto razodevala lepoto srca ter nežnost, da bi sprejemala in varovala novo življenje in odnose.

Bog je Oče in je tu z menoj, v meni. Poskušam si predstavljati, kaj mi govori. Pove mi, da me je ustvaril z ljubeznijo. Da je vedno z menoj. Da sem zanj pomemben in dragocen. Da me ima rad in skrbi zame. Da pozna moje stiske in trpi z menoj. Da mi odpušča in me sprejema takšnega, kakršen sem. Da ima zame načrt in edinstveno nalogo, kako naj svet, v katerem živim, po meni postaja lepši; kako naj ljubim Njega in vse ljudi.

Pustim, da mi Bog govori in da se dotakne mojega življenja tam, kjer me morda boli in mi je najbolj težko, in mu to izročim.

Počasi odprem oči, se malo premaknem, a ostanem še nekaj trenutkov v tišini. Pomislim, kaj se me je v teh trenutkih najbolj dotaknilo, me nagovorilo in poskušam to shraniti v spomin svojega srca.

(Po vaji lahko na kratko reflektiramo, kako je šlo, ali so uspeli slediti, kaj so odnesli od tega ..., vendar ni potrebno, da povejo vsi.)

Možnost B: DINAMIKA Z LAŽNIMI IN PRAVIMI BONBONI

V zaprti škatli imamo pripravljene ponarejene bonbone. Izziv udeležencem potenciramo prilagojeno skupini, da se bodo borili za bonbone, a pri tem ne poškodovali (med udeleženci in animatorjem naj ne bo stolov, miz ...). Vsi animatorji opazujemo, kaj se bo zgodilo, da lahko kaj od tega dogajanja vključimo v pogovor.

Danes potrebujemo nekaj energije, da bomo dobro začeli katehezo. Prinesel/a sem vam bonbone. Imate priložnost, da se posladkate in pridobite malo dodatne energije. Vsak bo imel toliko bonbonov, kolikor si jih bo priboril iz škatle. Na »tri, štiri, zdaj« bom odprl/a škatlo in vi jo lahko izpraznite. Tri, štiri, zdaj!

Pogovor

- Kaj je to, kar ste dobili? Vam ni všeč? Kdo je dobil največ? Kdo najmanj?
- Kako se počutite, ko ste dobili takšne bonbone? Vas je videz bonbona in pričakovanje sladkanja prepričalo, da ste se podali v boj? Ste razočarani? Se kdo ni boril za bonbone? Zakaj?
- Koliko ste se ozirali na druge, medtem ko ste se trudili priti do bonbonov? Kakšen odnos ste imeli do njih? Bi lahko rekli, da je bilo v vašem ravnanju, boju za bonbone kaj sebičnosti?
- Kdaj se v življenju lahko zgodi, da hlastamo za svojim užitkom, brez da bi se ozirali na druge? *(Spodbudimo, da sami najdejo primere. Nekaj namigov: Doma vzamem čokolado, ki je namenjena celi družini, in jo pojem sam, potem pa me je strah, da me bodo odkrili, kaj mi bodo rekli ... Z grobostjo in poniževanjem drugih si pomagam do zmage na tekmi ... Z goljufijo pridem do dobre ocene ... Fant z laskanjem pridobi dekle, da jo izkoristi, potem pa jo zapusti in jo zasmehuje ...)*

- Kakšen »okus« ima tak užitek? (*V prvem trenutku se sami sebi zdimo heroji, uživamo, prav hitro pa se pojavi razočaranje, grenkoba, sram, obžalovanje, praznina, spoznanje, da ni bilo vredno ... kot kamen namesto obljubljenega bonbona.*)
- Kaj in za kakšno ceno sta si poskušala priboriti užitek sodnika v današnji oratorijski zgodbi?

Povzamemo: Nič, kar grabimo zase, nam ne prinese sreče: uspeh, s katerim povozimo druge, pijača in cigarete, po katerih posegamo, nešteto objav na družabnih omrežjih, da bi dobili všečke, prezgodnje vstopanje v par, v ljubimkanje, v spolni odnos ...

Osrečuje nas, ko znamo odprtih rok sprejeti, kar nam Bog podarja: življenje, starše, prijatelje, bližnje takšne, kakršni so, sebe in svoje telo, svoje talente, močne točke in naloge, pa tudi šibkosti, napor, bolečino ... In osrečuje nas, ko delamo za dobro drugih in dajemo sebe. Če namesto tega, da grabim (*pokažem z roko*) in povzročam bolečino in škodo, raje sprejemam in dajem z odprto roko (*pokažem navzgor obrnjeno odprto dlan*), živim v notranjem miru in svobodi. Tega se učimo tekom življenja.

Sedaj razdelimo prave bonbone z navodili:

Smo se kaj naučili iz tega? Sedaj odpreš dlan in sprejmeš bonbon, ki ga dobiš. Tako kot je potrebno sprejeti življenje: brez jamranja, pritoževanja, primerjanja ali barantanja, preprosto sprejmeš, kar ti je darovano, in se zahvališ.

Oznanilo

Sveto pismo na mnogih mestih govori o tem, kako dragocen je človek, kako dragoceno in sveto je človekovo telo in človeška spolnost. Prisluhnimo odlomku, ki govori o tem, da je naše telo Božje svetišče.

Svetopisemski odlomek dneva: 1 Kor 6,18–20 – Slavite Boga v svojem telesu

(*Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.*)

Bežite pred nečistovanjem. Vsak greh, ki ga stori človek, je zunaj telesa; kdor pa nečisti, greši proti lastnemu telesu. Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas in ki ga imate od Boga? Ne pripadate sebi, saj ste bili odkupljeni za visoko ceno. Zato poveljujte Boga v svojem telesu.

POGOVOR

- Kaj po vašem mnenju pomeni, da je naše telo »tempelj Svetega Duha«? (*Udeleženci odgovarjajo, na koncu povzamemo in razložimo.*)

Tempelj je v vseh religijah sveti prostor, kjer je prisoten Bog. Pavel torej v Prvem pismu Korinčanom nakazuje, da tudi v naših telesih prebiva Bog kot Sveti Duh. S tem tudi predpostavlja, da je vsako telo sveto (božje), ustvarjeno po njegovi podobi in vredno spoštovanja. Posledično to pomeni tudi, da vse, kar občutimo in počnemo svojemu telesu, počnemo tudi Bogu, ki je v nas.

- Kako lahko poveljujemo Boga s svojim telesom ali izkazujemo spoštovanje telesu drugih ljudi? (*Udeleženci odgovarjajo, na koncu povzamemo in razložimo.*)

Boga v svojem telesu poveljujemo, ko živimo **čistost**. Čistost smo poklicani živeti vsi ljudje, tako poročeni kot mladi in neporočeni. Čistost je krepost, ki naše želje in vedenje usmerja k resnični ljubezni in ne daje prostora poželenju. Čistost, ki jo gojimo v svojem

srcu, svojih čustvih in mislih, se izraža v naših besedah, vedenju, odločitvah, ravnanju, v medsebojnih odnosih. Čistost je mnogo več kot le vzdržnost.

Vzdržnost pomeni ne imeti spolnih odnosov z nikomer oz. ohraniti odnos brez spolnih odnosov. Zaradi vzdržnosti pred poroko odnos med fantom in dekletom raste in postaja bogatejši, saj njunega medsebojnega spoznavanja, kdo sta kot osebi, ne zaslepi izredno čustveno in telesno močna izkušnja spolnih odnosov.

Ljubezen ni le čustvo ali zaljubljenost, ni romantika ali spolna aktivnost. Ljubezen je odločitev, da se darujemo za druge/drugemu svobodno in brezpogojno, primerno svoji starosti, stanu oz. življenjski poklicnosti. Ljubezen je iskrena, razdaja sebe za drugega, tudi za ceno žrtve; kdor ljubi, z drugim ravna kot z osebo, ga spoštuje in dela za njegovo dobro.

Spolna želja je dobra in sveta, ker jo je ustvaril Bog. Vabi nas k občudovanju, iskreni ljubezni in darovanju samega sebe. D drugega lahko gledamo z Božjimi očmi in nas vodi v odnos tudi z Bogom. Zaradi spolne želje po drugem hrepenimo.

Če se človekova spolna želja sprevrže v **poželenje**, potem ta vidi drugega kot predmet, ki bi ga izkoristil, ga izrablja in misli le na svojo korist. Zaradi poželenja drugega poskušamo izkoristiti.

Boga s svojim telesom poveličujemo tudi z nošenjem primernih oblačil (dekleta ne izzivajo fantov z razgaljenostjo), tako da ne dovolimo, da bi drugi posegali v naše telo in mi v druga. Ko dozorimo za resen odnos fant – dekle, si fant in dekle izražata naklonjenost s komplimenti, s skupnim preživljanjem časa in s toliko telesnega stika, da ne bosta ranjena, tudi če gresta narazen (z objemi, poljubi in držanjem za roke), a z vzdržnostjo do poroke ...

- Kako vse nečistujemo – »grešimo proti lastnemu telesu«, kako proti tujemu telesu? *(Proti lastnemu telesu preko razkazovanja svojega telesa, samozadovaljevanja, prostitucije, tudi samopoškodovanja ... Proti tujemu s preklinjanjem, z norčevanjem iz izgleda nekoga drugega, poželenjem, zlorabo, preko spolnih odnosov pred poroko ali izven zakonske zveze, pornografijo, ki je ponižujoča in uničujoča za tiste, ki so vključeni v njeno proizvajanje in za tiste, ki jo gledajo, ter za njihove bližnje ...)*

■ Dejavnost

Spodaj je napisanih več mini pričevanj o pozitivnih in negativnih izkušnjah na temo čistosti (najdete jih tudi med e-gradivi, če jih želite natisniti za udeležence). Pripravljenih je tudi nekaj vprašanj oz. vodil za pogovor ob njih. Pričevanja z znakom + so prežeta s pozitivno izkušnjo, tista z znakom - pa z negativno. Izberemo primere, ki se nam zdijo najbolj potrebni in primerni za našo skupino. **Pogovor ob teh primerih naj nikakor ne bo obsojajoč do nikogar, ampak naj nakaže lepoto, dragocenost in prednost čistosti.** Potrebno je, da vemo, kaj je dobro in prav, toda nikoli ne obsojamo tistih, ki tega niso zmogli. Raje zanje molimo in jim pomagamo.

VZDRŽNOST PRED POROKO/SPOLNI ODNOSI PRED POROKO

Pričevanje A (+):

V svoji mladosti (danes 26 let) sem se zaradi pogovorov o spolnosti v družini in pri mladinski skupini odločila, da bom vztrajala, da s fantom živiva čistost in vzdržnost pred poroko. Kljub temu da sva se s fantom strinjala, da želiva s spolnimi odnosi počakati do poroke, se prej dobro spoznati in graditi najin odnos tudi tako, da skupaj preživljava čas v darovanju za druge (vodila sva oratorij, sodelovala pri mladinski skupini ...), sva že po enem letu hoje naletela na prve težave. Najini dotiki ali poljubi so ob večerih, ko sva bila sama v sobi, šli

malo predaleč. Šele takrat sem se zavedala, kako velik boj bo to za naju in da naju hudi duh v tem najbolj preizkuša. V tem obdobju sem zato pogosto hodila k spovedi in molila, da bi znala biti vzdržna. Postala sva močnejša v tem boju, veliko sva se pogovarjala tudi o najinih hrepenenjih, življenjskih vrednotah in ciljih. Ob boju za vzdržnost pred poroko sva se naučila vztrajnosti in vzdržnosti, ki je potrebna tudi sedaj v zakonu. Kljub vsem padcem, ki sva jih doživljala v obdobju, ko sva bila fant in dekle, sem vesela, da sva premagala preizkušnje in da se je najin prvi spolni odnos zgodil na najino poročno noč.

Vprašanja za pogovor:

- Ali ima odločitev para, da počaka s spolnimi odnosi do poroke, danes kakšen smisel?
- Kaj izgubimo z vzdržnostjo pred poroko? *(Nič.)* Kaj pridobimo? *(Globlje medsebojno poznavanje in graditev odnosa, učenje resnične ljubezni in darovanja, medsebojno spoštovanje, notranja moč za premagovanje preizkušenj, učenje vztrajnosti in vzdržnosti, dozorevanje v odnosu tudi do svojih teles in spolnosti ...)*
- Kaj bi zanju pomenilo, če bi pred poroko spoznala, da nista za skupaj in se razšla? *(Bila bi svobodna in neranjena na področju spolnosti ...)*

Pričevanje B (-):

Dnevi so tekli in skupaj sva prečula velik del noči. Spoznavala sva telesi in preizkušala različne načine za doseganje užitka. S vsakim orgazmom več sva tonila v odvisnost, ki je vedno bolj izrivala čas za pristen pogovor, smeh in spoznavanje. Spolnost nama je prinesla le kratkotrajni užitek, ki sva ga poskušala razvleči čez večji del noči, ampak že ob slovesu pri vratih sva stala z velikim cmokom v grlu in obžalovanjem. Stiskala se je k meni in me ni želela spustiti domov, saj je želela zagotovilo, da k njej ne hodim samo zaradi telesne intimite. V meni pa je vrelo od sramu in gnusa samemu sebi, da sem jo ponovno ranil tam, kjer je kot pravi fant nikoli ne bi smel. Tega ji nikoli nisem povedal, ampak sovražil sem tiste dolge slovese. S tolažilnimi objemi sem zase izpadel kot največji prevarant, ki najprej poželi in vzame dekle, potem pa jo tolaži z lepimi besedami, da jo ima resnično rad. Zakaj za vruga pa nisi prej mislil, če jo imaš res tako rad?! Jutra so bila prežeta z grenkobo in krivdo.

Vprašanja za pogovor:

- So spolni odnosi pred poroko res odraz prave ljubezni med partnerjema? *(Ne.)* Zakaj ne? *(Ker šele s poroko zakonca drug drugemu obljubita, da bosta ostala zvesta drug drugemu »v sreči in nesreči, v bolezni in zdravju, da se bosta ljubila in spoštovala vse dni svojega življenja«.* Ravno ta zaveza jima daje varnost, da odnos ne temelji zgolj na telesni intimi, temveč na resnični podaritvi drug drugemu. *Prava Ljubezen namreč »ne išče svojega« (1 Kor 13,5), temveč sprejema in daje v polnosti.)*
- Kaj se zgodi v primeru, da imamo pred poroko spolne odnose in se razidemo? *(Obe osebi sta ranjeni, saj sta na telesnem področju dali drugi vse, pa vseeno ni bilo dovolj, da bi ostali skupaj. Dekleta navadno to doživljajo še močnejše kot fantje. Ta odnos ju zaznamuje in ju ovira pri vzpostavljanju novega partnerskega odnosa ...)*
- Ali imajo tvoje današnje odločitve in dejanja na področju spolnosti kakšen pomen in posledice za tvojo prihodnost, za tvoje življenjske odločitve, za tvojo srečo v zakonu, za srečo tvoje bodoče družine?

PORNOGRAFIJA

Pričevanje C (-):

Nisem obiskovala srednje šole, saj so me starši šolali na domu. V tem obdobju sem začela gledati filme s pornografsko vsebino, saj sem se tako počutila »kul« in del družbe. Iskreno povedano, gledala sem veliko pornografije. Posledice gledanja pornografije so kmalu postale očitne. Pogosto sem imela težave s spanjem, nočne more, kasneje pa sem tudi težko navezovala stike s fanti. Vedno sem nosila široka, ohlapna moška oblačila, ker nisem želela pritegovati pozornosti s svojo postavo. Imela sem tudi težave s slabo samopodobo in spoštovanjem svojega telesa. Mislim, da je gledanje pornografije res močno vplivalo na moje možgane in počutim se neverjetno uničeno, ker sem bila izpostavljena takšnim vsebinam. Kot mlada ženska danes trdim, da je pornografija nekaj sramotnega. Nenehna izpostavljenost tovrstnim vsebinam me je globoko ranila in zaznamovala.

Vir: članek "Billie Eilish: Pornografija je strup za mlado dušo" (Družina, 2022)

Pričevanje D (-):

Dokler se le da, študiram v dnevni sobi. Zavlačujem, preden se vrnem v svojo sobo, ker vem, kaj se bo zgodilo. Hitro imam prižgan računalnik. Rečem si, da bo samo za minuto, da preverim elektronsko pošto, ampak vem, da si lažem. Vem, kaj v resnici hočem. Ko z miško klikam naokrog, upam, da bom videl enega ali dva spolna prizora. Rečem si, da bom pogledal samo za minutko ali dve in da bom prenehal, preden me zanesse. Potem se moj motor vžge in hočem več in več. Obrati mojega motorja so tako visoki, da moram nekaj storiti, saj imam občutek, da ga bo razneslo, zato masturbiram. Ob redkih priložnostih se borim proti temu, ampak če mi uspe, se kasneje, ko ugasnem luč, utapljam v poželjivih mislih in hrepenenju. S široko odprtimi očmi strmim v strop in nobenih možnosti nimam, da bi zaspal. To me ubija. Torej si rečem: »Če masturbiram, bom imel mir in bom končno zaspal«. To storim in ugani, kaj se zgodi. Občutek krivde je tako močan, da še vedno ne morem zaspati. Zjutraj se zbudim popolnoma izčrpan.

Vir: knjiga *Moški boj* (S. Arterburn, F. Stoeker in M. Yorkey)

Vprašanja za pogovor:

- Koliko ljubezni je zares prikazane v pornografskih posnetkih? (Nič, saj je vse zaigrano ali celo prisiljeno. V snemanje pornografije in prostitucijo je prisiljenih veliko žensk, moških in otrok (trgovina z ljudmi); zaslužnjena, razočarana, zlorabljen dekleta in žene ...)
- Kakšne so posledice pornografije za tvojo domišljijo, za tvoj pogled na žensko, za tvoj odnos do dekleta, žene (oz. pogled na moškega – za dekleta) ...? (Fizična zasvojenost, nesposobnost ljubezni, pokvarjen pogled, ki vidi le zunanost, išče le užitek, ni sposoben spoštovanja, darovanja, resnične ljubezni ...)
- Kaj ti lahko pomaga, da v pornografijo ne zapadeš oz. da se je rešiš? Kako se lahko s prijatelji spodbujate za dobro in ne vlečete drug drugega v stvari, ki vas uničujejo? (Način preživljanja prostega časa – delo, tudi fizično, gibanje, resno opravljanje svojih dolžnosti; ne/odločitev za naslednji klik; molitev k Svetemu Duhu ...)

DRAGOCENOST POSAMEZNIKOVEGA TELESA

Pričevanje E (+):

»Imela boš mnogo moških,« so vse napovedovale, »saj nimaš tako slabe postave, samo daj nase malo krajše krilo ali kaj takega. Nehaj se skrivati in ne jemlji stvari tako resno. Boš videla, kako se bodo moški lepili nate.« Na tej točki sem se izklopila. Imela sem polno glavo in dosti moških. Spraševala sem se: »Je to poklon ali življenjska obsodba? Ali je obsodba, če si tak kot jaz, če upaš – Ali lahko to človek sploh izreče? – ne na mnoge, ampak samo na enega?« Imela boš veliko moških. No, hvala za velikodušno ponudbo, vendar ali jo smem zavrniti?

Vir: knjiga *Prava ženskost* (C. Evert)

Vprašanja za pogovor:

- Ena od oblik seksizma je tudi stereotipizacija enega ali drugega spola, torej kako naj bi se predstavniki določenega spola obnašali. Kaj družba pričakuje od deklet? Kako naj bi se obnašale, oblačile ...? Kaj družba pričakuje od fantov?
- Ljudje so za všečnost in odobravanje pripravljeni storiti marsikaj. Kako pa lahko s svojim videzom in dejanji ugajaš Bogu in tako ohranjaš svoje dostojanstvo? (Z nošenjem primernih oblačil, verskih simbolov, z argumentiranjem svojih odločitev in trdno držo, z molitvijo, ko si v dvomih ...)

RAZMIŠLJANJE IN POGOVOR OB KONCU DEJAVNOSTI

Odvisno od razpoloženja in zanimanja skupine lahko zaključimo s spodnjimi vprašanji in nasveti. O vprašanih lahko udeleženci podajo svoja mnenja in razmišljanja, lahko pa jih le izrečemo in pustimo, da v udeležencih odzvanjajo.

Kaj smo spoznali ob pričevanjih različnih oseb za svoje življenje? Zakaj si je vredno prizadevati za čistost? Kaj lahko storimo v mladosti, da bomo živeli čistost, premagovali skušnjave in zoreli za pravo ljubezen? Poglejmo nekaj nasvetov:

1. Gradimo osebni odnos z Bogom, sprejemajmo njegovo ljubezen, moč zajemajmo v sveti maši, redno in iskreno pristopajmo k spovedi.
2. Izročajmo se Mariji, molimo za svojo čistost in molimo za svojega bodočega moža/ženo.
3. Koristno preživljajmo čas, vedno nekaj počnimo – pomagajmo doma, poskrbimo za gibanje in fizično delo, berimo knjige, družimo se prijatelji (brez ekranov), bodimo aktivni v župniji, vključimo se v kakšno dejavnost in se naučimo česa novega (inštrument, jezik, ročna dela ...) – s tem ne dajemo prostora skušnjavam in razvijamo sebe.
4. Odstranimo skušnjava: izogibajmo se prostorom, dejavnostim, osebam, ki iz tebe potegnejo najslabše. Omejimo čas, ki ga preživimo na telefonu, in skrbno izberimo vsebine, ki jih spremljamo; če imamo težave s pornografijo, si nastavimo filtre, se o tem pogovorimo s kakšno zrelo osebo, poiščimo pomoč ...

■ Molitev

Dekleta naj v roke vzamejo Molitev za bodočega moža, fantje pa Molitev za bodočo ženo (glej e-gradiva).

Znamenje križa

Dekleta skupaj zmolijo Molitev za bodočega moža, fantje pa molitev za bodočo ženo.

Marija, kraljica ljubezni – prosi za nas!, slava Očetu, znamenje križa

Pesem: Visoka pesem / Nekaj več / Kadar vstaja sonce

4. dan: SPOŠTOVANJE SVETEGA

Simbol: kelih

Svetopisemski odlomek: **Postavitev Gospodove večerje – Lk 22,14-20**

Cilji kateheze:

- Spoznavni** Udeleženci spoznajo, da obstajajo sveti prostori, sveti obredi, svete geste, sveti predmeti, ki nas povezujejo z Bogom, ter spoznajo spoštljiva vedenja do naštetega.
- Doživljajski** Udeleženci obiščejo cerkev, kapelico ali sveto znamenje in počastijo Najsvetejše oz. sveto podobo.
- Dejavnostni** Udeleženci okrasijo sveto podobo ali izdelajo križ ali rožni venec, kar jim pomaga pri domači molitvi.

RAZLAGA ZA ANIMATORJE

Povzetek zgodbe

V Babilonu nastopi nov kralj Belšacar, ki se v svoji domišljavosti odloči, da bodo na gostiji pili iz posvečenih kelihov iz jeruzalemskega templja. Zato se pokaže Božje znamenje: roka, ki piše na steno. Daniel razloži skrivnostno pisanje, ki napoveduje Belšacarjev konec. V Babilon vdre perzijski kralj Darej, ki odstrani Belšacarja in prevzame oblast.

Aktualizacija vrednote

Beseda »sveto« ima lahko različne pomene, zato najprej opredelimo, o čem želimo spregovoriti z vrednoto tega dne. V mislih imamo sveto kot a) nekaj, kar je izvzeto iz posvetne rabe in namenjeno le za vzpostavljanje odnosa z Bogom oziroma b) nekaj, kar Bog posvečuje s svojim neposrednim delovanjem. Govorimo torej o **svetih prostorih** (predvsem cerkev in kapela, na posreden način tudi človekovo telo), **svetih predmetih** (liturgično posodje, kot so kelih, patena in monštranca, oltar, krstni kamen, zvonovi v cerkvah, Sveto pismo, pa tudi križi, rožni venci, kipi in podobe svetnikov, kapelice itd.), **svetih gestah** (znamenje križa, poklek, priklon itd.), **svetih obredih** (zakramenti, sveta maša, blagoslovi) in **svetih krajih** (npr. Jeruzalem, Fatima). Pri tem naj omenimo, da med posameznimi svetimi predmeti obstaja določena hierarhija: cerkev kot kraj češčenja in liturgični predmeti, ki so neposredno namenjeni bogoslužju ter obhajanju zakramentov, terjajo več spoštovanja kot npr. le blagoslovljeni rožni venec ali križec za okrog vratu.

V današnji družbi, ki se je močno oddaljila od Boga, smo tudi katoličani v veliki meri izgubili občutek za sveto in spoštovanje do svetega. Judje v času preroka Daniela so, nasprotno, svetemu izražali absolutno spoštovanje. Kar je bilo namenjeno Bogu in češčenju Boga, se nikakor ni smelo uporabljati za druge namene. Čutili so, da bi s tem zelo žalili Boga. Morda še toliko bolj zato, ker so imeli le en tempelj in so tam opravljali vse svete obrede. Babilonci so v njihovih očeh storili velik greh, ko so oskrunili in izropali jeruzalemski tempelj, a še večjega je storil kralj Belšacar, ki je svete posode uporabil za navadno pijačevanje.

Zakaj so Judje v Danielovem času in mi še danes izražamo spoštovanje svetim predmetom, prostorom, obredom ...? Ker Bog preko svetega vzpostavlja odnos z nami in se nam po njem razodeva. S spoštovanjem svetega torej izražamo tudi spoštovanje do Boga.

In kako konkretno kažemo spoštovanje do svetega v svojem življenju?

- **Svete prostore** spoštujemo tako, da smo v njih mirni, primerno oblečeni in se poskušamo postaviti v molitveno vzdušje. V njih ne tečemo, ne klepetamo, ne kričimo ...
 - **Primerna oblačila v cerkvi:** Ni naključje, da so najboljša oblačila včasih imenovali »zakmašna«. Za nedeljsko sveto mašo so si ljudje nadeli, kar so imeli najlepšega, in k temu smo povabljeni še danes. Če pa govorimo o mejah primernih oblačil v današnji kulturi, lahko to mejo postavimo pri **rokavih čez ramena, hlačah čez kolena in obuvalih z nogavicami**. Določene dejavnosti, kakršna je tudi oratorij, za to priporočilo morda predstavljajo izziv, vendar k temu vseeno stremimo in na to navajamo še posebej animatorje.
- **Svete obrede** spoštujemo tako, da pri njih dejavno sodelujemo (spremljamo molitev duhovnika, odgovarjamo, molimo, pojemo, smo tiho, ko je čas za tišino ...).
- **Svete predmete** spoštujemo tako, da jih v roke primemo spoštljivo, previdno, jih varujemo in jih ne odvržemo v smeti, ko so poškodovani ali jih ne potrebujemo več.
- **Svete geste** spoštujemo, če jih delamo premišljeno, skušamo ozavestiti njihovo simboliko ter iz njih ne naredimo karikature (npr. počep namesto pokleka ob prihodu v cerkev).
- **Svete kraje** spoštujemo tako, da nanje romamo, tam molimo in premišljujemo o skrivnostih, ki so se tam zgodile.

Razlaga simbola

Kelih so za svete obrede uporabljali že Judje pred Jezusovim časom, kar je razvidno tudi iz današnje zgodbe o Danielu. Jezus je podelil kelihu še dodaten pomen in svetost, saj se v njem vino spremeni v njegovo kri. Tako ga pri sveti maši še danes uporabljamo tudi kristjani in je ena najprepoznavnejših svetih posod. Zato je bil izbran za simbol današnje vrednote.

Razlaga svetopisemskega odlomka dneva

Postavitev Gospodove večerje: Lk 22,14-20

Ko je prišla ura, je sédel k mizi in apostoli z njim. In rekel jim je: »Srčno sem želel jesti z vami to pashalno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjena v Božjem kraljestvu.« In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: »Vzemite to in si razdelite med seboj, kajti povem vam, odslej ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.« In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: »To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.« Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas.«

Svetopisemski odlomek o zadnji večerji opisuje nekaj najbolj svetega, kar se je zgodilo v zgodovini človekovega odnosa z Bogom: Božji sin je v človekove roke izročil svoje telo in svojo kri. Postavil je nov, najsvetejši obred, v katerem Bog, ki je izvor vsega svetega, prihaja na naš svet v preprostem koščku kruha.

Sveta maša, ki se je začela v dvorani zadnje večerje, je torej najsvetejši obred, ki ga pozna človeštvo. Pri njej v kruhu in vinu Bog postane v polnosti navzoč. Jezusovemu telesu in krvi pod podobo kruha in vina zato rečemo tudi Najsvetejše in ga častimo izpostavljenega na oltarju. Ko govorimo o spoštovanju svetega, torej ne moremo mimo najsvetejšega – svete maše. Ta je najboljše opisana v svetopisemskem odlomku, ki smo ga izbrali za ta dan.

SKUPNI UVOD V KATEHEZO

Ambientacija: Na vidnem in spoštljivem mestu je postavljen kelih; blizu njega so postavljene druge čaše različnih kvalitiet in vrednosti.

Obnovimo najprej današnjo oratorijsko zgodbo. Zastavil vam bom nekaj nagradnih vprašanj. *(Za nagrado so lahko bonboni ali podobno.)*

- Kako je bilo ime novemu kralju, Nebukadnézarjevemu sinu? *(Belšacar.)*
- Ali je bil tudi novi kralj moder in odgovoren? *(Ne, bil je mlad, neuk in se je raje zabaval, kot da bi odgovorno vodil državo. Postal je tudi nespoštljiv in ošaben.)*
- Kje se je najbolj pokazalo Belšacarjevo nespoštovanje? *(Ko je ukazal prinesiti posvečene zlate čaše iz jeruzalemskega templja oz. iz Božjega svetišča, da bi iz teh čaš pili na gostiji.)*
- Kaj se je zgodilo po tem? *(Pokazala se je roka, ki je na steno napisala napis v hebrejščini.)*
- Kaj je pomenil napis »Mené, mené, tekél, uparsín«? *(Bog te je ocenil, Belšacar. Odkril je, da nisi vreden biti kralj. Bog bo danes tvojo vladavino končal, Babilon pa bo razdelil Medijcem in Perzijcem.)*
- Kako je ime novemu kralju, ki je Perzijec? *(Darej.)*
- Kako se imenuje zlata čaša, ki jo kristjani uporabljamo pri sv. maši za vino, ki postane Kristusova kri? *(Kelih.)*

Udeležencem pokažemo čaše različnih kvalitiet in vrednosti: od papirnatega lončka za enkratno uporabo do zlatega keliha. Vmes so še: kovinska skodelica, plastičen kozarec, stekleni kozarec, boljši stekleni kozarec, kristalni kelih za slovesnosti.

Pogovorimo se o tem, katere čaše so pomembnejše in vrednejše ter za kakšne priložnosti jih uporabljamo.

- Bolj kot je nek dogodek pomemben, dragocenejše čaše uporabljamo.
- Katera je najpomembnejša in najdragocenejša od vseh čaš in za kaj jo uporabljamo? *(Kelih, ki ga uporabljamo za sveto mašo.)*
- Sv. maša je torej najpomembnejši od vseh naštetih dogodkov. Sveti maši ne rečemo samo, da je najpomembnejša, ampak ji rečemo tudi, da je ... kakšna? *(Sveta.)*
- Zakaj je sveta maša sveta? *(Ker je pri njej navzoč Bog.)*
- Ker je sveta maša sveta, zanjo veljajo posebna pravila obnašanja. Jih lahko nekaj naštejemo? *(Vsako nedeljo gremo k sveti maši, saj je za duhovno življenje zelo, zelo pomembna. Za sveto mašo se lepo oblečemo; pri njej smo zbrani; ko pridemo v cerkev, poklekujemo; pri sveti maši sodelujemo z izbranimi pesmimi ...)*
- Katera sta najsvetejša dela svete maše? *(Spremenjenje, ko se kruh in vino spremenita v Jezusovo telo in kri, in obhajilo, ko Jezusa prejmemo v svoje telo.)*
- Kako pokažemo svoje spoštovanje ob spremenjenju in obhajilu? *(Poklekujemo ali stojimo, zberemo se v duši in se tiho pogovarjamo z Bogom ter se mu zahvaljujemo.)*

Za konec vsak udeleženec dobi štampiljko s simbolom keliha.

KATEHEZA ZA PREDŠOLSKO OTROKE

Pripomočki različne posode za piti (lahko so tudi narisane), posamezne tekočine v stekleničkah (sok, voda, mleko, kava, vino, kompot), Sveto pismo, prt, sveča, natisnjen plakat z evharističnim čudežem v Herentalsu, bleščice, perlice in drugi drobni okrasniki, natisnjen obris keliha za vsakega udeleženca (e-gradiva), svinčniki, barvice, slano testo ali das masa

otatijne-gradiva2024

Opomba za izvajalce: Na začetku kateheze (in tudi še kdaj vmes) lahko zapojete 4. kitico pesmi Blagor Zvestim (Kot je Daniel), ki jo najdete v poglavju Pesmi.

Vstopno mesto

Pred udeležence postavimo različne posode, iz katerih lahko pijemo (lahko tudi narisane): navadni kozarec, plastični kozarec, porcelanasta skodelica, nerjaveča skodelica z ročajem, flaška za dojenčke, skodelica za kompot, mala skodelica za kavo, stekleni kelih (kozarec) za vino, pozlačeni kelih (vsaj slika, če ga ne moremo dobiti) ...

Za kaj uporabljamo te posode?

Kažemo posamezno posodo in otroci ugotavljajo, kakšna je in kaj nalijemo notri. Ko ugotovijo, nalijemo v stekleničke tekočine: sok, vodo, mleko, kavo, vino, kompot ... (če je narisano, prilepimo ali narišemo tekočino). Ko pridemo do keliha, se ustavimo ter razložimo pomen in namen svete posode.

Ta kozarec se imenuje kelih. Uporablja ga lahko samo duhovnik v cerkvi za potrebe bogoslužja – svete maše, za svete namene. Lahko ga nosijo tudi ministrantje ali zakristani, ki pripravljajo za sveto mašo. Vendar jih morajo nositi povsem spoštljivo in previdno.

Oznanilo

Jezus je ob koncu svojega življenja želel obhajati zadnjo večerjo s svojimi učenci. Takrat je pokazal poseben pomen tega obreda, ki smo ga pozneje poimenovali sveta maša. Uporabil je tudi kelih za vino, ki so mu pozneje dali poseben pomen, ko so obhajali sveto mašo. Iz Svetega pisma bomo prebrali (pogrneto prt, prižgemo svečo, odpremo Sveto pismo), kako se je to zgodilo:

Svetopisemski odlomek dneva: Lk 22,14–20 – Postavitev Gospodove večerje
(Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.)

Ko je prišla ura, je sédel k mizi in apostoli z njim. In rekel jim je: »Srčno sem želel jesti z vami to pashalno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjena v Božjem kraljestvu.« In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: »Vzemite to in si razdelite med seboj, kajti povem vam, odslej ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.« In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: »To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.« Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas.«

Kaj je imel Jezus v kelihi? (Vino.) In kaj mislite, da je vino postalo? (Vino je postalo Jezusova kri.) Kaj pa se je zgodilo s kruhom? (Kruh je postal Jezusovo telo.) Jezus je želel ostati navzoč med njimi in med nami po kruhu in vinu pri vsaki sveti maši. Zato je naročil, da naj to delajo v njegov spomin kot zahvalo. In kdo dela to v njegov spomin? (Duhovniki.) Kje se to dogaja?

(Največkrat v cerkvi, včasih pa tudi v prostorih, ki so za to pripravljeni.) To so sveti prostori, zato se tam spoštljivo vedemo. Vse takšne svete posode in predmete, kot je kelih, je potrebno uporabljati povsem spoštljivo in previdno, ker nas povezujejo z Bogom. V današnji zgodbi smo slišali, kako je kralj uporabljal te svete posode ... (Najprej jih je ukradel, potem pa iz njih pil vino, sok ...) Kaj se je zgodilo s kraljem? (Daniel mu je napovedal konec in je umrl.)

■ Dejavnost

Možnost A: OKRAŠEVANJE KELIHA

Vsak udeleženec dobi natisnjen obris keliha na A4 listu (glej e-gradivo). Če zmore, ga izreže. Nato ga pobarva in okraši, tako da nanj nalepi bleščice, perlice in druge okraske.

Možnost B: SVETE POSODE IZ DAS MASE

Udeleženci oblikujejo svete posode iz slanega testa ali iz das mase.

Dodatek: Evharistični čudež v Herentalsu (če imamo čas)

Poznamo še veliko resničnih zgodb o tem, kaj se zgodi, če se nekdo nespoštljivo obnaša do svetega. Ena zgodba govori tudi o posebnem čudežu. Kaj je čudež? Čudež je nekaj skrivnostnega, česar ne moremo razložiti in razumeti. To lahko stori samo Bog, vendar moramo za to imeti vero.

Udeležencem nato predstavimo evharistični čudež v Herentalsu. Plakat s slikami in razlago se nahaja na povezavi na QR kodi. Da jim lahko pokažemo slike, je najboljša, da jih prej natisnemo ali pokažemo na večjem ekranu. Čudež predstavimo s svojimi besedami ali ob pomoči spodnjega besedila.

V Belgiji, v bližini mesteca Herentals se je zgodil poseben čudež, ko so hoteli oskruniti svete posode. To pomeni, da z njimi niso prav ravnali. Neki Jan se je preživljal z ropanjem cerkva in preprodajo svetih predmetov po vsej Evropi. Dan po prihodu v Herentals je obiskal bližnjo vas Poederlee in neopaženo vstopil v tamkajšnjo župnijsko cerkev. Ukradel je kelih in ciborij s petimi posvečenimi hostijami. Ob vračanju v Herentals mu je blizu kraja skrivnostna sila preprečila nadaljnjo pot. Hotel se je znebiti hostij in jih vreči v bližnjo reko, vendar neuspešno. Obupan je zagledal polje z velikim zajčjim brlogom in tam brez težav skril hostije. Končno se je lahko varno vrnil v Herentals. Kraja ni ostala neopažena in mestni sodnik je takoj odredil preiskavo, da bi odkril tatu, ki je kradel v župnijski cerkvi. Med osumljenci je bil tudi Jan. Policija je preiskala njegovo prtljago in v njej našla ukradena kelih in ciborij. Jan je svoj zločin priznal, zamolčal pa je, da je odvrigel hostije. Obsojen je bil na takojšnjo smrtno kazen. Ko se je bližal smrti, je na duhovnikovo spodbudo, naj pred smrtjo očisti svojo dušo, v celoti priznal svoj zločin in povedal, kje je skril ukradene hostije. Sodnik je prekinil izvršitev smrtne obsodbe in Janu naročil, naj razkrije mesto skritih hostij. Sledila mu je velika množica ljudi. Ko so prišli do polja, so opazili med zajčki žareče hostije, postavljene v obliki križa. Hostije so bile neokrnjene navkljub slabemu vremenu. V procesiji so jih prinesli nazaj v cerkev. Na polju, kjer so odkrili hostije, so zgradili manjšo kapelico, ki so jo obiskali mnogi škofje in papeži.

Molitev

Če je mogoče, gremo za zaključno molitev z udeleženci v kapelo ali cerkev. Napovemo jim, da bomo šli obiskat poseben sveti prostor. Pred cerkvijo ali v njej se pogovorimo, kako se v njej obnašamo in kako se uredimo/oblečemo. Zdaj smo šli sicer oblečeni v navadna oblačila, saj smo na oratoriju, ob nedeljah pa ponavadi oblečemo lepšo obleko.

Ko pridemo v cerkev, skupaj pokleknejo in se pokrižajo z blagoslovljeno vodo. Udeležencem razložimo, da smo na ta način pozdravili Jezusa. Nato gremo v tišini počasi in s sklenjenimi rokami do oltarja. Udeležence naučimo pozdrava Jezusa v evharistiji: »Hvaljeno in češćeno naj vedno bo – Presveto rešnje Telo.« Nato, obrnjeni proti tabernaklju, spoštljivo pokleknejo na eno koleno (še prej udeležencem pokažemo, kje se tabernakelj nahaja) in izrečemo ta pozdrav – animator prvi del, ostali drugi del.

Znamenje križa

Animator moli naprej, udeleženci ponavljajo za njim:

Jezus, ki si skrit v tem tabernaklju pod podobo kruha.

Zahvaljujemo se ti, da si ostal z nami.

Hvalimo te, slavimo te in molimo.

Prosimo te za vse tiste,

ki te ne molijo, ne častijo, ne hvalijo

in te ne ljubijo.

Danes želimo ostati nekaj časa tukaj s teboj.

(Trenutek tišine.)

Pesem: Jezus moj, ljubim te

Znamenje križa

KATEHEZA ZA PRVO TRILETJE

Pripomočki fotografije različnih situacij (e-gradivo), Sveto pismo, vrvice in perlice (ali kakšen drug material) za izdelavo rožnih vencev, križ

oratorij.net/e-gradivo2024

Vstopno mesto

Otrokom pokažemo fotografije različnih krajev/situacij (nogometno igrišče, rojstni dan, cerkev/ sveta maša, poroka, pustovanje – glej e-gradivo). Nato se pogovorimo:

- Katera od situacij na slikah vam je najbolj všeč?
- Katere razlike opazite med kraji in situacijami na slikah?
- Kakšna je razlika med kraji, kjer se ti dogodki odvijajo? (Npr. igrišče je namenjeno igri, tekanju, kričanju ... na pustovanje lahko pridemo v maskah, rojstni dan običajno praznujemo pri slavlencu doma, poroka je običajno v cerkvi, prav tako tudi sveta maša, ker je v cerkvi doma Jezus ter je posebej izbran in posvečen prostor za sveta opravila.)
- Vsaka od teh situacij zahteva drugačno pripravo. Kako se vi pripravite, kadar se udeležite katere od njih? Ali obstaja kakšna razlika, če greste npr. na nogometno tekmo ali k maši? (Npr. za nogometno tekmo potrebujemo športno opremo, žogo,

pijačo ... Ko pa gremo k sveti maši, se lepo oblečemo in se že prej pripravimo na srečanje z Jezusom.)

- Kakšno pa je vaše obnašanje pri teh dogodkih? Je povsod enako ali je odvisno od tega, kje ste? *(Npr. na nogometnem igrišču tečemo, kričimo, na rojstnem dnevu se pogovarjamo, jemo in se igramo, na pustovanju smo oblečeni v kostume, pri sveti maši pa smo urejeni, molimo in pojemo, se pogovarjamo z Jezusom.)*
- Katera od zgornjih slik pa je najpomembnejša za nas, ki želimo biti z Jezusom? *(Za nas je najpomembnejša sveta maša.)*

Povzamemo: Vsak dan se torej srečujemo z različnimi dejavnostmi, ki potekajo v različnih okoljih. Na nogometni tekmi bomo tekli v športni opremi in supergah, na rojstni dan bomo prišli lepo urejeni in se zabavali s slavlencem ... Prav tako tudi, kadar gremo v cerkev k sveti maši, poskrbimo, da smo primerno lepo oblečeni in se obnašamo prostoru in dogajanju primerno.

Oznanilo

Svetopisemski odlomek dneva: Lk 22,14-20 – Postavitev Gospodove večerje

(Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.)

Ko je prišla ura, je sédel k mizi in apostoli z njim. In rekel jim je: »Srčno sem želel jesti z vami to pashalno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjena v Božjem kraljestvu.« In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: »Vzemite to in si razdelite med seboj, kajti povem vam, odslej ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.« In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: »To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.« Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas.«

POGOVOR O ODLOMKU

V svetopisemskem odlomku smo slišali, kaj je Jezus naročil apostolom pri zadnji večerji. To je bila prva sveta maša. Kot je želel Jezus, še danes hodimo k sveti maši, da se spomnimo pomembnih dogodkov, o katerih smo slišali v odlomku.

- Kam pa običajno gremo k sveti maši? Tako je, k sveti maši gremo v cerkev ali v kapelo (v župnišču), ker je to poseben kraj. To je hiša, kjer je doma Jezus in je zato svet prostor. Kadar pridemo v cerkev, pridemo torej na obisk k Jezusu. Na začetku smo se že pogovarjali, kako se oblečemo, kadar gremo k prijatelju na obisk. *(Udeleženci lahko ponovijo.)* Tudi kadar pridemo na obisk k Jezusu, se primerno oblečemo, saj je Jezus naš najpomembnejši prijatelj. Za primerna oblačila pri sveti maši štejemo hlače oz. krilo vsaj do kolen in dolgo majico brez izreza z rokavi vsaj čez ramena.
- Ko nekoga srečamo, ne smemo pozabiti še na eno pomembno stvar. Kaj bi to lahko bilo? *(Udeleženci odgovarjajo.)* Res je. Ko nekoga srečamo, ga najprej lepo pozdravimo. Kako pozdravimo Jezusa, ko pridemo v cerkev? *(Udeleženci odgovarjajo.)* Pokleknejo in se pokrižamo. Lepa navada je tudi, da ga pozdravimo z besedami "Hvaljen Jezus!" Enako tudi, ko se od Jezusa poslavljamo in gremo iz cerkve ali kapele.
- Spoznali smo že, da je cerkev kraj, kjer se zbiramo pri sveti maši. Kaj pa še lahko počnemo v cerkvi? *(Pojemo, molimo, se pogovarjamo z Jezusom, obhajamo zakramente ...)*
- Česa pa v cerkvi ne smemo početi? *(Teči, kričati, se glasno pogovarjati, jesti, žvečiti žvečilnega gumija, uporabljati telefonov ali drugih predmetov, ki bi nas lahko motili pri našem druženju z Jezusom ...)*

POGOVOR O ZGODBI

V Danielovi zgodbi smo danes videli, da kralj Belšacar ni spoštoval svetosti templja in svetih predmetov, ki so jih v njem uporabljali.

- Ali mislite, da je ravnal pravilno? Zakaj? *(Ne, saj ni spoštoval tega, da so bile posode posvečene in namenjene le za bogoslužje.)*
- Kaj se je zgodilo, ko kralj ni spoštljivo ravnal s svetimi posodami in je z njimi ravnal kot z navadnimi kozarci? *(Neznana roka je na steno napisala napis, ki ga kralj ni razumel, zato se je prestrašil in poklical razlagalce, med njimi tudi Daniela, da so mu razložili pomen besed. Pisalo je: »Bog te je ocenil, Belšacar. Odkril je, da nisi vreden biti kralj. Bog bo danes tvojo vladavino končal, Babilon pa bo razdelil Medijcem in Perzijcem.«)*
- Ali imamo tudi mi v cerkvi kakšne svete predmete? *(Udeleženci odgovarjajo.)*

Povzamemo: Tudi mi v cerkvi uporabljamo predmete, ki so posvečeni za opravljanje daritev Bogu. Ministranti gotovo dobro poznajo patene, kelihe in ciborije, niso pa to edini predmeti. To so tudi rožni venci, križi, kipi svetnikov ... Pa tudi malo večji, kot so kapelice ali druga znamenja (križi), ki jih najdemo po vaseh ali ob poteh.

Pomembno je, da se zavedamo, da je cerkev (ali kapela) svet kraj, kjer je doma Jezus. Ker je On naš prijatelj, se spodobi, da ga vedno lepo pozdravimo in da se pred njim lepo obnašamo. Ni vsako obnašanje in vsaka obleka primerna za v cerkev, kot tudi ni vsako obnašanje in obleka primerna za na igrišče.

■ Dejavnost

Možnost A: POZDRAVIMO JEZUSA V CERKVI

Če je mogoče, se z udeleženci odpravimo v cerkev, kjer pridobljeno znanje preizkusimo še v praksi. Skupaj pozdravimo Jezusa, si ogledamo tabernakelj, ki je najbolj svet del cerkve in po možnosti še druge svete predmete. V cerkvi nato tudi zaključimo z molitvijo.

Možnost B: IZDELAVA ROŽNIH VENCEV

Vsak udeleženec izdelava svoj rožni venec ali drug svet predmet, ki mu bo pomagal slaviti Gospoda. Lahko se dogovorite tudi z domačim duhovnikom, da rožne vence na koncu blagoslovi in jih nato udeleženci odnesejo domov.

■ Molitev

Če je mogoče, se za molitev zberemo v cerkvi, ob kapelici ali kakšni drugi sveti podobi v okolici oratorija. Pred udeležence postavimo križ. Nato jim razložimo, da je tudi križ sveta podoba, ki jo moramo spoštovati. Spodbudimo jih, da vsak izreče Jezusu prošnjo ali zahvalo, medtem ko v rokah drži križ. Križ predamo prvemu udeležencu, ta svojemu sosеду in tako naprej, da ima vsak udeleženec priložnost izreči prošnjo ali zahvalo. Pri tem smo pozorni, da s križem ravnajo spoštljivo.

Dobri Jezus! Hvala ti, da nas vsak dan čakaš v cerkvi in da lahko pridemo k tebi na obisk. Prosimo te, pomagaj nam, da bomo tudi mi tvoji dobri prijatelji in bomo spoštovali Tebe in tvojo hišo. Pomagaj tudi vsem, ki te ne spoštujejo, da bi razumeli resnično svetost Tebe, cerkva in vseh ostalih svetih predmetov. Bodi vedno z nami. Amen.

Sedaj bomo skupaj zmolili molitev očenaš, v kateri še posebej prosimo, naj bo Gospodovo ime posvečeno po vsej zemlji.

Očenaš, slava Očetu, znamenje križa

KATEHEZA ZA DRUGO TRILETJE

Pripomočki Sveto pismo, slike z motivi: svetega očeta, svete maše, svetnikov, svetega Rešnjega Telesa, Svetega pisma, Svete dežele; Sveto pismo; svete podobe za okrasitev (če izberemo tako dejavnost) (e-gradiva); slike svetih posod (e-gradiva), natisnjena molitev v spravo za bogokletje (e-gradiva)

oratorij.net/e-gradiva2024

Vstopno mesto

Udeležencem pokažemo slike z motivi svetega očeta, svete maše, svetnikov, presvetega Rešnjega telesa, Svetega pisma, Svete dežele. Poskusijo naj jih poimenovati. Če povedo drugo ime (npr. papež, hostija, Biblija), jih spodbudimo, da se spomnijo še drugega poimenovanja (sveti oče, presveto Rešnje telo, Sveto pismo). Udeležence v pogovoru vodimo do tega, da sami ugotovijo, da je vrednota dneva povezana s »svetim« oz. »spoštovanjem svetega«.

Oznanilo

- Ali so v današnji oratorijski zgodbi kralj in njegovi gostje na svoji zabavi spoštovali to, kar je sveto? *(Ne.)*
- Kaj je bilo sveto? *(Posode iz templja, ki so jih uporabljali za bogoslužje.)*
- Zakaj je bilo narobe, da so kralj in njegovi dvorjani pili iz teh čaš? *(Ker so vzeli, kar je namenjeno Bogu in je zato sveto.)*
- Kako je Bog kralja kaznoval za njegovo početje? *(Njegovo deželo je dal drugemu kralju.)*
- Kaj pomeni, da je nekaj sveto? *(Da je Božje, od Boga, da je posvečeno Njemu posvečeno, namenjeno samo Njemu.)*

Iz Svetega pisma bomo prebrali še en odlomek, ki govori o najsvetejšem obredu, sveti posodi in svetem kruhu:

Svetopisemski odlomek dneva: Lk 22,14–20 – Postavitev Gospodove večerje
(Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.)

Ko je prišla ura, je sédel k mizi in apostoli z njim. In rekel jim je: »Srčno sem želel jesti z vami to pashalno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjena v Božjem kraljestvu.« In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: »Vzemite to in si razdelite med seboj, kajti povem vam, odslej ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.« In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: »To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.« Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas.«

POGOVOR

Odlomek govori o nastanku svete maše. Tudi pri sveti maši duhovniki uporablja svete posode: pateno, ciborij in kelih. Svete so zato, ker jih uporabljamo le pri sveti maši, le za bogoslužje. Na pateno (ploščat zlat krožnik) položi veliko hostijo in v ciborij (zlata posoda z držalom in pokrovom) da male hostije, ki postanejo Jezusovo telo. V kelih natoči vino in vodo, ki se spremenita v Jezusovo kri.

- Ali sta ciborij in kelih enako, bolj ali manj sveta, kot so bile svete posode iz templja v Danielovem času, ki smo jih srečali v zgodbi? (*Bolj sta sveta, saj se ju dotika pravo Jezusovo telo in kri. Daniel je živel, preden se je na zemlji rodil Jezus, zato takrat še ni bilo svete maše.*)
- Katere so svete posode in kako ravnamo z njimi? (*Kelih, patena, ciborij, monštranca – lahko pokažemo slike, ki jih najdemo med e-gradivi, še bolje pa je, če udeležencem te predmete pokažemo v živo. Z njimi se ravna zelo spoštljivo, ne uporablja se jih za nobene druge namene kakor za bogoslužje.*)
- Ali poznate kakšen svet prostor? (*Cerkev, kapela, pokopališče ...*)
- Kako pokažemo spoštovanje do njih? (*Primerno smo oblečeni – hlače ali krilo čez kolena in ne prekratke rokave, smo zbrani – ne govorimo po nepotrebnem, ne tekamo, se ne igramo; ko vstopimo v cerkev ali kapelo, kjer je prisoten Jezus v tabernaklju, spoštljivo pokleknejo in Njemu posvetimo vso svojo pozornost.*)
- Kaj je »Najsvetejše«? (*To je posvečena hostija, pravo Jezusovo telo.*)

Povzamemo: Jezus je Bog in Bog je najbolj svet. Pri spremenjenju v času svete maše Sveti Duh spremeni hostijo v Jezusovo telo. To se zgodi tik pred povzdigovanjem, ko ministranti zvonijo z zvončki. Mi ga prejmemo v obhajilu. Tudi to je svet trenutek, ko smo si z Jezusom najbolj blizu, kot smo si lahko na zemlji. Lahko ga tudi častimo v monštranci. Ta je vedno lepa in največkrat pozlačena, da nas spomni, kako sveta je hostija.

Poznamo tudi (za vsako od spodaj naštetih kategorij udeleženci najprej sami poskušajo naštet, kaj bi tja spadalo):

- **svete obrede:** blagoslov, pogreb, sveta maša (evharistija) in ostali zakramenti: krst, spoved, birma, poroka, mašniško posvečenje, bolniško maziljenje;
- **svete geste:** znamenje križa, poklek, priklon;
- **svete predmete:** križ, oltar, krstni kamen, zvonovi v cerkvah, rožni venec, svete posode;
- **in svete kraje:** Fatima, Lurd, Medžugorje, Jeruzalem ...

Zakaj se reče, da so to sveti predmeti? (*Uporabljajo se samo za služenje Bogu in ne za druge stvari.*)

Tudi Božje ime je sveto in vredno velikega spoštovanja. Ko spoštujemo Njegovo ime, pokažemo, da spoštujemo Boga:

- Katera od desetih Božjih zapovedi nas opominja na to? (*Druga: Ne skruni Božjega imena.*)
- Kako upoštevamo to zapoved? (*Da ne preklinjamo, da o Bogu, Mariji, svetnikih ter o vsem, kar je sveto in kar je Božja stvaritev, govorimo spoštljivo, da druge opozorimo, naj ne preklinjajo ...*)

Poznamo molitev v spravo za bogokletje. V njej hvalimo Božje, Marijino ter Jožefovo ime ter Svetega Duha in s tem prosimo odpuščanja in usmiljenja za tiste, ki so grdo govorili o vsem tem ali so to na kakršenkoli drug način oskrnili. Zmolili jo bomo na koncu kateheze.

Sveto je tudi naše telo, saj nas je Bog naredil po svoji podobi in smo tempelj Svetega Duha – Bog prebiva v nas. Zato je prav, da skrbimo za svoje telo in ga spoštujemo, tako kot tudi telesa drugih. O tem smo več govorili tudi v včerajšnji katehezi o čistosti. Čistost nam pomaga, da spoštujemo svetost telesa.

■ Dejavnost

Lahko izvedemo eno ali več od predlaganih dejavnosti:

Možnost A: ŠOPEK V CERKEV

Udeleženci skupaj naredijo šopek, ki ga nesejo do bližnje kapelice, svetega znamenja ali v cerkev.

Možnost B: SVETA PODOBA

Udeleženci naredijo okvir iz kartona za sveto podobo in ga lepo okrasijo.

Možnost C: ČIŠČENJE KAPELICE

Kapelico očistimo pajčevin in prahu, zamenjamo ovenel šopek s svežim itd.

Pomembno je, da udeleženci vse to počnejo z lepim odnosom do Boga in da osredotočenost ni na nabiranju rož ali okraševanju, ampak na izkazovanju spoštovanja Bogu.

■ Molitev

Če je le mogoče, molitev zmolimo v cerkvi, pred kapelico ali pred sveto podobo. Ob tem smo še posebej pozorni, da vsemu, kar je sveto, izkažemo spoštovanje (npr. ob vstopu v cerkev pokleknemo in se pokrižamo, klečimo, če je izpostavljeno Najsvetejše, se ne pogovarjamo).

Molitev v spravo za bogokletje vnaprej natisnemo (glej e-gradiva), jo razdelimo udeležencem in molimo vsi skupaj.

Znamenje križa

Molitev v spravo za bogokletje:

Bog bodi hvaljen.

Hvaljeno bodi njegovo sveto ime.

Hvaljen bodi Jezus Kristus, pravi Bog in pravi človek.

Hvaljeno bodi ime Jezusovo.

Hvaljeno bodi njegovo presveto Srce.

Hvaljena bodi njegova predragocena Kri.

Hvaljen bodi Jezus v najsvetejšem oltarnem zakramentu.

Hvaljen bodi Sveti Duh, Tolažnik.

Hvaljena bodi vzvišena Mati Božja, presveta Devica Marija.

Hvaljeno bodi nje sveto in brezmadežno spočetje.

Hvaljeno bodi njeno slavno vnebovzetje.

Hvaljeno bodi ime Device in Matere Marije.

Hvaljen bodi njen prečisti ženin sveti Jožef.

Hvaljen bodi Bog v svojih angelih in svetnikih.

Slava Očetu, znamenje križa

KATEHEZA ZA TRETJE TRILETJE

Pripomočki listki s citati iz zgodbe (e-gradiva), 4 napisi z vrstami svetih predmetov in listki s svetimi predmeti (e-gradiva), material za izdelavo rožnih vencov oz. desetak (perlice/kroglice, vrvica, majhni križi)

otatij.net/e-gradiva2024

Vstopno mesto

Udeležencem razdelimo listke s citati iz zgodbe (ne kot besedilo, ampak stavki, ki so jih izrekle posamezne osebe – glej e-gradiva). Njihova naloga je, da se v tišini postavijo v pravilen vrstni red, tako kot so si sledili v zgodbi. Nato vsak pove še, kdo in kdaj je izrekel to poved.

Nazadnje se ustavimo pri citatu: »Ampak, moj kralj ... tiste čaše so posvečene! Ne smemo piti iz njih, tega se je zavedal tudi vaš oče, kralj Nebukadnézar!«

Citati v pravilnem vrstnem redu:

1. »Minila so leta in novi kralj je pozabil na svetovalce, saj je menil, da je sam dovolj pameten in da jih ne potrebuje več. Postajal je čedalje bolj nespoštljiv in ošaben ...« (SUZANA)
2. »Dragiii mojii dvorjani! Jejite, pijte in se veselite!« (KRALJ BELŠACAR)
3. »Ampak, moj kralj ... tiste čaše so posvečene! Ne smemo piti iz njih, tega se je zavedal tudi vaš oče, kralj Nebukadnézar.« (DVORJAN)
4. »Kaj pa vam je, vas je strah? Ah, dajte, dajte že, pustite te izmišljene zgodbe o Bogu raje otrokom.« (KRALJ BELŠACAR)
5. »Kakšno znamenje je to?!« (DVORJANKA)
6. »Tu so modreci, ki ste jih zahtevali, moj kralj.« (VOJAK)
7. »Sredi gostije se je pojavila dlan in s skrivnostno pisavo nekaj napisala na zid. Sedaj me zanima, kaj nam bogovi preko tega sporočila želijo sporočiti. Če mi bosta znala razložiti, bom vsakemu za nagrado dal trideset srebrnikov!« (KRALJ BELŠACAR)
8. »Saj si videl tega kralja Belšacarja! Pojma nima o ničemer! Kar mu bova prodala, to bo verjell!« (TIMUHAR)
9. »O kralj, uspelo nama je razvozlati skrivni pomen besed. Sporočilo na zidu tebi in kraljestvu prinaša dobre novice.« (JAKOMAR)
10. »Moj kralj, slišala sem za še enega svetovalca, ki je vašemu očetu znal razložiti sanje, ki jih ni znal nihče drug.« (DVORJANKA)
11. »Moj kralj, to sporočilo je res napisal Bog. Ampak ni dobra novica, temveč opozorilo, saj si hudo razjezil Boga, ko si onečastil svete posode iz jeruzalemskega templja.« (DANIEL)
12. »Jaz sem kralj Medijcev in Perzijcev ter vaš novi kralj, kralj Darej!« (KRALJ DAREJ)

POGOVOR

To, da so čaše posvečene, pomeni podobno kot svete. Te čaše so bile torej iz templja in so bile namenjene izključno za uporabo pri svetih obredih.

- Kje se še srečamo s sveto čašo, sveto posodo? (*Pri sveti maši.*)
- Kdo je bil prvi, ki je pri maši uporabil kelih? (*Jezus. Če udeleženci ne vedo, povemo, da bomo prebrali v odlomku iz Svetega pisma.*)

Oznanilo

Svetopisemski odlomek dneva: Lk 22,14–20 – Postavitev Gospodove večerje

(Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.)

Ko je prišla ura, je sédel k mizi in apostoli z njim. In rekel jim je: »Srčno sem želel jesti z vami to pashalno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjena v Božjem kraljestvu.« In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: »Vzemite to in si razdelite med seboj, kajti povem vam, odslej ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.« In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: »To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.« Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preлива za vas.«

POGOVOR

- O katerem dogodku govori besedilo? (*O zadnji večerji.*)
- Kaj se je pri tem dogodku dogajalo? (*Jezus je zbral svoje učence pri zadnji večerji. Učencem je dal jesti kruh, ki ga je spremenil v svoje telo, in vino, ki je postala Jezusova kri. Tega se spominjamo in to praznujemo pri vsaki sveti maši.*)
- Kaj vse v tem odlomku je sveto? (*Kruh in vino, ki postaneta Jezusovo telo in kri. Prav tako tudi posoda – kelih – v kateri je kri. In Jezus sam je svet. Tudi apostoli so kasneje postali sveti, svetniki.*)
- Kaj pomeni, da je nekaj sveto?

Povzamemo: Da je povezano z Bogom. (Bog je svet – pomeni, da je čisto popoln in zato vreden, da ga častimo. Zaradi njega so sveti tudi obredi, prostori, predmeti in geste, ki so na kakšen način povezane z Bogom. Sveto pismo je beseda, ki nam jo je povedal Bog, zato mu rečemo sveto. Če ga upoštevamo, živimo lepo, sveto. Tudi svetniki so živeli tako, kot je Bog od njih želel – sveto. Zato jim sedaj pravimo sveti možje in žene, svetniki.) Nekaj (predmet, gesta, prostor, Sveto pismo ...) je torej sveto zaradi Božjega delovanja in navzočnosti in ni odvisno od našega dojemanja, ali se nam zdi sveto ali ne. Ko dojamemo nekaj za sveto (npr. Sveto pismo), nam to pomaga, da malo bolje spoznamo Boga. Svete stvari, obredi, prostori, osebe ... so ponavadi malo skrivnostne, mistične, saj preko njih deluje sam Bog, ki pa je velika skrivnost, saj je tako velik in vsemogočen, da njegovega delovanja nikoli ne bomo mogli popolnoma razumeti.

Dejavnost

RAZPOREJANJE SVETIH STVARI

Udeležencem razdelimo listke (vsakemu približno enako število), na katerih so zapisane besede: cerkev, kapela, kapelica, pokopališče, blagoslov velikonočnih jedil, blagoslov doma, blagoslov animatorjev, sveta maša, pogreb, sveti krst, sveta birma, sveta spoved, sveti zakon (poroka), sveto mašniško posvečenje, sveto bolniško maziljenje, znamenje križa, poklek, priklon, križ, kelih, rožni venec, podobica, Marijina slika. Na tla prednje položimo 4 večje liste, na katerih pišejo vrste svetih predmetov: sveti prostori, sveti obredi, svete geste in sveti predmeti (glej e-gradiva). Njihova naloga je, da svoje listke pravilno razporedijo okoli teh napisov.

Pravilna razporeditev:

- Sveti prostori: cerkev, kapela, kapelica, pokopališče, spovednica
- Sveti obredi: blagoslov velikonočnih jedil, blagoslov doma, blagoslov animatorjev, sveta maša, pogreb, sveti krst, sveta birma, sveta spoved, sveti zakon (poroka), sveto mašniško posvečenje, sveto bolniško maziljenje

- Svete geste: znamenje križa, poklek, priklon, poljub oltarja, pokrižanje z blagoslovljeno vodo
- Sveti predmeti: križ, kelih, patena, rožni venec, podobica, Marijina slika, kip svetnika, svetinjica, blagoslovljena voda

Na koncu vsako od štirih vrst svetih stvari pregledamo in se o njej pogovorimo.

POGOVOR

Za vse svete stvari je prav, da jih spoštujemo in se do njih spoštljivo vedemo.

- Kako spoštujemo svete prostore? *(Tako, da smo v njih mirni, ne tečemo, ne kričimo, smo tiho, hodimo primerno oblečeni (rokavi čez ramena in hlače čez kolena – k temu stremimo; na oratorij kakšen dan zaradi drugih dejavnosti ne pridemo ravno tako oblečeni, kadar pa gremo sami k maši, je prav, da se spoštljivo oblečemo. S tem izkažemo spoštovanje do svetega prostora in do sebe ... Tukaj se lahko navežemo na čistost, ki je bila vrednota prejšnjega dne.)*
- Kako spoštujemo svete obrede? *(Da pri njih sodelujemo, molimo, pojemo, smo vmes tiho ...)*
- Kako izvajamo svete geste? *(Spoštljivo do tistega, ki mu gesto naredimo, do drugega, do Boga.)*
- Kako ravnamo s svetimi predmeti? *(Varujemo jih, skrbimo za njih ... Tudi ko so poškodovani ali polomljeni, jih ne vržemo med smeti, ampak jih spoštljivo zažgemo ali zakopljemo, da lahko postanejo blagoslov za zemljo. Kadar se zida hiša, jih lahko tudi vzdamo v hišo in postanejo blagoslov za hišo.)*

IZDELAVA ROŽNIH VENČKOV

Udeleženci si iz perlic oz. kroglic z luknjico, vrvic in križev izdelajo desetto rožnega venca (ali cel rožni venec). Povemo, da je rožni venec svet predmet, saj nas po molitvi vodi bližje Bogu. Udeležence spodbudimo, da doma zmolijo eno desetto za svojo družino. Pozorni smo na to, da je rožni venec izdelan lepo, da se ga da spoštovati kot svet predmet in da ni narejen »na hitro«.

Molitev

Če imamo možnost, prosimo duhovnika, da pred molitvijo v cerkvi udeležencem pokaže svete posode: monštranco, kelih, pateno ... ter pokaže prostor, kjer so spravljene.

Gremo v cerkev (če se da, pred Najsvetejše). V cerkvi pokleknemo, se pokrižamo in pred Najsvetejšim pokleknemo na obe kolena. Nekaj trenutkov ostanemo v tišini. Povabimo udeležence, da v nekaj trenutkih tišine Jezusu, ki je pred nami, izročijo svoje veselje, hvaležnost, pa tudi skrbi. Na koncu zaključimo:

Dobri Jezus! Hvala, da smo danes lahko tukaj pred teboj. Hvala ti za naše življenje. Hvala za vse lepe stvari, ki nam jih naklanjaš. Prosimo te, pomagaj nam, da se bomo vsaj malo zavedali, kako svet si ti, kako nas ljubiš. Pomagaj nam, da bomo spoštovali svete stvari. Tako nam bodo pomagale, da bomo preko njih prihajali vedno bližje k Tebi. Prosimo te tudi, ostani z nami, kadar nam bo težko. Naj nikoli ne pozabimo, kako nas imaš rad. Amen.

Očenaš, zdravamarija, slava Očetu, znamenje križa

Pesem: Svet, svet si ti, Gospod

5. dan: **BOŽJE VARSTVO**

Simbol: krila

Svetopisemski odlomek: Bog nas varuje – Ps 91,1–4.11–13

Cilji kateheze:

- Spoznavni** Udeleženci spoznajo, da nas Bog varuje, spoznajo tudi poslanstvo angelov varuhov ter treh nadangelov.
- Doživljajski** Udeleženci si podelijo, kako so doživeli Božje varstvo.
- Dejavnostni** Udeleženci izdelajo angela iz papirja ali iz drugega materiala in nanj dodajo citat o Božjem varstvu ali molitev sveti angel.

RAZLAGA ZA ANIMATORJE

Povzetek zgodbe

Kraljeva svetovalca Jakomar in Timuhar sta nevoščljiva, ker je Daniel uspešnejši, zato napišeta ukaz, ki ga kralj potrdi. Kdorkoli bo kogarkoli razen kralja kaj prosil, bo vržen v levjo jamo. Ko zasačita Daniela pri molitvi, ga zatožita kralju in temu ne preostane drugega, kot da izvrši kazen, čeprav Daniela zelo ceni. Toda Bog v levjo jamo pošlje angela, ki levom zapre žrela. Daniel tako noč srečno preživi in je zjutraj osvobojen. Namesto njega kralj levom vrže spletkarska svetovalca in začne verovati v Danielovega Boga.

Aktualizacija vrednote

Eno izmed glavnih sporočil Danielove knjige je, da Bog varuje svoje zveste. Tega ne dela na način, da bi jim bilo prihranjeno vsakršno trpljenje, napor ali kočljiva situacija. Daniel, njegovi tovariši in Suzana večkrat zrejo smrti v oči. Toda ker ostanejo zvesti Bogu, jih ta reši tudi iz nerešljivih situacij. Zanimivo je, da v dogajanje nikoli ne poseže Bog sam, temveč Božji poslanec. V zgodbi se to najbolj očitno pokaže pri rešitvi mladeničev iz ognjene peči in Daniela iz levje jame, ko je naloga »agenta Božjega varstva« dodeljena angelu.

V današnjem dnevu smo želeli izpostaviti Božjo obljubo, da nikoli ne zapusti sebi zvestih (Božje varstvo), hkrati pa je to v duhu Danielove zgodbe priložnost, da udeležencem oratorija in animatorjem predstavimo angele (varuhe).

Obstoj angelov je tako v Svetem pismu kot v zgodovini Cerkve neštetokrat izpričan in vera v angele (in hudiče) sodi med katoliške verske resnice. Angeli niso podobni bogovom raznih mitologij, ki naj bi delovali po lastnih nagibih in po lastni volji, temveč v stik s človekom vedno prihajajo po Božjem naročilu. Po svoji naravi so od Boga ustvarjena duhovna bitja. Imajo svoj um in voljo, so osebna bitja in neumrljivi. Da duhovnemu bitju rečemo angel, pa mora služiti Bogu (duhovnih bitij, ki ne služijo Bogu, ne imenujemo angeli). »Angel« je torej bolj služba kot vrsta duhovnih bitij.

Angeli se tako v Stari kot v Novi zavezi pogosto pojavljajo. V Danielovi knjigi imajo še prav posebno mesto. Ne le da so omenjeni v primeru rešitve mladeničev iz ognjene peči in Daniela iz levje jame, prisotni so tudi v Danielovih videnjih, ki jih sicer nismo uvrstili v oratorijsko zgodbo. Tam izvemo za imeni dveh od teh angelov: Mihael in Gabriel. Tako je, prav tisti Gabriel, ki je Mariji in Jožefu naznanil Jezusovo rojstvo.

Mihaela in Gabriela poleg Rafaela uvrščamo med nadangele. To so angeli s posebnimi nalogami. Gabriela v Svetem pismu srečamo kot prinašalca Božjih sporočil (Danielu, Mariji, Zahariju ...). Mihael je v knjigi Razodetja predstavljen kot vodnik nebeške vojske, ki se bori proti »zmaju«, tj. zlemu, hudiču in grehu (prim. Raz 12,7). Rafael pa je božji zdravilec, angel, ki človeku pomaga, da ozdravi (glej Tobitovo knjigo).

Poleg nadangelov poznamo še angele z drugačno nalogo: angele varuhe. V Cerkvi je že vso zgodovino prisotno prepričanje, da ima vsak vernik ob sebi angela varuha, ki ga varuje pred hudim, ga vodi in zanj prosi Boga. Znan je tudi prijateljski odnos bl. Carla Acutisa, ki ga je gojil do svojega angela varuha. Takole je zapisal: »Ves čas prosi svojega angela varuha za pomoč. Tvoj angel varuh mora postati tvoj najboljši prijatelj.«

Sporočilo tega oratorijskega dne je torej, da lahko računamo na zaščito in pomoč, če zanjo prosimo. Bog nas varuje, na vidne in nevidne načine. Včasih nevidno po angelu varuhu, drugič po dobrem človeku, tu pa tam pa tudi z neverjetnim čudežem, kot je obvaroval preroka Daniela v levji jami.

■ Razlaga simbola

Ptice kril ne uporabljajo le za letenje. Ko so v nevarnosti, se mali piščančki stisnejo k mami kokli in ta jih objame s svojimi perutmi. Z njimi jih skrije in zavaruje pred nevarnostjo. Krila/peruti so torej že v živalskem svetu povezana z varovanjem in zaščito. Če to prenesemo na Božje varstvo in na angele varuhe, o katerih je govora v današnji zgodbi, je simbolika še toliko bogatejša. Kot koklja svoja piščeta Bog tudi nas po angelu varuhu skrije pod nebeška krila in zavaruje pred nevarnostjo.

■ Razlaga svetopisemskega odlomka dneva

Bog nas varuje: Ps 91,1-4.11-13

*Tisti, ki stanuje v zavetju Najvišjega,
ki prenočuje v senci Mogočnega,
pravi Gospodu: »Moje zatočišče in moja trdnjava,
moj Bog, ki vanj zaupam.«
Zares, on te bo rešil iz ptičarjeve zanke,
pred pogubno kugo.*

*S svojimi krili te pokrije,
pod njegove peruti se zatečeš;
ščit in oklep sta njegova zvestoba.*

*Zakaj svojim angelom bo zate zapovedal,
naj te varujejo na vseh tvojih potih.*

*Na rokah te bodo nosili,
da z nogo ne zadeneš ob kamen.*

*Čez leva in gada boš stopal,
poteptal boš mladega leva in morsko pošast.*

Psalm 91 nam na izredno lep in simboličen način pripoveduje, kako nas Bog varuje. Vsaka vrstica prinaša novo prisposodbo Božjega varstva. »Prenočevanje v senci Mogočnega«, »trdnjava«, »rešitev iz ptičarjeve zanke«, »ščit in oklep« ... in nenazadnje: »S svojimi krili te pokrije, pod njegove peruti se zatečeš«.

Psalm govori prav o tem, o čemer želimo razmišljati ta oratorijski dan: kako nas Bog v svoji zvestobi in dobroti na mnogo različnih načinov varuje na vseh naših poteh. Vabi nas, da se zatekamo »pod njegove peruti«. Obljublja nam, da nas bo vedno varoval in nikoli zapustil.

SKUPNI UVOD V KATEHEZO

Ambientacija: Na vidnem mestu je postavljen simbol kril.

Obnovimo najprej današnjo oratorijsko zgodbo. Zastavil vam bom nekaj nagradnih vprašanj. (Za nagrado so lahko bonboni ali podobno.)

- Kakšno past sta Jakomar in Timuhar načrtovala za Daniela? (Kralju Dareju sta predlagala, naj izda zakon, ki pravi: »Vsak, ki bo v tridesetih dneh kogarkoli kaj prosil, boga ali človeka, razen kralja Dareja, bo vržen v levo jamo!«)
- Ali je Daniel ta ukaz spoštoval? (Ne, ni ga spoštoval, ker je molil k svojemu Bogu in ga prosil za pomoč.)
- Kako se je kralj Darej počutil, ko je videl, da so kot kršitelja zakona pred njega pripeljali Daniela? (Žal mu je bilo in spoznal je, da so pravzaprav s tem zakonom Danielu nastavili zanko.)
- Kaj se je zgodilo potem? (Kot je veleval kraljevi ukaz, je bil Daniel vržen v levo jamo, vendar ga je pred levi rešil angel. Kralj Darej se je tega razveselil.)
- Kaj se je zgodilo z Jakomarjem in Timuharjem? (Moral sta bežati pred levom.)

Kratki film

Ogledali si bomo **film o ptici/koklji, ki brani svoje mladiče in jih skrije pod svoje peruti.**

- Na projektorju ali TV-ju si ogledamo filmček, ki kaže, kako ptica ali koklja brani svoje mladiče in jih zaščiti pod svojimi krili. Povezave do Youtube filmčkov so v e-gradivih, izmed njih si izberete enega ali dva; več si jih lahko ogledate tudi kasneje tekom dneva.
- Udeležence vprašamo, kaj jih je v filmu nagovorilo. Cilj pogovora je, da jim pokažemo podobnost med tem, kako koklja/ptica ščiti in brani svoje mladiče in tem, kako nas Bog ščiti in varuje. Pokažemo tudi pomen simbolike kril, kakor beremo v Ps 91,4: »S svojimi krili te pokrije, pod njegove peruti se zatečeš.«

oratorijske-gradiva2024

POGOVOR

- Kaj smo videli v filmčku? Kaj vam je bilo všeč?
- Kaj nam ta filmček sporoča? (Da koklja/ptica brani svoje mladiče.)
- Zakaj mislite, da smo si ogledali ta film prav danes? (Ker želimo pokazati, da tudi nas Bog varuje, kakor ptica/koklja varuje svoje mladiče.)
V Psalmu 91 beremo: Bogu rečemo: »Ti si moje zatočišče in moja trdnjava.« On nas bo rešil iz zanke. S svojimi krili nas pokrije, pod njegove peruti se zatečemo; ščit in oklep sta Njegova zvestoba.
- Vsakega od nas spremlja ena oseba, ki ima krila in nas varuje. O kateri osebi govorim, kdo je to? (To je angel varuh, ki ga ima vsak od nas in angeli imajo krila, da nas lažje varujejo.)
- Ali lahko kdo od vas pove dogodek oz. nevarnost, pred katero misli, da ga je varoval njegov angel varuh? (Udeleženci povedo, pove naj tudi kdo od animatorjev ali voditelj.)

Za konec vsak udeleženec dobi štampljko s simbolom kril.

KATEHEZA ZA PREDŠOLSKO OTROKE

Pripomočki slike nadangelov (e-gradiva), kip ali slika angela varuha, Sveto pismo, šablona za izdelavo angelčka iz tulca (e-gradiva), tulci WC papirja (za vsakega udeleženca), bel papir, škarje, barvice, lepilo, kreda, belo oblačilo ali blago za angela

otatjij.net/e-gradiva2024

Opomba za izvajalce: Na začetku kateheze (in tudi še kdaj vmes) lahko zapojete 5. kitico pesmi *Blagor Zvestim* (Kot je Daniel), ki jo najdete v poglavju *Pesmi*.

Vstopno mesto

Vnaprej pripravimo poligon (postavimo nekaj ovir). Določimo tudi začetek poti in cilj. Udeležence razdelimo v pare. Enemu v paru najprej zavežemo oči, nato pa pripravimo poligon. Tisti udeleženec, ki nima zavezanih oči, predstavlja angela (če lahko, mu damo krila) in vodi učenca z zavezanimi očmi po prostoru. Varno ga odpelje do cilja. Ker je pomembna tišina, ga ne usmerja z besedami, ampak ga prime za roko in odpelje. Ko vsi končajo, se še zamenjajo. Vmes nekoliko spremenimo poligon, da imajo vsi enako izhodišče.

Po koncu poligona se z udeleženci pogovorimo.

- Kako ste se počutili, ko vas je nekdo vodil? Ste se počutili varno? (Po smislu.)
- Ali ste se kdaj počutili, da vas kdo v življenju vodi? Kdo? (Vodijo nas starši, učitelji, trenerji, Jezus, Marija, angeli – k tem odgovorom jih usmerimo s podvprašanji.)
- Bog nam je podaril življenje in nas vedno spremlja. Ste že kdaj začutili, da vas varuje? (Če se da, naj udeleženci povedo svojo izkušnjo. Svojo izkušnjo podelimo tudi animatorji.)

Pesem: Ves dan, vso noč

Oznanilo

POGOVOR O ZGODBI

Kaj se je danes zgodilo z Danielom? (Vrgli so ga med leve.) So ga levi požrli? Kdo ga je rešil? (Angel.) Daniel je tako zaupal v Gospoda Boga, da je služil samo njemu, se mu izročal in ga prosil. Pri tem mu je njegov angel pomagal, da je ostal zvest Bogu in on ga je rešil.

POGOVOR O ANGELIH

- Ali veste, kdo so angeli? (Udeleženci odgovarjajo ...)

Bog je ustvaril angele, še preden je ustvaril svet. Angeli so lepi, ker ljubijo in so prijazni. So močni in veliki, ker jim Bog daje moč. Hitro lahko pridejo kamorkoli, zato jim rišemo krila. Jih lahko vidimo? Ne, ne moremo jih videti, ker nimajo telesa. Nevidni so. Čeprav so nevidni, je Bog dal nekaterim ljudem poseben dar, da so jih videli.

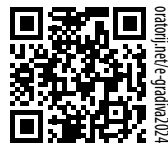
(Vir: s. Jožica Merlak, Svetopisemske urice)

Vsak človek ima angela varuha. Tudi Daniel ga je imel. Angeli so dobra duhovna bitja, ki nas spremljajo na naši življenjski poti, kot so spremljali in varovali preroka Daniela.

- Ali veste, da poznamo tudi nadangele? (Udeležencem pokažemo slike nadangelov, ki jih najdemo med e-gradivi.) Nadangeli so najbolj blizu Bogu, so glavni angeli, ki morajo izvršiti posebno nalogo, ki jim jo je dal Bog.

- Ali ste že slišali za nadangela Mihaela? Nadangel Mihael se bojuje zoper hudega duha in nas brani pred njim, da nam ne bi škodoval.
- Ali ste že slišali za nadangela Gabriela? Nadangel Gabriel oznanja posebna Božja sporočila. Mariji je oznanil, da bo spočela in rodila sina Jezusa.
- Ali ste že slišali za nadangela Rafaela? Nadangel Rafael je spremljal Tobija na poti do sorodnika Gabela. Rafael je zavetnik vseh potujočih.

V Svetem pismu imamo zapisano eno posebno zagotovilo, kako nas Bog varuje:

onotini.net/e-gradiva2024

Svetopisemski odlomek dneva: Ps 91,1–4.11–13 – Bog nas varuje

(Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.)

Tisti, ki stanuje v zavetju Najvišjega,
 ki prenočuje v senci Mogočnega,
 pravi Gospodu: »Moje zatočišče in moja trdnjava,
 moj Bog, ki vanj zaupam.«
 Zares, on te bo rešil iz ptičarjeve zanke,
 pred pogubno kugo.
 S svojimi krili te pokrije,
 pod njegove peruti se zatečeš;
 ščit in oklep sta njegova zvestoba.
 Zakaj svojim angelom bo zate zapovedal,
 naj te varujejo na vseh tvojih potih.
 Na rokah te bodo nosili,
 da z nogo ne zadeneš ob kamen.
 Čez leva in gada boš stopal,
 poteptal boš mladega leva in morsko pošast.

POGOVOR

Kako nas bo Bog varoval? Kaj ste slišali? *(Razložimo posamezni pomen besed, ki se jih spomnijo. Varoval nas bo pred pastmi, pred kugo/hudo boleznijo, pokril me bo s peruti/krili (simbol: krila), s ščitom in oklepom me bo varoval kot vojak, poslal bo angele in jim zapovedal, naj nas varujejo; na rokah nas bodo nosili, pred levom in gadom nas bo varoval.)*

Današnji svetopisemski odlomek dneva nas torej uči, da Bog vsakemu, ki ga z zaupanjem prosi, zagotavlja varstvo in pomoč.

■ Dejavnost

Možnost A: ANGELČEK IZ TULCA

Udeleženci izdelajo vsak svojega angelčka iz tulca. Tulec je telo, iz belega papirja izrežemo krila in glavo (za šablono glej e-gradiva) ter jih prilepimo na tulec.

Možnost B: IGRA VLOG

Igra vlog ob molitvi Sveti angel, varuh moj. Udeležencem razdelimo vloge: eden je angel, drugi je otrok. Otrok stoji ob angelu in ga prosi s sklenjenimi rokami, potem gre otrok na stol in angel razpre krila. Otrok se nato uleže, angel pa sedi ob njem.

Možnost C: ANGELČEK VARUJE

Otroci tekajo v označenem krogu. Angelček varuje otroke pri igri in pazi, da kdo ne prestopi črte. Če kdo prestopi črto, angelček zakliče »Stoj!« in potem si zamenjata vlogi.

■ Molitev

Zdaj se bomo tudi mi izročili Bogu v varstvo in prosili svete angele varuhe, da nas varujejo (*to storimo pred kipom ali sliko angela varuha*).

Znamenje križa, sveti angel

Dobri Bog! Ljubiš nas. Dal si nam angela varuha, da nas vodi v nebesa. Zahvaljujemo se ti, ker nas angeli varuhi varujejo vsega hudega in hudobnega. Gospod Bog, daj, da bomo svoje angele varuhe vedno poslušali in jih ubogali. Amen.

Znamenje križa

■ KATEHEZA ZA PRVO TRILETJE

Pripomočki ruta, krila angela, ilustracija Daniela v levji jami (e-gradiva), šablone za izdelavo angela – škatlice (e-gradiva), škarje, flomastri, barvice, lepila, prtiček, križ, čajna svečka, bonboni

ostanijurel-e-gradiva2024

■ Vstopno mesto

Že pred začetkom katehez pripravimo poligon (na hodnik postavimo stole, razne prepreke). Med udeleženci izberemo dva prostovoljca. Enemu damo ruto čez oči, da ničesar ne vidi, drugemu pa damo krila angela (lahko jih naredimo sami ali pa jih vzamemo iz Miklavževe predstave). Povemo, da bo udeleženec, ki predstavlja angela, vodil tistega, ki ima zavezane oči. Poligon ponovimo (z drugimi prostovoljci) vsaj še dvakrat.

Po poligonu z udeleženci reflektiramo:

- Ali tudi vas kdo vodi v življenju, kot je angel vodil otroka skozi poligon? (*Da, starši, učitelji, trenerji ... tudi Bog – če sami ne pridejo do odgovora Bog, jih usmerjamo.*)
- Kako se počutite, ko veste, da nekdo skrbi za vas? (*Udeleženci odgovarjajo; usmerjamo jih v to, da se takrat počutimo bolj varno, gotovo, ni nas strah ...*)

Povzamemo: Bog nas v življenju vedno spremlja in vodi, če se mu pustimo voditi. Zakaj? Ker nas ima rad in nam vedno želi najboljše. Ko smo potrti, nas tolaži, ko smo veseli, se smeje z nami, in ko ne vemo, kako naprej, nam kaže pot. O tem pripoveduje tudi današnji svetopi-semški odlomek dneva.

■ Oznanilo

Svetopisemski odlomek dneva: Ps 91,1-4.11-13 – Bog nas varuje
(*Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.*)

Tisti, ki stanuje v zavetju Najvišjega,
ki prenočuje v senci Mogočnega,
pravi Gospodu: »Moje zatočišče in moja trdnjava,
moj Bog, ki vanj zaupam.«
Zares, on te bo rešil iz ptičarjeve zanke,
pred pogubno kugo.
S svojimi krili te pokrije,
pod njegove peruti se zatečeš;
ščit in oklep sta njegova zvestoba.

Zakaj svojim angelom bo zate zapovedal,
naj te varujejo na vseh tvojih potih.
Na rokah te bodo nosili,
da z nogo ne zadeneš ob kamen.
Čez leva in gada boš stopal,
poteptal boš mladega leva in morsko pošast.

■ POGOVOR

Prebrali smo, da nam Bog zagotavlja, da nas bo varoval, ščitil in rešil iz vsake težave. Bog ima nešteto poti do nas in ena od teh je tudi preko angelov varuhov. Vsakemu od nas je namenil svojega angela varuha, ki nas varuje in ščiti. Naša naloga je, da mu zaupamo in se mu priporočamo. Angel varuh nas varuje tako skrbno, da se nam ni treba bati niti leva. To lepo prikazuje naslednja slika.

Udeležencem pokažemo ilustracijo Daniela v levji jami (glej e-gradiva). Skupaj z njimi ugotovimo, da je na sliki nek človek, ki je očitno v smrtni nevarnosti, saj je obkrožen z levi, vendar ga je Bog obvaroval, tako da mu je poslal na pomoč angela varuha. Tako je varen tudi pred levi. Nato udeležence povabimo, da ugotovijo, kateri prizor oz. kdo je na sliki. Nato obnovimo, kaj se je zgodilo v današnji zgodbi.

- Kako je Daniel prišel med leve? *(Med leve ga je vrgel kralj, saj ni ubogal njegovih navodil in ni častil kralja.)*
- Kako je ravnal Daniel, ko je slišal za kraljev ukaz? Ali ga je ubogal? *(Daniel ni ubogal kralja, ampak je še naprej častil Boga.)*
- Kako je sprejel svojo kazen? *(Mirno, ni iskal izgovorov.)*
- Kako se je na njegovo obsodbo odzval kralj? *(Ni bil vesel, saj mu je Daniel veliko pomenil in je bil njegov dobri služabnik.)*
- Kdo in kako ga je rešil? *(Rešil ga je Bog in mu poslal angela, tako so bili levi mirni in ga niso napadli.)*
- Kaj se je na koncu zgodilo z Danielom? *(Kralj ga je postavil za svojega svetovalca, vsi so častili Boga.)*

Povzamemo: Daniel je vedel, da ga čaka smrt (levja jama), če ne bo počastil kralja oziroma če bo kaj prosil koga drugega kot kralja. Kljub temu se je odločil še naprej častiti in prositi Boga za pomoč ter mu ostati zvest tudi do smrti. Bog je nagradil njegovo požrtvovalnost tako, da mu je poslal angela varuha in ga rešil levov. Daniel nam daje zgled, da ob trdni zvestobi Bogu lahko dosežemo veliko in ostanemo v Božjem varstvu. In tako kot je Bog varoval Daniela, varuje in skrbi tudi za nas, zato lahko zaupamo, da nas bo varoval, če mu ostanemo zvesti.

■ Dejavnost

Udeležencem razdelimo papir, na katerem je natisnjena osnova za angela – škatlica (glej e-gradiva), škarje, lepilo, barvice in flomastre. Najprej natančno obrežejo angela. Če ne gre, naj pomaga animator. Nanj napišejo »ANGEL VARUH, VARUJ ME«. Nato ga z barvicami/flomastri pobarvajo in okrasijo. Ko končajo, prepognejo črtnane črte navznoter, nanesejo lepilo in oblikujejo škatlico. V škatlico dajo bonbon, nato jo zaprejo.

Udeležencem naročimo, da svojo škatlico podarijo nekomu, ki jih varuje in ob komur se počutijo varno. Ta oseba je lahko na oratoriju ali pa škatlico odnesejo domov.

Molitev

Če je mogoče, skupaj z udeleženci odidemo v kapelo ali pa sami naredimo oltarček (postavimo prtiček, križ in prižgemo svečko). Pred oltarček udeleženci položijo svoje angele, ki so jih prej naredili.

Znamenje križa

Pesem: Ves dan, vso noč

Dragi Bog. Danes smo tukaj zbrani, da se ti zahvalimo, ker nas vedno varuješ, skrbiš za nas in nam pošiljaš angele varuhe. Naj nam bodo ti angeli, ki smo jih sami naredili, v spomin, da nas imaš neizmerno rad in ti za nas ni vseeno. Hvala vsem tistim, zaradi katerih se počutimo varno in jim bomo te angele podarili. Prosimo te, da bomo vedno zaupali v Božje varstvo.

Sveti angel, slava Očetu, znamenje križa

Pesem: Upaj in veruj

KATEHEZA ZA DRUGO TRILETJE

Pripomočki Sveto pismo, slike živali z mladički (e-gradiva), za vsako podskupino natisnjen odlomek iz SP (e-gradiva), flomastri/voščenke, plakat, slike Marije, angela varuha in priprošnjikov v sili (e-gradiva)

ostanji.net/e-gradiva2024

Spremenjen dejavnostni cilj! Udeleženci naredijo promocijo za Božje varstvo.

Predlogi pesmi: Ves dan, vso noč / Da, Gospod, dober si / Moj Jezus, Rešitelj / Vsi, ki upajo vanj / Slavi Boga

Vstopno mesto

Udeleženci dobijo slike živali z mladički (glej e-gradiva). Po manjših skupinah pripravijo uprizoritev podobe iz živalskega sveta, v kateri živali varujejo svoje mladiče pred animatorjem (ali pred udeležencem, ki ga določi animator), ki želi vzeti mladička. Vsaka skupina uprizori eno žival. Izbiramo živali, ki so izrazito zaščitniške do svojih mladičev: koklja, medvedka, divja svinja, gos, labod, levinja ipd. Ko se pripravijo, prizor uprizorijo pred vsemi.

POGOVOR

- Kakšne lastnosti imajo te živali, ko so same z mladiči ali pa, ko so mladiči ogroženi? (*Čutijo se ogrožene, so zaščitniške, bojijo se za varnost svojih mladičev.*)
- Kaj pa ljudje? Kako ravnajo starši z otroki? Kako se dojenček ali malček počuti ob starših, kako se počuti ob tujih ljudeh?
- Kje se ljudje počutimo varno?
- Kako se navadno počuti otrok, ko pride prvič v vrtec? (*Negotovo, strah ga je, ko nima ob sebi staršev. Vzgojiteljica potolaži malčka.*)
- V razredu sošolci zafrkavajo učenca, ki mu gre slabše pri kakšnem predmetu. Kako se ta učenec počuti? Kaj lahko v taki situaciji naredite vi za zaščito svojega sošolca? (*Pristopimo do sošolca in mu po svojih močeh pomagamo, ga tolažimo; če je potrebno, o situaciji obvestimo učiteljico.*)

- To je resničen dogodek iz Slovenije: Zgodila se je prometna nesreča. Na nezavarovan železniški prehod je pripeljal mlad šofer v trenutku, ko je nasproti pridrvel vlak. Vlak je avto, v katerem je še vedno bil šofer, porival in mlel pred seboj skoraj 100 metrov in ga na koncu odrinil v jarek pod železniškim mostom. Šofer je na koncu nepoškodovan sam zlezal iz popolnoma zveržene pločevine, ki je bila prej avto. Šofer je še danes živ in zdrav.

Kdo je bil na delu v tem dogodku? Kdo mislite, da je obvaroval tega mladega moža pred smrtjo?

- Že v zgornjih primerih smo lahko spoznali, da Bog varuje ljudi po starših, učiteljih prijateljih, sošolcih, po angelih varuhih, pa tudi čisto neposredno. Ali je kdo že doživel, da ga je Bog obvaroval v kakšni nevarnosti? *(Podelimo si izkušnje, pustimo dovolj časa, da udeleženci povedo.)*

■ Oznanilo

Udeležence razdelimo v tri podskupine. Vsaka od njih dobi en odlomek iz Svetega pisma (najdete jih tudi med e-gradivi), ga prebere, ter ugotovi, kaj ima odlomek skupnega z današnjo dramsko igro, ki se prav tako osredotoča na Božjo besedo in iz nje črpa navdih.

1. odlomek: Psalm 91,1-4.11-13 – Kako nas Bog varuje?

Ti, ki živiš v zavetju Najvišjega, ki bivaš v senci Vsemogočnega, reci Gospodu: »Moje pribežališče si in moj grad, moj Bog, ki vanj zaupam.« Da, on te osvobodi iz zanke ptičarjev, pogubne kuge reši. S svojimi perutmi te pokrije in pod njegova krila se zatečeš: njegova zvestoba je zaslon in ščit. Zakaj svojim angelom je zate zapovedal, naj te varujejo na vseh tvojih potih. Na rokah te bodo nosili, da z nogo ob kamen ne zadeneš. Stopal boš čez gada in modrasa, z nogo poteptal leva in zmaja.

2. odlomek: Jeremija 1,4-10 – Od kdaj misli Bog na Jeremija in na vse nas ter nas varuje?

Zgodila se mi je beseda Gospodova, rekoč: »Preden sem te upodobil v materinem telesu, sem te poznal; preden si prišel iz materinega naročja, sem te posvetil, te postavil za preroka narodom.«

Jaz pa sem rekel: »Oh, Gospod Bog, glej, ne znam govoriti, ker sem še deček.«

A Gospod mi je odgovoril: »Nikar ne govôri: deček sem; kajti h komur koli te pošljem, boš šel, in karkoli ti ukažem, boš govoril. Nikar se jih ne boj, saj sem jaz s teboj, da te rešujem, govori Gospod.«

Potem je Gospod iztegnil svojo roko in se dotaknil mojih ust; Gospod mi je rekel: »Glej, svoje besede polagam v tvoja usta. Glej, postavljam te ta dan nad narode in kraljestva.

3. odlomek: Izaija 43,1b-4a.5a – Kdo je naš varuh in pred čem nas varuje?

Nikar se ne boj, saj sem te odkupil, poklical sem te po imenu: moj si! Ko pojdeš čez vodo, bom s teboj, ko čez reke, te ne poplavijo, ko pojdeš skoz ogenj, ne zgoriš in plamen te ne bo ožgal. Saj sem jaz, Gospod, tvoj Bog, Sveti Izraelov, tvoj rešitelj. Ker si drag v mojih očeh, spoštovan in te ljubim, dam ljudi v zameno zate in ljudstva v zameno za tvoje življenje. Ne boj se, saj sem jaz s teboj.

Vsaka podskupina na kratko predstavi svojo ugotovitev o tem, kako se odlomek, ki so ga brali, povezuje z današnjo oratorijsko zgodbo. Nato nadaljujemo s skupnim pogovorom.

POGOVOR

- Kaj imajo vsi svetopisemski odlomki skupnega? (*Govorijo o tem, kako Bog varuje vsakega človeka.*)
- V kakšnih okoliščinah je Bog varoval Daniela in njegove tri sovrstnike?
- Na kakšne načine in pred čim je Bog varoval v vsakem od odlomkov, ki ste ga brali v manjših skupinah?
- Na kakšne načine pa nas danes Bog varuje? (*Po angelih varuhih, po starših, po učiteljih v šoli, voditeljih oratorija in animatorjih, po Mariji. Pa tudi čisto direktno.*)

Poglejmo nekaj slik oseb, s pomočjo katerih nas Bog varuje (*pred udeležence položimo slike, ki jih najdemo med e-gradiivi*):

- Marija s plaščem s Ptujске gore,
- angel varuh,
- nadangeli,
- svetniki za priprošnjo v sili.

K njim so se ljudje zatekali v molitvi, ko je pretila kakšna huda nevarnost ali bolezen. Pri nas sta izmed štirinajstih priprošnjikov v sili najbolj znana sv. Florijan in sv. Rok. Na priprošnjo teh svetnikov so bili ljudje velikokrat obvarovani še hujših katastrof, kot so se že zgrnile nadnje.

Če imamo čas in zanimanje, lahko na kratko povzamemo življenje teh dveh svetnikov:

Sv. Florijan (ali Cvetko): Domovina tega še danes enega najbolj priljubljenih »ljudskih svetnikov v sili«, zavetnika proti požarom in povodnim ter enega izmed štirinajstih priprošnjikov v sili, naj bi bila rimska provinca Norik, ki se je raztezala na ozemlju današnje Gornje Avstrije. Veliko je legend, ki opisujejo njegovo življenje, zgodovinski podatki pa so skromnejši. Vemo le, da se je rodil v tretjem stoletju, po vsej verjetnosti v vasi Zeiselmauer blizu Dunaja. Bil je krščen in krščansko vzgojen. Kot častnik rimske vojske je dosegel pomemben položaj, saj je postal vodja pisarne cesarskega namestnika v Lauriacu (vzhodno od Linza). V času Dioklecijanovega preganjanja so tudi v tem mestu zaprli štirideset kristjanov. Florijan jim je želel pomagati, načrtoval je njihov pobeg iz ječe, pa so pri tem prijeli še njega in ga pripeljali pred namestnika Akvilina. Izročilo pravi, da je bil Florijan obsojen na smrt s sežigom. Pripravili so grmado in ga privezali na drog. Florijan je spodbujal svoje mučitelje, naj pohitijo in čim prej prižgejo grmado: »Ko boste to storili, se bom po plamenih povzpел v nebesa!« Polni jeze so poveljniki ukazali Florijana odvezati. Odločili so se, da ga bodo utopili. Sveti Florijan je zavetnik proti požarom in proti povodnji. Naši predniki so se mu radi priporočali v molitvi, da bi jih varoval zemeljskega in večnega ognja.

Sv. Rok: Njegovo značilno podobo ali kip, ko kaže kužno rano na svojem stegnu in mu pes prinaša kruha v gobcu, vidimo na številnih stranskih oltarjih in znamenjih. Ta podoba pove, da je Rok zavetnik proti kužnim boleznim; Legendarno poročilo iz 15. stol. o njem pove, da se je rodil okoli leta 1295 v mestu Montpellier v južni Franciji. Zgodaj je osirotel, razdal svoje veliko premoženje revežem in se leta 1317 odpravil na božjo pot v Rim. Po Italiji je takrat razsajala kuga, ki so jo zanesli mornarji z Vzhoda. Ljudje so trumoma obolevali in umirali. Rok se je na svoji romarski poti ustavil v več krajih, kjer je stregel kužnim bolnikom. Tudi v Rimu je delal tako in številne je ozdravil tako, da jih je prekrizal. Ko se je vračal domov, je v Piacenzi na severu Italije še sam zbolel. Najprej je ležal med bolniki, potem pa se je mukoma zavlekel v gozd ter se naselil v zapuščeni koči. Tam ga je s pijačo krepčal angel, iz bližnjega gradu pa mu je pes prinašal kruh in meso. Po angelu čudežno ozdravljen, se je Rok vrnil v domače mesto, ki je bilo takrat vpleteno v vojsko s sosedi. Bil je tako spremenjen, da ga nihče ni prepoznal. Sam pa tudi ni hotel povedati, kdo je, niti tedaj, ko so ga meščani obtožili vohunstva in ga zaprli v ječo, kjer je po petih letih umrl 16. avgusta 1327. Svetniku se priporočajo zoper razne nalezljive bolezni, proti bolečinam v nogah, kolenih, proti oteklina, proti steklini in živinski kugi. Kot zavetnika ga častijo zdravniki (predvsem kirurzi), lekarnarji, kmetje, jetniki, grobarji in drugi.

Pesem z gestami: Ves dan, vso noč

■ Dejavnost

Udeleženci s pomočjo svetopisemskega odlomka naredijo reklamni oglas za Božjo skrb in varstvo. Potem to predstavijo celotni skupini na čim bolj izviren način (plakat, v obliki videospota, v obliki rapa ipd.).

■ Molitev

Znamenje križa

Sveti angel ali čuj, Marija:

Čuj, Marija, prošnjo vročo, o, ne pusti me iz rok!
Moja mati mi ostani, sredi križev in nadlog.
Če zapro se mi vsa srca, tvoje se mi ne zapre,
k tebi kličem, ti pomagaj, mati, saj premoreš vse!
Vem, da ti ne boš pustila, da se tvoj otrok izgubi,
mati, ti me boš rešila, tvoja roka me drži.
Ti me čuvaj, ti me vodi, v smrti mi ob strani stoj,
milo sodbo mi izprosi, reši me, otrok sem tvoj. Amen.

Slava Očetu, znamenje križa

KATEHEZA ZA TRETJE TRILETJE

Pripomočki Sveto pismo, kreda, polena, preveze za oči, zgodba o čudežu v Hirošimi (e-gradiva), slike angelov varuhov (e-gradiva), vrvica, lepilni trak, škarje, lepilo, flomastri, karton

oratorij.net/e-gradivo2024

■ Vstopno mesto

S kredo na tla narišemo cesto od napisa »zemlja« do napisa »nebesa«. Lahko je vijugasta, vsebuje lupinge, ovire (polena ...). (Če nimamo na voljo asfaltne površine, lahko s pripomočki postavimo poligon). Udeleženci se razporedijo v pare. Eden v paru predstavlja »angela varuha«, drugi pa »človeka«. Človek si z rutico preveže oči. Naloga angela varuha je, da človeka z besednim usmerjanjem pripelje po poti od zemlje do nebes. Ko udeležencema uspe, zamenjata vlogi.

POGOVOR

- Kako lahko igro povežemo s svojim življenjem? *(Tudi nas na poti do nebes spremljajo, varujejo in vodijo angeli varuhi. Za nas je dobro, če se jim pustimo voditi.)*
- Kako pa lahko to igro povežemo z današnjo zgodbo? *(Angel je levom zaprl gobce, da niso ranili Daniela.)*
- Kako se je zgodba o Danielu končala? *(Namesto Daniela sta levom vržena Jakomar in Timuhar, kralj pa začne verovati v Danielovega Boga.)*
- Ali menite, da tudi nas angeli tako varujejo, kot so Daniela? *(Da, Bog nas po angelih še vedno varuje. Navadno angelovega delovanja ne opazimo, mnogo pa je tudi pričevanj, ko so ljudje videli konkretnen angelov čudež.)* Ali nas Bog varuje še na kakšen drug način kot po angelih? *(Da, prek staršev, dobrih učiteljev, animatorjev, župnika, prijateljev ... Tudi po priprošnji Marije in svetnikov.)*

Oznanilo

Poglejmo, kaj o Božjem varstvu pravi Sveto pismo. (*Spodbudimo, da odlomek poišče kdo izmed udeležencev.*)

Svetopisemski odlomek dneva: Ps 91,1-4.11-13 – Bog nas varuje

(*Če se le da, odlomek preberemo iz Svetega pisma.*)

Tisti, ki stanuje v zavetju Najvišjega,
ki prenočuje v senci Mogočnega,
pravi Gospodu: »Moje zatočišče in moja trdnjava,
moj Bog, ki vanj zaupam.«
Zares, on te bo rešil iz ptičarjeve zanke,
pred pogubno kugo.
S svojimi krili te pokrije,
pod njegove peruti se zatečeš;
ščit in oklep sta njegova zvestoba.
Zakaj svojim angelom bo zate zapovedal,
naj te varujejo na vseh tvojih potih.
Na rokah te bodo nosili,
da z nogo ne zadeneš ob kamen.
Čez leva in gada boš stopal,
poteptal boš mladega leva in morsko pošast.

POGOVOR

- O čem govori psalm? (*O tem, kako nas bo Bog varoval, če mu bomo zvesti.*)
- Ali psalmist govori v dobesednem ali prenesenem pomenu? Zakaj tako misliš?
Povzamemo: Lahko oboje: v prenesenem pomenu to, da nas bo rešil pred pogubno kugo, nas rešil iz ptičarjeve zanke, nosili nas bodo na rokah ... Vse to pomeni duhovno varstvo pred zlim, pred hudičem, grehom ... V preteklosti je dostikrat divjala kuga, pa Bog ni čudežno rešil vseh, ki so se zatekali k njemu. Zagotovo pa jih je rešil tistega, kar je hujše od kuge – greha. Kakor smo videli v zgodbi, je Daniela dobesedno rešil pred levi. Prav tak je primer iz 2. svetovne vojne, ko je na Hirošimo padla bomba – sesulo se je vse, obstala pa je neka klet, kjer so kristjani molili rožni venec. Ti so ostali nedotaknjeni.
- Kdo so angeli? (*Angeli so duhovna bitja, ki jih je ustvaril Bog. A ne katerakoli duhovna bitja, temveč tista, ki so v službi Boga. So Njegovi služabniki in sli. Angeli imajo um in voljo, so osebna bitja in neumrljivi. Vsak vernik ima ob sebi angela varuha kot zaščitnika in vodnika.*)
- Kdo so nadangeli? Katere tri nadangele poznamo? (*To so angeli s posebnimi nalogami. Poznamo Gabriela, Rafaela in Mihaela. Gabriela v Svetem pismu srečamo kot prinašalca Božjih sporočil (Mariji, Zahariju ...). Mihael je vodnik nebeške vojske, ki se bori proti zlemu, hudiču, grehu. Rafael pa je božji zdravilec, angel, ki človeku pomaga, da ozdravi; v Svetem pismu je omenjen v Tobitovi knjigi.*)
- Kakšno nalogo imajo angeli varuhi? (*Angeli varuhi imajo nalogo, da človeka spremljajo skozi življenje, ga varujejo pred hudim – predvsem pred grehom, pa tudi pred nesrečami. Zato se vsak dan zatekamo k njim v varstvo. Angele za varstvo prosimo tudi za druge osebe, za tiste, ki jih ne moremo sami obvarovati ali jih lahko samo do določene mere.*)

- Ali imate kakšno izkušnjo s tem, ko ste bili obvarovani hudega (npr. kakšne nesreče), in bi to lahko bila posledica delovanja angela varuha? *(Če je kdo od udeležencev in animatorjev doživel kaj takega, podeli z ostalimi. Sicer lahko predstavimo dva resnična primera, ki ju najdemo med e-gradivi).*
- Ali zaupaš, da te prav vsak dan, v tem trenutku spremlja angel? Se mu redno priporočaš v varstvo?

■ Dejavnost

SLIKA ANGELA VARUHA

Udeleženci izdelajo sliko angela varuha: na karton (npr. 12 x 17 cm) nalepijo sliko angela varuha (npr. 10 x 15 cm), ki ga zanje vnaprej natisnemo (nekaj angelov najdete med e-gradivi) ali ga narišejo sami. Kar ostane vidnega kartona ob robu slike, ga kot okvir s flomastri okrasijo, pobarvajo. Na zadnjo stran zgoraj prilepijo polkrožno vrvico, da lahko sliko obesimo. Pod to vrvico zapišejo: »Izročam te v varstvo angelu varuhu.« in pod tem molitev sveti angel.

Druga možnost je, da udeleženci na zadnjo stran slike napišejo svetopisemski citat o Božjem varstvu. Lahko ga sami poiščejo na spletni strani bibilja.net ali v aplikaciji YouVersion (pomagajo lahko iskalni pojmi, kot so »varoval«, »angel«, »varuh« ... – na ta način udeležence seznanimo s Svetim pismom na spletu), lahko pa jim sami predlagamo nekaj citatov:

- »Glej, jaz bom s teboj in varoval te bom, kjerkoli boš hodil, in pripeljal te bom nazaj v to deželo. Zares te ne bom zapustil, dokler ne storim, kar sem ti obljubil.« (1 Mz 28,15)
- »Gospod te bo varoval vsega hudega, varoval bo tvoje življenje.« (Ps 121,7)
- »Kajti Gospod bo tvoje zaupanje, varoval bo tvojo nogo pred zanko.« (Prg 3,26)
- »Zakaj svojim angelom bo zate zapovedal, naj te varujejo na vseh tvojih potih.« (Ps 91,11)
- »Gospod je tvoj varuh, Gospod je tvoja senca, nad tvojo desno roko.« (Ps 121,5)
- Psalm 121

Sliko angela varuha udeleženci nekomu podarijo – bratcu, sestrici, lahko pa tudi kakšnemu starejšemu, ki ga bo vesel. Na ta način so tudi udeleženci malo podobni angelom varuhom, saj skrbijo za bližnjega.

■ Molitev

Znamenje križa

Povemo, da bomo še enkrat prebrali današnji psalm iz Svetega pisma. Udeležence povabimo, da ob tem iskreno prosijo, da bi zaupali, da nas angeli varuhi varujejo in da bi se jim radi priporočali.

Sveti angel, slava Očetu, znamenje križa

Pesem: Poleti, zaupaj / Sveti angel, varuh moj / Ves dan, vso noč

VELIKE IGRE

1. DANIELOVI ANGELI

Št. udeležencev	poljubno
Št. animatorjev	kolikor je otokov +2
Št. skupin	Igro lahko otroci na manjšem oratoriju igrajo kot posamezniki, sicer pa jih lahko razdelimo v poljubno število skupin glede na velikost oratorija in število otočkov/nalog, ki jih boste pripravili.
Pripomočki	Za ocenjevalno polje: • vrvica • angelček za vsako skupino • slika/simbol Daniela • slika/simbol leva Za otoke: • odvisno od otokov, ki si jih zamislite

Kratek opis igre

Ideja velike igre je v svoji osnovi zgolj konkretiziran in vsebinsko dodelan predlog vodenja oz. točkovanja velike igre. V nadaljevanju opisani sistem lahko torej uporabite za zunanjo igro po otokih, za manjšo ali krajšo igro tekom oratorija ali za notranjo igro v primeru dežja. Skladno z dano situacijo je potrebno zgolj pripraviti igre, naloge oz. dejavnosti, ki bodo posameznemu otroku ali skupini prislužile točko, s katero bodo premikali svojega angela proti Danielu ali odmikali leva stran od njega. Cilj igre je aktivno zbirati točke in tako s svojim angelom prvi priti do Daniela in ga rešiti. Ob tem pa tudi pazimo, da z dobljenimi točkami stran odmikamo leva, da ta ne pride do Daniela prvi. Pri odmikanju leva sodelujejo vse ekipe in je iz tega vidika igra delno kooperativna.

Igra se konča ...

... ko prva skupina zbere toliko točk, da pride do konca ocenjevalne vrvica s svojim angelom in tako reši Daniela iz jame ali ko lev tretjič pride do Daniela in ga poje. V tem primeru je igra premagala igralce/udeležence. To se seveda ne bo zgodilo, za kar bo poskrbel animator, ki igro vodi in kontrolira leva, a naj bo ta možnost otrokom neznana, da se bodo zares potrudili.

Vzgojni vidik igre

- Spoznati, da se je vredno in potrebno potruditi, da pomagamo drugim, ki so v stiski.
- Spoznati, da ne smemo samo stremeti za lastnim uspehom, ampak moramo sodelovati pri premagovanju skupnih izzivov in nevarnosti, četudi za ceno lastnega uspeha.

POTEK IGRE

Uvod v igro za udeležence

Oh, ti groza! Nespametni kralj Darej je Daniela, ker je ostal zvest svojemu Bogu, dal vreči v levo jamo. Daniel je torej zaprt v votlini, v kateri ni nič drugega kot on in trop lačnih in divjih levov. A Daniel ostaja pogumen in zaupa v Božje varstvo in pomoč. Verjame, da mu bo Bog, ker mu je ostal zvest in ga ni izdal, poslal angele varuhe, da ga zaščitijo pred levi in rešijo iz jame.

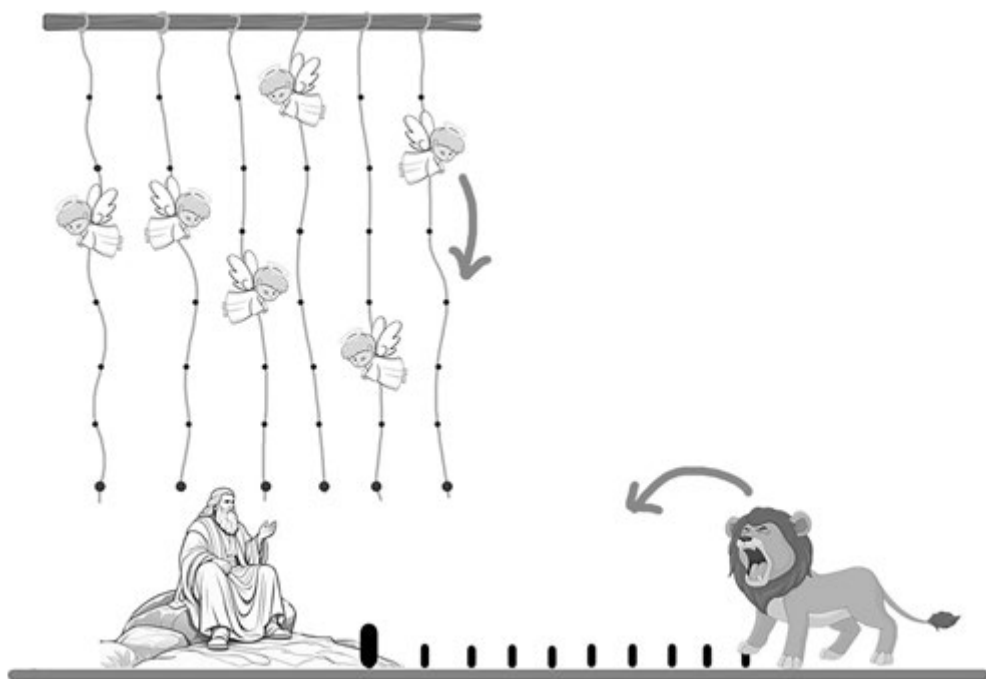
Vaša naloga, dragi igralci/tekmovalci, je, da prevzamete vlogo angelov varuhov in z reševanjem danih izzivov in nalog pridete do Daniela prvi vi in ga rešite iz grozne zagate. A še pomembneje kot to, da boste prvi, je to, da vse lačne leve zamotite in odganjate proč od Daniela, da ne bi slučajno oni prišli do zapornika prej kot vaša pomoč in ga požrli.

■ Ocenjevalno polje

Za vodenje in atraktivnost igre je ključnega pomena, da se izdela čim večje in dodelano **ocenjevalno »polje«** po nadaljnjem opisu oz. spodnji skici. Prepuščena vam je ustvarjalnost in bolj kot se boste potrudili, bolj se bodo udeleženci vživeli v igro in večja bo tekmovalnost.

Potrebujete toliko **točkovoalnih vrvic**, kot je udeležencev/skupin, ki med seboj tekmujejo. Vse točkovoalne vrvice po dolžini enakomerno razdelite/**označite** na enako število krakov (z vozli, trakci, barvami). Ti bodo določali, koliko točk bo potrebno zbrati, da skupina pride do cilja, zato to prilagodite svoji zasnovi otočkov in zelenemu času trajanja. Za vsako skupino je potrebno izdelati **angelčka**, ki bo potoval po vrvi. Lahko ga (vsaj delno) izdelajo udeleženci sami ob začetku igre. (V tem primeru jim pripravite potrebni material s papirjem, barvicami, škarjami in podobnim. Angelčki naj bodo velikosti okoli 10 cm in za to naj otroci ne porabijo več kot dobrih 5 minut.) Nanj napišete ime ali številko skupine in uredite način, kako se lahko pripne na vrvico (lahko enostavno s kljukico za perilo). Vrvico obesite na palico, vejo, strop, steno ... pod njimi je postavljen **simbol Daniela**. Na določeni oddaljenosti od Daniela je na tleh tudi **lev**. Lev je lahko samo slika, plišasta žival ali pa se v Daniela in leva oblečeta animatorja, kar zadevo še popestri in lahko obema vlogama dodate še dodatne funkcije v procesu igre.

Prostor med levom in Danielom razdelite na želeno število polj, po katerih se bo lev lahko premikal in približeval Danielu. Smiselno je, da je polj vsaj 2x toliko, kot je označb na eni vrvici.

■ Navodila za izvedbo

Udeležence razdelimo v starostno mešane in enakovredne skupine. V primeru zelo majhnih oratorijev ali če si igro zamislite drugače, lahko tekmuje tudi vsak udeleženec sam. Igralci nato krožijo po otočkih in z opravljanjem nalog pridobivajo točke. V kolikor bo otočkov toliko kot skupin in je predvideno, da bo vsaka skupina naredila en krog po vseh otočkih, potem morate na otočkih točkovanje nujno zastaviti tako, da bo na vsakem otočku glede na uspešnost možno osvojiti od 1 do 3 ali 4 točke. Označevalnih mest na točkovalni vrvi pa mora biti v tem primeru približno 2x toliko, kot je število otočkov. Namesto urejenega kroženja posamezne skupine po predvidenem sosledju otočkov lahko igro izvedete tudi na način prostega gibanja po večjem številu otočkov, kjer zbirajo točke. Ti so lahko v tem primeru tudi tekmovalne n-rave (skupina proti skupini). Pri tem bodite pozorni, da bodo vse naloge primerljive po času trajanja in enakomerno ovrednotene s pridobljenimi točkami.

Ko skupina opravi z nalogo na otočkih in si pridobi točke, lahko en član iz skupine ali pa vsi skupaj stečejo do ocenjevalnega polja, kjer animatorju povejo, koliko točk so si prislužili – za toliko mest se po vrvi spusti njihov angel ali pa se za toliko mest nazaj pomakne lev (če si prislužijo več točk, jih lahko tudi delijo med obe akciji). Ves čas na (približno) enakomeren časovni razmak drugi animator ob ocenjevanem polju po pripravljenih poljih proti Danielu pomika figuro leva. Nujno je, da ta animator pozorno spremlja dinamiko igre in skladno s tem prilagaja interval premikanja leva.

Za dosego vzgojnega namena igre je potrebno, da nobena skupina ne more priti prej do Daniela prej, kot bi do njega prišel lev, če ga nihče ne bi pomikal nazaj. Določene skupine se morajo torej nujno »žrtvovati«, da svoje točke porabijo za odmikanje leva, sicer jih bo igra premagala. Predlagamo, da se leva pomika naprej na tak način, da vsaj enkrat tekom igre pride povsem do Daniela. Takrat rečemo udeležencem, da ga je zgolj povohal in nato skočil nazaj na nekje 2/3 svoje poti. Obenem pa se takrat vsi angeli zelo prestrašijo in zbežijo nekaj točkovnih korakov na vrvi nazaj. Tu je ponovno vzgojno zelo pomembno, da se ne pomaknejo nazaj vsi enakomerno. Tisti, ki je gledal samo nase in na svoje točke, bo bolj »kaznovan«. Predlagamo, da se angelčka skupine, ki je v tistem trenutku zaradi investiranja svojih točk v oddaljevanje leva zadnja (ali pa morda zadnji dve), pomakne nazaj zgolj za dve mesti, ostale pa procentualno sorazmerno glede na trenutno mesto na vrvi (skupine torej ohranijo isti vrstni red, samo vsi se pomaknejo nazaj). Če je recimo 6 skupin, se trenutno vodilnega pomakne nazaj za 6 mest, drugega za 5 mest in tako naprej do predzadnje skupine. Tako točkovanje angelov na vrvi kot pomikanje leva se potem takoj nadaljuje naprej. Animator, ki upravlja z levom, lahko takrat njegovo pomikanje še pospeši. S tem tudi vpliva na hitrost oz. trajanje igre. Lahko se odločite, ali pride lev še enkrat do Daniela in s tem premeša vrstni red na točkovanju ali pa bi že drugi prihod pomenil konec igre. Konec igre je, ko prva ekipa doseže konec ocenjevalne vrvice in tako pride do Daniela. Tista ekipa je zmagovalna, v določeni meri pa so zmagovalci vsi, ker so skupaj dosegli to, da jih lev ni prehitel.

Posamezne majhne igre, naloge ali izzive za otočke sestavite samostojno, primerno vašemu oratoriju, otrokom in prostoru, ki ga imate na voljo. Veliko jih je napisanih že pri drugih igrah v tem priročniku. Če katere od drugih iger ne boste uporabili, lahko mirno izkoristite vsaj otočke. Igre najdete tudi v vseh preteklih priročnikih in drugih knjigah z igrami. Zelo zabavne igre najdete tudi na spletu (npr. na povezavah na QR kodah). Predvsem pa vas spodbujamo k lastni ustvarjalnosti in domišljiji. Pri tem bodite resnično pozorni, da, kjer

je le mogoče, vsebino posamezne naloge v določeni meri povežete z zgodbo ali vrednotami oratorija. Z zelo malo truda in prilagoditve lahko tudi skoraj katerokoli splošno znano in uporabljeno igro spremenite v tematski ožarek z golj s kako vsebinsko zgodbo, ambientacijo ali minimalno prilagoditvijo (npr. vlečenje vrvi med otroki in animatorjem lahko postane vlečenje leva ven iz jame z Danielom itd.).

PREDLOG ZA KATEHEZO

V kolikor igre ne boste izvajali na vašem oratoriju, je lahko ideja opisane vizualizacije primerna tudi za popestritev in uporabo pri katehezi. Vsak udeleženec v skupini kateheze izdela svojega angela varuha. Tega lahko naredi povsem sam ali pa ga izdela iz predloge. Nanj napiše svoje ime, lahko pa doda tudi svoje dobre lastnosti/moči, lahko nanj dnevno dopisuje vrednote, ki jih je spoznal in osvojil ... Tekom celotnega tedna se nato udeleženci trudijo, da bodo dobri angeli in bodo Daniela obvarovali pred levom. Že na samem začetku se animatorji in udeleženci dogovorite, kaj je potrebno, da se njihov angel pomakne po vrvi navzdol proti Danielu ali lev odmakne za eno mesto bolj stran. Naj bo to pridnost pri katehezi, pomoč ostalim otrokom, dobro delo, pravilni odgovori na vprašanja, izkaz kreposti ali življenje dnevne vrednote tekom ostalega dogajanja na oratorijskem dnevu itd. Prav tako se dogovorite, kaj bo povzročilo premik leva. Ali bo to izrečena grda beseda, neposlušnost, goljufanje pri igri, nesramnost do ostalih otrok itd.

Pomembno je, da to ne postane samo tekmovanje med udeleženci, ampak naj bo na prvem mestu lepa in konkretna spodbuda, da si bodo vsi želeli delati bolje.

2. ZA BOGA TUDI V OGENJ

Št. udeležencev več kot 100

Št. animatorjev 24

Št. skupin 8

- Pripomočki**
- zvitek (razglas) za uvod v igro (e-gradiva)
 - načrt templja (e-gradiva)
 - zidarska dovolilnica (e-gradiva)
 - material za gradnjo (glej Cenik)
 - škarje, lepilni trakovi itd.
 - za otoke glej posamezni otok

otolij.net/e-gradiva2024

Kratek opis igre

Vsaka skupina zida tempelj kot spomin na čas, ko Izraelci še niso bili sužnji. Daniel na koncu igre izbere najpristnejši tempelj, med samo igro pa so otroci preizkušani v zvestobi do Boga. Kralj Nebukadnézar je izdal ukaz, naj se priklonijo pred podobo malika Marduka, kazni za kršenje tega ukaza pa je ognjena peč. Vendar v peči čaka angel s pohvalo in nagrado za zvestobo.

Igra se konča ...

... ko skupine končajo z gradnjo templja.

Vzgojni vidik igre

- Spodbujati igralce, da so zvesti Bogu, kljub temu da je priklon pred podobo malika na prvi pogled nedolžen in so zanj nagajeni z bonboni. Zaupanje Bogu in majhna preizkušnja v igri prineseta večje dobro.

POTEK IGRE

Uvod v igro za udeležence

Skupine v igri predstavljajo Izraelce v babilonski sužnosti. Daniel jih spodbudi, naj vsaka skupina zgradi tak tempelj, kot je v Jeruzalemu, da ne bi pozabili na svojega Boga in svoje korenine. Material za tempelj lahko kupijo na tržnici, denar pa nabirajo na otokih z nalogami. Na koncu igre bo izbran najlepši tempelj oziroma tisti, ki bo najbolj podoben prvotnemu. Znotraj vsake skupine se razdelite v trojice (prilagodite število udeležencev na skupino), saj bo potrebno opravljati veliko različnih zadolžitev. Nekateri boste nabirali denar, drugi pa zidali tempelj. Predlagamo 10–15 igralcev na skupino, ti se potem razdelijo v manjše skupine po 3 ali 4.

V trenutku, ko Daniel konča svoj govor in razlago navodil, pride do njega kraljevi uradnik in *naglas ter uradno* prebere razglas kralja Nebukadnézarja, da je od zdaj naprej potrebno častiti boga Marduka in kdor ne bo izpolnjeval tega ukaza, bo vržen v ognjeno peč. Kraljevi uradnik naj bo oblečen v kostum in naj ima v roki zvitek papirja (glej e-gradiva), ki ga odločno prebere. Nato odide.

Preden se skupine odpravijo v svoje baze, Daniel pove še to, da naj udeleženci ohranijo zvestobo svojemu Bogu in ne upoštevajo kraljevega ukaza. Pove, da jim bo Bog povrnil za njihovo zvestobo in bo z njimi tudi v preizkušnjah.

■ Navodila za izvedbo

Igralci so Izraelci v babilonski sužnosti in da ne bi pozabili na svojo vero, kulturo in zgodovino, bo vsaka skupina postavila majhen tempelj, kot so ga imeli v Jeruzalemu. Njihova naloga je, da na otokih pridobijo material za gradnjo templja in ga zgradijo čim lepšega. Na koncu igre bo Daniel izbral, kateri je najbolj podoben pravemu templju. Vendar morajo vse to početi na skrivaj, saj je kralj Nebukadnézar izdal ukaz, da je treba častiti boga Marduka, česar pa mi kot Izraelci ne bomo upoštevali. Zato je pri vsem potrebno paziti, da udeleženci varno prinesejo material v bazo, saj del igralnega prostora nadzirajo kraljevi uradniki in opazujejo, če se otroci maliku priklonijo ali ne.

BAZE SKUPIN

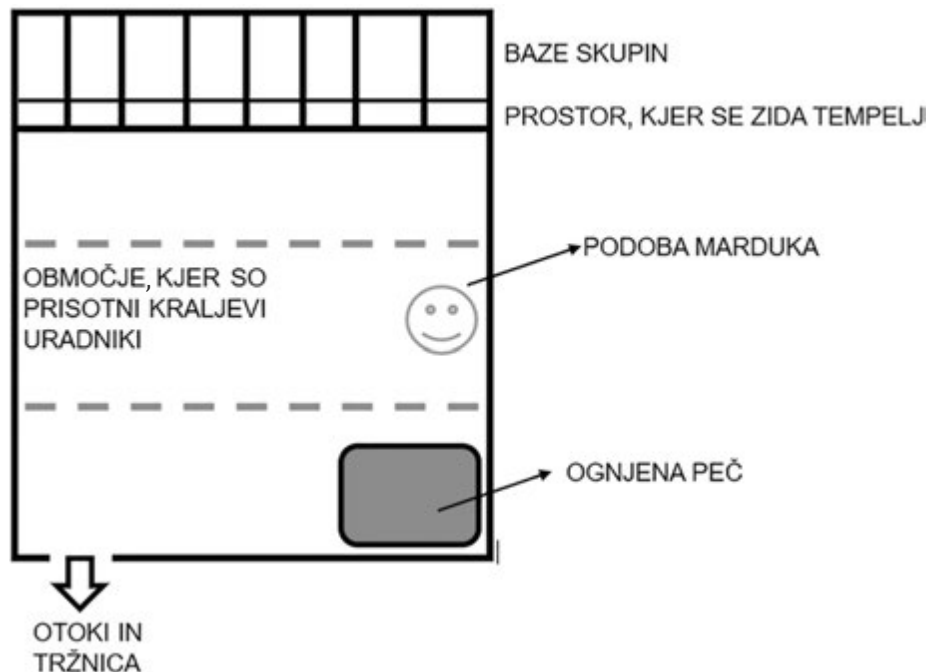
Baza skupine se deli na dva dela: del, kjer skupina postavlja tempelj, in del, kjer se nabira material in kjer se nahajajo člani skupine.

KRALJEVI URADNIKI IN MARDUK

Mardukova podoba naj bo očitna, na vidnem mestu, v najpreprostejši varianti naj bo *smejko* iz Worda (☺). Pomembno je tudi to, da je podoba dovolj velika, recimo velikosti A2 plakata.

Kraljevi uradniki naj se sprehajajo v nekem omejenem območju okoli te podobe (glej shemo igralne površine) in opazujejo, kako igralci prehajajo to območje. Če opazijo, da se niso priklonili, jim vzamejo denar ali material, ki ga nosijo, ter jih pošljejo v ognjeno peč. Opcija igre je tudi, da kraljevi uradniki igralce, ki se niso priklonili, lovijo – seveda samo v svojem območju. Če jih opazijo, da so se priklonili, jih pohvalijo in jim dajo bonbon. Število uradnikov prilagodite glede na to, kolikšen prostor boste namenili območju za priklanjanje pred Mardukom. Najbolj pošteno oz. najbolj smiselno je, da uradniki opravljajo svojo funkcijo ob dogovorjenem znaku (alarm, zelena/rdeča luč, odkrita ali zakrita podoba).

SHEMA IGRALNE POVRŠINE

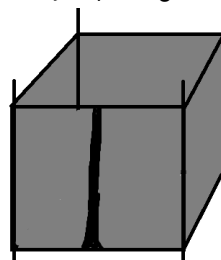
OGNJENA PEČ

Naj bo prostor, ki je dovolj blizu območju s kraljevimi uradniki. Super je, če lahko res naredite vroč prostor (poleti to ni zelo težko ☺), da malo spominja na ognjeno peč. Pomembno je tudi, da se res ne vidi noter. Naj vzbuja odpor do vstopa in predstavlja nekaj napornega.

Pred pečo naj bo kraljevi uradnik, ki straži peč. Notri naj bo angel, ki ga igra eden od animatorjev, in čaka udeležence ter jih pohvali za njihovo zvestobo. Da res pokažemo, da se splača biti zvest Bogu, naj ima angel notri prijetno hladno pijačo iz potovalne skrinje in nagradi udeležence. Udeleženec mora v peči ostati 3 minute (lahko določite drug primeren čas). V peči se lahko igra kakšno namizno igro, naredi 20 počepov, zapoje pesem ipd., da čas hitreje mine.

Pazite, da ne bo animatorja, ki igra angela, *pobralo* od vročine. :) Če bo prehudo, naj ima kakšno menjavo.

Bonus peči: Angel v peči udeležencu na roko nariše ogenj (z rdečim flomastrom), kar predstavlja 10 % popusta na tržnici. Če udeleženec pride večkrat, dobi več popusta (za vsakič 10 %). Popusti med člani skupine se ne seštevajo (če prideta dva z 10 %, to ne pomeni 20 %).

SKICA OGNJENE PEČI

TRŽNICA

Na tržnici se prodaja material za gradnjo templja. Osnova sta predvsem **načrt** in **zidarska dovolilnica**, ki ju tudi kupijo na tržnici. Skupina lahko začne graditi tempelj šele, ko imajo **vs**i udeleženci skupine ZIDARSKO DOVOLILNICO in **cela skupina skupaj** en NAČRT TEMPLJA. Material za izdelavo templja je vedno na voljo, ni vezan na načrt ali dovolilnico.

Cenik materiala na tržnici:

• Načrt templja (e-gradiva)	4 cekine
• Zidarska dovolilnica (e-gradiva)	2 cekina
• Obzidje (kartonaste škatla)	6 cekinov
• Orodje za izdelovanje (škarje, lepilni trak in še kaj)	4 cekine
• Skrinja zaveze	20 cekinov
• Streha templja	2 cekina
• Zagrinjalo	4 cekine
• Oltar	5 cekinov
• Posoda za vodo	5 cekinov
• Voda (za umivanje)	2 cekina
• Stebri	4 cekine
• Rumen/zlat papir za okrasitev (lahko tudi astronavska folija)	6 cekinov

Cenik si prilagodite na čas trajanja igre, je pa tudi dobra možnost za časovno regulacijo igre – kako jo pohitriti ali upočasniti. Poskrbite, da imate dovolj materiala za vse skupine.

Za material za zidavo templja malo pogledjte, kaj vam dopuščajo možnosti na vašem oratoriju. Lahko »zidate« z opekami, tako da jih zložite (pazite, da je kolikor toliko stabilno) ali pa je cel tempelj zgrajen iz kartonastih škatel (za čevlje ali pa kaj večjega).

OPOMBE

Igra ima nekaj zahtevnejših elementov, zato je bolje, da vsi animatorji vsaj v grobem poznajo njen potek. Veliko časa bo vzela tudi priprava vseh potrebnih stvari (ambient in material za tržnico).

Voditelj igre naj dobro premisli, kako bo igro razložil igralcem, saj je potrebno v kratkem času posredovati dokaj veliko informacij. Ni slabo, če se nekaj osnovnih pravil napiše na kakšen večji list ali natisne na A4 liste, ki jih imajo v svojih bazah, da lahko igralci med igro preberejo, kar so pozabili.

Predlagamo, da uporabite vsaj 1. in 2. razširitev od v nadaljevanju predlaganih, saj bo igra mnogo zanimivejša.

Otoki

Predlagamo, da se postavi približno 12 otokov (odvisno od števila igralcev in velikosti skupin, ki hodijo naokoli). Na otokih lahko igra ena posamezna skupina, lahko pa so narejeni tudi kot tekmovanje za dve skupini.

Na otokih udeleženci dobijo denar, ki ga lahko porabijo na tržnici. Koliko denarja dobijo, se odločite na podlagi težavnosti otoka. Če se da, oblikujete otoke tako, da imajo vsaj malo povezave z vsebino letošnje oratorijske zgodbe (zato so pri otokih tudi dolgi opisi).

POZOR! Potrebno je imeti dovolj otokov glede na število udeležencev v vaši igri. Lahko pa so zastavljeni tako, da je lahko na otoku več skupin naenkrat.

Ideje za igre na otokih:

- G. Otrin: Igra je zakon!
- R. Pinosa: Igrajmo se
- gradiva.donbosko.si (QR koda)
- stari oratorijski priročniki
- splet ...

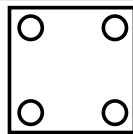

V nadaljevanju je opisanih šest predlogov za igre na otokih. Ostale sestavite sami, primerne vašemu oratoriju. Dajte domišljiji prosto pot! 😊

1. BORBA Z LEVI

Pripomočki plesarski trak, nogavice

S plesarskim lepilnim trakom na tleh označimo območje 3x3 m na tleh (ploščice/parket). Igra je za štiri udeležence (po dva iz vsake skupine). Igralci si med seboj poskušajo sezuti nogavice. Pazite, da ne pride do agresije in da igra ne traja predolgo. Samo zmagovalna skupina dobi cekine. Imejte kakšne rezervne nogavice, ker je poletje in je marsikdo bos.

SKICA

2. KRALJEVSKA ŠOLA

Daniel in njegovi prijatelji so se izobraževali v kraljevi šoli in pridobili veliko znanja. Na tem otoku se preveri splošno znanje udeležencev. Naj prav odgovorijo na vsaj polovico vprašanj.

Vprašanja:

- Katera svetopisemska oseba je gradila barko? (Noe.)

- Kateri grm ne zgori do konca? (*Mojzesov goreči grm.*)
- Kdaj praznujemo praznik vseh svetih? (*1. novembra.*)
- Kaj je karies? (*Bolezen zob.*)
- Kako se imenuje tipičen slovenski objekt, namenjen sušenju sena? (*Kozolec.*)
- Kaj raste na oljki? (*Oljke.*)
- Na koliko držav meji Slovenija? (*Na štiri.*)
- Kateri reki tečeta mimo Zidanega Mosta? (*Sava in Savinja.*)
- Koliko je filmov o Kekcu? (*Trije.*)
- Kdo je bil don Bosko? (*Duhovnik, ustanovitelj salezijancev, oče in učitelj mladine.*)
- Koliko strun imajo ukulele? (*Štiri.*)
- Koliko metrov je visok Triglav? (*2864 m.*)

3. BABILONSKI STOLP

Pripomočki lončki, karte, papir, deščice, škatla, kar najdete ...

V Babilonu so ljudje poskusili zgraditi stolp, ki bi segal do neba. Udeleženci naj iz naključnih predmetov postavijo čim višjo skulpturo/zgradbo, ki mora obstati vsaj 15 sekund. Gradnja stolpa naj bo omejena s časom ali pa z minimalno višino. Animator oceni, ali je zgrajeno dovolj visoko.

Igro lahko tudi prilagodite tako, da zidate človeško piramido.

4. SKRIVANJE PRED BABILONCI

Izraelci so bili v Babilonu sužnji in bili so prisiljeni delati nekatere stvari na skrivaj. Udeleženci na tem otoku pokažejo svoje sposobnosti sporazumevanja brez besed. Postavijo se v kolono in si s pantomimo drug drugemu prenašajo sporočilo od zadnjega do prvega v koloni. Prvi v koloni, ki je tudi zadnji v pantomimi, potem na glas pove besedo. Pantomimo začnejo pri zadnjem v koloni. Ta pantomimo »preda« predzadnjemu, predzadnji naslednjemu in tako naprej do prvega v koloni. Tisti, ki so v koloni spredaj, ne smejo gledati nazaj, ko se med dvema »predaja« pantomima v koloni za njimi. Zadnjemu v koloni seveda najprej povemo besedo, ki jo mora kazati oz. mu jo izročimo, napisano na listku.

Nekaj predlogov besed za pantomimo: vžigalica, kitara, ogenj, školjka, mešalec za beton ... Če je skupina manjša, naj odigra več besed.

5. TEKMOVANJE V PETJU

Tekmujemo v petju dveh ali več skupin. Skupine na določeno temo zapojejo čim več pesmi. Animator pokaže na skupino, ki naj zapoje pesem (pojejo približno 10 sekund), nato pokaže na drugo skupino, ki mora peti drugo pesem. To delamo tako dolgo, dokler eni skupini zmanjka pesmi. Pesmi se ne smejo ponavljati. Teme: oratorijske himne, Marija, Jezus, božič, velika noč ...

6. UPOR BABILONCEM

Pripomočki kreda, kamenčki

Udeleženci trenirajo za upor proti Babiloncem s ciljanjem v tarčo. S kredo lahko na tla narišete različno velike kroge (tarčo), ki pomenijo različno število točk. Da skupina dobi denar, mora zbrati določeno število točk. Mečejo lahko kamenčke, žogice. Lahko pa je tudi animator živa tarča in ga ciljajo z (vodnimi) balončki.

■ RAZŠIRITVE IGRE

■ 1. Nadzornik gradbišča

Nadzornik gradbišča je animator, ki nadzira gradnjo templja. Edina in glavna naloga je, da preverja, ali imajo vsi udeleženci skupine zidarsko dovolilnico in načrt. To nalogo lahko opravlja tudi nekdo izmed uradnikov. Če imate možnost, naj bo zidarsko oblečen (kombinezon, čelada, delavski čevlji, načrt, svinčnik ...)

■ 2. Ruta/buf

Možnost najema rute/bufa na tržnici, s katero/im lahko en udeleženec postane neviden pred kraljevimi uradniki. Ruto ima lahko skupina v lasti 15 minut.

■ 3. Dražba

Animator, ki je na tržnici, organizira dražbo za predmet, ki je v ponudbi ali pa je na voljo samo na dražbi. Dražbo se lahko izvede na tržnici, za to potrebujemo poseben signal, da bodo vse skupine vedele zanjo; lahko pa se dražbo izvede tudi pred bazami skupin. Dražba lahko prinese dodatno poživitev igre, v katero se nekateri zelo vživijo.

■ 4. Zmanjšanje vrednosti

Da poudarimo, kako zgrešeno je častiti malike, lahko dodamo funkcijo kraljevim uradnikom. Zmanjševanje vrednosti vpliva na stvari in denar, ki ga nosijo tisti, ki so se priklonili Mardukovi podobi. Ko kraljevi uradnik opazi nekoga, ki se je priklonil maliku, označi njegovo imetje (denar ali material, ki ga nosi) z dogovorjenim znakom/štampljko (in mu da bonbon, kot je v osnovni varianti igre). Ta znak zmanjša vrednost denarja za 50 %, na koncu pa bodo ti znaki vidni na templju in Daniel bo lahko videl nezvestobo te skupine, kar bo vplivalo na rezultate ocenjevanja templjev.

■ 5. Gambling na tržnici

Na tržnici je lahko tudi možnost gamblinga/iger na srečo. Naj bo narejeno tako, da v večini primerov udeleženci izgubijo denar. (Primer: met kovanca, blackjack, lončki in žogica ...)

■ 6. Fizični upor kraljevemu ukazu

Možen je dogovor vseh skupin, da izvedejo upor proti kraljevemu ukazu in uničijo podobo malika Marduka. V ta namen na tržnici dodamo možnost nakupa orožja (naj bo kar drago), vendar le če ima skupina v templju postavljeno obzidje, zagrinjalo, streho, oltar in skrinjo zaveze. Ko vse skupine zberejo orožje, se podoba malika odstrani in kraljevi uradniki ter ognjena peč nimajo več funkcije, igra poteka naprej samo za postavljanje templja.

■ 7. Zapiranje trgovine

Da spodbudite pravočasno gradnjo templja (da ne bo vse na koncu igre), lahko za določen čas zaprete trgovino, recimo za 10 minut.

3. URJENJE ZA RAZLAGALCE SANJ

Št. udeležencev	večje število
Št. animatorjev	do 20
Št. skupin	do 20
Pripomočki	• veliko število natisnjenih peres ali druge denarne enote (sliko sami poiščemo na internetu) • material za blazino – blazine so lahko simbolične (plastične vreče, narezan papir, razna polnila), lahko pa prave (šivanka, blago, filc, koprena, pena, papir, sponke, lepilo itd.) • izbirno: dodatki za estetiko blazin (če nimamo drugih materialov, lahko poskusimo tudi s papirjem ali drugimi improviziranimi materiali) • bonboni/čokolada/sladoled kot nagrada za najboljšo skupino • za dejavnosti na otokih so napisani pri posameznem otoku

Kratek opis igre

Velika igra poteka v znamenju štafet. Starostno mešane in enakovredne skupine na različnih otokih med seboj tekmujejo za peresa. Peresa lahko potem v trgovini zamenjajo za material. Na območju med trgovino in otoki skupine lovijo more/sence. Cilj igre je iz materialov sestaviti blazine, ki jih bo Daniel na koncu preizkusil. Igra ima lahko zmagovalca, ni pa nujno.

Igra se konča ...

... z znamenjem voditelja igre. Dejavnost na istem otoku lahko ekipe opravljajo tudi večkrat, vendar naj se ta možnost uporabi v drugi polovici namenjenega časa (da igralci doživijo čim več otokov).

Vzgojni vidik igre

- Spoznati, da je vsak član skupine pomemben za uspeh.
- Spoznati, da nobenega člana skupine ne smemo zapustiti.
- Preudarnost z nakupom materialov (ravnanje z denarjem).

POTEK IGRE

Uvod v igro za udeležence

Daniel nagovori udeležence: Dragi oratorijanci! Kot sedaj že veste, sem bil na kraljevem dvoru svetovalec. O, da, hud trening smo morali dati skozi. Urili so nas v vseh veščinah in spretnostih, da bi postali modri in pametni možje, na katere bi se lahko kralj obrnil. Kot pa veste, Bog vsakemu izmed nas daje nek talent, s katerim lahko pomagamo drugim. Meni je dal razlaganje sanj, za kar sem sedaj na dvoru posebej zadolžen. En samcat! Za cel Babilonski dvor!!! In ob vsem tem še sam ne spim dobro. Zato se obračam na vas za pomoč. Najprej potrebujem nove pomočnike za razlaganje sanj. Zato vas pošiljam na posebno urjenje za

razlagalce sanj. Z različnimi nalogami boste pridobili tisto, kar je najprej potrebno za dobre sanje ... pero! S peresi boste lahko kupili material, iz njega pa izdelali nove blazine. Joj, prav upam, da bo ena od njih prava, da bom lahko bolje spal in spet dobro razlagal sanje. To pa še ni vse. Saj veste, kaj je še ovira za dober spanec. More, sence ... V nevarnem območju vas bodo te more/sence lovile. Če ujamejo kogarkoli iz vaše skupine, vam lahko nekaj peres tudi vzamejo! Pomagajte si med seboj in se ščitite! Pa srečno!

Opomba: Če se vam zdi beseda »mora« pretežka oz. prekruta za veliko igro, lahko namesto nje uporabljate besedo »senca«. Zato sta v celotni igri pisani obe besedi »mora« in »senca« hkrati. Uporabite tisto, ki se vam zdi primernejša.

■ Navodila za izvedbo

Igralci začnejo veliko igro na varnem območju, kjer je tudi trgovina z blagom, polnilom in vsemi ostalimi možnimi materiali. Tam so tudi njihove baze, v katerih izdelujejo blazine. Iz baz začnejo potovanje proti otokom z igrami. Med varnim območjem in otoki je nevarno območje mor/senc, kjer skupine lovijo more/sence (animatorji v črnem). Skupina mora potovati skupaj (najbolje, če se drži za roke). Če mora/senca ujame razbito skupino, ji lahko nemudoma vzame pero. Če se skupina drži skupaj, jim lahko da dodatni izziv (ali izvedejo igro kamen, škarje, papir za peresa ali pa jim vzame le pol peres). More/sence se lahko prilagajajo glede na potrebe trgovine – če je priti do artiklov prelahko, naj bodo more/sence strožje, vzamejo lahko tudi več peres. Če mora/senca ustavi skupino brez peres, jo lahko kaznuje/zaustavi s tem, da mora skupina kaj zapeti ali zabansati (da jim vzame čas). Skupine morajo vsa peresa nositi na vidnem mestu in jih ne smejo skrivati.

Preko območja mor/senc skupine pridejo na drugo varno območje z otoki. Vsi otoki so zastavljeni kot štafeta, pri čemer ena skupina tekmuje z drugo. Če je skupin liho število in ena ostane na otoku brez nasprotnika, se lahko ta skupina razdeli na pol in tekmuje sama proti sebi. Nekaj predlogov otokov je zapisanih v nadaljevanju; naj bodo tako miselni kot doživljajski. Lahko so časovno ali pa količinsko omejeni (torej, da mora cela skupina nekaj opraviti, prenesti). Ob koncu zmagovalec dobi več peres, poraženec pol manj. Število peres je odvisno od vrednosti predmetov v trgovini (more/sence lahko vzamejo več kot eno pero). Skupina se lahko kadarkoli odpravi v trgovino, vendar je smiselno, da to naredi čim prej, zato naj bo najuporabnejših oz. najboljših predmetov čim manj.

Prvi del velike igre se zaključi s piskom ali drugim znamenjem. Po tem času ni več možno tekrovati na otokih, more/sence skupin prav tako ne lovijo več. Sledi krajši čas, ko je še možno kupovati v trgovini, predvsem pa je čas namenjen za izdelavo blazin. Po drugem pisku/znamenju pride Daniel in blazine preizkusi. Ob koncu izbere najboljšo in najlepšo blazino ter zmagovalno skupino nagradi (če je smiselno, lahko nagradi eno skupino za najudobnejšo in drugo za najlepšo blazino). Zaključi, da bo sedaj zagotovo spal dobro, še bolje pa razlagal sanje.

Opomba: Če je igra prezahtevna ali jo želite poenostaviti, lahko igro izvedete brez mor/senc in brez trgovine. V tem primeru skupine le nabirajo peresa ali druge predmete, s katerimi neposredno polnijo blazine. Z različnimi materiali lahko skupine v drugem delu še okrasijo blazino, igra pa se zaključi enako, kot je opisano v daljši različici.

■ Otoki

Naenkrat na vsakem otoku tekmujeta dve skupini ena proti drugi. Z »V« so označene vse igre, ki so lahko zastavljene tudi kot vodne igre, predelane pa je možno uporabiti tudi kot suhe.

1. PRENAŠALEC SANJ (V)

Igralci z zajemanjem z dlanmi/lončkom poskušajo prenesti čim več vode v vedro, postavljeno nasproti njim. Ob tem zakroži cela skupina, na koncu animator preveri količino vode.

2. POLIGON (V)

Skupina drug za drugim premaga poligon vnaprej pripravljenih ovir. Če je to vodna igra, ustrezno dodajte tudi mokre elemente. Zmaga skupina, ki prva v celoti premaga poligon.

3. PRENAŠANJE MOKRE GOBE NAD GLAVO (V)

Igralci se postavijo v ravno kolono. Zadnji prime mokro gobo ter jo nad glavo poda naslednjemu. Cilj je, da v gobi ostane čim več vode, ki jo zadnji igralec stisne v vedro. Igralci lahko ponovijo več krogov prenašanja gobe. Na koncu animator preveri količino vode.

4. CILJANJE PREDMETOV (V)

Igra je lahko vodna ali suha. Igralci z vodnimi balončki/gobami/navadnimi žogami ciljajo različne predmete, razporejene na mizi. Predmeti naj bodo tudi težji. Skupina, ki prej podre vse predmete, zmaga.

5. LOVLJENJE VODE (V)

Igralci eden za drugim z gobo ciljajo oviro, pod katero je vedro. Cilj je, da z gobo zadanejo oviro, ob čemer iz gobe izteče voda. Zmaga skupina, ki v vedro zbere več vode. Pri vedru vode naj stoji animator. Če goba pade v vedro in popije vodo, naj jo animator pobere in iztisne vodo ven ter vrne nazaj.

6. TIHI RAZLAGALEC

Igralci se postavijo v kolono. Prvemu animator pove eno od besed, igralec pa jo le z uporabo pantomime pokaže naslednjemu, ostali gledajo stran. Tako potuje beseda s pantomimnim telefončkom, zadnji igralec pa besedo pove naglas (če obe skupini zgrešita besedo, si peresa razdelijo kot poraženci).

7. KRIČAČ

Prvemu igralcu nadenemo slušalke. Celotna skupina mu poskuša besedo izdati s kričanjem. Ko jo ugotovi, je na vrsti naslednji igralec. Zmaga tista skupina, ki prva ugotovi vse besede. V kolikor bi igra trajala preveč časa, se lahko število vseh besed na skupino tudi omeji. Vsaka skupina ugiba drugačno besedo.

8. SAMOKOLNICA

Igralci v skupini se razdelijo v pare. Njihova naloga je, da eden od njih drugega kot samokolnico pelje okoli ovire. Ko se pari prvič zvrstijo, še zamenjajo svoje vloge. Zmaga skupina, pri kateri se najprej vsi pari zvrstijo v celoti.

9. SKOK PO OBLAKIH

Celotna skupina se postavi v kolono. Za desne roke jim zavijemo WC papir tako, da so z njim vsi povezani. Naloga skupine je, da se prebije do cilja le s skoki. Zmaga tista skupina, ki

ohrani WC papir, ki ga imajo ovitega okrog rok, čim daljši (ne tista skupina, ki je hitrejša). Če se papir strga, skupina lahko nadaljuje izziv, na koncu pa se izmeri najdaljši preostali kos.

10. SMRČAČ

Igra se igra po principu igre Pujski. Skupina se uleže na tla tako, da igralci v koloni drug drugemu položijo glavo na trebuh. Naloga igralcev je, da »smrčijo« v koloni – torej ne vsi hkrati, ampak eden naenkrat, drug za drugim, od prvega do zadnjega. Tresenje trebušne stene ob smrčanju deluje smešno za soigralca, ki ima glavo naslonjeno na njegov trebuh, kakor tudi za druge. Prvi igralec »hrkne« enkrat, naslednji dvakrat, itd., »hrkajo« v enakem vrstnem redu, kot ležijo. Če je igralec več kot deset, mora npr. enajsti igralec enkrat hrkniti na dolgo in enkrat na kratko. Zmaga skupina, ki uspe prva priti skozi vse igralce, ob tem pa se igralci ne smejo zasmejati. Če se zasmeje le eden izmed njih, morajo začeti znova.

4. OD KRALJEVE ŠOLE DO LEVJE JAME

Št. udeležencev	do 60 (s prilagoditvami lahko tudi več)
Št. animatorjev	vsaj 8; lahko tudi več, če ima vsaka skupina svojega animatorja
Št. skupin	8, če je vsaka skupina na eni točki; lahko tudi manj ali več skupin, odvisno od števila igralcev
Pripomočki	• listi papirja (A3 ali A4) • barvice ali natisnjene slike oseb iz oratorijske zgodbe (e-gradiva) (lahko jih pokažemo tudi na telefonu) • lepilo (v kolikor bodo lepili natisnjene slike) • preostali pripomočki so napisani znotraj posamezne točke

oratorijne/le-gradiva2024

Kratek opis igre

Igra je zasnovana kot lov na zaklad, lahko pa jo predelate tudi v krožno igro po točkah, če želite, da vsi sodelujejo istočasno (glej možne dodatke). Pri tej igri udeleženci hodijo po točkah Danielovega življenja po kronološkem vrstnem redu. Na točkah zbirajo osebe, ki nastopajo v letošnji oratorijski zgodbi, in jih rišejo oz. (da igra poteka hitreje) lepijo na list papirja svoje skupine. Igra se lahko uporabi brez točkovanja, če jo uporabimo med pohodom ali izletom v skupinah. Točkuje se lahko na dva načina, ki sta predstavljena na koncu.

Igra se konča ...

... ko vse skupine zberejo vse osebe na vseh točkah skritega zaklada in jih razvrstijo po kronološkem redu oz. po načinu ocenjevanja, za katerega smo se odločili.

Vzgojni vidik igre

- Igralci spoznajo kronološki potek Danielovega življenja ter zaporedje, po katerem je srečeval osebe. Igralci tudi znajo razločiti, v kakšnih odnosih je bil Daniel s posameznimi osebami iz oratorijske zgodbe in katere izmed njih je navdihnil. Igralci se urijo v raznih ročnih in hitrostnih spretnostih, razmišljanju in molitvi.

POTEK IGRE

Uvod v igro za udeležence

Daniel je skozi svoje življenje razrešil veliko krivic in se prebil tudi skozi marsikatero smrtno nevarno dogodivščino. Pri tem je naletel na veliko različnih oseb, s katerimi se je dobro ali pa tudi malce slabše razumel. Sedaj je vaša naloga, da se podate po Danielovih stopinjah ter srečujete in zbirate osebe iz njegovega življenja.

Navodila za izvedbo

Udeleženci hodijo v skupinah po točkah Danielovega življenja v kronološkem vrstnem redu in po vrsti zbirajo osebe, ki nastopajo v letošnji oratorijski zgodbi. Vsaki skupini damo list papirja in barvice oz. lepilo, če bodo slike oseb iz oratorijske zgodbe lepili. Prvo skupino pošljemo proti lokaciji prve točke Danielovega življenja in nato v določenem časovnem intervalu pošljemo še preostale skupine, da je na točkah čim manj čakanja (odvisno od števila igralcev in skupin). Animatorji na točkah naj bodo pozorni, da ne bodo imele skupine na točkah preveč ali premalo časa, ampak točno toliko, kot je bila razlika med odhodom skupin. Priporočilo je, da se vsaka točka izvaja nekje 5 minut.

Na vsaki izmed točk jih pričaka animator, ki jim zastavi nalogo, povezano z določeno osebo, in jim na koncu pokaže ali podari sliko te osebe. Slike so razvrščene na točkah, h katerim pripadajo, in so dostopne med e-gradivi. Ko igralci ugotovijo, kdo je ta oseba, jo lahko narišejo oz. prilepijo na list papirja svoje skupine, na list nad osebo napišejo tudi ime. Če igralci teh oseb v igri še niso spoznali, naj jim animatorji na točkah pomagajo ugotoviti, kdo je. Animator na točki jim nato da navodila za pot do naslednje točke. (POMEMBNO: animatorji morajo poznati lokacijo naslednje točke, ki sledi njihovi, da lahko igralce usmerijo na naslednjo točko v ustreznem zaporedju.)

Navodila, ki jih animator poda, da najdejo naslednjo točko, so lahko tudi v obliki namiga. Vsak oratorij si mora ta navodila pripraviti sam, priporočamo pa, da uporabite te ideje:

- Slika naslednje lokacije ali kakšen prepoznaven detajl.
- Uganka o naslednji lokaciji.
- Skupina dobi zemljevid, na točki pa jim animator označi naslednjo točko. Možno je tudi, da dobijo folijo s to točko, ki se sklada z zemljevidom in jim ta pokaže naslednjo točko.
- Koraki, kako pridejo do naslednje točke (npr. naravnost po ulici in druga ulica levo ...)

Ko igralci zberejo vse osebe iz letošnje oratorijske zgodbe, nad njimi napišejo njihova imena, če jih niso že na točki, in jih kronološko razvrstijo glede na njihovo prvo srečanje z Danielom.

Točke

1. DANIEL: PREIZKUS MODROSTI

Pripomočki

slovar klinopisne pisave, nekaj povedi, zapisanih v klinopis (e-gradiva), listi papirja, pisala

oratorij.net/e-gradiva2024

Izraelce na začetku oratorijske zgodbe Babilonci pripeljejo iz Jeruzalema v Babilon, da bi jih tam v kraljevi šoli naučili svojega jezika in literature. Po tem so morali mladeniči prestati preizkus modrosti, s katerim so pokazali, da so se v tej veščini izurili. Tudi vi sedaj pokažite, da ste izurjeni prevajalci klinopisa in s pomočjo slovarja prevedite naslednje povedi, zapisane v takratni pisavi:

2. NEBUKADNÉZAR: RAZLAGA SANJ

Pripomočki

kosi lesa, knjige, lončki, lego kocke, karte in čim več preostalih materialov za gradnjo kipa

Nekaj časa po tem, ko so Daniel, Hananjá, Azarjá in Mišaél prestali preizkus modrosti, je imel njihov kralj čudne sanje in je od njih želel, da mu jih razložijo. Nihče razen Daniela ni vedel, o čem bi sanje lahko govorile. Sanje so namreč govorile o velikem kipu, ki je imel zlato glavo, srebrne roke, bronast trup in železne noge. Te sanje o kipu iz štirih različnih kovin je Daniel z Božjo pomočjo kralju tudi razložil. Sedaj pa je vaša naloga, da poustvarite čudne sanje o velikem kipu, ki jih je sanjal kralj. Sestavite kip iz štirih različnih materialov, ki so pred vami. Pri tem naj bo razvidno, kje ima kip glavo, kje noge in kje roke.

Igralci sestavijo kip iz štirih različnih materialov, ki si jih sami izberejo. Pri kipu naj bo vidno, kje je glava, kje so roke in kje noge kipa. Ko končajo nalogo, jim pokažemo sliko Nebukadnézarja, ki ga nato narišejo/prilepijo na skupinski list.

Zdaj, ko vaš kip stoji, pa poimenujte kralja na sliki, ki je v sanjah videl tak kip in je od Daniela zahteval razlago njegovih sanj. Ko ugotovite njegovo ime, ga lahko tudi prilepite/narišete na svoj skupinski list.

3. HANANJÁ, AZARJÁ, MIŠAÉL: PEČ

Pripomočki

vžigalice ali trske

Trije mladeniči so tudi v Babilonu ostali zvesti svoji veri. Niso se pokorili kralju, ko je ta od njih zahteval, da častijo zlato podobo njegovega boga Marduka. Zato jih je kralj za kazen obsodil na smrt v peči, pred katero jih je rešil angel. Sedaj boste vi njihov angel varuh: obvarujte jih pred smrtjo v peči tako, da poiščete vse vžigalice/trske, preden bi kraljevi služabniki z njimi lahko zakurili peč.

Igralcem po določenem območju skrijemo vžigalice oz. trske. Vsaka skupina mora najti določeno število trsk/vžigalic, preden je dokončala nalogo (npr. 10). Ko najdejo vžigalice/trske, jim pokažemo sliko Daniela, ki ga nato narišejo/prilepijo na skupinski list, in jih pošljemo na naslednjo točko. Če imate čas, ponovno skrijte teh 10 vžigalic, je pa zaželeno, da je naenkrat skritih več kot 10 vžigalic.

Čestitamo! Obvarovali ste naše tri mladeniče pred ognjem v peči in sedaj lahko naprej živijo svoje junaško življenje. Kdo pa so bili ti mladeniči? Ko ste se spomnili njihovih imen, jih lahko prilepite/narišete na svoj skupinski list.

4. SUZANA: KAMENJANJE

Pripomočki

vedro, žogice, dve (eno okrog drugega omejeni) območji

Med svojim bivanjem v Babilonu je Daniel pred smrtjo rešil Suzano, ki sta jo dva sodnika po krivem obsodila. Zaradi njune obsodbe je bila obsojena na kamenjanje. Pred kamenjanjem jo je rešil Daniel, ki ga je k temu poklical Bog. Bodite sedaj tudi vi poklicani varuhi in obvarujte vedro, ki predstavlja Suzano, pred žogicami, ki predstavljajo kamne. Razporedite se v označeno območje med oba kroga okoli vedra. Rešite vedro pred kamenjanjem tako, da odbijete oz. primete vse žogice, ki jih bo animator vrgel proti vedru. Za vsako žogico, ki konča v vedru, izgubite eno življenje. Na voljo jih imate 5, glejte le, da obvarujete svoje vedro pred žogicami, preden izgubite vsa življenja.

Pri tej igri narišemo oz. drugače označimo manjši, približno 1 m velik krog okoli vedra, ki ga postavimo v sredino. Okoli vedra nato narišemo še en večji npr. 2 m velik krog. Igralci se razporedijo v krogu v pas/obroč med oba kroga – med enometriskim in dvometriskim krogom in so pri tem obrnjeni ven iz kroga. Znotraj notranjega kroga, kjer je tudi vedro, ne sme stati nihče. Animator na točki (ter po potrebi še kakšen član skupine ali animator, ki hodi z udeleženci) stoji zunaj večjega kroga. Animatorji iz zunanjega kroga nato mečejo omejeno število žogic, npr. 20 žogic za ping pong ali tenis in ciljajo vedro. Igralci pa poskušajo te žogice na vse možne načine ustaviti, pri čemer ne smejo prestopiti mej notranjega in zunanjega kroga. Če je število igralcev na skupino večje oz. manjše in je igra prelahka/pretežka, lahko spremenite velikost kroga, da se ta prilagodi primerni težavnosti izvedbe igre.

Ko igralci uspešno ubranijo vedro, jim pokažemo sliko Suzane. Igro lahko izvedemo tudi obratno, da so igralci tisti, ki ciljajo vedro in ga brani animator. V tem primeru se naj ustrezno spremenijo navodila in velikost kroga, da lahko animator, kakšno žogico tudi ubrani. Ko ugotovijo njeno ime, jo narišejo/prilepijo na svoj skupinski list in pošljemo jih na naslednjo točko. Kot resnični Daniel ste uspešno obvarovali vedro pred kamenjanjem. Zdaj pa mi povejte ime ženske na sliki, ki jo je Daniel obvaroval pred kamenjanjem. Ko ugotovite njeno ime, jo lahko prilepite/narišete na svoj skupinski list.

5. KRIVICHNA SODNIKA: SOJENJE

Pripomočki list papirja z ugankami

Daniel je Suzano rešil pred krivo obtožbo, tako da je z razumom in logičnimi vprašanji dokazal, da babilonska moška lažeta in Suzana govori resnico. Pred vami se prav tako nahaja nekaj logičnih nalog, pri katerih ugotavljate, katera izmed oseb govori resnico in katera laže. Pri tem morate vedeti, da Babilonci vedno lažejo, Jeruzalemčani pa vedno govorijo resnico. Iz naslednjih povedi določite, katere osebe so Babilonci in katere osebe so Jeruzalemčani.

1. Hugo in Agnes: Hugo reče, da je Agnes Babilonka. Agnes reče: »Jaz in Hugo sva Jeruzalemčana.«
2. Baltasar in Karolina: Baltasar pove, da je Karolina Babilonka. Karolina reče: »Niti Baltasar niti jaz nisva Jeruzalemčana.«
3. Jakob in Sofija: Jakob reče: »Sofija in jaz sva oba Jeruzalemčana ali oba Babilonca.« Sofija trdi: »Jakob in jaz sva enaka.«
4. Lukas in Helena: Lukas pove: »Ali je Helena Jeruzalemčanka ali pa sem Jeruzalemčan jaz sam.« Helena pove, da je Lukas Babilonec.
5. Pablo in Miriam: Pablo trdi: »Sem Jeruzalemčan in Miriam je Babilonka.« Miriam pove: »Jaz bi rekla, da je Pablo Jeruzalemčan.«

Rešitve: 1. Hugo je Jeruzalemčan, Agnes je Babilonka. 2. Baltasar je Jeruzalemčan, Karolina je Babilonka. 3. Oba sta Jeruzalemčana. 4. Lukas je Jeruzalemčan, Helena je Babilonka. 5. Oba sta Babilonca.

Uganke za mlajše:

- Luknjica pri luknjici vodo zadrži. *Slamnata streha.*
- Ima štiri noge, a ne more hoditi. *Miza.*
- Ves čas se premika, a nikamor ne pride. Čas, dvigalo, ura.

Igra temelji na nalogah, ki jih najdemo na tekmovanjih iz logike v originalu vitezi in oprode. V tej priredbi so torej Jeruzalemčani vitezi – osebe, ki vedno govorijo resnico, Babilonci pa oprode – osebe, ki vedno lažejo. Igralci na podlagi logičnega sklepanja ugotovijo, katera izmed dveh oseb je Jeruzalemčan, katera pa Babilonec. Pozor, lahko sta tudi oba Jeruzalemčana ali oba Babilonca. Ko pravilno ugotovijo, katere osebe so Jeruzalemčani in katere Babilonci, jim pokažemo sliko krivičnih sodnikov. Če jim naloge na tem otoku, ki je malce težji, ne gredo, uporabimo uganke za mlajše ali jim pomagamo z namigi. Ko ugotovijo, za koga gre (na tej točki ni potrebno povedati imen), ju narišejo/nalepijo na svoj skupinski list in napotimo jih na naslednji otok.

Logično je bilo, da boste prej ali slej rešili tole nalogo. Sedaj pa še malce logično sklepajte in povejte, kdo je po krivem obsodil Suzano in je tudi tukaj na sliki. Ko ugotovite, kdo sta bila tista, ki sta po krivem obsodila, ju narišite/prilepite na svoj skupinski list.

6. BELŠACAR: ROKA, KI PIŠE NA STENO

Pripomočki	tabla/list papirja, pisalo
------------	----------------------------

Po nastopu novega kralja Belšacarja so se stvari v Babilonu spremenile. Ta kralj je želel lahkomišelnosti piti iz jeruzalemskih kelihov, pri čemer se mu je pokazalo Božje znamenje, roka, ki piše po steni v skrivnostni pisavi. Pri tem je kralj spet poklical Daniela. Ta je skrivnostno pisavo razvozlat in lahkomišelnemu kralju napovedal konec njegove vladavine. Napovejte sedaj tudi vi lahkomišelnemu kralju konec njegove vladavine s pomočjo skrivnostne in neznane pisave. Eden izmed vas naj si preveže oči in v roko prime pisalo. Preostali v skupini ga usmerjajte, da besedo čim lepše zapiše na za to pripravljeno črto. Če poved na črti ne bo lepo zapisana, ker ste ga slabo usmerjali, boste morali nalogo ponoviti.

Možnosti za poved:

- Preštel je Bog tvoje kraljestvo in mu odredil konec.
- Mené, mené, tekél, uparsín. (citata iz Danielove knjige, ki ga je roka dejansko napisala.)
- Tehtan si bil na tehtnici in izkazalo se je, da si prelahek.
- Tvoji darovi naj ostanejo tebi in darila daj drugemu.

Pri tej točki morajo igralci usmerjati druge igralce, ki imajo zaprte oči, v pisanje povedi, ki si jo izberejo. Pomembno je, da čim točneje pišejo na vnaprej pripravljene črte. Pri tem jim pomagajo ostali igralci, ki usmerjajo roko pišočega tako, da je pisava čim lepša in čim bolj poravnana na črte. Vsak igralec, ki že zna pisati, naj napiše eno besedo, da sodelujejo pri igri vsi igralci. Ko animator oceni, da so poved dovolj lepo zapisali na črto, jim pokaže sliko Belšacarja. Ko ugotovijo njegovo ime, ga narišejo/prilepijo na skupinski list in napotimo jih na naslednjo točko.

*** Če jim slepo pisanje ne gre, se lahko igrate tudi gluhi telefon na hrbtih, pri čemer vsak igralec piše drugemu na hrbet besede, dokler zadnji ne pove besede na glas. Delajo, dokler pravilno ne povedo cele povedi.

Tako lepe pisave pa že dolgo ni bilo! Sedaj pa povejte, kako je bilo ime temu novemu kralju, ki ga tudi vidite na sliki, ki je bil tako lahkomišeln, da je pil iz jeruzalemskih kelihov in se mu je ta skrivnostna roka tudi pokazala. Ko ugotovite njegovo ime, ga lahko prilepite/narišete na svoj skupinski list.

7. JAKOMAR IN TIMUHAR: LEVJA JAMA

Pripomočki

brisače, omejeno območje

Po tem, ko je bil Belšacar poražen, so v Babilonu zavladali Perzijci. Pod Perzijskim vodstvom je Daniel še vedno ohranil svoj visok položaj, ki so mu ga nekateri izmed Babiloncev zavidali. Dva izmed njih sta z zvijačo ukanila kralja, da je podpisal zakon, ki ga je kasneje Daniel zaradi zvestobe Bogu prekršil. Tako sta zahtevala, naj ga kralj vrže v levjo jama, kar je bil kralj tudi primoran storiti. Ker je Daniel ostal zvest Bogu, ga je ta preko angela v levji jami obvaroval, tako da je levom zaprl žrela. Sedaj boste vi prevzeli vlogo angela in pomagali Danielu, tako da boste onesposobili leva. Leva (animatorja) onesposobite tako, da mu čez hrbet obesite vsaj 5 brisač (ni potrebno, da so vse brisače obešene na hrbtu naenkrat). Toda pazite, če se vas lev dotakne, morate nazaj na vaš štartni položaj in se tam 10 krat zavrteti okoli svoje osi, preden lahko spet poskušate onesposobiti leva.

Ta igra je priredba igre »ledene babe«, pri kateri naj bi igralci bežali pred levom (ledeno babo), a jo hkrati poskušali onesposobiti. Pri tej igri je animator na vseh štirih oz. na kolenih, kar mu je lažje, in naj čim boljše oponaša leva. Igralcem na tla začrtamo območje, v katerega lev ne more vstopiti in iz katerega začnejo. Igralci imajo vsak nekaj brisač in jih poskušajo animatorju obesiti preko hrbtna (tako da, ko je ta na vseh štirih, na obeh straneh visi nekaj brisače). Če se animator igralca dotakne, mora ta nazaj v začetni prostor in se 10 krat zavrteti okoli svoje osi, preden se lahko igri znova pridruži. Igralci lahko tudi mečejo brisače, vendar jih lahko animator z roko tudi prestreže. Število obešenih brisač preko hrbtna prilagodite številu igralcev v skupini, številu razpoložljivih brisač ter prizadevnosti in športni pripravljenosti animatorja leva. Ko igralci uspešno onesposobijo leva, jim pokažemo sliko Jakomarja in Timuharja. Ko uspešno ugotovijo, jih napotimo na naslednjo točko.

Lahko bi delali v cirkusu kot krotilci levov, kako uspešno ste ukrotili tega! Zdaj pa povejte, kdo sta bila ta ljubosumna Babilonca, ki ju vidimo na sliki in sta z zvijačo ukanila kralja, da je vrgel Daniela k levom. Ko ugotovite njuni imeni, ju lahko narišete/prilepite na svojskupinski list.

8. DAREJ: SPREOBRNENJE

Pripomočki

skrivnosti vseh delov rožnega venca, priporočljivo tudi rožni venec

Kralj že takoj v začetku ni bil naklonjen temu, da bi Daniela vrgel levom, a je to zaradi zakona in pritiska družbe vseeno moral storiti. Preden je Daniel preživel noč z levi, je tudi kralj upal, da ga njegov Bog reši. Ko ga je prišel naslednje jutro pogledat in je ugotovil, da je Bog resnično obvaroval Daniela, je tudi sam začel verovati v njegovega Boga in skrivnosti njegove vere. Sedaj tudi mi obnovimo, katere so skrivnosti naše vere, ki jih molimo tudi v molitvi rožnega venca. Naštejte vsaj 5 skrivnosti, ki so del rožnega venca. Če je to pretežko, naštejte vsaj dele rožnega venca.

Razmišljujoča naloga o rožnem vencu – pri tej nalogi naj naštejejo vsaj 5 skrivnosti, ki jih molimo pri rožnem vencu. Sproti pregledujemo pravilnost njihovih odgovorov (glej povezava na QR kodi). Če je to pretežko, naj le naštejejo dele rožnega venca. Ko končajo to nalogo, naj zmolijo desetko rožnega venca s poljubno izbrano skrivnostjo, šele nato jim pokažemo sliko Dareja. Ko prepoznajo osebo, jo lahko narišejo/prilepijo na svoj skupinski list.

Kako dobro poznate molitev rožnega venca! Sedaj pa zmolite eno desetko na poljubno skrivnost rožnega venca. Ko boste to storili, pa še povejte, kako je bilo ime temu kralju, ki ga tudi vidite na sliki in se je spreobrnil ter začel verovati v Danielovega Boga. Ko ugotovite njegovo ime, ga lahko tudi prilepite/narišete na svoj skupinski list papirja.

MOŽNI DODATKI

Igro lahko tudi razširite ali skrajšate na poljubno število točk in dodate dodatne osebe npr. Suznaninega moža Jojakima ali razdelite Hananjája, Azarjája in Mišaéla na tri različne osebe. Katero izmed oseb oz. točk lahko tudi izpustite, da se igra skrajša. Pri posameznih igrah lahko naredite prilagoditve na število igralcev v skupini, za kar je pri nekaterih igrah že dodan napotek. Če izvajate to veliko igro lova na zaklad zadnji dan, lahko pomešate točke in na koncu dodate še drugo točkovanje, da osebe razvrstijo po kronološkem zaporedju, v kakršnem je Daniel osebe srečeval. V tem primeru je vseh možnih točk 21 (7 točk za kronološko razporeditev, 7 točk za razporeditev glede na odnos z Danielom ter 7 točk za najlepše risbe).

Predelava igre, da poteka krožno:

Igro lahko predelate tudi v krožno igro po točkah. Skupina začne na enem otoku in nato krožijo po vnaprej določenem zaporedju, dokler ne pridejo skozi vse otoke. Vrstni red, po katerem igralci obiskujejo otoke, ni pomemben. Je pa zelo pomembno, da imate enako število otokov kot skupin. Pri tej predelavi je prav tako možno točkovati tako, kot je to že opisano.

ZAKLJUČEK

Sedaj, ko ste zbrali vse osebe, ki so nastopale v letošnji oratorijski zgodbi, jih lahko, če se odločite za točkovanje, razvrstite, kakor je napisano v razdelku točkovanje, če ne, pa jih pa razvrstite po kronološkem zaporedju, kakor jih je Daniel srečeval v svojem življenju. (V tem primeru je zgornje zaporedje že pravilno, edino za zgodbo o Suzani, ne vemo točno, kdaj je bila in je v knjigi zapisana kot dodatek.)

Točkovanje

Če želite imeti bolj tekmovalno naravnano igro, lahko točkujete na dva načina:

1. ODNOSI Z DANIELOM

Pri zaključku lahko na koncu igralci oštevilčijo osebe iz letošnje zgodbe od 1 do 7 glede na njihov odnos z Danielom in ne po kronološkem zaporedju. (1 – najboljši odnos z Danielom, 7 – najslabši odnos z Danielom). Za vsako pravilno razvrščeno osebo dobijo po eno točko. Razvrstitev oseb glede na odnos z Danielom, kot so si ga zamislili ustvarjalci igre (če imajo igralci dobre argumente, so lahko mesta oseb na lestvici minimalno drugačna):

1. Hananjá, Azarjá, Mišaél	5. Belšacar
2. Suzana	6. Sodnika
3. Darej	7. Jakomar in Timuhar
4. Nebukadnézar	

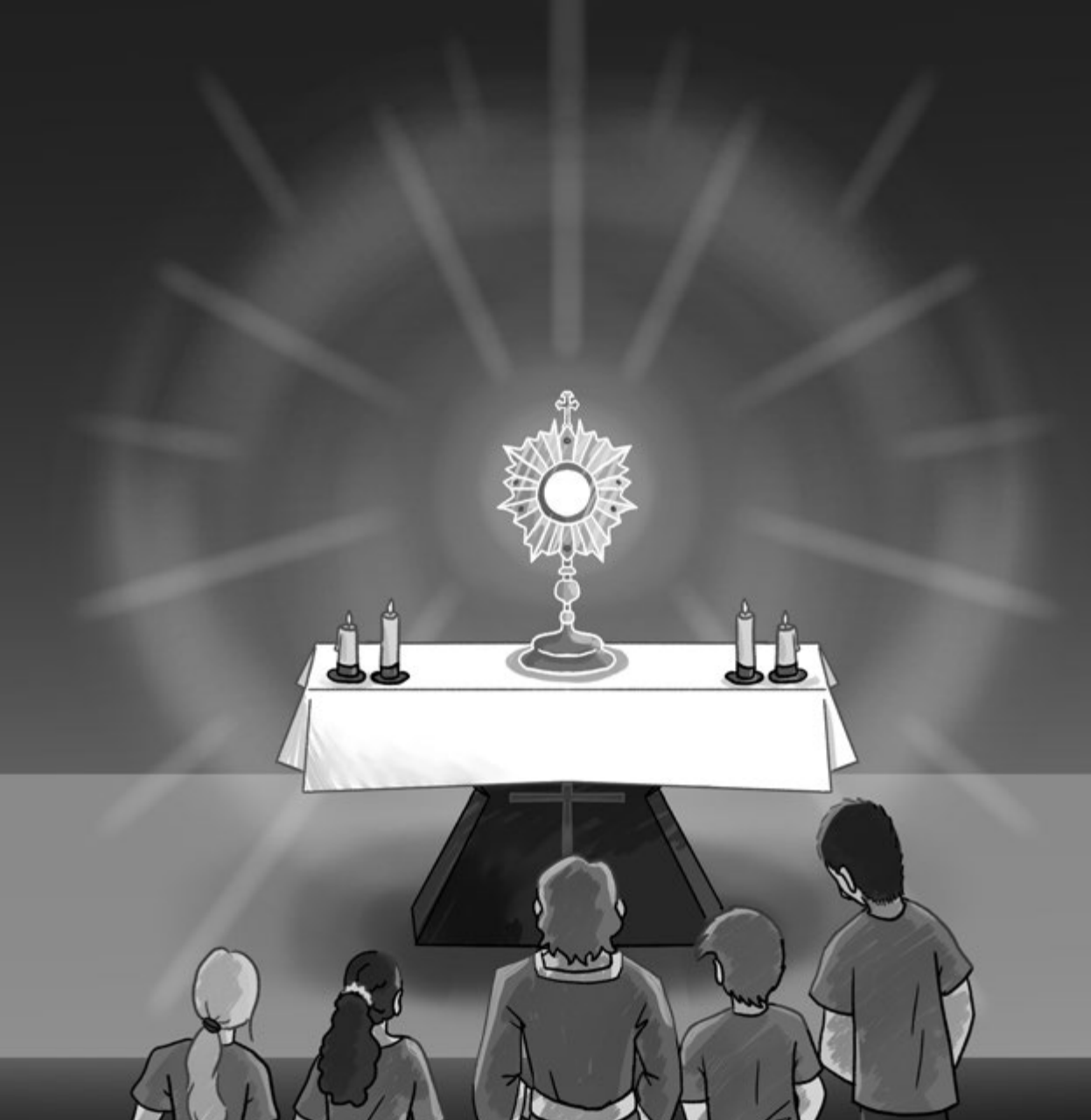
V primeru, da se odločite za ta način, uporabite ta zaključek:

Ko ste zbrali vse osebe, ki so nastopale v letošnji oratorijski zgodbi, jih oštevilčite od 1 do 7 glede na njihov odnos z Danielom. Pri tem ima številko 1 tista oseba oz. skupina oseb, ki ima z Danielom najboljši odnos in 7 tista, ki ima z Danielom najslabši odnos. Za vsako pravilno razvrščeno osebo skupina prejme po eno točko.

2. UMETNIŠKA OCENA

Pri zaključku lahko ocenjujemo, kako dobro so igralci narisali osebe, ki smo jim jih pokazali. Za ta način se lahko odločimo samo, če smo izbrali možnost risanja podob. Če se za to odločimo, to tudi v uvodu povemo igralcem in za zaključek uporabimo:

Sedaj, ko ste zbrali vse osebe, ki so nastopale v letošnji oratorijski zgodbi, jih bomo ocenili glede na to, kako dobro ste jih narisali. Najlepše slike zmagajo.

ANIMATORJEM

MOLITVE ZA ANIMATORJE

Uvodna pojasnila

Molitve za animatorje so zamišljene kot pomoč, da bi vsak posameznik znotraj animatorske skupine doživel bližino Boga. Če kot voditelji presodimo, da bi bila primernejša daljša oblika molitve, jo poljubno podaljšajmo z dodatnimi molitvenimi obrazci. Lahko tudi dodatno razširimo razlago simbola in podaljšamo čas za izvedbo dejavnosti oz. dodamo nekaj trenutkov tihote, da lahko izvedene dejavnosti v animatorjih bolje odmevajo. Vsekakor lahko to vsak najbolje presodi glede na zmožnosti svojih animatorjev – vendar jih ne podcenjujmo. Prav tako se lahko kot skupina naučimo kakšne nove pesmi za molitev, a z novostmi ne pretiravajmo (vsaj ne brez kakšne dodatne vaje pred molitvijo); večino časa se pri molitvah držimo repertoarja pesmi, ki jih naši animatorji že poznajo. Pravočasno namenimo čas pripravi simbolov, napisov z »blagrik« in lepi ambientaciji. Kot voditelji zmolimo kaj, da bi bile naše skupne molitve rodovitne, saj nismo mi tisti, ki imamo vse v rokah. Kljub temu se na molitve dobro pripravimo, tako da naredimo vse v naši moči, da bi animatorjem ponudili priložnost za stik z Bogom.

Vsak dan ob zaključku zmolimo Animatorjevo molitev (najdete jo tudi med e-gradivi):

ANIMATORJEVA MOLITEV

Gospod, poklical si me za animatorja, da služim otrokom in mladim v duhu sv. Janeza Boska in sv. Marije Dominike Mazzarello. Z veseljem in velikodušnostjo želim odgovarjati na tvoj klic in služiti vsem, ki mi jih zaupaš. Naj bo moje srce pogumno za premagovanje težav, da bom najprej s svojim življenjem pričeval zate. Naj me vedno spremlja varstvo in priprošnja Marije Pomočnice. Z njeno pomočjo ti obljubljam, da se bom potrudil živeti kot prinašalec tvoje ljubezni mladim na salezijanski način: v skromnosti, preprostosti in veselju. Amen.

1. DAN: MOČ MOLITVE

Ambientacija: rožni venec, odprto Sveto pismo, napis »Blagor tistim, ki verjamejo, da Bog upošteva naše molitve.«

Predlogi za pesmi: Kraljica venca rožnega / Marija prelepo bitje / Dotik nebes (himna Oratorija 2017) / Lepa si / Mali cvet / Hvalnico pojem Bogu / Čuj, Gospod, moj klic iz srca / Marija, ti mati / Upaj in veruj / Blagor ubogim v duhu

Pesem

Znamenje križa, očenaš

Voditelj: Pred nami je rožni venec, nekoč zelo razširjena molitev, danes med mladimi nekoliko manj. Morda zato, ker se zdi starinski? Če je to njegov edini problem, potem problema v resnici ni. Molitev rožnega venca je samo ena od možnosti, kako se lotevati molitve, ki se je v Cerkvi izkazala kot dobra. Ta tip molitve torej ni zavezujoč in ni nujno, da vam mora

biti vsem všeč. Odlično, če vam je, sicer pa dalje iščite, kako priti v pogovor z Bogom. Večja težava je, če rožni venec komu *ne diši* zaradi tega, ker dvomi, da molitev sploh ima smisel ali pa dvomi, da Bog dejansko posluša naše molitve in mu je mar za to, kaj se z nami dogaja. Krščanstvo temelji na tem, da je Bog aktiven v naših življenjih in da pravzaprav Sveti Duh deluje vedno in povsod, če mu le damo možnost. To predstavlja izziv, s katerim se vsak izmed nas vsakodnevno srečuje. Kako poživiti svojo vero v to, da Bog res posluša našo molitev in nato iz ljubezni do nas celo posega v naša življenja, v delovanje sveta in dela čudeže, ki smo jih izprosili? Morda so ti posegi nekoliko drugačni od naših pričakovanj, a Bog vendarle deluje. Našim molitvam daje moč, ki je same po sebi nimajo, saj bi bile le prazne besede, če jih Bog ne bi sprejel v svoje dobrohotno uho.

Pesem

Svetopisemski odlomek

Preberemo odlomek Mt 18, 19-20:

Iz svetega evangelija po Mateju:

Jezus je rekel svojim učencem: »Resnično, povem vam: Če sta dva izmed vas na zemlji soglasna v kateri koli prošnji, ju bo uslišal moj Oče, ki je v nebesih. Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi.«

Razdelimo listke, vsak od animatorjev na svojega napiše en namen, za katerega bi želel, da se moli. Listke vržemo v košaro, potem pa vsak izžreba enega od listkov. Ni pomembno, katerega dobi, tudi če svojega. Nato skupaj zmolimo desetko rožnega venca, vsak za ta namen, ki ga je izžrebal.

ANIMATORJEVA MOLITEV

Molitev sklenemo z vzklikom: »Blagor tistim, ki verjamejo, da Bog upošteva naše molitve.«

Slava Očetu, znamenje križa

Pesem

2. DAN: ZVESTOBA BOGU

Ambientacija: *kosi vrvi (uporaba potem med molitvijo), odprto Sveto pismo, prižgana sveča, napis »Blagor tistim, ki so taki kot vrv, ki se ne razveže.«*

Predlogi za pesmi: Zdaj sem tu moj Bog (Ti najsvetlejša si luč v temi); Stal bom z rokami in srcem kvišku; Hočem s teboj, Gospod; Srce slavljenja; Tu smo zbrani; Moje imaš srce; Jaz sem prava luč sveta; Don Bosko; Eno je potrebno (himna Oratorija 2018); Ustvarjeni za slavljenje; Vesolje naj te slavi; Ščit in meč; Jezus, k tebi hitim; Jezus se ob morju ustavi

Pesem

Znamenje križa, očenaš

Voditelj: Pred nami so kosi vrvi. Sami zase so vsi ti kosi vrvi precej nekoristni, saj so prekratki, da bi si z njimi lahko kaj veliko pomagali. Le če jih povežemo med seboj, bomo dobili iz njih uporabno stvar. Podobno je z nami animatorji, ki lahko le skupaj tvorimo močno skupino in ustvarimo čudovit oratorij, ki otrokom polepša dni in morda še kaj več od tega. Zato bo

sedaj vsak dobil košček vrvi in potem jo bomo skupaj zvezali tako, da se bo vsak povezal s svojim sosedoma.

Nekaj vrveža ob zavezovanju. Ob tem se predvajamo glasbo ali pojemo kakšna nezahtevno pesem. Ko je animatorska vrv zvezana, nadaljujemo.

Tako, pa nam je uspelo. Skupaj tvorimo dober oratorij. Pravi animator si lahko le, če sodeluješ s soanimatorji. Vendar pa pogosto vsak izmed nas na stvari gleda zgolj iz svojega zornega kota, marsikdaj želi kdo izpasti pred otroki boljši, kakor je – to je lahko za marsikoga resna animatorska skušnjava. Takrat lahko na tega animatorja gledamo kot na del vrvi, ki se noče povezati v celoto, noče skupaj z ostalimi narediti tistega, kar je najboljše za skupino. Ali pa po drugi strani: če začne animator nagovarjati še ostale, da naj sledijo njegovemu uporniškemu zgledu, takrat tisti animator vleče svoj del vrvi tako močno, da se premika celoten skupni krog – premika se celotna animatorska skupina in z njo cel oratorij. Vse, kar smo povedali, je pravzaprav vprašanje naše zvestobe, vprašanje naše zaveze skupnemu cilju, končno tudi vprašanje zvestobe in zaveze Bogu.

Svetopisemski odlomek

Preberemo odlomek Mt 4,8-11.

Iz svetega evangelija po Mateju:

Hudič je vzel Jezusa s seboj na zelo visoko goro. Pokazal mu je vsa kraljestva sveta in njihovo slavo ter mu rekel: »Vse to ti bom dal, če padeš predme in me moliš.« Jezus mu je tedaj dejal: »Poberi se, satan, kajti pisano je: Gospoda, svojega Boga, moli in njemu samemu služi!« Tedaj ga je hudič pustil, in glej, angeli so pristopili in mu stregli.

Prošnje

Odgovarjamo: »Prosimo te, usliši nas.«

1. Jezus, prosimo te za zvestobo, da premagamo skušnjava lenobe in bomo z veseljem animatorji.
2. Jezus, prosimo te za zvestobo, da bomo radi drug drugemu v medsebojno pomoč.
3. Jezus, prosimo te za zvestobo, da bomo živeli kot kristjani in animatorji tudi izven oratorija.
4. Jezus, prosimo te za zvestobo, da bomo z veseljem vsako nedeljo zbrani pri sv. maši.
5. Jezus, prosimo te za zvestobo, da se bomo vedno postavili za resnico vere in evangelija.

Voditelj: Vsak v tišini še izrazi svoje misli Jezusu, se mu priporoči za varstvo pred skušnjavami oz. moč, da jih bo premagal.

ANIMATORJEVA MOLITEV

Molitev sklenemo z vzklikom: »Blagor tistim, ki so taki kot vrv, ki se ne razveže.«

Slava Očetu, znamenje križa

Pesem

3. DAN: ČISTOST

Ambientacija: *lilija (ali vsaj slika lilije), odprto Sveto pismo, prižgana sveča, napis »Blagor tistim, ki so čisti kot lilije.«*

Predlogi za pesmi: Skozi ogenj / Tvoj dotik / Vsi, ki ste žejni / V mirni noči (Služabnik iz lju-bezni) / Tam, kjer sonce zaspi / Visoka pesem (Dolgo sem iskala njega) / Nočem več ur (Novi človek sem) / Moje imaš srce / Ko čutiš to / Grešil sem / Bojim se samote / Blagor čistim v srcu / Blagoslov bratu Leonu / Čuj, Gospod / Glej te očke / Jezus, ti si me spremenil / Klic naš se dviga

Pesem

Znamenje križa, očenaš

Voditelj: Pogledajte jo, lilijo, ki je pred nami. Roža, ki jo tolikokrat postavljamo za simbol čistosti, tudi tokrat pri nas na oratoriju. Je morda že kdo slišal, zakaj se lilijo uporablja kot simbol čistosti? *(Počakamo na kakšen odgovor.)* No, kaj pa sploh je čistost? *(Razlage simbolov najdemo v poglavju Kateheze, na začetku vsakega posameznega dne. Ni potreben kakšen posebno globok odgovor, zgolj toliko, da bo razlaga naprej razumljiva tudi tistim animatorjem, ki simbolike ne razumejo ravno dobro.)*

Da malo pomagam, preberem navodilo za sajenje in nego lilij – takole piše na spletni strani vrtnarskih nasvetov COMPO: »Svoji liliji naredite največjo uslugo, če jo postavite na sončno lego. Samo spodnji del te čebulnice ima rajši nižje temperature, zato boste svoji liliji zagotovili popolne pogoje z nasaditvijo nižjih rastlin ob njeno steblo, njeno korenino pa lahko prekrijete tudi z lubjem. Ker lilija ni ravno odporna na burne vremenske razmere, jo postavite na varno mesto med drugimi rastlinami in jo tako zaščitite pred močnim dežjem in vetrom. Vendar pa rastline ne smejo rasti preveč skupaj, saj lilija ob pomanjkanju svetlobe razvije manj razkošne cvetove. Kar se tiče časa za sajenje, ima ta nežna rastlina precej nenavadne zahteve, saj ima rada nižje temperature. Da čebulice ne začnejo predčasno poganjati, so potrebne temperature med 5 in 15 stopinj Celzija in jih je zato najbolje posaditi med oktobrom in marcem.«

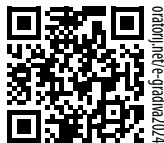
Kot vidite, je lilija precej zahtevna rastlina ... Ima tudi lep velik bel cvet, ki se hitro lahko umaže, in zelo tanko deblo, ki ga zunanje nevarnosti hitro polomijo. Ali ni tako tudi z našo spolnostjo? Tako lepa stvar, a tako pogosto zlorabljena. Vse, kar je nežno, je hitro lahko predmet posmeha. Prav tako je slaba družba in en ogled pornografskih posnetkov lahko dovolj, da pristaneš v grehu, iz katerega se ne znaš več izkupati. Vseeno pa človek nikoli ne sme obupati ter se zgolj sprijazniti s pokvarjenostjo sveta in samega sebe, ampak se mora odpirati Bogu. V pismu Korinčanom sveti Pavel takole spodbuja:

»Bežite pred nečistovanjem. Vsak greh, ki ga stori človek, je zunaj telesa; kdor pa nečistuje, greši proti lastnemu telesu. Mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas in ki ga imate od Boga? Ne pripadate sebi, saj ste bili odkupljeni za visoko ceno. Zato povečujate Boga v svojem telesu.« (1 Kor 6, 18–20) S pesmijo prosimo Boga, da nas očisti, pozneje lahko izkoristimo tudi možnost svete spovedi.

Pesem

Sedaj pa skupaj v dveh zborih zmolimo psalm kralja Davida, ki se je tudi bojeval s težavami na področju spolnosti.

V dveh zborih preberemo odlomek Ps 50 iz liturgičnega prevoda (glej Hozana.
si > breviri > katerikoli petek > hvalnice ali e-gradiva.)

Oratorijne e-gradiva 2024

Usmili se me, Bog, po svoji milosrčnosti, *
v svojem velikem usmiljenju izbriši mojo pregreho.
Popolnoma izmij mojo krivdo, *
mojega greha me očisti.
Svojo pregreho priznavam, *
moj greh mi je živo v spominu.
Grešil sem zoper tebe samega, *
kar je zlo v tvojih očeh, sem storil.
Naj se izkaže, da si pravičen v svojih sodbah, *
tudi mene sodi v svoji pravičnosti.
Glej, človek podeduje krivdo že ob rojstvu, *
z grehom je omadeževan že od začetka.
Vem, da ljubiš odkritosrčnost, *
ko sem sam pred teboj, me učiš modrosti.
Odpusti mi grehe, da bom očiščen, *
bolj kot sneg bom bel, ko me umiješ.
Naj spet občutim radost in veselje, *
moje potrto srce naj se vzraduje.
Ne glej na moje grehe, *
vso mojo krivdo izbriši.
Čisto srce, o Bog, mi ustvari, *
duha stanovitnosti v meni obnovi.
Ne zavrzi me izpred svojega obličja, *
svojega svetega duha mi ne odvzemi.
Naj se spet veselim, da sem rešen, *
duha požrtvovalnosti v meni utrdi.
Grešnikom bom kazal tvoja pota, *
izgubljeni se bodo vrnili k tebi.
Reši me krivde mojega greha, moj Bog in moj zveličar; *
moj jezik naj glasno opeva tvojo pravičnost.
Gospod, odpri moje ustnice, *
da bom oznanjal tvojo hvalo.
Nad zunanjimi daritvami nimaš veselja, *
klavnih in žgalnih daritev ne maraš.
Skesan duh, o Bog, naj bo moja daritev, *
skesanega in ponižnega srca ne zametuješ.
Gospod, usmili se grešnika kakor nekdaj Siona; *
kar je greh porušil, pozidaj kot svoje sveto mesto.
Tedaj ti bomo spet opravljali prave daritve *
in na tvoj oltar bomo prinašali žrtve.

Slava Očetu in Sinu *
in Svetemu Duhu.

Kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej *
in vekomaj. Amen.

ANIMATORJEVA MOLITEV

Molitev sklenemo z vzklikom: »Blagor tistim, ki so čisti kot lilije.«

Slava Očetu, znamenje križa

Pesem

4. DAN: SPOŠTOVANJE SVETEGA

Ambientacija: *na mizico lepo postavljen kelih, odprto Sveto pismo, prižgana sveča,*
napis: *»Blagor tistim, ki sveto prepoznajo in ga spoštujejo.«*

Predlogi za pesmi: Ti sveti Bog si; Očenaš; Posvečeno ime; Povzdigujem tvoje ime; Njemu, ki je na prestolu; Jezus, adoramus te; Dajte Gospodu čast (Ps 29); Glejte to telo; Hvalnica treh mladeničev; Jeruzalem

Pesem

Znamenje križa, očenaš

Za uvodni nagovor o kelihu, svetih predmetih in svetih gestah lahko vključite kakšnega ministranta ali duhovnika. V tem primeru lahko to povedo s svojimi besedami.

Voditelj: Tudi spoštovanje svetega je v današnjem svetu težka tema. Kako naj o tem govorimo otrokom? Seveda vemo, za katere reči Cerkev uči, da so svete, ampak ali imajo takšno težo tudi za nas? In ali lahko to kar tako na hitro spremenimo? Danes namesto razlage raje začnimo s pisanjem na listke. Vsak izmed nas naj na listek napiše nekaj, kar mu je sveto, nekaj, česar ne bi pustil, da drugi umažejo, užalijo, o tem grdo govorijo ... Listkov ne bomo brali, tako da ste lahko z Bogom in sami s seboj iskreni.

Pišemo na listke.

Ko zaključimo s pisanjem vsak svojega listka, jih položimo na mizico okrog keliha.

Svetopisemski odlomek

Preberemo odlomek: Lk 22, 14–20.

Iz svetega evangelija po Luku:

Ko je prišla ura, je Jezus sédel k mizi in apostoli z njim. In rekel jim je: »Srčno sem želel jesti z vami to pashalno večerjo, preden bom trpel, kajti povem vam, da je ne bom več jedel, dokler ne bo dopolnjena v Božjem kraljestvu.« In vzel je kelih, se zahvalil in rekel: »Vzemite to in si razdelite med seboj, kajti povem vam, odslej ne bom več pil od sadu vinske trte, dokler ne pride Božje kraljestvo.« In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: »To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.« Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas.«

Pesem

Voditelj: Bog sprejema in spoštuje vse, kar nam je sveto. Pomaga nam tudi spoznati, če malikujemo in kot svete častimo stvari, ki to niso. Vprašanje pa je, ali znamo sprejeti to, kar nam Bog priporoča kot sveto. Ali se ne dogaja, da pogosto dvomimo v svete stvari, da pazimo, da ne bi bili preveč fanatični, da ne bi stopili iz okvirov razumnosti? Ali se ne dogaja, da se pogosto sprašujemo, zakaj bi bilo *to ali ono* sveto in ne znamo reči, da je *pač* sveto? Ali o svetih stvareh premislimo in molimo za pravo razumevanje? Danes se zahvalimo za svete predmete, geste in posvečene ljudi. Ne zato, ker se spodobi, da jih dojemamo kot svete, ampak zato, ker so nam v blagoslov.

Zahvale

Odgovarjamo: »Hvala ti, Gospod.«

1. Gospod Bog, hvala ti za cerkve, ki jih imamo v Sloveniji veliko, in nas vabijo k molitvi.
2. Gospod Bog, hvala ti za svete čase: advent, post, duhovne vaje in oratorij, ki nam pomagajo, da rastemo v veri.
3. Gospod Bog, hvala ti za sveti krst, sveto birmo in sveto obhajilo, za zakramente, ob katerih smo zrasli v veri.
4. Gospod Bog, hvala ti za sveta znamenja ob naših poteh in cestah, ki nas spominjajo, da si nas odrešil in nas spremljaš.
5. Gospod Bog, hvala ti za Tvojo navzočnost v posvečeni hostiji, s katero nas duhovno hraniš in si navzoč med nami.
6. Gospod Bog, hvala ti za posvečene osebe – duhovnike, redovnice in redovnike, ki se trudijo med nas prinašati tvojo besedo in tvojo ljubezen.
7. V tišini dodamo še vsak svojo zahvalo.

ANIMATORJEVA MOLITEV

Molitev sklenemo z vzklikom: »Blagor tistim, ki sveto prepoznajo in ga spoštujejo.«

Slava Očetu, znamenje križa

Pesem

5. DAN: BOŽJE VARSTVO

Ambientacija: krila, odprto Sveto pismo, prižgana sveča, napis: »Blagor nam, ker nas Bog varuje in nas angeli spremljajo.«

Predlogi za pesmi: Kaj res nikoli (Angeli); Jaz sem otrok Marijin; Ves dan, vso noč; V tvoji bližini Bog; Ščit in meč; Tam, kjer sonce zaspi; Upaj, o Izrael; Moje imaš srce; Varuh (Pogled povzdigujem proti nebu); Angeli; Blagoslov bratu Leonu

Pesem

Znamenje križa, očenaš

Voditelj: Zadnji dan oratorija je že. Kar prehitro je minilo. Počitek se bo še zelo prilegel, ampak potrudimo se še danes. Dajmo vse od sebe, izkoristimo ta dan, zadnji dan oratorija! In da bi to dobro storili, pomislimo na teden, ki je za nami – kje vse so bili angelški oz. Božji posegi?

Pustimo čas za razmislek in molitev ob vprašanjih.

- Kje vse so bili angelski posegi in Božje varstvo?
- Kaj vse se je razpletlo bolje, kot bi pričakovali?
- Kje vse so se stvari odvile tako, da so res uspele?
- Kje vse nam je bilo prihranjeno, da bi zašli v težave? Da se kateri od udeležencev ni poškodoval v času, ko smo bili zanj odgovorni? In da se nismo poškodovali mi in soanimatorji v času skupnega druženja?

Bog je ves čas z nami. Veliko reči ni odvisnih od nas in še dobro, da je tako. Danes je dan, ko moramo iztisniti iz sebe še vso energijo, ki jo imamo, Bogu pa zaupajmo, da bo naša dejanja naredil zares rodovitna.

Pesem

Svetopisemski odlomek

Tako kot v sredo v dveh zborih zmolimo Psalm 90, ki govori o Božjem varstvu.

(Ps 90 je iz liturgičnega prevoda; za tisk glej e-gradiva.)

oratorij.net/e-gradiva 2024

Kdor prebiva v varstvu Najvišjega, *
počiva v zavetju Vsemogočnega.
Reci Gospodu: »Moje pribežališče in moj varuh, *
moj Bog, ki vanj zaupam.«
Zares, on te osvobaja iz zanke hudobnih, *
te rešuje hudobnega jezika.
S svojo ljubeznijo te neguje, *
pod njegovo varstvo se zatekaš.
Njegova zvestoba te varuje *
bolj kot najmočnejše orožje.
Ni se ti bati nočne strahote, *
niti nevarnosti, ki ti grozi podnevi.
Ne boleznim, ki te skrivaj napade, *
ne pogube, ki razsaja očitno.
Če jih ob tebi pade tisoč ali deset tisoč, *
tebi nobena nesreča ne more do živega.
Samo oči ti je treba odpreti, *
pa boš videl, kako Bog grešnike kaznuje.
Ti pa si se zatekel k njemu, *
izbral si Najvišjega za svoje varstvo.
Zlo te ne zadene, *
nadloga se tvojemu domu ne približa.
Svojim angelom je zate zapovedal, *
naj te varujejo na vseh tvojih potih.
Na rokah te bodo nosili, *
da z nogo ne zadeneš ob kamen.
Stopal boš čez gada in modrasa, *
poteptal boš leva in zmaja.

Gospod govori: »Ker mi je vdan, ga rešim, *
varujem ga, ker me priznava.

Ko me bo klical, ga bom rad uslišal, *
v stiski ga bom rešil in uveljavil.

Dal mu bom dolgo in polno življenje *
in mu pokazal, kako znam reševati.«

Slava Očetu in Sinu *
in Svetemu Duhu.

Kakor je bilo v začetku, tako zdaj in vselej *
in vekomaj. Amen.

ANIMATORJEVA MOLITEV

Molitev sklenemo z vzklikom: »Blagor nam, ker nas Bog varuje in nas angeli spremljajo.«

Slava Očetu, znamenje križa

Pesem

ORATORIJSKE PESMI

Oratorijska himna 2024: OSTANEM ZVEST!

besedilo: **Marta Bevc, Žana Mikec, Nejc Mikec**

melodija: **Marta Bevc**

Note

Refren *mf* ♩ = 110

D h G

Vem, vem, ni dru-ge-ga Bo-ga, ki bi me lju-bil iz sr-ca! Rad te mo-lim in sla- vim.

5 A D h

Vem, vem, ni dru-ge-ga Bo-ga, ki bi me lju-bil iz sr-ca! V ve-ri

8 G A G A D

jaz se o-kre- pim, o - o - o - o - sta-nem zvest in za-ži-vim.

13 **1. kitica** G h G D

Ver - ja-mem, da me va-ru-ješ pred le-vom, o- gnjem, zlim. Tvo-ja pot re-šu-je me ne - zgod. Mo -

18 G h G A

li-tev naj bo moč in sve-to naj bo ključ, naj se i-zro-čim in ko -raj-žo do - bim. *refren*

23 **2. kitica** G h G D

Kot Da-ni-el zve-sto že-lim ho - di-ti za Te-boj in pre-bu-di-ti se v mi-lo - sti.

28 G h G A

Daj mi čist po-gled, sr - ce in gla-vo in ne v-pe-lji me v sku šnja - vo. *refren*

33 **3. kitica** G h G

Svet va-bi me na dru-go pot, u - žit-kov in za-blod, a bla-gor ti-stim, ki so zve-sti

37 D G h

ti! Tu - di jaz bom re - kel ne, o - stal bom te - bi zvest, za -

40 G A

po - ve - di ži - vel, če - prav ob tem bom kdaj tr - pel!

refren

43 **Most** *p* D *mp* *mf*

Vem, vem, ni dru-ge-ga Bo-ga! Vem, vem, ni dru-ge-ga Bo-ga! Vem, vem, ni

46 *f* fis H7

dru - ge - ga Bo - ga! Bla-gor zve-stim, ki lju - bi - jo Bo - ga!

48 **Refren** E cis A

Vem, vem, ni dru-ge-ga Bo-ga, ki bi me lju-bil iz sr-ca! Rad te mo-lim in sla-vim.

52 H E cis

_____ Vem, vem, ni dru-ge-ga Bo-ga, ki bi me lju-bil iz sr-ca! Vve-ri

55 A H A H E

jaz se o-kre - pim, _____ o - o - o - o - sta-nem zvest in za-ži-vim.

Besedilo z akordi

Odpev:

D
Vem, vem, ni drugega Boga,
h
ki bi me ljubil iz srca!
G A
Rad te molim in slavim.
D
Vem, vem, ni drugega Boga,
h
ki bi me ljubil iz srca.
G A
V veri jaz se okrepim,
G A D
o-o-o-ostanem zvest in zaživim!

1. kitica:

G h
Verjamem, da me varuješ pred levom, ognjem, zlim.
G D
Tvoja pot rešuje me nezgod.
G h
Molitev naj bo moč in sveto naj bo ključ,
G A
naj se izročim in korajžo dobim.

Odpev

2. kitica:

G h
Kot Daniel zvesto želim hoditi za Teboj
G D
in prebuditi se v milosti.
G h
Daj mi čist pogled, srce in glavo
G A
in ne vpelji me v skušnjava.

Odpev

3. kitica:

G h
Svet vabi me na drugo pot, užitkov in zablod,
G D
a blagor tistim, ki so zvesti ti!
G h
Tudi jaz bom rekel ne, ostal bom tebi zvest,
G A
zapovedi živel, čeprav ob tem bom kdaj trpel!

Most: (šepet, potem čedalje glasneje)

D
Vem, vem ni drugega Boga! 3x
fis H7
Blagor zvestim, ki ljubijo Boga!

Odpev z modulacijo v E-dur:

E
Vem, vem, ni drugega Boga,
cis
ki bi me ljubil iz srca!
A H
Rad te molim in slavim.
E
Vem, vem, ni drugega Boga,
cis
ki bi me ljubil iz srca.
A H
V veri jaz se okrepim,
A H E
o-o-o-ostanem zvest in zaživim!

2. DANIEL, DAJ NAM MODROSTI

besedilo: **Rahela Brenčič**

melodija: **Abel Modic**

♩ = 124

E G#m7 A(add9) E A E/G#

Tvo-ji so bra - tje po - gu-mni bi - li in u - ka-za kra-lje - ve - ga

4 F#m9 H7 C#m G#m7 A(add9) E

ne ubo-ga - li. Za ka-zen v pla-me - ne naj vr - že - jo jih,

7 A E/G# F#9 H7 A H7

z an - ge - lom Bo - žjim so sto - pi - li iz njih.

10 E A H

Da - ni - el, daj nam mo - dro - sti, da po - sta-ne-mo vre - dni

13 E H E A

Bo-žjih skriv-no - sti. Pre-rok Da - ni - el, ki sa-nje ra - zla - gaš in

16 H A/E E 1.2. 3. E C7

s svo-ji-mi be-se-da-mi nam k Bo-gu po-ma - gaš.

20 F B C F C

Da-ni - el, daj nam mo-dro-sti, da po - sta-ne-mo vre-dni Bo-žjih skriv-no - sti. Pre-rok

24 F B C B/F F

Da-ni - el, ki sa-nje ra-zla - gaš in s svo-ji-mi be-se-da-mi nam k Bo-gu po-ma - gaš.

2. Si rešil Suzano pred zlobno lažjo,
krivo obtožbo in kruto pastjo.
Bog ti je dal modrost in razum,
da je starešinam kar vzelo pogum.

Daniel, daj nam modrosti ...

3. Daniel, stavec, si molil zvesto,
ljubosumni veljaki opazili so.
Tisto so noč te vrgli v levnjak,
Bog te osvobodil je iz levjih šap.

Daniel, daj nam modrosti ...

3. VATE ZAUPAM!

besedilo: **Klara Uršič**

melodija: **Blaž Pirnat**

D D/F# G A

1. Bo - žji o - trok že pri kr - stu sem po - stal, _____ z no - vim
2. Ka - dar te - žko _____ je se spom - nim pre - ro - ka, _____ ka - ko

5 D D/F# G A em7

sve - tim te - le - som za ži - vlje - nje ve - čno izbran _____ in po - slan. Svet me _____
mo - čna bi - la _____ ve - ra Da - ni - e - lo - va, _____ ni se bal. "Ra - je _____

10 f#m7 G A em7 f#m7 G

va - bi v zmo - te, stran - po - ti. _____ Jaz pa _____ ho - čem bit' zvest
le - vom se vre - či jim pus - tim, _____ kot pa _____ Te - be, moj Bog, _____ ta -

16 A *ref.* D bm7

Ti. Saj le va - te za - u - pam _____ in ne o - bu - pam, _____
jim!"

21 em7 em/D A D

tu - di če vi - dno ni, v mo - li - tvi si. _____ Saj le Va - te za - u - pam, _____

26 bm7 B7 em7 A

vsta - ti si u - pam, _____ tu - di če pa - dem na tla, _____ Ti po - šlješ mi an - ge -

31 D *bridge 2x* Bb7 Gsus7 D

la. Zve - sti _____ Bog, ti si zve - sti. _____

37 Bb7 Gsus7 D

Zvest Ti _____ bom, ve - dno Zve - sti. _____
1. *ref.* Saj le va - te za
2.

4. BLAGOR ZVESTIM

besedilo in melodija: Tadej Vovk, Tine Kočever

$\text{♩} = 120$

1.KITICA E A H E

Vde - že - li, ki je da - nesni več, I - zra - el - ci tr - pe - li so tuj meč. A

6 C#m A H E

Da - ni - el bil je mo - der - svetnik; na dvo - ru po - stal kraljev je po - mo - čnik

10 H **REFREN:** % E H C#m

O, DA - NI - EL, NA - U - ČI - NASTI, DA BI KOT TI SVE - TESPO - ŠTO -

14 A E H A

VA - LISTVA - RI, ŽI - VE - LI VČI - I - STO - STI, MO LI - TVI. OOO

Fine

18 1. H 2. H E **2.KITICA** E A

O, DA - NI BO - GU ZVE - STI! Go - re - ča peč ka - zen je za

24 H E C#m A

tis - te, ki ma - li - ka ča - sti - jo ne. A Da - ni - el Gos - po - da ne za - ta - ji; ob -

28 H E H D.S. **3.KITICA** E

va - r'jega an - gel te ne - var - no sti. O, DA - NI - O, Da - ni - el,

33 A H E C#m A

vja - mi be - di sku - paj zle - vi kr - vo - lo - čni - mi. Bog ga re - šil - je iz lev - jih žrel, te -

38 H E H D.S. al Fine

daj je kralj v Go - spo - da ver - jel. O, DA - NI

5. BLAGOR ZVESTIM

besedilo in melodija: **Ana Strah**

1. Da-ni-el na Ba-bi-lon-skem dvo-ru se u-či, kralj ima ču-dne sa-nje, njih po-

4 men-ga te-ži. Bog mu jih po Da-ni-e-lu ra-zlo-ži, z Bo-žjo po-mo-čjo se vse u-re-di.

9 Hval-je-no bo-di Bo-žje ime na ve-ke, nje-go-vi sta modrost in mo-č. Od-

13 kri-vastva-ri, ve, kaj je vte-mi, On je na-ša luč! Naj kot Da-

18 -ni-el za-u-pam, Ti Gos-pod! Go-spod! Ko sem v dvo-mih, Ti po-ka-

23 -žeš pra-vo pot! Pra-vo pot! Pošlješ an-ge-le, da z ma-no so po-vsod!

28 Po-vsod! Bla-gor zve-stim, ker va-ru-je jih NAŠ BOG!

2. Daniel s prijatelji ne slavi zlata,
vrženi so v ogenj, Bog jim pošlje angela.
Reši še Suzano, ko prevaro prepozna.
Čistost je pomembna na poti do Boga.

Hvaljeno bodi ...

3. Kralj skruni svete kelihe, izgubi oblast.
Daniel se trudi, da ohrani Božjo čast.
Vržen je v levjo jamo vendar preživi,
preizkušnja vero le še okrepi.

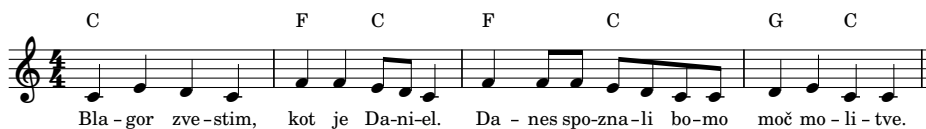
Hvaljeno bodi ...

6. BLAGOR ZVESTIM (Kot je Daniel)

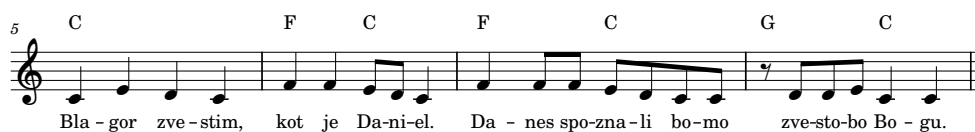
besedilo in melodija: **Matija Krumpak**

Opomba: Pesem je še zlasti primerna za predšolske otroke ter otroke 1. triletja in sicer na način, da vsak dan pri katehezi zapojemo kitico, ki ustreza vrednoti tistega dne.

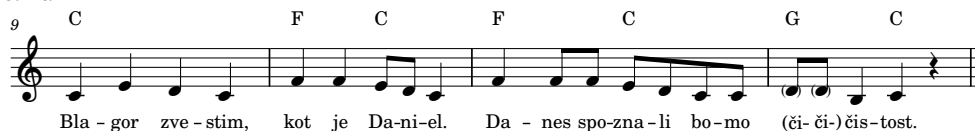
1. Dan ♩ = 100

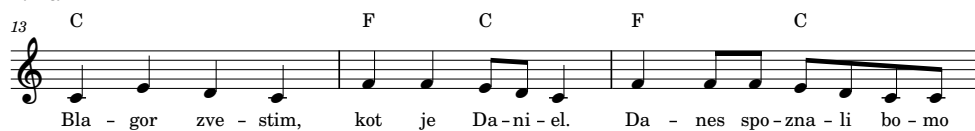
2. Dan

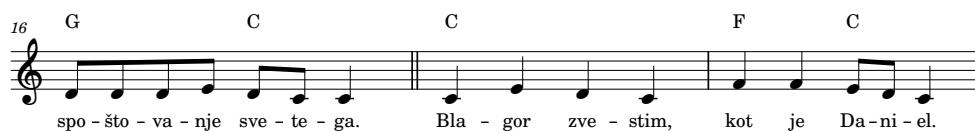
3. Dan

4. Dan

5. Dan

IZDAJO ORATORIJSKEGA PRIROČNIKA 2024 SO PODPRLI

DON BOSKO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE
URAD RS ZA MLADINO

SLOVENSKA
ŠKOFOVSKA
KONFERENCA

NADŠKOFIJA
LJUBLJANA

ŠKOFIJA
NOVO MESTO

ŠKOFIJA CELJE

ŠKOFIJA KOPER

ŠKOFIJA
MURSKA SOBOTA

Zbirka knjig ANMATOR je namenjena tistim, ki se na razne načine posvečajo delu med mladimi in za mlade, kot voditelji skupin ali animatorji. Koristna pa bo tudi za mlade same in za vse druge, mlade po srcu, ki želijo odkrivati skrivnosti globljega in lepšega komuniciranja med seboj.

Vedno znova odkrivamo, kako pomembno vlogo igra skupina v življenju mladega človeka. Skupina ni zgolj kraj priložnostnih srečanj, ampak je ozračje, ki pomaga mlademu človeku pri njegovi človeški in krščanski rasti. Zato nobena resna vzgojna ponudba, najsi bo na duhovnem ali izobraževalnem, športnem ali kulturnem področju, ne more mimo skupine. Skupina omogoča mlademu človeku, da se sreča s seboj, z drugimi, s stvarstvom in z Bogom.

Za utrip skupine je pomemben vsak posamezen član. Posebno mesto in vlogo pa ima voditelj skupine ali, kakor ga radi imenujemo, animator. Življenje skupine je v veliki meri odvisno prav od njega, od njegove iznajdljivosti in iskristosti, od njegove teoretične in praktične podkovanosti, od njegove človeške in duhovne zrelosti.

Poleg posebne karizme in usposobljenosti, ki jo imenujemo ljubezen do mladih, je za dobrega animatorja potrebna tudi osebnostna rast. Za delo z mladimi ne zadošča le trenutno navdušenje, kar je stvar srca, ampak je potrebno dosti teoretičnega in praktičnega znanja, kar je stvar razuma. In, resnici na ljubo, vzgoja mladih je tudi, in pogosto predvsem, stvar vere.

S pričujočo zbirko želimo salezijanci vsem, ki verjamejo v smisel vzgojnega prizadevanja, ponuditi niz priročnikov za pomoč pri njihovem versko-vzgojnem delu. Zbirka zajema dve področji: teoretično osvetljuje vlogo in pomen animatorja v mladinski skupini, hkrati pa skrbi za praktično usposabljanje animatorjev. Zato vzporedno s teorijo pripravljamo tudi priročnike za praktično delo animatorjev v pripravi različnih praznovanj in slovesnosti, pa tudi pri rednih srečanjih, dejavnostih in razvedrilu.

KNJIGE V ZBIRKI ANIMATOR

1. OH, TA DIRENDAJ. ORATORIJ 1995
2. PESEM, IGRA, PLES. Bansi
3. KDO JE KDO. Eneagram
4. SONCE ZA VSE. ORATORIJ 1996
5. BISER PLANIN. ORATORIJ 1997
6. JEZUSOVA CERKEV, Možje in žene za življenje sveta
7. VESELO SRCE. ORATORIJ 1998
8. PRIDI, OTROK MOJ. ORATORIJ 1999
9. LAVRA VIKUNJA. ORATORIJ 2000
10. VSAKEMU KOŠČEK NEBA. ORATORIJ 2001
11. UJEMI BLESK DAVNINE. ORATORIJ 2002
12. ALI HOČETE TUDI VI ODITI? Priročnik za birmanske voditelje ...
13. IZZIVALCI. Priročnik za delo v skupini
14. NASMEH ZA SREČO VSEH. ORATORIJ 2003
15. LAHKO SI ZVEZDA. ORATORIJ 2004
16. ŠOLA ZA ANIMATORJE. Priročnik za celostno vzgojo ...
17. NE SE BAT'! (Tobit in njegova plemenita dela). ORATORIJ 2005
18. POVEJ NAPREJ! ORATORIJ 2006
19. Z ORATORIJEM SKOZI CERKVENO LETO
20. PREKLOPI SANJE NA DEJANJE! ORATORIJ 2007
21. TUDI ŠPORT IMA DUŠO
22. ODPRI OČI! ORATORIJ 2008
23. GOSPOD, ANIMATOR SEM. Priročnik za molitev in meditacijo
24. NATE RAČUNAM! ORATORIJ 2009
25. PAZI, ČAS! ORATORIJ 2010
26. V TVOJO SMER. ORATORIJ 2011
27. GREM JAZ. ORATORIJ 2012
28. EVHARISTIČNI DNEVI ZA OTROKE IN MLADE, 2012
29. ABC ANIMATORSTVO V SALEZIJSKEM SLOGU. 2013
30. BOG JE Z NAMI. ORATORIJ 2013
31. NA TVOJO BESEDO. ORATORIJ 2014
32. HOČEM BITI SVET. ORATORIJ 2015
33. ZDAJ GRE ZARES. ORATORIJ 2016
34. DOTIK NEBES. ORATORIJ 2017
35. POLET SRCA. Priročnik za duhovne vaje in srečanja za mladino
36. ENO JE POTREBNO. ORATORIJ 2018
37. IMAŠ MOČ. ORATORIJ 2019
38. ZAUPAM, ZATO SI UPAM. Oratorijski priročnik 2020
39. NA DVORIŠČU DOMIŠLIJE. Gradivo za pripravo krajših oratorijev in duhovnih vaj za otroke
40. ORIGINALEN.SEM. Oratorijski priročnik 2021
41. ZA BOŽJO SLAVO. Oratorijski priročnik 2022
42. STOPI NA POT! Oratorijski priročnik 2023
43. BLAGOR ZVESTIM. Oratorijski priročnik 2024